Limburgs Dagblad

Vrijdag 18 december 1992 — 74e jaargang nr. 299.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

Gezellig winkelen in ....
zie pag. 20 en 21

Beloning van half miljoen na geldroof

AKEN – De verzekeringsmaatschappij van het Allkaufconcern heeft een beloning van een half miljoen mark uitgeloofd voor tips die leiden tot de aanhouding van de daders van de overval bij het Akens filiaal enkele dagen geleden of het terugvinden van de buit.

Bij die overval op geldlopers, die de verdiensten van meerdere grootwinkelbedrijven vervoerden, werden blikken trommels met meer dan vijf miljoen mark buit gemaakt door drie mannen, gewapend met machinepistolen.

De overval is gezien door een man, die tevergeefs geprobeerd heeft de overvallers met een metalen afvalemmer te lijf te gaan. De man werd met een vuurwapen op afstand gehouden.

Een poging van een gewaarschuwde restauranthouder om snel telefonisch contact met de politie te krijgen, mislukte omdat de lijn bezet bleek.

De Akense politie heeft geen idee van de identiteit van de daders, die mogelijk naar Nederland zijn gevlucht.

Ter Veld wil minder 'stof'-uitkeringen

Slechts 4,6 miljoen voor oud-mijnwerkers

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Het kabinet stelt slechts 4,6 miljoen gulden ter beschikking voor eenmalige uitkeringen aan oud-mijnwerkers met silicose. Staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken wil hooguit 180 oud-mijnwerkers met 'stof' een eenmalige uitkering geven. Zij heeft hierover een conflict met de Limburgse stuurgroep die eerder al aanbeval 350 oud-mijnwerkers een eenmalige uitkering te geven van 20.000 gulden (totaal zeven miljoen), zo mogelijk netto.

Ter Veld schrijft nu echter aan de Tweede Kamer dat over de uitkering belasting moet worden betaald (bijzonder tarief). De bewindsvrouw wil het provinciebestuur belasten met de uitvoering. De provincie mag bepalen, binnen de door het kabinet aangegeven grenzen, wie precies voor een uitkering in aanmerking komt en hoe hoog die wordt. Met de 4,6 miljoen moeten ook de uitvoeringskosten worden betaald.

Het CDA-Kamerlid Walter Paulis verwacht dat de uitkering kan oplopen tot 25.000 gulden per persoon, en daar is hij wel tevreden over.

CDA en VVD vinden echter dat de staatssecretaris de groep mensen die een uitkering kan krijgen, te zeer inperkt. De PvdA heeft er begrip voor. Alledrie de fracties laten het van de reacties van de provincie en de stuurgroep afhangen of zij opnieuw een mondeling overleg willen met Ter Veld over de al jaren slepende kwestie.

Negatief

Provincie en stuurgroep reageren echter negatief op de brief van de staatssecretaris. Zij vinden dat het kabinet veel te weinig geld ter beschikking stelt en de groep oud-mijnwerkers die recht heeft op een uitkering veel te klein maakt. Ter Veld wil namelijk diegenen uitsluiten die pas na 1 juli 1967, bij het van kracht worden van de wao, 'ondergronds' gingen.

Belangrijker nog is dat zij ook de oud-mijnwerkers die bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd al een afkoopsom voor silicose kregen of nog moeten krijgen, wil uitsluiten.

Dat laatste is volgens de voorzitter van de stuurgroep, Heerlens burgemeester Jef Pleumeekers, onterecht. Hij wijst erop dat de afkoopsommen veel te laag waren. Pleumeekers noemt het beperken van de groep mensen die een uitkering kan vragen 'onaanvaardbaar'.

Als winstpunt noemt hij dat er nu, na 27 jaar, eindelijk erkenning is gekomen voor oud-mijnwerkers met stoflongen. De stuurgroep gaat de fracties in de Tweede Kamer over deze kwestie benaderen.

Zie verder pagina 11
● Wiel Friedrichs wil verder overleg

Extra bedrag van 710 miljoen gulden voor lerarensalarissen

Ritzen winnaar onderwijsconflict

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Ritzen (Onderwijs) heeft het gevecht met de CDA-fractie over de lerarensalarissen afgelopen nacht gewonnen. Tot en met 1996 komt er 710 miljoen gulden extra beschikbaar voor de lonen in het onderwijs. De CDA-fractie weigerde aanvankelijk zich vast te leggen voor zo'n lange periode, maar werd uiteindelijk overstemd.

Minister Ritzen kan nu verder gaan met de onderhandelingen met de vakbonden over de precieze besteding van die 710 miljoen. In ruil voor de loonsverbetering verplichten de onderwijsbonden zich tot een versobering van de wachtgeldregeling.
In het gevecht met minister Ritzen kreeg de CDA-fractie, gesteund door de VVD, wel op een ander punt zijn zin. Ritzen moet de bezuiniging van 90 miljoen op de schoolgebouwen in het voortgezet en hoger onderwijs ongedaan maken. Daarvoor moet hij de reserves op zijn begroting aanspreken.

Te krap

Ritzen heeft steeds volgehouden dat die reserves daarvoor te krap bemeten zijn. Maar de bewindsman kreeg geen rugdekking in het kabinet om het onaanvaardbaar over het wijzigingsvoorstel van het CDA uit te spreken. Daarom bewandelt Ritzen nu een 'tussenweg': hij voert het door een Kamermeerderheid gesteunde wijzigingsvoorstel alleen uit als er inderdaad geld overblijft, of elders geld gevonden kan worden.

Bijna de hele Tweede Kamer (behalve de PvdA) vindt deze 'oplossing' staatsrechtelijk zeer ongewenst. „Dit is een ondermijning van het wetgevingsproces. Een aangenomen wijzigingsvoorstel is een deel van de wet en daar mag niet mee gemarchandeerd worden," aldus het Tweede-Kamerlid Nuis van D66.

Eerder gisteravond leek de kwestie hoog op te lopen. Minister Ritzen hield voor de derde keer bij hoog en bij laag vol dat hij beslist geen geld heeft om de bezuiniging van 90 miljoen gulden op de schoolgebouwen ongedaan te maken. Volgens het CDA was dat geld er wel. De grootste coalitiepartij verdacht Ritzen ervan stiekem te ruime reserve-potjes aan te leggen.

Buit van 60 miljoen bij bankoverval

PARIJS – Een groep van tien gewapende en gemaskerde mannen heeft een spectaculaire overval gepleegd op een filiaal van de Banque de France in het Zuidfranse Toulon. Volgens een schatting van de politie bedraagt de buit minstens 200 miljoen franc (ruim 65 miljoen gulden).

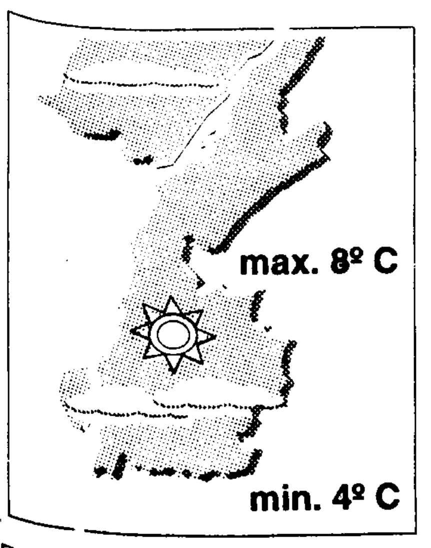
Twee overvallers drongen de woning van een bewaker van de bank binnen en namen de man en zijn gezin in gijzeling. Kort na 18.00 uur, het sluitingsuur van de bank, namen ze de bewaker mee naar de bank. De overvallers hadden dynamiet om zijn middel gebonden en dreigden de man op te blazen als hij de kluis niet zou openen. In korte tijd haalden de overvallers de goed gevulde kluis helemaal leeg. Vervolgens gingen ze er met hun gijzelaar vandoor. De man werd later op de avond vrijgelaten en is ongedeerd. Van de daders ontbreekt tot nu toe ieder spoor.

Uit woning gezet

● *Aan de vooravond van Kerstmis op straat gezet. Dat overkwam huurder J. Lafleur van bouwvereniging St.-Jozef in Roermond. De 46-jarige gedeeltelijk invalide vrouw kreeg te horen dat ze op 17 december het pand moest verlaten. Burenoverlast is de oorzaak van dit menselijk drama. De buren pikten de overlast, die veroorzaakt zou zijn door 'harde muziek, drank- en drugsgebruik' niet langer.*
Foto: JEROEN KUIT

Zie verder pagina 11
● Burenoverlast eindigt in menselijk drama

ZONNIGE PERIODEN
Na een heldere nacht is de temperatuur gedaald tot enkele graden boven het vriespunt. Aan de grond kan het 's morgens hier en daar licht vriezen. De eerste uren van de ochtend kan er wat lage bewolking voorkomen. Voor de rest van de dag zijn er zeer zonnige perioden. Een regengebied boven Engeland komt maar heel langzaam naderbij en zal ons morgen bereiken. De zuidelijke wind zal in de loop van de avond geleidelijk aantrekken van matig tot vrij krachtig. De middagtemperatuur bereikt een hoogste waarde van 8 graden. Vannacht koelt het af tot 4 graden.
Voor informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

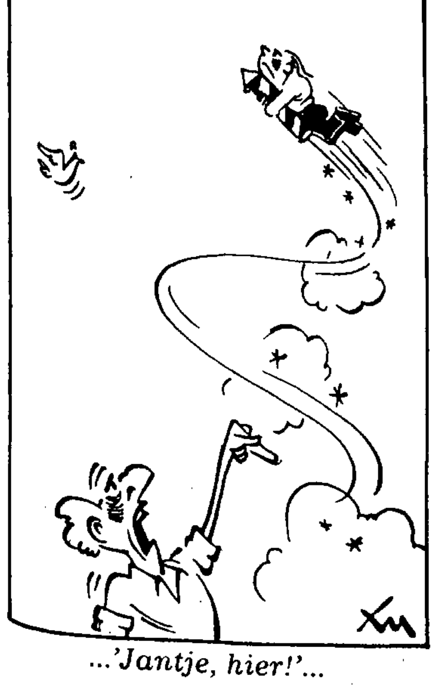
Navo bereid tot ingrijpen

BRUSSEL – De Navo is bereid tot vergaand militair ingrijpen in Bosnië, als de Veiligheidsraad daarvoor het licht op groen zet. De militaire actie zou bestaan uit het afdwingen van het vliegverbod boven Bosnië en het beschermen van de hulpkonvooien en van de VN-troepen op de grond. Daarnaast bereidt de Navo zich voor op een eventuele actie in Kosovo, de door Albanezen bewoonde enclave in Servië.

Die duidelijke verharding van de Navo-opstelling in de Balkancrisis kwam donderdag tot stand tijdens een bijeenkomst van de zestien ministers van buitenlandse zaken van het bondgenootschap. Vooral de Amerikaanse minister Eagleburger maande de Europese landen aan om meer te doen. Minister Van den Broek toonde zich enigszins opgelucht dat de verdeelde Europese bondgenoten nu toch eindelijk op een hardere lijn waren gekomen.

De Veiligheidsraad van de VN buigt zich waarschijnlijk volgende week over een resolutie die de weg vrij moet maken om het vliegverbod boven Bosnië met geweld af te dwingen. Navo-secretaris-generaal Wörner zei goede hoop te hebben dat Rusland gezamenlijk zal blijven opereren met het Westen 'omdat de etnische zuiveringen voor hen absoluut een slecht vooruitzicht zijn'. De Britse minister van Buitenlandse Zaken Hurd maakte duidelijk dat de Navo niet direct na de stemming in de Veiligheidsraad gevechtsvliegtuigen hoeft te sturen, maar eerst nog enige tijd kan aanzien of de Serviërs inbinden.
De leider van de Bosnische Serviërs Karadizc heeft al gedreigd met represailles tegen de VN-vredesmacht. De Navo dreigt in zijn verklaring aanvallen op VN-soldaten te beschouwen als een 'internationale misdaad' en zelfs daar een gepast antwoord op te zullen geven.

Bijna helft legaal vuurwerk onveilig

...'Jantje, hier!'...

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: The Bodyguard, dag. 18.15 en 21 uur, za t/m wo ook 15 uur. **Rivoli:** Single white female, dag. 19 en 21.30 uur. Kleine Nemo, za t/m wo 14 en 16 uur. **Maxim:** Housesitter, dag. 18.30 en 20.30 uur, za t/m wo ook 14.30 uur. **H5:** Home Alone 2, dag. 14.30 18.15 en 21.15 uur. Sister Act, dag. 14.15 18.45 en 21.30 uur, za t/m wo ook 16.45 uur. Sleepwalkers, dag. 14 18.30 en 21 uur, za t/m wo ook 16.15 uur. Belle en het beest, dag. 14 18.30 en 21 uur, za t/m wo ook 16 uur. Boomerang, dag. 14 18.30 en 21 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Oblako-Raj, vr 21 uur. A Idade Major, zo 21 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Boomerang, vr t/m zo 20 uur. Universal Soldier, vr t/m zo 22.15 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Bodyguard, dag. 18.30 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Raising Cain, dag. 18.30 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Bitter Moon, dag. 18.15 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Kleine Nemo, dag. beh. do vr 14.30 uur. Single white female, dag. 18.30 en 21.15 uur. **Ciné-K:** Husbands and Wives, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** Home Alone 2, dag. 14.30 18 en 21.15 uur. Sister act, dag. 14 16.30 19.15 en 21.45 uur. Belle en het beest, dag. 14 16.30 en 19 uur. Boomerang, dag. 21.30 uur. **Lumière:** Van Gogh, dag. 20 uur. Sweet Emma, dear Böbe, dag. 20.30 uur. Night on earth, dag. 22 uur. Merci la vie, do t/m za 23 uur. **Kinderfilmhuis Zoem: De Sneeuwkoningin, zo 14 uur.**

● *Whitney Houston in 'Bodyguard'*

● **GELEEN**
Roxy: Home Alone 2, dag. 14 18.30 en 20.45 uur. Sister Act, dag. 14 18.30 en 20.45 uur.

● **SITTARD**
Forum: Bodyguard, dag. 14 en 20.30 uur. Belle en het beest, dag. 14 en 18.45 uur. Unforgiven, dag. 20.45 uur. **Filmhuis Sittard:** Naked Lunch, wo 20.30 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Boomerang, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Universal Soldier, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Kleine Nemo, za zo wo 14.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Home Alone 2, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Far and Away, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Oblako-Raj, do 20.30 uur.

● **VENLO**
Filmhuis Perron 55: Naked Lunch, do di 20.30 uur, za 20 uur.

'Home Alone 2' schepje bovenop dezelfde gein

DOOR RIJK VAN ROTTERDAM

Na de familie Flodder is het nu de familie McCallister die in New York verzeild raakt voor een vervolg op een eerste succesfilm. Gaf het verblijf van de Flodders in de metropool nog enkele nieuwe dimensies aan de familiegeschiedenis vooral op het satirische vlak; het bezoek van de McCallisters aan New York levert hoofdzakelijk meer van hetzelfde op.

recensie

Twee jaar geleden leerden we de McCallisters kennen in de film 'Home alone' van Chris Columbus. Het gegoede middenklasse-gezin uit een buitenwijk van Chicago, met de pientere maar veel geplaagde 8-jarige Kevin (Macaulay Culkin) als jongste telg, zou samen met het gezin van Kevins oom de kerstdagen door gaan brengen in Parijs. De familie versliep zich, haalde op het nippertje toch het vliegtuig en kwam er in de Lichtstad achter, dat ze Kevin thuis op zolder hadden laten liggen. Daar was hij de vorige avond voor straf naartoe gestuurd.

Paniek in Parijs, maar nog niet in Chicago, want Kevin vermaakte zich aanvankelijk prima in z'n eentje; al was er wel die enge buurman. Het waren evenwel de inbrekers Harry (Joe Pesci) en Marv (Daniel Stern) die roet in het eten kwamen gooien. Maar kleine Kevin hield zich groot en wist met allerlei listen zijn ouderlijk huis te verdedigen en intussen ook nog vriendschap te sluiten met de buurman, toen die zo eng nog niet bleek.

● *Kevin (Macauly Culkin) wordt opnieuw belaagd door het inbrekersduo, gespeeld door Joe Pesci en Daniel Stern.*

Haast

'Home alone' was een leuke kerstkomedie, met als hoogtepunt de kostelijke strategie waarmee Kevin zijn belagers tot brokkenpiloten maakte. Het grote publiek smulde ervan en dat vraagt om een vervolg.

'Home alone 2' is er vanaf heden, met als ondertitel 'Lost in New York'. De beide gezinnen McCallister gaan dit keer met Kerstmis naar Miami. De nog steeds geplaagde Kevin ligt weer dwars, maar wordt nu niet vergeten. Wel verslaapt iedereen zich weer en zo kan het gebeuren, dat in de haast om het vliegtuig te halen de dralende Kevin in het verkeerde toestel terecht komt. In plaats van in Miami landt in z'n uppie in New York, met de van credit cards en contant geld voorziene tas van zijn pa.

Kevin moet even aan het idee wennen, waarna hij meent het zich maar naar zijn zin te moeten maken in The Big Apple. Hij neemt zijn intrek in het luxueuze Plaza Hotel bij het Central Park en gaat de stad verkennen. Na een bezoek aan de grootste speelgoedwinkel ter wereld staat hij ineens oog in oog met de ontsnapte boeven Harry en Marv en de rest van de herhaling van de geschiedenis is een feit.

Geestig

De variaties op de oorspronkelijke thema's zijn in het eerste deel van de film minimaal. Later komen er een paar aardige. Harry en Marv willen bijvoorbeeld niet meer in woningen inbreken, maar zien 'groter' werk voor zich: de opbrengst van de kerstverkoop van die superspeelgoedwinkel. Hoe moet het knulletje Kevin zoiets zien te verijdelen?

De variant op de enge buurman is het mooist. In Central Park ontmoet Kevin de beangstigende Pigeon Lady (Brenda Fricker), een zwerfster die als een wandelende duiventil door het leven gaat.

Als Harry en Marv door Kevin uit de speelgoedwinkel zijn meegelokt naar een monumentaal pand-in-verbouwing en daar in de ene na de andere hinderlaag lopen, is het weer gedaan met de variaties en gaat het nog slechts om overdrijven (al is het Donald Duck-achtige schuimbekken van de tot het uiterste getergde Harry wel geestig).

De jeugdige fans van 'Home alone' zullen ook het tweede deel ongetwijfeld weten te waarderen. Wiens taak het is hen opnieuw naar de bioscoop te begeleiden, staan deze keer weinig verrassingen te wachten. Deze categorie kijkers zal veel doorzien van de nog immer wakkere handelsgeest van Hollywood: doe er een schepje bovenop en je haalt 'het' met nog grotere scheppen binnen.

Te zien in H5 Heerlen, Royal Roermond, Cinema Palace Maastricht.

Kwaad schittert in 'Bitter Moon'

DOOR RIJK VAN ROTTERDAM

Kwaad met een grote K, daar heeft filmer Roman Polanski vanaf zijn eerste film ('Mes in het water', 1962) borg voor gestaan en op de wreedst denkbare manier kreeg hij zijn visie hierop in zijn persoonlijke leven bevestigd. Een briljante verfilming van Shakespeare's 'MacBeth' (1972) was daar zijn reactie op. Maar ook als hij absurde komedies maakte ('What?', 1973) ging het om het Kwade in de mens. Dit thema komt altijd het beste tot zijn recht in films

recensie

waarin hij uitgaat van de alle- en hedendaagse realiteit. Zijn nieuwste film, 'Bitter moon', bewijst dat weer.

Nigel (Hugh Grant) en Fiona (Kristin Scott-Thomas) vormen een op en top Brits echtpaar, dat om aan de wurggreep van de onberispelijkheid te ontkomen maar een bootreis naar Istanbul heeft geboekt. Op het fraaie passagiersschip komen ze in contact met een aan een rolstoel gekluisterde Amerikaanse schrijver, Oscar (Peter Coyote), en diens charismatische vrouw Mimi (Emmanuelle Seigner). Tot ongenoegen van de berekende Fiona raakt de burgerlijke Nigel geïntrigeerd door Oscars verhaal over zijn turbulente leven met Mimi. Fiona begrijpt, dat Nigel zich door Oscars verhaal al te zeer voor Mimi zal gaan interesseren.

In flash-backs krijgen we de geschiedenis van Oscar en Mimi te zien en dat is er een van de wrangste 'haat/liefde'-soort. In Parijs worden de twee hartstochtelijk verliefd op elkaar, maar een dergelijk vuur brandt niet voor eeuwig. Althans niet bij Oscar. Mimi denkt daarentegen niet meer zonder Oscar te kunnen leven en smeekt hem haar desnoods als slavin bij zich te houden. Oscar laat zich door haar vermurwen, zij het niet zonder haar genadeloos te vernederen.

Als Oscar ook daar genoeg van

● *Slaafs beeld uit 'Bitter Moon'.*

heeft, weet hij Mimi op slinkse wijze te dumpen. Tijdelijk, zo zal blijken. Want plotseling is zij er weer, als wraakgodin. En dat ze Oscar in de rolstoel krijgt, is haar niet genoeg. Ze zal hem vervolgens voor altijd 'verzorgen'.

Wie alleen al bij het horen van titels als 'Repulsion', 'Rosemary's baby' en 'Chinatown' deze 'Polanski's' onmiddellijk weer zou willen zien, kan zich met mate verheugen op 'Bitter moon'. Het spirituele niveau van de klassiekers haalt de nieuwe 'Polanski' niet, maar qua gemeenheid heeft de film gaandeweg genoeg te bieden om de kijker geboeid te houden.

Te zien in Mabi Maastricht.

De Palma doet Hitchcock over in 'Raising Cain'

Brian de Palma is een Hitchcockfan en met elke film die hij maakt wil hij ons van de grootheid van de meester overtuigen. Schaamteloos citeert en plagieert hij en het moet gezegd, vrijwel als enige lukt het hem om dat zonder kleerscheuren te doen. Elke keer weer wil hij via brutaliteit en slimheid zijn kennis en kunde van zijn vak ten toon spreiden. Voor Raising Cain doet De Palma weer een beroep op Hitchcock en deze keer vooral op Psycho.

De film draait om de wat gekke kinderpsycholoog Carter Nix, zijn tweeling broer (perfecte rol van John Litgow) en de niet zo trouwe echtgenote van Carter Nix.

De grootste makke van de film is dat het ons koud laat wie er wat doet en wie wat overkomt. De omgekeerde truc uit Hitchcock's Psycho werkt volgens dus niet. Wat echter wel overeind blijft, is de bewondering voor de lef waarmee De Palma blijft doorgaan om Hitchcock de loef af te steken.

Te zien in Mabi Maastricht.

Film heeft de vaart van een achtbaan

'Kleine Nemo' hoogvlieger

DOOR LEO BANKERSEN

'Avonturen in dromenland' luidt de ondertitel van deze nieuwe Japans-Amerikaanse tekenfilm, en dat wordt van begin tot eind volledig waargemaakt. Zodra het jongetje Nemo in slaap valt vliegt hij met zijn bed het raam uit en maakt duizelingwekkende luchtreizen. Vaak met zo'n onstuimige afloop dat hij uit zijn ledikant tuimelt en met een zucht van verlichting wakker wordt. Stripliefhebbers zullen dit laatste beeld onmiddellijk herkennen. Dat jongetje dat zich slaapdronken aan de lakens van zijn luchtschip vasthoudt is afkomstig uit de beroemde beeldverhalen van Winsor McCay.

'Little Nemo' was de eerste Amerikaanse krantestrip. Vanaf 1907 verschenen de wonderlijke droomavonturen bijna twintig jaar lang in wekelijkse afleveringen. Het schijnt dat zelfs Salvador Dali zich er door heeft laten inspireren. Inmiddels hebben de originele tekeningen van McCay een plaatsje gekregen in het Louvre.

Aan de totstandkoming van de gelijknamige tekenfilm is gewerkt door een opvallend gemengd gezelschap. Een van de scenarioschrijvers is Chris Columbus ('Gremlins', 'Home Alone'), bij uitstek de vertegenwoordiger van hedendaags Hollywood. De regie was daarentegen in handen van een oudgediende, William T. Hurtz, die nog aan Disney's 'Fantasia' heeft meegewerkt. Ook andere animators uit de klassieke Disney-school leverden hun bijdragen. Het globale idee kwam echter van beeldend kunstenaar Jean Giraud, in de filmwereld bekend door zijn creatie van het monster uit 'Alien'.

In de film zelf is van al die verschillende invalshoeken gelukkig weinig te merken. 'Little Nemo' is in de eerste plaats een moderne tekenfilm die wat stijl betreft weinig afwijkt van het gemiddelde Amerikaanse animatieprodukt. Puristen zullen die aanpassingen misschien betreuren, maar het jeugdige publiek waarvoor de film bedoeld is zal er weinig moeite mee hebben. Veel bekende figuren uit de strip van McCay, zoals de goedlachse koning en de ondeugende plaaggeest Flip zijn overigens duidelijk herkenbaar gebleven.

Net als in de strip komt de droomsfeer ook in de film uitstekend tot zijn recht. Nemo vliegt door een wereld zonder grenzen, waar alles mogelijk is.

De animatie is van hoge kwaliteit en geeft de film soms de vaart van een achtbaan. Ook op de Nederlandse nasynchronisatie valt weinig aan te merken. Niet voor niets kreeg 'Kleine Nemo' op het Cinekid Kinderfilmfestival de publieksprijs.

Te zien in Royal Heerlen, Mabi Maastricht, Royal Echt.

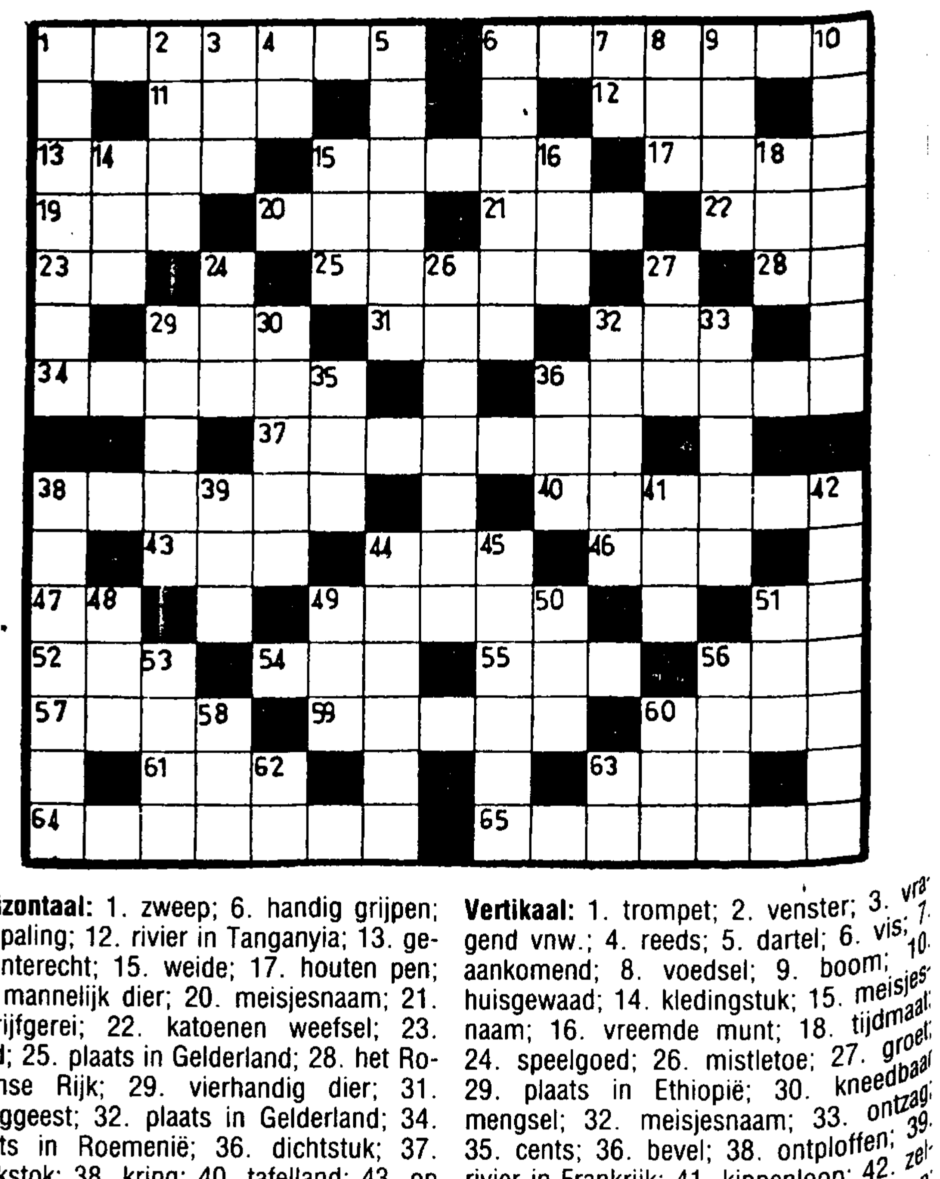

● *Kleine Nimo met Flip.*

Oplossing van gisteren

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. zweep; 2. handig grijpen; 11. paling; 12. rivier in Tanganyia; 13. gewoonterecht; 15. weide; 17. houten pen; 19. mannelijk dier; 20. meisjesnaam; 21. schrijfgerei; 22. katoenen weefsel; 23. rund; 25. plaats in Gelderland; 28. het Romeinse Rijk; 29. vierhandig dier; 31. plaaggeest; 32. plaats in Gelderland; 34. plaats in Roemenië; 36. dichtstuk; 37. strijkstok; 38. kring; 40. tafelland; 43. op de manier van; 44. wilde haver; 46. Nederland; 47. reeds; 49. kokhalzen; 51. uitroep; 52. nachtgewaad; 54. klein vertrek; 55. onderricht; 56. broeder; 57. lol; 59. plaats in België; 60. rekening; 61. roem; 63. watering; 64. beroep; 65. pauselijk gezant.

Vertikaal: 1. trompet; 2. venster; 3. vragend vnw.; 4. reeds; 5. dartel; 6. vis; 7. aankomend; 8. voedsel; 9. boom; 10. huisgewaad; 14. kledingstuk; 15. meisjesnaam; 16. vreemde munt; 18. tijdmaat; 24. speelgoed; 26. mistletoe; 27. groet; 29. plaats in Ethiopië; 30. kneedbaar mengsel; 32. meisjesnaam; 33. ontzag; 35. cents; 36. bevel; 38. ontploffen; 39. rivier in Frankrijk; 41. kippenloop; 42. zelden; 44. vrucht; 45. getallen opnoemen; 48. vod; 49. papegaai; 50. ontkenning; 51. deel v.e. wet; 53. luizeëi; 56. uitroep; 58. baan; 60. vangwerktuig; 62. daar; 63. natuurlijke logaritme.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40*
per kwartaal ƒ 85,20*
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65*
per kwartaal ƒ 86,45*
losse nummers ƒ 1,60
Bfr. 30
* prijzen per 1 januari 1993

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

recept

Witlofschuitjes met garnalen

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 4 middelgrote witlofstronkjes, 250 g garnalen, 100 g gevulde olijven, 2 hardgekookte eieren. Voor de dressing: 4 el olie, 4 el azijn, 4 tl milde Limburgse mosterd, zout, peper en 1 el gehakte dille.

De witlof schoonmaken, wassen, in de lengte halveren en uit laten lekken. De binnenste bladeren verwijderen. De garnalen onder de koude kraan wassen en uit laten lekken. De olijven in plakjes snijden. De witlofschuitjes met de garnalen vullen en hierop de olijfplakjes leggen. De ingrediënten voor de dressing mengen en bij de witlofschuitjes serveren.

TIP: Over het algemeen kan bij gerechten met vis, schaal- en schelpdieren een droge witte wijn geschonken worden. Bij vis met een krachtige geur, zoals zalm, makreel, tonijn en sardines kan ook een droge rosé of jonge rode wijn geserveerd worden.

Herman mag zich voortplanten

DEN HAAG - De transgene stier Herman mag zich voortplanten. De Tweede Kamer gaf gisteren toestemming om de genetische experimenten met het dier voort te zetten. CDA, VVD, en PvdA zagen geen reden om de proeven stop te zetten. Groen Links, D66, RPF en GPV zijn fel tegen.
Herman is een genetische gemanipuleerde stier en produkt van een gezamenlijk experiment van het particulier bedrijf GenePharming Europe in Leiden en de overheidsinstelling Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek (IVO). In Herman is een menselijk gen ingebracht dat zorgt voor de produktie van het eiwit lactoferrine.
De onderzoekers willen nu met Herman gaan fokken, om enkele vrouwelijke kalveren te verkrijgen die ook het menselijk gen bezitten. Ze hopen dat de melk van deze dochters van Herman eveneens lactoferrine bevat. Lactoferrine biedt een bescherming tegen bacteriële infecties.
De onderzoekers willen op die manier een medicijn maken tegen uierontsteking bij koeien. Belangrijker is dat ze op deze wijze ervaring willen opdoen met de produktie van medicijnen voor mensen.
Minister Bukman (Landbouw) wil toestemming geven voor voortzetting van het experiment. Basis voor de opvatting van Bukman is de uitspraak van een commissie die de ethische aspecten van de proef heeft getoetst. Deze ethische commissie heeft, hoewel niet unaniem, positief beslist over het experiment.
De Dierenbescherming is fel tegenstander van de proeven met Herman, omdat hiermee de waarde van het dier zou worden aangetast. Volgens deze vereniging is het eiwit lactoferrine ook te maken met behulp van genetisch gemanipuleerde schimmels.

Valse aangifte van verkrachting tijdens oefening

DEN HAAG - De vrouwelijke militair die 24 november aangifte had gedaan van een verkrachting tijdens een oefening op De Peel door drie mannelijke militairen, blijkt een valse aangifte te hebben gedaan. Dat heeft het ministerie van Defensie gisteren bekendgemaakt.
De koninklijke marechausse die de zaak heeft onderzocht, stuitte daarbij op tal van tegenstrijdigheden in de verklaring van de vrouw. Uiteindelijk bleek dat de vrouw van de oefening was uitgesloten vanwege contacten die zij onderhield met een mannelijke militair. Om deze uitsluiting te verhullen heeft zij vervolgens aangifte van verkrachting gedaan.
De vrouw heeft een en ander toegegeven. Tegen haar zal proces-verbaal worden opgemaakt.

punt uit

● Honecker

Erich Honecker is nog niet vrij. De rechtbank in Berlijn, waar de vroegere Oostduitse staats- en partijleider terecht staat wegens zijn aandeel in de dodelijke schoten aan de Muur, heeft gisteren nog geen besluit genomen over stopzetting van het proces. De zaak wordt maandag voortgezet. Meer dan drie uur bespraken rechters, advocaten en aanklagers het laatste medisch rapport over de gezondheidstoestand van de 80-jarige Honecker.

● Enquête

Een commissie uit de Tweede Kamer onderzoekt de noodzaak van een parlementaire enquête naar de uitvoering van de bijstandswet. Of een dergelijk onderzoek er daadwerkelijk komt wordt in februari besloten. Alleen het CDA is op dit moment voorstander van een enquête. De Tweede Kamer besprak gisteren het verzoek van het CDA om een zwaar parlementair onderzoek naar de oorzaken en omvang van de bijstandsfraude. Een voorbereidende commissie zou daartoe de opdracht moeten formuleren. Die opzet kreeg geen kamermeerderheid.

● Bosio

De Franse zakenman Michel Bosio moet Nederland verlaten. Hij komt niet in aanmerking voor een vestigingsvergunning en beschikt ook niet over voldoende middelen van bestaan om een beroep te kunnen doen op EEG-richtlijnen die een voorgezet verblijf mogelijk zouden maken. Dat blijkt uit het vonnis van de president van de rechtbank in Amsterdam, mr. B.J. Asscher, in het kort geding dat de zakenman had aangespannen tegen de Staat.

● Adviseur

De Russische president Boris Jeltsin heeft ex-premier Jegor Gaidar benoemd tot persoonlijk adviseur op economisch gebied. Dit heeft een presidentiële woordvoerder gisteren bekendgemaakt. De 36-jarige Gajdar, die de afgelopen elf maanden Rusland leidde naar een vrije markt, werd afgelopen maandag onder druk van de conservatieven als regeringsleider vervangen door Viktor Tsjernomyrdin.

● Ontucht

Een 36-jarige man uit Staphorst is aangehouden op verdenking van ontucht met acht jongens uit die plaats. De ontucht heeft zich over een reeks van jaren afgespeeld. Volgens de officier van justitie in Zwolle waren de slachtoffers allen jonger dan zestien jaar, maar ging het niet om heel kleine kinderen. De politie in Staphorst wil niets kwijt over de zaak en zou met de slachtoffers en hun ouders daarover afspraken hebben gemaakt.

CDA legt zich neer bij wijziging van kabinetsvoorstel

Bevriezing wao van baan

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De bevriezing van bestaande wao-uitkeringen gaat niet door. Het CDA legt zich neer bij een wijziging van het voorstel van het kabinet dat de uitkering van bestaande arbeidsongeschikten jonger dan vijftig jaar wil bevriezen. Om de misgelopen bezuinigingen te compenseren, stelt het CDA voor de uitkering voor nieuwe wao'ers extra te verlagen.

In het gisteren gepresenteerde schriftelijke eindverslag over het wao-voorstel, geeft het CDA de voorkeur aan het onverkort invoeren van het kabinetsvoorstel, inclusief de bevriezing. Omdat de rest van de Kamer deze ingreep op bestaande uitkeringen afwijst, formuleert het CDA alternatieve bezuinigingen. CDA-woordvoerder Biesheuvel erkent dat zijn fractie zich daarmee noodgedwongen neerlegt bij de wens van de Kamermeerderheid.

Volgens het kabinet kost afzien van de bevriezing volgend jaar 20 miljoen gulden, oplopend tot 110 miljoen in '94 en 280 miljoen in '95. In het jaar 2000 bedraagt de misgelopen bezuiniging ruim 1 miljard gulden. Daarna nemen de besparingsverliezen af, omdat de groep bestaande wao'ers gepensioneerd raakt dan wel overlijdt.

Het kabinet meent dat de verliezen binnen de begroting van sociale zaken moeten worden gevonden. Het CDA doet de suggestie de nieuwe wao'ers direct een lagere uitkering te verstrekken die afhangt van de leeftijd en het laatstverdiende loon.

Het kabinetsvoorstel gaat uit van een overgangstermijn van één tot vier jaar, waarin de arbeidsongeschikte aanspraak kan maken op een uitkering van 70 procent van het laatstverdiende loon, alvorens op de lagere vervolguitkering terug te vallen. Die overgangstermijn komt in het CDA-voorstel te vervallen. De VVD steunt dit idee, waarmee het kan rekenen op een kamermeerderheid.

Verzekeren

De PvdA betreurt het dat het kabinet een acceptatieplicht voor verzekeraars afwijst. Het kabinet gaat ervan uit dat werknemers zich aanvullend verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. De PvdA vreest dat sommige groepen buiten de boot vallen.

Het gaat daarbij om werknemers die bij het van kracht worden van de nieuwe wet in de Ziektewet zitten en chronisch zieken. Volgens de PvdA zijn dit 'smeulende huizen' die door verzekeraars geweigerd worden.

Naast een acceptatieplicht vraagt de PvdA een wachttijd van een jaar om de aanvullende verzekeringen op poten te zetten. Het CDA wijst uitstel van het wetsvoorstel af.

Wachten op deportatie

● *Een Palestijnse fundamentalist kijkt beteuterd door het raam van een van de bussen, waarmee Israël gisteren 400 Palestijnen uit de bezette gebieden afvoerde. Ze werden over de Libanese grens gezet. Het Israëlische Hooggerechtshof gaf gisteren toestemming voor de actie. De regering-Rabin wil hen voor minstens twee jaar het land uit hebben, omdat zij sympathiseren met de fundamentalistische organisaties Islamitische Jihad en Hamas. Begin deze week had Hamas een Israëlische grenssoldaat ontvoerd en gedood. Het vertrek van de Palestijnen, die toen al meer dan 18 uur geboeid en geblinddoekt in autobussen hadden zitten wachten, begon gisteravond direct nadat het hof met 5 tegen 2 toestemming had gegeven voor de deportatie.*

Foto: EPA

Woedende SPD: 'Grondwet uitgehold'

Deining over Duitse troepen naar Somalië

Van onze correspondent

BERLIJN - De Duitse oppositionele SPD heeft gisteren woedend gereageerd op het besluit van de regering-Kohl om gewapende troepen naar Somalië te sturen. SPD-voorzitter Engholm had het over een 'duidelijke provocatie van het parlement dat niet drie dagen met vakantie is'. Hij zei dat Kohl aanstuurt op een schending van de grondwet die de inzet van Duitse troepen anders dan voor de verdediging de eigen grenzen of het Navo-gebied verbiedt. Mocht de regering het plan uitvoeren, dan willen de sociaaldemocraten klagen bij het Bundesverfassungsgericht, het hoogste rechtscollege dat toeziet op de naleving van de grondwet.
Engholm zei dat het onaanvaardbaar is dat gewapende Duitse soldaten voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog zonder een duidelijke wettelijke legitimatie buiten de eigen grenzen in levensgevaarlijke situaties komen te verkeren. „Dat kan de soldaten noch hun familieleden worden aangedaan," zei hij. De sociaal-democraat onderstreepte dat zijn partij voorstander van dergelijke missies in VN-verband is, maar niet zonder dat de daarvoor noodzakelijke grondwetswijziging is doorgevoerd.

Humanitair

Kanselier Kohl verklaarde daarentegen op een persconferentie dat veruit de meeste staatsrechtsgeleerden van mening zijn dat de voorgenomen actie niet in strijd is met de grondwet, omdat het om een humanitaire operatie gaat. Kohl: „De schokkende beelden uit Somalië van hongerende kinderen, rovende bendes, verwoeste steden en dorpen hebben het geweten van de wereld wakker geschud. Na de recente besluiten van de VN is een internationale hulpoperatie op gang gekomen. Duitsland kan en wil in deze situatie niet aan de zijlijn staan. Besluiten zijn nodig en geen eindeloze juridische discussies."
Daarop volgde de kernzin, waardoor bij de sociaal-democraten alle lichten op rood sprongen. Kohl zei: „Daarom bieden wij de VN steun aan in de vorm van een verzorgingsbataljon, dat niet alleen uit infanteristen, Rode-Kruissoldaten en verbindingseenheden zal bestaan maar ook uit een ondersteunende eenheid voor zelfverdediging". En dat betekent dat de regering gewapende troepen wil sturen.
Kohl weet zich gesteund door een brede meerderheid in zijn eigen partij en onder de bevolking. In de CDU-CSU-fractie wordt al heel lang aangedrongen op een daadkrachtiger optreden in crisis-gebieden. De maandag afgetreden minister van post en telecommunicatie Schwarz-Schilling gaf als hoofdargument voor zijn vertrek dat hij schaamde deel uit te maken van een dergelijke labiel reagerende regering. Hij doelde vooral op het Balkan-conflict.
Als hoofdschuldige ziet hij de coalitiepartner FDP. CDU-parlementariërs verzekerden deze week dat een groot deel van de fractie er net zo overdenkt.

Schip met 3100 kilo heroïne gezonken

ISTANBOEL - Voor de kust van Turkije is een Turkse boot met 3.100 kilo heroïne aan boord tot zinken gebracht. De bemanning bracht het schip tot zinken toen de Turkse marine de boot naar een haven probeerde te dwingen. Volgens de krant Hürriyet was de heroïne voor Nederland bestemd.
In een verklaring meldt de generale staf van het leger dat de boot, die vanuit het Suez-kanaal de Middellandse Zee opvoer, gevolgd werd door de marine. Op 60 mijl ten zuiden van Cyprus werd het schip opgeroepen te stoppen. Omdat de marine wegens storm niet aan boord kon gaan, werd het schip gemaand een Turkse haven binnen te varen. De kapitein weigerde echter aan dit bevel gehoor te geven en bracht zijn schip tot zinken.
De negen leden tellende bemanning werd door de marine opgepikt en ondervraagd door de narcoticabrigade. Hieruit zou volgens de Hürriyet gebleken zijn dat het transport was georganiseerd door een met de Koerdsche PKK gelieerde drugssmokkelbende en dat de heroïne voor de Nederlandse markt bestemd was. Op hetzelfde schip werden anderhalf jaar geleden in Dubai ook drugs gevonden.

Vredesmacht VN naar Mozambique

NEW YORK - De VN-Veiligheidsraad heeft met algemene stemmen besloten een vredesmacht naar Mozambique te sturen die moet gaan toezien op de uitvoering van het vredesakkoord dat in oktober is gesloten. De vredesmacht die de naam UNOMOZ krijgt, zal ongeveer 8.000 man gaan tellen, onder wie militairen zowel als burgers.
Tot het zenden van de troepen werd besloten in resolutie 797. Daarin keurde de Veiligheidsraad het actieplan goed dat secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali voor Mozambique had opgesteld. Het plan voorziet behalve in het zenden van militaire eenheden ook in het sturen van 1.200 waarnemers die toezicht moeten gaan houden bij de parlements- en presidentsverkiezingen. Volgens de vredesakkoorden die de regering van president Joaquim Chissano en de Renamobeweging van Afonso Dhlakama op 4 oktober in Rome hebben getekend, moeten die verkiezingen plaatsvinden in oktober 1993.

Looneisen nog niet genoeg beperkt

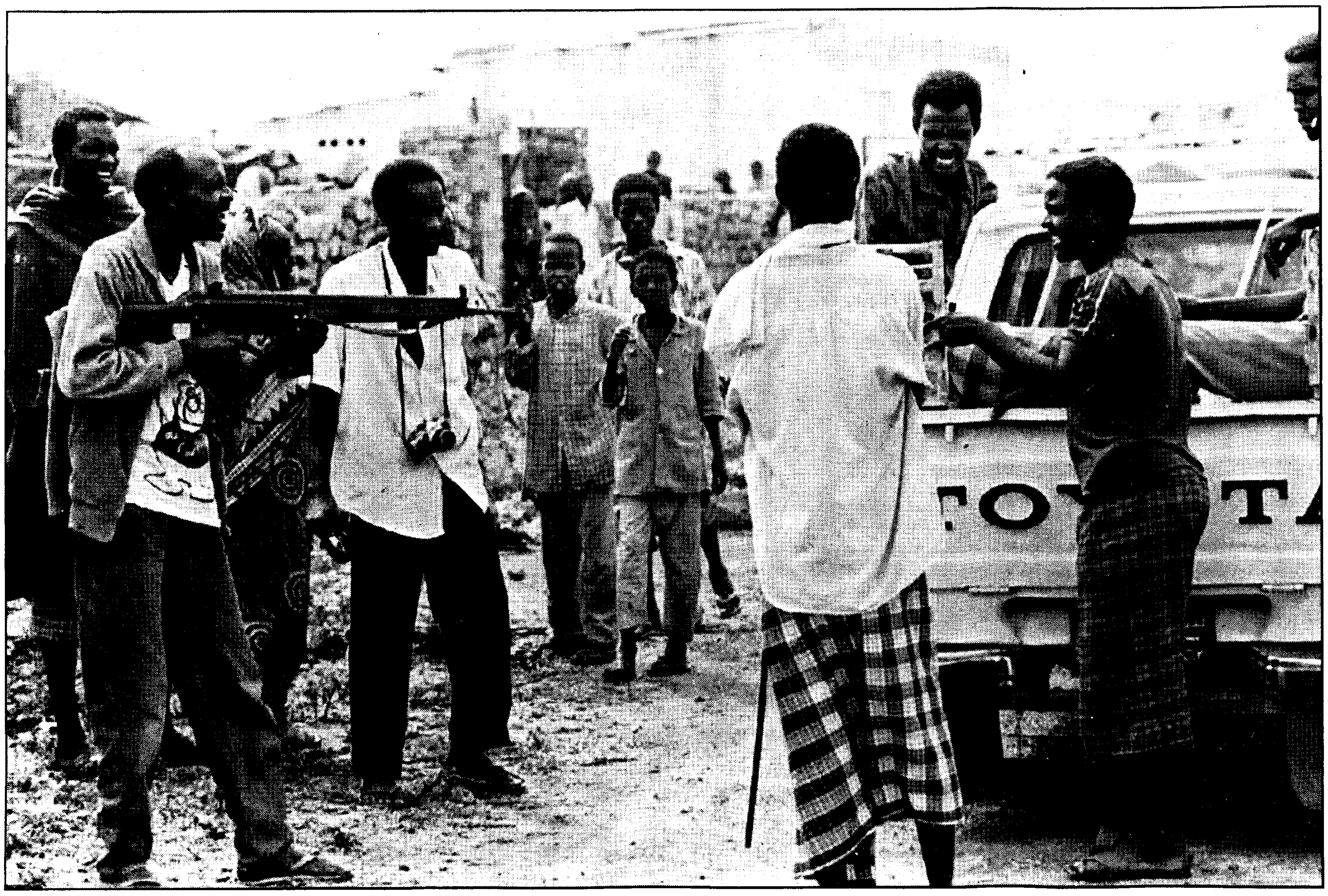
Kok hekelt vakbeweging

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De vakbeweging heeft de looneisen voor volgend jaar nog niet genoeg gematigd, ook al zijn gevraagde loonsverhogingen van 4 tot 5 procent her en der gehalveerd. Minister Kok (Financiën) heeft dit gisteren in de Kamer gezegd. De bewindsman noemde het 'winst' dat de vakbeweging de looneisen al terug heeft gebracht tot de voor komend jaar verwachte inflatie. Toch blijven werkgelegenheid en het behoud van voorzieningen kennelijk op het tweede plan.
Volgens Kok betekenen de looneisen van zo'n 2,5 procent voor mensen met midden en hoge inkomens, een 'royale plus'. De lagere inkomens zullen er echter weinig van merken, meende hij. De minister zei dat de loonontwikkeling in 1993 zo gematigd mogelijk moet zijn. „Het kabinet houdt een voorkeur voor de nullijn. De vakbeweging moet rond de kerst de zaak nog maar eens goed moet overwegen om dan de eigen conclusies te trekken," aldus Kok.
Vanuit het kabinet zullen in de eerste maanden van 1993 (de adempauze in de cao-onderhandelingen) nieuwe contacten met werkgevers en vakbeweging worden gelegd, stelde Kok. „Wij zullen niet passief toekijken," aldus de minister, die echter benadrukte dat werkgevers en bonden het samen zullen moeten doen.
Kok wees erop dat loonsverhogingen-gelijk-aan-de-inflatie over vijf tot tien jaar een negatief effect hebben op de economie en dus de werkgelegenheid. Voor 1993 is er een gunstig effect, omdat betrokkenen meer belastingen en premies betalen en ook meer geld te besteden hebben.
Kok toonde zich redelijk optimistisch over de economie. Dit jaar wordt niet zo moeilijk als gedacht. Daarnaast heeft de OESO (de organisatie van 24 geïndustrialiseerde landen) berekend dat ook 1993 minder slecht wordt dan het Centraal Planbureau eerder voorspelde.
De economie blijft in 1993 wel kwakkelen, maar er is geen sprake van een recessie zoals elders. „Er is een trage economische groei die in 1994 weer zal aantrekken," aldus Kok.

Conflict VNG en kabinet over huizen asielzoekers

DEN HAAG - Het conflict tussen het kabinet en de gemeenten over de huisvesting van erkende vluchtelingen loopt steeds hoger op. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) deed deze week in een brief aan premier Lubbers de aanbeveling dat het ministerie van Justitie niet meer asielzoekers moet erkennen dan de ministeries van VROM en WVC kunnen opvangen. Justitie vindt dit advies onzinnig.
De VNG reageerde met deze brief op de uitspraken van minister d'Ancona (WVC) en staatssecretaris Kosto (Justitie) die vorige week in de Kamer betoogden dat de gemeenten het meer moeten doen aan de huisvesting van erkende vluchtelingen.

● *Ondanks de aanwezigheid van de invasiemacht regeert de chaos in Somalië. Onder de neus van de VS-troepen stalen gisteren een aantal bandieten de camera's van een tv-team. Even later kwamen 'de beschermers' van de tv-ploeg die met het wapen in de hand de spullen terugeisten.* Foto's: REUTER

Somalië heeft volstrekt overspannen verwachtingen van Amerikanen

Leven tussen hoop en wanhoop

Amerikaanse militairen laten zich niet afleiden van hun eigen planning, ook al sterven er dagelijks enkele honderden Somaliërs van honger en ziekte. De operatie Restore Hope komt voor velen te laat. En wie overleeft, moet ook geen wonderen verwachten van de westerlingen. Maar in hun wanhoop klampen de Somaliërs zich nu vast aan de nieuwe heilbrengers, de mariniers. Voor zolang het duurt.

DOOR MAURICE WILBRINK
VANUIT SOMALIË

BAIDOA - Het meisje kan niet eens meer zitten van uitputting. Ze heeft mazelen, zware diarree, wormen, een luchtweginfectie. Haar lichaam is uitgeteerd. Armpjes en beentjes zijn tot het bot geslonken. Ze heeft zelfs geen kracht meer om te huilen. Haar moeder heeft haar meegezeuld tijdens de voettocht van Bardera naar Baidoa, acht dagen lang. Ze hebben zich moeten voeden met blaadjes van de bomen. Het meisje heet Cadei Ibrahim Ali. Een zuster van de Ierse hulporganisatie Concern is bang dat Cadei het niet zal halen.

Aan de rand van de stad Baidoa heeft Concern een van haar voedselcentra ingericht. Het is de plaats waar vluchtelingen arriveren na een hongertocht over een onverharde weg. Het zijn allemaal mensen die vluchten voor oorlogsgeweld. Ze hebben vaak al hun bezittingen verloren, gaan op pad zonder voedselvoorraden en krijgen onderweg geen enkele hulp. Sommige sterven in het zicht van Baido.

Degenen die het halen, zijn ook daar niet veilig. Onder een afdakje ligt een vrouw op de rode, aangestampte aarde. Ze heeft grote wonden op haar hoofd, en een van haar benen is gebroken. De vrouw is de nacht ervoor in elkaar geslagen door een bende, die haar enige bezittingen, haar kleding, meenam.

Gevechten

Terwijl de Amerikanen, met in hun kielzog andere nationaliteiten, langzaam hun operatie Restore Hope op gang brengen, zijn duizenden, wellicht tienduizenden Somaliërs nog altijd wanhopig op zoek naar voedsel. Ze strompelen in de stomende hitte door een desolaat landschap waar doornige struiken de kunst van het overleven het best verstaan. Intussen woedt de burgeroorlog voort en produceert op steeds andere plaatsen, zware gevechten en massale plunderingen.

Horst Hamborg woordvoerder van het Rode Kruis in Mogadisjoe: „Steeds als er ergens slag wordt geleverd, worden onze voedselkeukens overspoeld met nieuwe vluchtelingen." Somalië is nu een land geworden, waar vrijwel niemand meer op zijn oorspronkelijke plek woont.
Het gevolg is dat bijna alle sociale structuren in elkaar zijn gestort. Er is geen enkel gezag meer dat nog enig respect ontmoet. Handel, landbouw, nomadische activiteiten, zijn dicht bij het nulpunt aanbeland. En de vernietiging van het land gaat nog almaar door.

Landingsbaan

Annie Hellström, al tien jaar in Somalië werkzaam voor een Zweedse religieuze hulporganisatie, haalde zieke en ondervoede Somaliërs in de stad Saakow afgelopen september over met te helpen een landingsbaan schoon te maken.
„Door de gevechten was voedseltransport over het land onmogelijk. Die mensen hebben met hun laatste krachtsinspanning en met slecht gereedschap de doornige struiken weggehaald, zodat we anderhalve kilometer landingsbaan hadden voor Hercules-vliegtuigen."
Er kwamen vluchten en de ergste nood in Saakow kon worden gelenigd. Maar in november trokken de opruikende troepen van generaal Morgan de stad binnen en plunderden de opslagplaatsen waar het ingevlogen voedsel lag. Alleen de Unimix lieten ze liggen.

De achtergelaten Unimix in de leeggeroofde magazijnen van Saakow is symbolisch voor het cynisme waarvan Somalië doortrokken is. Unimix is een hoogwaardig voedingsmiddel, dat in de vorm van pap aan hongerende kinderen wordt verstrekt. Volwassenen houden niet van Unimix, en als plunderbuit heeft het daarom op de markt geen enkele waarde.

Cynisch is ook de wijze waarop gewapende Somaliërs al maanden de hulpverlening aan hun eigen, stervende landgenoten belemmeren. Voedselkonvooien werden beschoten en overvallen. Clans die zich meester hebben gemaakt van een voedselvoorraad, jagen hongerende mensen weg, als ze tot een andere clan behoren.
Hulporganisaties moesten voor ieder toestel honderden guldens landingsrechten betalen om gebruik te kunnen maken van vliegvelden die in handen waren van lokale stammen. Hulpverleners werden bedreigd, overvallen, beschoten, ontvoerd. Hun voorraden medicijnen en voedsel geplunderd. Deze week beschoten Somalische bewakers van de Unicefvestiging in Baidoa het gebouw dat ze worden geacht te beschermen. Ze wilden zo hun eis voor meer salaris kracht bij zetten.

Moeizaam

De Somaliërs en de hulporganisaties hopen nu dat aan de staat van volstrekte anarchie een einde komt, met het verschijnen van de geallieerde troepen. Maar de gebeurtenissen van de afgelopen anderhalve week hebben laten zien, dat zoiets een lang, moeizaam proces is.

Het Amerikaanse leger opereert langzamer en minder spectaculair dan werd verwacht. De eerste week 'veroverden' de mariniers lokaties die al veilig waren: de haven en het vliegveld van Mogadisjoe, het terrein van de Amerikaanse ambassade. En een airstrip bij Bale Dogle, waar een paar kamelen moesten worden verjaagd.

Pas op de achtste dag bereikten Amerikanen en Fransen de plaats Baidoa, 250 kilometer ten noordwesten van de hoofdstad, waar de nood zeer hoog is. Afgepeigerde hulpverleners aldaar hadden erop gerekend dat de Amerikanen zich vanaf het begin zouden concentreren op Baidoa. Maar door te wachten werd gewapende bendes nog ruim de tijd gegeven een laatste slag te slaan.

De strategie van de Amerikaanse bevelhebber, generaal Johnston, lijkt erop gericht iedere confrontatie met gewapende Somalische bendes uit de weg te gaan. Deze 'technicals' krijgen de gelegenheid zich uit steden terug te trekken, waar de Amerikanen zich gaan vertonen. Op deze manier riskeert Johnston een minimaal aantal Amerikaanse levens. Maar de massale sterfte van Somaliërs - honderden per dag - gaat intussen gewoon door. En de technicals verplaatsen simpelweg hun criminele activiteiten naar de volgende stad, een patroon dat zich de komende weken zal voortzetten.

Ontwapenen

In Somalië heerst een brede overtuiging dat de geallieerde troepen moeten overgaan tot het ontwapenen van die bendes. Anders zal de oorlog ongetwijfeld opnieuw beginnen. Maar de Amerikanen hebben steeds benadrukt dat ze zich zullen beperken tot het ondersteunen van de humanitaire actie. Nergens is verder in een mandaat vastgelegd wat de Amerikanen precies moeten en mogen doen in Somalië.
De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Boutros Ghali, scherpte deze kwestie in de afgelopen week aan. Hij wil wel dat de VS de Somaliërs ontwapenen. Zo werd Washington onder druk gezet: zonder medewerking van Boutros Ghali wordt het veel moeilijker om de Amerikanen af te laten lossen door VN-eenheden. Humanitaire organisaties tasten intussen nog altijd volledig in het duister over de plannen van de Amerikanen. Horst Hamborg (Rode Kruis): „Wij weten niets, en dat is heel vervelend. Als men mij vraagt: bent u blij met de Amerikanen? Dan zeg ik: zolang ze onze operaties niet verstoren, mogen ze hier wat mij betreft zitten".

● *Alledaags beeld in Baidoa*

De frustratie over de geheimzinnigheid waarmee de Amerikanen hun operatie omringen, is begrijpelijk. Tientallen hulpverleners hebben de afgelopen tijd, vaak met de moed der wanhoop, hun programma's staande gehouden. En ze realiseren zich ook dat ze straks weer verder moeten als de met veel publiciteit omgeven Amerikanen zijn vertrokken.

De taak die er ligt als de hongersnood zal zijn bedwongen, is immens. Miljoenen vluchtelingen moeten terugkeren naar hun grond en vervolgens een vorm van bestaan opbouwen. Unicef heeft daarvoor samen met Oxfam een programma ontwikkeld, dat nu op gang komt in enkele delen van het land, waar het rustig is. Boeren krijgen zaaigoed en gereedschappen, zodat ze hun land weer kunnen bebouwen.

Nomaden

Veel moeilijker zal het herstel verlopen van de nomadische cultuur, die zeer belangrijk is voor Somalië. Vele nomaden zijn hun kamelen en hun vee kwijtgeraakt aan bendes die de dieren in het buitenland verkochten. Unicef wil de overgebleven kuddes proberen te redden door het dier geneesmiddelen te verstrekken.

Seifulaziz Milas, een Unicef-medewerker die ooit sociologie doceerde in Ethiopië, zegt dat niemand enig idee heeft hoeveel er überhaupt nog over is van de nomadische cultuur. „Er zijn vele gebieden waar de afgelopen twee jaar niemand kon komen. We weten niet wat daar nog bestaat van de overlevingsmethodes die de nomaden in de loop van hun lange geschiedenis hadden ontwikkeld".
De grootste uitdaging waarvoor Somalië staat, is het vinden van vreedzame compromissen tussen de stammen. De eeuwige cyclus van conflicten, die vaak met geweld worden opgelost, moet worden doorbroken. Want iedere geweldaad roept in Somalië een nieuw conflict op. „Wij hebben een goed geheugen. Er laaien soms gevechten op om conflicten die al jaren geleden zijn ontstaan", zegt Mohammed Djurda Hussein, een Somalische handelaar. „Het maakt daarbij niet uit of de Amerikanen hier een tijd zitten".

Dialoog

Seifulaziz Milas van Unicef wil daarom een programma opzetten ten einde een dialoog in de Somalische samenleving op gang te brengen. Hij hoopt stamoudsten, vrouwen, jeugd, intellectuelen en religieuze leiders in verschillende fora en seminars bij elkaar te brengen. „We zouden hen de eerste beginselen van conflictbeheersing moeten bijbrengen. Want de afgelopen jaren is er zoveel geweld geweest, dat er alleen maar conflictstof is bijgekomen".

Een speciaal probleem vormen de pubers die de steden in de afgelopen tijd met hun wapens hebben geterroriseerd. Annie Hellström: „Het zijn jongens die de vrije hand hebben gekregen om te plunderen wat ze wilden. En het enige dat ze nog verstaan, is de taal van het wapen. Ze missen iedere vorm van moreel besef. Er is ook geen sociale structuur meer waarin ze kunnen terugkeren".

Testcase

Het militaire ingrijpen door de Amerikanen om humanitaire redenen is een belangrijke testcase. Kunnen ze de strijdende partijen tot bedaren brengen? Raken ze niet beklemd tussen al die verschillende belangen van clans en subclans? Wanneer besluiten leiders van stammencoalities dat het voor hen niet meer voordelig is om met de Amerikanen mee te werken?

Ofwel: lukt het de Amerikanen om snel hun doeleinden te bereiken en dan de aftocht te blazen, terwijl de Verenigde Naties het dan overnemen? Als dat zo is, dan is er hoop voor andere volkeren die het slachtoffer worden van terreur, hongersnood, burgeroorlogen en genocide.

De Somaliërs in de straten van Mogadisjoe, die nu gewend zijn geraakt aan de imposante aanwezigheid van de Amerikaanse mariniers, hebben al hun hoop op hen gevestigd. Annie Hellström: „De mensen hebben volstrekt overspannen verwachtingen van het vermogen van de Amerikanen om hun problemen op te lossen. Ze denken dat de VS vrede brengen, dat ze het land opbouwen, dat ze welvaart scheppen. En ze realiseren zich niet dat de initiatieven juist ook van hen zelf moeten komen".

Teleurstelling

Volgens Hellström en andere hulpverleners die al lange tijd in Somalië werken, zal de teleurstelling onder de bevolking groot zijn als ze doorkrijgt dat de Amerikanen simpelweg niet aan al die wensen en verlangens kunnen en willen voldoen.

Seifulaziz Milas denkt dat vrij plotseling een omslag kan ontstaan in de stemming jegens de Amerikanen. „Stel je voor dat de Amerikaanse militairen na een tijd Somalische vrouwen beginnen te benaderen. De fundamentalistische islamieten zullen dat zeker aangrijpen om de bevolking tegen de westerlingen op te zetten".

In feite is die stemmingmakerij nu al aan de gang. In Mogadisjoe werd de afgelopen dagen het gerucht verspreid dat Franse soldaten twee Somalische vrouwen hadden verkracht. Somaliërs die dit hoorden, voelden geen spoor van twijfel opkomen bij dit verhaal en vertelden het gretig door.

Campagnes voor presidentsverkiezingen Servië in volle gang

Staats-tv helpt Milosevic

DOOR RUNA HELLINGA

BELGRADO – De grote held in Belgrado gistermiddag heette niet Milan Panic, maar Vuk Draskovic. De baardige oppositieleider met zijn theatrale gebaren en zijn demagogische en behoorlijk nationalistische redevoeringen weet het Servische publiek nog steeds meer te bekoren dan de onberispelijk geklede Amerikaans-Servische zakenman met zijn verlegen glimlach, zijn Amerikaanse accent en zijn schutterige gebaren.

Vuk is een volksmenner, ook op deze laatste manifestatie van de Servische oppositie voor de verkiezingen komende zondag, waar zowel een nieuwe president als een nieuw parlement moet worden gekozen. Hij komt op onder de daverende klanken van een pianoconcert en laat zich uitgebreid toejuichen. Hij klimt ten behoeve van fotografen en cameramensen het podium af en kust een jonge vrouw in een rolstoel die ergens vooraan in de menigte zit, op haar wangen.

Het werkt. Maar de vele tienduizenden die zijn komen opdagen, juichen Panic uiteindelijk toch uit volle borst toe. Hij vertedert, en dat kun je verder van geen enkele Servische politicus zeggen. Als hij wuift, heeft hij de onbeholpenheid van Kermit de Kikker. Als hij naar de rand van het podium wordt geduwd, kijkt hij benauwd in de diepte. En als hij praat, zegt hij soms gekke dingen, maar zelden komen de grootste zinnen en beloften uit zijn mond die Serviërs van hun politici gewend zijn.

„Ik vind het moeilijk na Draskovic' rede nog iets te zeggen. Hij is de politicus, ik niet," begint hij schutterig. Maar zo bescheiden als hij lijkt, is hij uiteindelijk niet. Aan het eind van zijn rede kruipt de adder uit het gras: „Servië heeft op dit moment geen behoefte aan politici, maar aan vakmensen."

Succesvol

De verkiezingscampagne van de Joegoslavische premier Milan Panic voor het Servische presidentschap was kort, maar gezien de omstandigheden waarmee hij te maken kreeg, opmerkelijk succesvol. In de ruime week die hem ter beschikking stond, heeft hij vele duizenden mensen op de been weten te krijgen.

Soms, zoals in Nis, weigerde de burgemeester mee te werken aan een manifestatie in de open lucht. Maar elders kwamen menigten op zijn campagne af, die niet onderdeden voor de bijeenkomsten van zijn grote concurrent, de huidige Servische president en neo-communist Slobodan Milosevic.

● *Een aanhanger van de oppositiepartij in Servië juicht tijdens een verkiezingsbijeenkomst in Belgrado, waar meer dan 50.000 mensen aanwezig waren, zijn politieke helden toe.* Foto: REUTER

De opiniepeilingen zijn onduidelijk over de kansen die Milosevic en zijn tegenstander hebben. De een geeft Panic een voorsprong, de andere voorspelt winst voor de huidige president. Het is moeilijk aan de cijfers waarde te hechten, want vrijwel niet een bureau is echt onafhankelijk.

Propaganda

Maar één ding is overduidelijk: Milosevic' Socialistische Partij voelt zich voor het eerst sinds lang onzeker. Onbeschaamd zijn daarom alle propagandaregisters opengetrokken. Op de laatste avond van de campagne is op TV-Belgrado nog een 'documentaire' over het leven van Panic gepland, waarin onder meer uit de doeken wordt gedaan dat zijn eerste vrouw zelfmoord heeft gepleegd en hij een verhouding had met zijn secretaresse.

Het tekent de positie van de televisie. Hoewel de regeringspartij en de oppositie tijdens ronde-tafelgesprekken afspraken hadden gemaakt over de zendtijd op televisie, heeft hij het gros van de journalisten bij de staats-tv openlijk de kant van Milosevic gekozen.

Dus wordt de kijker avond aan avond vergast op minutenlange beelden van 'president Milosevic' die op diverse plaatsen in het land 'werkbezoeken' heeft gebracht. De campagne van de oppositie daarentegen wordt summier verslagen, terwijl Panic ronduit als crimineel en verrader wordt afgeschilderd.

Persvrijheid

Maar toen die enkele dagen geleden uitviel tegen de 'honden die hem steeds aanvielen', kwam hem dat op klachten van de Bond voor Televisiejournalisten te staan. Die beweerde dat de presidentskandidaat de persvrijheid niet respecteerde.

Volgens het Europese Media Instituut, dat de afgelopen weken onderzoek deed naar de wijze waarop de Joegoslavische media de campagne versloegen, springt vooral de staatstelevisie eruit door haar zeer partijdige berichtgeving.

„Ze hebben zeven tot acht keer zoveel aandacht besteed aan Milosevic en zijn partij als aan alle andere partijen," aldus Richard Schoonhoven, voormalig directeur Radio en Televisie van de KRO en vice-voorzitter van het bestuur van het Media Instituut. Bovendien was de berichtgeving over andere kandidaten en partijen zeer eenzijdig, voor zover het tenminste gewag bondgenoten van Milosevic betrof.

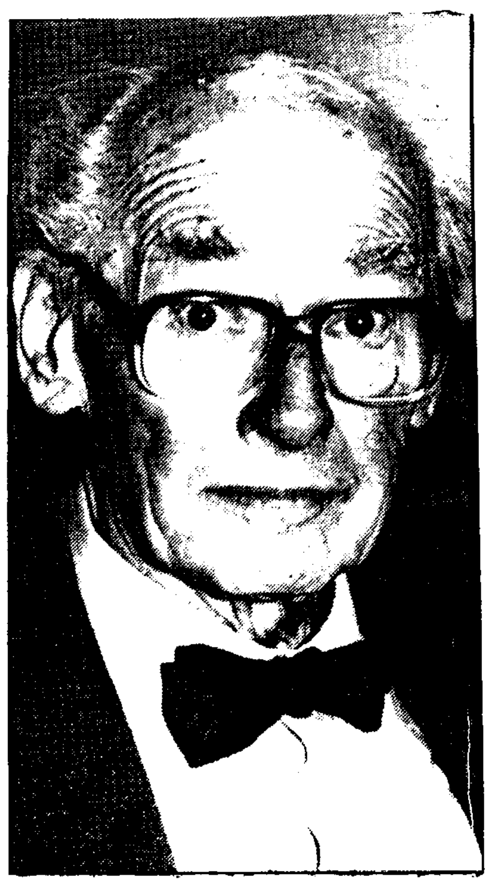
Schoonhoven tekent daarbij aan dat de staatstelevisie voor veel mensen de belangrijkste en vrijwel enige informatiebron is. In Belgrado zijn twee onafhankelijke tv-stations, maar die hebben slechts een zeer gering bereik.

Dagbladen zoals het vroegere communistische partijblad Borba berichten op zich niet slecht, maar ook die bereiken eigenlijk alleen de grote steden. Bovendien worden ze steeds minder gelezen en daalt hun oplage. Volgens Schoonhoven bevordert het regime heel bewust de economische teloorgang van een groot aantal dagbladen, zeker van degenen die zich kritisch opstellen. Het gaat hem overigens te ver om bijvoorbaat te concluderen dat deze verkiezingscampagne volkomen oneerlijk is verlopen. „Propaganda werkt alleen effectief als je in een situatie van volledige isolatie zit, en dat is niet zo. De kranten die verschijnen, maar ook de radio, werken over het algemeen vrij redelijk," meent hij.

Feit is, dat Milosevic ook op het platteland inmiddels niet meer op de onvoorwaardelijke steun kan rekenen die zijn partij twee jaar geleden nog aan een absolute meerderheid hielp. Zelfs in de dorpen hangen, ongekend, her en der affiches van Panic. Volgens de laatste peilingen kan de Socialistische Partij op rond de twintig procent van de stemmen rekenen. En dat zou, zelfs als Panic niet wordt gekozen, toch een grote verandering in de Joegoslavische politiek betekenen.

Koolhaas actief tot aan de dood

DOOR CEES VAN HOORE

● *Anton Koolhaas*

LEIDEN – 'Wat moet je daar, rotstruik?', laat de schrijver Anton Koolhaas een van zijn personages zeggen tijdens een rouwproces. Het is een tekenende zin voor het oeuvre van Koolhaas, die afgelopen woensdag is overleden. Tachtig jaar werd hij.

De onmacht van rouwenden na de dood van een geliefd persoon; de moeilijkheden die iemand daarna ervaart om nieuwe wegen in te slaan - het zijn kernthema's uit het werk van een auteur die vooral bekend staat om zijn dierenverhalen maar die ook prachtige 'mensenromans' heeft geschreven.
De dierenverhalen: Koolhaas heeft er bij elkaar zo'n 57 geschreven en het zijn stuk voor stuk juweeltjes. En ook nog eens zeer leesbaar. Dat bewijzen de boekenlijsten van de middelbare scholieren, waarop Koolhaas altijd prominent aanwezig is.

Eind jaren vijftig begon Koolhaas met het schrijven van dit genre. Allengs werden wij vertrouwd met het schaap Ursula, de rat Aortus en de spreeuw Jan. In 1989 werd Koolhaas' werk, dat hij altijd trouw bij Van Oorschot bleef uitgeven, gelauwerd met de Constantijn Huygensprijs. De P.C. Hooftprijs heeft hij aan het begin van dit jaar gelukkig nog net 'gehaald'. Hij verdiende die prijs als geen ander.

Koolhaas begon zijn schrijvende leven als journalist en criticus voor de Nieuwe Rotterdamse Courant en de Groene Amsterdammer. In zijn functie als criticus voor de NRC heeft hij nog eens een lelijke uitglijder gemaakt door het boek 'De eeuwige Jood' in 1941 positief te bespreken en ook aan andere nazistische propagandaliteratuur een pluimpje uit te delen. Maar gelukkig heeft de auteur daarna ingezien waarmee hij bezig was en zich niet meer aan dit soort besprekingen gebrand.

Niet alleen op het gebied van de literatuur is Koolhaas actief geweest. Ook de film had zijn hart gestolen. In 1986 werd hij directeur van de filmacademie en hij begon zelf filmscenario's te schrijven. Voor Bert Haanstra's film 'Bij de beesten af' bijvoorbeeld.

Koolhaas was naast dit alles ook een liefhebber van ballet. Voor Vrij Nederland schreef hij jarenlang balletrecensies. Tot voor kort mochten we ze in het weekblad aantreffen, al was het misschien een veeg teken dat de recensies steeds kleiner werden.
Een van de mooiste, maar vaak onderschatte, romans van Koolhaas is het boek 'Tot waar zal ik je brengen'. Recensenten zijn wel eens gevallen over het archaïsche taalgebruik van Koolhaas maar van spanningsopbouw wist hij wel het een en ander. Het is doodzonde dat 'Tot waar zal ik je brengen' nog niet is verfilmd, maar misschien komt dat nog eens. Het gegeven in dit boek is weer typisch Koolhaas. Een echtpaar gaat op vakantie naar Zeeland. Het is er druk en ze kunnen geen slaapplaats vinden waar ze beiden terecht kunnen. De vrouw gaat in een pension, de man bij mensen in huis. De man begeleidt de vrouw naar het pension en vraagt; 'Tot waar zal ik je brengen?'. Een paar uren later komt er een enorme vloedgolf opzetten waarbij de vrouw verdrinkt.

Het zijn dit soort dramatische situaties waarin Koolhaas zijn figuren altijd plaatste. In die positie werd hun liefde voor het leven en de nabestaanden getoetst. Misschien dat Koolhaas' personages, de vele personages die hij heeft gecreëerd eens iets voor hun geestelijke vader terug willen doen. Misschien dat de spreeuw Jan straks als eerbewijs een rondje boven de begrafenisstoet kan vliegen.

Israëlische regering schaamt zich voor haar eigen beleid

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV – Wie meent dat Israël gisteravond 383 Palestijnen heeft gedeporteerd, zit er naast. De aanhangers van de Harkat Mukuma Islamiyeh (Hamas) en de Islamitische Jihad zijn in Libanon afgeleverd ingevolge een 'maatregel van tijdelijke verwijdering, met een maximum van twee jaar'. Zo staat het in de officiële bekendmaking van de regering. En zo wordt het verdedigd door linkse en liberale bewindslieden die zich ooit faliekant tegenstander verklaarden van deportatie-orders.

Het kabinet telt twee ministers die in een vorig leven juridisch hoogleraar waren: David Libai (Justitie, Arbeiderspartij) en Amnon Rubinstein (Energiezaken, Meretz). Beiden zijn principieel tegenstander van het massaal verwoesten van huizen. Had hij er als jurist geen moeite mee dat de weggevoerde Palestijnen pas na hun deportatie beroep kunnen aantekenen? Rubinstein vond dat inderdaad 'juridisch problematisch'. „Maar het was geen gemakkelijke dag voor mij."

Over de Likoed wordt vaak gezegd dat ze de enige partij is die vrede met de Arabieren kan sluiten. Sinds gisteren zou men kunnen beweren dat een regering van de Arbeiderspartij de enige is die massa-deportaties kan uitvoeren. Het verschil is dat Likoed geen moeite zou hebben met het verdedigen van die maatregel. Shamir of Sharon zouden Israël en de wereld zonder omwegen vertellen dat de Hamas-terreur alle soorten tegenmaatregelen rechtvaardigt, ook illegale.

nieuwsanalyse

tegenstander van deportatie, maar Libai was de enige minister die tegenstemde toen de deportaties aan de orde kwamen.

Rubinstein legde gisteren omstandig uit waarom hij de maatregel steunde. Hij deed dat in een radio-interview, maar het schaamrood op zijn kaken was bijna zichtbaar. „Ik ben tegen deportaties, dat is bekend," begon hij. „Maar wat we hebben gedaan, kan in de strikte zin geen deportatie worden genoemd in de klassieke betekenis van het woord deportatie." Door die volzin gerustgesteld, legde hij uit dat er twee nog onaantrekkelijker alternatieven waren: helemaal niets doen, of slechtere maatregelen nemen, zoals het uitvoeren van de doodstraf of

De regering-Rabin daarentegen wekte gisteren de indruk dat ze zich geneert voor haar eigen beleid. De deportaties moesten worden uitgevoerd onder dekking van de duisternis en de militaire censor, om te voorkomen dat de zaak voor het Hooggerechtshof zou worden gebracht. Maar de regering is 'op heterdaad betrapt', zoals de Palestijnse woordvoerster Hanan Ashrawi het uitdrukte.

„Dit kabinet heeft iets gedaan waarvan Likoed-regeringen alleen maar konden dromen," meent Avigdor Feldman, een Israëlische advocaat die veel optreedt namens mensenrechtenorganisaties. „Ik denk dat de Arbeiderspartij en zelfs Meretz zich hebben laten meesleuren door een soort nationalistisch gevoel. Of ze denken misschien: zolang we praten met vertegenwoordigers van de PLO kunnen we doen wat we willen met andere groepen. Maar de lakmoesproef voor wat betreft mensenrechten is de houding die een regering aanneemt tegenover mensen die ze niet mag".

● *Premier Jitschak Rabin*

Het Hooggerechtshof heeft gisteravond na urenlang beraad met vijf tegen twee stemmen bepaald dat de deportaties mochten doorgaan. Maar de opperrechters stonden in feite voor een onmogelijke opgave omdat al was begonnen met de uitvoering van het deportatiebesluit.

De bussen met de geboeide en geblinddoekte islamisten stonden al uren aan de grens. Ze terugsturen zou voor de regering een hopeloze afgang hebben betekend. „De Palestijnen zullen dansen in de straten," waarschuwde stafchef Barak de rechters. Het besluit van het Hof werd zo het resultaat van een afweging van velerlei factoren.

Recht

De Vierde Geneefse Conventie over de behandeling van burgers in bezet gebied in tijd van oorlog, verbiedt deportaties. Israël heeft de conventie ondertekend, maar het parlement heeft er nooit binnenlands recht van gemaakt. Daarom kan het Hooggerechtshof hem niet gebruiken bij het toetsen van deportatieorders. Het Israëlische militaire recht, dat geldt in de bezette gebieden (samen met onder meer Jordaanse wetgeving) staat deportaties toe. Twintig jaar geleden besloot het Hof dat het jurisdictie heeft over de acties van het militair gezag. En twaalf jaar geleden bepaalden de opperrechters dat het leger geen deportatie-orders mag uitvoeren zonder dat de betrokken Palestijnen eerst de mogelijkheid is gegeven in beroep te gaan.

Het leger beweert sindsdien dat deportaties hun afschrikwekkende werking hebben verloren, omdat er vaak maanden heen gaan met de beroepsprocedures. Ook de vorige (Likoed) regering klaagde daarover steen en been, tot grote verontwaardiging van de mensenrechten-activisten van de Arbeiderspartij en Meretz.

Gisteren hebben regering, procureur-generaal en stafchef met vereende krachten geprobeerd een precedent te creëren voor het 'in noodsituaties' razendsnel uitvoeren van massale deportatie-orders met een beperkte tijdsduur. De uitspraak van het Hof heeft die poging met succes bekroond. Het patent voor die innovatie komt op naam van het links-liberale kabinet-Rabin.

Vakcentrales FNV en CNV maken ommezwaai

Ziekenfondsraad voor verplicht eigen risico

AMSTELVEEN – De Ziekenfondsraad heeft zich gisteravond in een advies voor staatssecretaris Simons unaniem uitgesproken voor verplichte eigen betalingen in plaats van voor een vrijwillig eigen risico zoals het kabinet wil. Met het oog op de solidariteit tussen zieken en gezonden moet volgens de Raad voor de eigen betalingen een maximum (een voor iedereen gelijk bedrag of een percentage van het inkomen) worden vastgesteld.

Voor de vakcentrales FNV en CNV, die altijd tegen eigen risico zijn geweest, markeert deze ommezwaai een historisch moment zoals hun vertegenwoordigers lieten weten. Zij hebben zich onder meer laten leiden door 'de politiek', die meer eigen betalingen als voorwaarde stelt voor de verdere uitvoering van het plan Simons (de stelselwijziging naar een basisverzekering).
In het advies staan twee standpunten over de uitwerking van de keuze voor verplichte eigen betalingen. De meerderheid kiest voor de invoering van 'een verplicht eigen risico, eventueel in de vorm van verplichte eigen bijdragen', tot een sociaal aanvaardbaar maximum. Deze meerderheid bestaat uit FNV, CNV, verzekeraars (ziekenfonds en particulier), patiënten en kroonleden.
De werkgeversorganisaties, de vakcentrale MHP, de beroepsbeoefenaren en instellingen willen een verplicht algemeen eigen risico aan de voet (eerst een -niet van het inkomen afhankelijk- bedrag zelf betalen voordat verdere verstrekkingen worden vergoed). Ook het maximum per jaar zou op een voor iedere verzekerde even hoog bedrag moeten worden vastgesteld. Daarnaast zou de mogelijkheid die de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten biedt om een vrijwillig eigen risico aan te bieden, moeten worden gehandhaafd en zou deze mogelijkheid ook in de Ziekenfondswet moeten worden opgenomen.

De 'zorgaanbieders' (beroepsbeoefenaren en instellingen) stemden vooral uit praktische overwegingen met de werkgevers mee. Zij vrezen een enorme administratieve rompslomp en veel extra kosten als zij worden opgezadeld met het innen van de eigen betalingen, zeker als per verzekeraar of verzekerde een eigen risico, eigen bijdragen of combinaties daarvan mogelijk zouden worden. En dat helemaal als het eigen risico en het per jaar maximaal te betalen bedrag eventueel van het inkomen afhankelijk worden gemaakt.

Advies

De Ziekenfondsraad zal overigens pas een advies uitbrengen over de verzekerings- en uitvoeringstechnische consequenties van het eigen risico als staatssecretaris Simons zijn standpunt over het donderdag uitgebrachte advies bekend heeft gemaakt.

Gilbert Bécaud schiet soldaat van woonboot

PARIJS – Een dronken Amerikaanse soldaat heeft donderdag geweten dat hij aan het verkeerde adres was. Op het moment dat de militair aan boord van de woonboot van Gilbert Bécaud wilde klimmen, kreeg hij een schot hagel. Deze kwam uit het pistool van de beroemde Franse zanger, zo meldde de Parijse politie.
De soldaat die over de kade van Boulogne-Billancourt, een buitenwijk van Parijs, zwalkte had de ark van Bécaud aangezien voor een restaurant. De zanger probeerde hem aan het verstand te brengen dat de boot geen eetgelegenheid was, maar de militair wilde er niet van horen. Daarop koos Bécaud een zwaarder middel om de ongewenste gast te verjagen. Deze raakte gewond aan zijn gezicht.

piccolo's

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 079

Diensten aangeboden

De FOTOGRAAF voor al uw bruids- en familiereportages! Bel. 045-726331.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Personeel gevraagd

Pep per mill

Wij zoeken voor spoedige indiensttreding
Buffetbedienden (met ervaring)
Personeel voor diverse werkzaamheden
Tel. aanmelden dagelijks van 9.00-16.00 uur, tel. nr. 045-415794. Persoonlijk aanmelden vrijdagavond na 20.00 uur.

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt een:
Magazijnbediende m/v
voor een relatie in Geleen. Een opleiding in, of affiniteit met de autobranche zijn vereist. Deze baan is voor een langere periode en biedt bij gebleken geschiktheid goede toekomstmogelijkheden. Interesse?
Bel dan op of kom langs.
Informatie: 046 - 75 61 56, Nathalie Maas
RIJKSWEG ZUID 1A, GELEEN.

Ben jij een monteur die het tempo op kan schroeven?
Tènce! uitzendbureau

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt. WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr.6, Brunssum. 045-252444.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models, Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

MEISJES gevr. voor privé te Geleen. Werktijden i.o. Inlich mog. Tel. 046-758127.

Gevraagd DOCENT kleutermuziek/blokfluit op woensdagmiddag te Nieuwenhagen. Inl. 045-714775

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Zeer hoog loon gegar. Leuke sfeer. Tel. 045-228481.

Leuke Hollandse MEISJES gevraagd voor goedlopende club, hoge garantie. Info. 04499-3828.

BIJVERDIENSTEN vanuit kant./huis, full- en parttime, werk. natuurprod. ƒ 1.000,- tot ƒ 5.000,- per mnd. Tel. 049-218818/043-435622.

OPPAS in huis gevr. (boven 35) voor baby van 8 mnd., 2½ dag p.wk. Bellen: 046-412723 tussen 16.30-18.00 uur.

Leuk meisje gevr. voor gezellig privéhuis te Kerkrade. Tel. 045-425180.

Part-time CHAUFFEUR gevraagd voor dinsdag en vrijdag eventueel meer dagen. Tel. 045-425191.

Gevr. erv. FRITUURHULP, zowel parttime als fulltime. Tev. hulp i.d. bediening voor pizzeria. Tel. 045-353735.

BOERDERIJ-WINKEL en Pluimveebedrijf vraagt medewerker. Liefst in bezit van rijbewijs. Tel. 046-372180.

Installatiebedrijf J.P. Hogenboom BV zoekt voor spoedige indiensttreding een erv. CV MONTEUR en ervaren Loodgieter/zinkwerker. Brutoloon per 4 wk. ƒ 3.900,- excl. vakantietoeslag en kledinggeld. Schrift. soll. richten aan: J.P. Hogenboom BV, Tongerseweg 15, 6211 LT Maastricht.

Met sp. gevr. radio/KTV en witgoed-MONTEUR. Expert Hoevenaars, Kerkstr. 111, Brunssum. 045-252956.

Hoi, ik ben Michael en ben 7 jaar oud. Ik zoek een lieve mevrouw die een paar uur na schooltijd op mij wil letten (en in de vakantie 20 uur per week). Omgeving Brunssum-Nrd. Tel.045-242317 na 17u.

CAFETARIAHULP met ervaring. Werktijden 17.00 tot 20.00 uur. Tevens poetshulp gevr. Brunssum. Tel. 045-253997.

Nette DAMES gevraagd voor goedlopende SM zaak. Tel. 045-414336

Part-time AUTOMONTEUR met APK-diploma, in loondienst. Tel. 045-244947.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Ben jij een inpakster die zich niet laat kisten?
Tènce! uitzendbureau

Woonruimte te huur aangeboden

Te huur BOVENWONING, 3 kmrs., keuken, douche, en berging. Graverstraat, Kerkrade-West. Tel. 045-413540, tijdens kantooruren.

ZUTENDAAL (B). Luxe nieuwb. app. inger. keuken en badk., 2 slaapk. en gar. Onmidd. beschikb. Inl. 0932-89722001.

Gestoff. etage te SCHAESBERG, best. uit woonk., keuken, 1 slaapk., douche en toilet. Tel. 04450-1435 b.g.g. 3298.

BEDRIJFSRUIMTE, Rijksweg te Geleen, bestaande uit winkel, magazijn en kantoren. 046-747166 na 18 uur.

OG te huur gevraagd

Te h. gevr. ruime GARAGE evt. dubbel, omg. Heerlen. Tel. 045-419061.

MANAGER zoekt te huur eengezinswoning op korte termijn. Latere koop niet uitgesloten. Omgeving: Sittard, Schinveld, Eygelshoven. Minimaal 3 slpk., garage en tuin. Tel. 046-375041, fax 046-370090.

Werk. echtpaar met 2 kind. zkt. op zeer korte termijn huurwoning, plm. ƒ 950,-. 3 slaapk., liefst met gar., omg. Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum. ƒ 1.000,- BELONING voor het verkrijgen van woning. 045-717856.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Nieuwjaarswens

In plaats van kaarten
kunt u op 31 december een originele
NIEUWJAARSWENS
in het Limburgs Dagblad plaatsen.
Al vanaf
ƒ 10,-
staat u erbij!
Bel
045-719966
en verras uw familie en vrienden!

OG te koop aangeboden

Snel en goed Uw huis verkopen?
Joe Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Over te nemen
Hasselt
Handelsfonds
winkel-wandelstraat,
lage huur,
opp. ca. 150 m2.
Tel. 09-32.11591649
(na 19.00 uur).

Spaarhypotheek 7,9%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, Schelsberg 149, Heerlen. Tel. 045-728671.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. ƒ 150.000,- opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Te koop halfvrijstaand [illegible]

Bouwmat./machines

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Te k. 2 KANTELPOORTEN 3.00 m x 3.00 m, 50% glas en loopdeur. 045-750531.

Te koop partij nieuwe hardhouten KOZIJNEN, div. maten. Tel. 045-750531.

Opruiming VLOERTEGELS van ƒ 34,50 voor ƒ 24,50 p. m2. De Hut 7, Ingber. Tel. 04450-1970. Geopend van 13-18 uur.

Landbouw

"Gevraagd AARDAPPELTELERS [illegible] sen geschikbaar op (pool) kontraktbasis. Info. Kooij Limburg B.V. Maastricht, tel 043-633636"

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop goed WEIDE-HOOI. Te bevr. tel. 045-271441.

Te k. proff. HOGEDRUK-REINIGER met warm water van 30 tot 140 graden, chemisch, nieuw, ver beneden nieuw prijs, 160 bar druk. Tel. 08897-79234.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hobby/D.h.z.

OPGELET! Maand. 28 dec. a.s. grote opruimactie kunstmatig gedroogd eikenhout, ideaal voor parket, hobby, dhz enz. Prijzen v.a. ƒ 15,- p.m2. (27 mm dik). Houthandel Zagerij Landgraaf, Buizerdweg 8, industrieterrein Abdissenbosch/ Ubach o. Worms, Landgraaf.

Te k. proff. HOGEDRUK-REINIGER met warm water van 30 tot 140 graden, chemisch, nieuw, ver beneden nieuw prijs, 160 bar druk. Tel. 08897-79234.

Bedrijven/Transacties

Herenmode detailhandel
te koop aangeboden. Uitstekende ligging in het centrum van Maastricht. Nieuwe inventaris. Huurcontract.
Prijs ƒ 95.000,-. Br.o.nr. B-03359, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Horeca Bureau Europe BV
Omgeving
Valkenburg
Te koop café, zaal en kegelbaan met woonhuis. Unieke lokatie.
Omgeving
Mergelland
Te koop hotel-café-restaurant. Info uitsluitend op ons kantoor!
Maastricht
Te huur friture; hoge omzet. Aantrekkelijke huur.
Geleen
Te huur friture. Goede omzetmogelijkheden. Aantrekkelijke huur.
Maastricht
Te huur café op goede lokatie. Gunstige overnameprijs.
Geleen
Te huurcafé in dorpskern. Interessante huurprijs. Redelijke overnameprijs.
Heerlen
Te huur A1-lokatie lunchroom-croissanterie.
Valkenburg
Te huur eetcafé met bovenwoning. Goede lokatie. Gunstige overnameprijs.
Te koop: 4 appartementen
C-Heerlen
in zeer goede staat. Koopprijs ƒ 65.000,- k.k.
Bovenstaande bedrijven is slechts een greep uit ons bestand. Voor informatie over deze en andere panden raadpleeg ons kantoor:
Horeca Bureau Europe BV, Postbus 3051, 6460 HB Kerkrade. Tel. 045-427777. Fax. 045-413521.

Kamers

Kamers te huur met kost voor rustige personen, hartje HOENSBROEK. Tel. na 12.00 uur 045-224509.

Te h. in BRUNSSUM zitslaapk. met eigen keuken voor 1 pers. 045-251708.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

REPARATIE huish. app.: Toenbreker Wasautomaten. 045-325819, gespec. Miele.

ONDERDELEN wasmach. drogers en centrif. Europaweg Nrd 191 Ubach o Worms

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum.

TV DEFECT? Binnen 4 uur klaar. 24 uur service. Tel. 04750-11667. Geen voorrijkosten. Knip uit en bewaar!

Geldzaken

Ondernemers
Bent U in het bezit van een eigen bedrijf in een B.V. vorm of N.V. vorm en U hebt liquide problemen of men heeft U op een andere vervelende manier in de nesten gewerkt, dan is het raadzaam om eens een keer kontakt met ons op te nemen. Tel. 085-618000 of fax 085-634213. Uw reacties worden strikt vertrouwelijk behandeld.

Winkel & Kantoor

Ricoh Fax RF01
Automatische fax/tel-schakeling met gesproken tekst.

Van ƒ 1.599,- excl. 17½ % BTW.
Voor ƒ 1.299,- excl. 17½ % BTW.
Leufkens - Dubois
KWALITEIT én PRIJS
Sittarderweg 58A, Heerlen. Tel. 045-726444-722315.

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossierladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Auto's

Koopzondag 20 december.
Eurocasions zoals het hoort!!

Citroën BX 1.6 RS grijsmetallic	06-1983
Citroën GSA special wit	11-1984
Citroën BX 1.4 RE rood	09-1984
Ford Siërra 2.0 GL blauwmetallic	01-1984
Nissan Cherry 1.7 DX diesel groenmetal.	02-1984
Nissan Cherry 1.3 DX special wit	03-1985
Mitsubishi Galant 1.6 GL grijsmetallic	05-1985
Suzuki Swift 1.3 GLX blauwmetallic	11-1986
Ford Fiësta 1.1 CL wit	01-1987
Citroën Visa 1.1 RE blauw	06-1987
Citroën BX 1.4 E rood	06-1988
Suzuki Swift 1.3 GLX grijsmetallic	11-1989
Citroën AX 11 RE rood	07-1987
Opel Corsa 1.2 Swing wit	07-1989
Citroën AX 1100 inj. TGE rood	12-1989
Citroën BX 1.6 TGi blauwmetallic	03-1990
Citroën BX 1.4 Toulouse grijsmetallic	04-1990
Citroën BX 1.4 Cannes wit	10-1990

DIV. CITROËN ZX DEMONSTRATIEAUTO'S 1992
Citroën XM 2.0i Ambiance 12-'89
Citroën XM V6 Ambiance 04-'91

Autobedrijf SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG!
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 09-18.00 uur.
Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

FIAT

December Panda-aanbieding de laatste
0-km - kenteken klaar november 1992
[illegible]

Panda 1000 CLX	ƒ 16.350,-	ƒ 14.350,-
Panda Skyline	ƒ 17.050,-	ƒ 15.050,-

Rij nu betaal later 6 mnd. Vraag naar onze voorwaarden.
FIAT KLANKSTAD B.V. Kaalheidersteenweg 185, 6466 AD Kerkrade. Tel. 045-413916.

Gebruikte auto kopen?
kijk bij
Auto Geusselt Maastricht
Alle merken alle prijsklassen. Luxe auto's - klein - groot.
Stationcars - jeeps - busjes en bestellers.
Reeds méér dan 18 jaar uw occassiondealer.
Inclusief ANWB keuring - APK - nationale autopas en gemakkelijke financiering.
Viaductweg 27-29 naast Mobil.
Bij autobaankruising. Tel. 043-621861.

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's

Suzuki Samurai softtop	1992	ƒ 19.750,-
Suzuki SJ 410 hardtop G.K.	1983	ƒ 9.750,-
Lada Niva 1600	1987	ƒ 7.950,-

Stationcars

Opel kadett 1.4i LPG	1991	ƒ 17.750,-
Ford Siërra 2.0GL spec.uitv	1986	ƒ 11.700,-
Subaru 1.6 Van	1986	ƒ 8.950,-

Diesels

Volvo 345 DL	1987	ƒ 11.750,-
VW Golf CL	1989	ƒ 16.900,-
Peugeot 405 GRi LPG	1990	ƒ 19.900,-
Daihatsu Charade diesel TS	1985	ƒ 6.750,-

Div. Occasions A.N.W.B. gekeurd

Audi 80 1.8S verl. sportvelg	1989	ƒ 24.900,-
Audi 80 1.8 S grijsmetal.	1988	ƒ 22.900,-
BMW 318i M-uitv 13.000km	1990	ƒ 29.900,-
BMW 316 rood	1986	ƒ 12.900,-
Opel Vectra HB 1.6i st.bekr. grijsmet.	1991	ƒ 27.900,-
VW Golf Manhattan, blauwmetal.	1990	ƒ 18.900,-
VW Golf Manhattan grijsmetal	1990	ƒ 18.900,-
Daihatsu Charade 13i sport	1991	ƒ 20.900,-
Daihatsu Charade TX blauwmetal.	1988	ƒ 12.750,-
Daihatsu Charade TS 5 kleur rood	1988	ƒ 11.750,-
Daihatsu Charade GTTi wit uitgebouwd	1987	ƒ 13.900,-
Escort 1.6CLX RS uitv.	1990	ƒ 24.900,-
Ford Siërra 1.8 CL	1989	ƒ 14.900,-
Ford Orion 1.6 CL Bravo	1989	ƒ 16.900,-
Ford Escort 1.4 CL 5-drs.	1989	ƒ 16.900,-
Fiat Panda 34 White	1985	ƒ 5.950,-
Ford Siërra 1.6 laser 3-drs	1986	ƒ 9.750,-
Ford Siërra Ghia 1.8	1985	ƒ 8.900,-
Ford Escort 1.1 laser	1984	ƒ 4.950,-
Honda Jazz	1985	ƒ 7.950,-
Honda Civic 1.3 S	1985	ƒ 6.750,-
Nissan Bluebird 2.0 SLX	1989	ƒ 24.900,-
Mazda 323 1.3 sport 1987	1988	ƒ 10.900,-
Volvo 360 GLT inj. Sedan	1987	ƒ 12.750,-
Opel Kadett GT zwart	1986	ƒ 9.900,-
Opel Kadett 1.6i CL Sedan	1990	ƒ 18.900,-
Opel Kadett 1.3S club	1988	ƒ 13.900,-
Opel Corsa 1.2S Sedan	1986	ƒ 8.750,-
Opel Kadett 1.3 S 3-drs	1984	ƒ 4.950,-
Opel Rekord 2.0S	1984	ƒ 4.950,-
Opel GT spec. uitv.	1969	op aanvr
Peugeot 205 1.4 XR	1988	ƒ 12.900,-
Renault 25 GTX	1987	ƒ 9.900,-
Suzuki Alto GL 5-drs	1988	ƒ 9.750,-
VW Golf 1.6 ZHOR uitv	1988	ƒ 15.900,-
VW Golf 1.8 spec. uitv	1985	ƒ 9.750,-
VW Golf 5 drs sportvelgen	1986	ƒ 10.900,-
VW Polo coupé 1.3 S	1988	ƒ 12.900,-

Inruilers
Toyota Corolla coupé '82 ƒ 3.950,-; Opel Rekord LPG '84 ƒ 4.750,-; Mitsubishi Lancer '82 ƒ 2.200,-; Honda Accord '80 ƒ 1.900,-; Fiat 126 '81 ƒ 2.750,-; Renault 5 '82 ƒ 1.500,-.
Reeweg 112, Landgraaf. Tel. 045-321810.

Autobedr. Ad v. Neer

VW Golf 1.8E 5-drs. wit	1986
Ford Fiesta 1.6 diesel wit	1985
Ford Fiesta 1.6 diesel CL rood	1988
Kadett 1.3 LS 5-drs. schuifdak wit	1986
Fiat Uno SX schuifdak grijs	1989
Alfa 33 paars	1987
Ford Capri 2.3 zeer mooi	1979

Stationcars

VW Passat 1.8 CL 90 Pk. wit	1989
Volvo 240 DL LPG wit	1987
Audi 100 Avant blauw	1987
Ford Escort 1.4 CL 5-drs. grijs	1988
Omega 1.8 beige metallic	1989
Kadett 1.8 GL 5-drs. blauw	1989
Kadett 1.6 LS 5-drs. wit	1990
Kadett 1.6 LS 3-drs. wit	1990
Kadett 1.6 LS AUTOMAAT	1988
Renault Express diesel wit	1988

Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.
Volledige garantie, inruil en financiering mogelijk.

DAIHATSU

RUUD TIEMS heeft JUWEELTJES VAN AUTO'S
1 JAAR GARANTIE OF ƒ 500,- KORTING

Daihatsu Charade	1986	ƒ 7.950,-
Fiat Panda	1988	ƒ 8.500,-
Daihatsu Charade	1987	ƒ 8.950,-
Daihatsu Cuore	1989	ƒ 8.950,-
Fiat Panda 1000 IE	1988	ƒ 10.900,-
Renault 5 Tiga	1989	ƒ 14.950,-
Nissan Micra nieuwstaat	1984	ƒ 4.950,-
Daihatsu Charade	1990	ƒ 15.450,-
Peugeot 205 Accent	1990	ƒ 15.950,-
Ford Escort	1985	ƒ 7.950,-
Nissan Cherry	1986	ƒ 9.900,-
Ford Escort	1988	ƒ 13.500,-
Nissan Sunny 1.3	1986	ƒ 7.950,-
Daihatsu Charade 1.3 TXL		ƒ 13.900,-
Seat Ibiza	1990	ƒ 14.900,-
Mitsubishi Colt GLX rood	1988	ƒ 14.900,-
Mazda 626 coupé GLX	1988	ƒ 22.500,-
BMW 320 Shadowline	1988	ƒ 23.750,-
Daihatsu Charade GTTI rood	1991	ƒ 24.500,-
Daihatsu Charade automaat	1988	ƒ 14.750,-
Ford Siërra 2.0	1986	ƒ 8.500,-
Ford Escort diesel	1988	ƒ 12.950,-
Daihatsu Charade turbo diesel VAN	1990	ƒ 13.500,-
Peugeot 309 diesel	1990	ƒ 18.500,-
Opel Rekord diesel	1986	ƒ 7.950,-
Honda Civic 1.4 GL	1988	ƒ 14.950,-
Mazda RX 7 nw. staat	1980	ƒ 16.500,-
Alfa 33 Ti 1.5	1988	ƒ 13.500,-
Charade TS 5 speed uitgebouwd	1988	ƒ 12.500,-
Opel Kadett GT	1987	ƒ 15.500,-

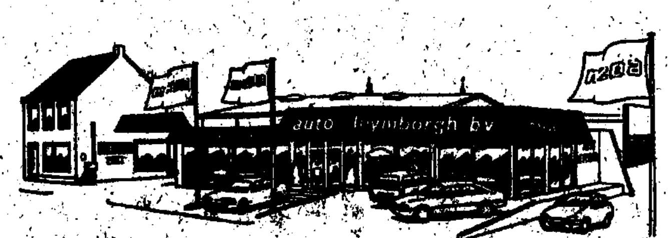
4 x 4

Daihatsu Rocky TD	1986	ƒ 22.500,-
Daihatsu Rocky D	1985	ƒ 17.500,-
Nissan Patrol LWB TD	1984	ƒ 17.500,-
Daihatsu Rocky B	1985	ƒ 17.500,-
Suzuki SJ 410	1984	ƒ 6.500,-

Diverse goedkope inruilers.
Zaanstraat 16, Geleen, nabij Borrekuil. Tel. 046-753010.

Amazing Mazda

Mazda 626 2.0 12V GLX HB PS automaat	1988
Mazda 626 2.0 GLX Coupé zwart	1989
Mazda 626 2.0i GLX Coupé rood veel extra's	1990
[illegible]	[illegible]
Mazda 626 2.0 GLX Coupé blauw	1988
Mazda 626 2.0 HB 12V GLX antraciet	1989
Mazda 626 1.6 HB LX goud	1985
Mazda 626 2.2i GLX Sedan aut. PS LPG	1990
Mazda 626 1.6 LX Sedan aut. ABS nw. okt.	1986
Mazda 626 1.8 Exceed Sedan electr. dak	1990
Mazda 323 1.6i 16V GLX F rood nw.st. okt.	1991
Mazda 323 1.3 16V LX HB blauw	1990
Mazda 323 1.5 HB ensign veel extra's	1990
VW Golf 1.3 HB 5-deurs wit 1.6	1984/1985
Nissan Sunny 1700 Diesel i.z.g.st.	1984
Opel Kadett 1.2 N HB 3-drs z.g.a.nw. ƒ4.950,-	1983
Honda Jazz 1.2 GL 5-bak	1984
BMW 320i 6V z.g.a.nw.	1983
Mitsubishi Lancer 1.5 GL 4-drs.	1988
Ford Escort Bravo i.z.g.st. ƒ6.750,-	
Skoda Rols 120 LS 4-drs. ƒ2.750,-	

Auto Leymborgh bv
Bornerweg 2-8, Limbricht. Tel. 046-515838.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Te k. BMW 323i, nw. model '84, vele extra's, vr.pr. ƒ 9.250,-. Evt. inruil mogelijk. Kampstraat 5, Kerkrade.

Te koop CITROËN GSA X1, bwj. 5-'83, APK 6-'93, i.z.g. st., t.e.a.b. 045-327354.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Seat Ibiza 1.5 GL '88; Opel Rekord 20 S autom. m. '84; Peugeot 205 11-'83; Citroën 2 CV 6 speciel '84; BMW 323i 5-bak '82; Ford Siërra 1.6 L combi '83; Toyota Starlet 1e eig. '82; Citroën CX 25 D 12-'81; Ford Taunus 16 Bravo '82; BMW 520i '82;Opel Commodore 2.5 S '81; BMW 320-6 '80; Peugeot 104 '83; Opel Kadett 13N '80; Opel Kadett 16D '83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Fiat Panda '84; Volvo 340 L '82; Alfa Sud 1.5 1e eig. '82; Peugeot 305 '83; Ford Fiësta 11 Bravo '81; Opel Manta GTJ 20S '80; VW Scirocco S '77; BMW 2002 toering tax. rap. aanw. '74; Citroën Visa 11 L '82; Daihatsu-bus gr.kent. '84; VW-transporter Pick Up '80; Opel Kadett City ƒ 950,-. Inkoop verkoop financiering Diverse inruilers Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. 045-224425. Geop. 10-18 uur, zat. 10-17 uur.

Opel CORSA type '88 rood VAN 1e eigenaar 1e lak nieuw staat ƒ 7.750,-; Jeep Nissan Patrol '87 5-drs zilver koopje; BMW 320I '83 ƒ 3.750,-. Tel. 045-456963.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. INOCENTI bwj. '81, APK 12-'93, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-324845.

FIAT 127, bwj. '81, APK 6-'93, 79.000 km., auto roest/ schadevrij, ƒ 1.450,-. Tel. 045-226869.

Te koop Ford ESCORT m. '84, i.z.g.st., pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-255092.

Te k. van 1e eig. Ford SIËRRA, nov. '83, i.z.g.st., pr. ƒ 5.250,-. 045-250765.

Te koop van 1e eig. Ford SIËRRA 2.0i CLX, kleur bord.roodmet., bwj. 28-9-'90, km.st. 18.000, get. glas, schuif/kanteldak, stuurbekr., spoiler, centr. vergr. Tel. 045-313757.

Te k. Ford TAUNUS 2.0 6 cyl. m. '81, bwj. '78, t.e.a.b. Nieuwenhagerheidestr. 82, Landgraaf.

Te koop FORD Escort 1.4 CL, bwj. 1987, km.stand 60.000 km., kleur wit, 5-drs. en sunroof. Prijs ƒ 11.500,-. Tel. 045-726804.

Ford ESCORT 13L, 1982, APK, blauw, 3-drs. in absolute nieuwstaat, ƒ 2.700,-. Tel. 045-422217.

Ford ESCORT 1.3 Laser, m. '85, radio, 5-bak, zeer mooi, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087

Te koop FORD Fiësta, bwj. '78, APK 1-'93, ƒ 350,-. Tel. 045-415528.

FIËSTA 1.1L, '85, rood, div. acces. bijz. mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-424128.

ESCORT 1.6 GL, 5-bak, bwj. '85, div. extra's, ƒ 6.750,-. Tel. 045-424128.

AUTOMAAT Escort 1.6 GL, '84, bijz. mooi, div. acces. ƒ 5.500,-. 045-424128.

Proficiat!

HOERA !!!
Wiel ziet Abraham

goede vrienden

Abraham

Je probeerde abra[illegible] ontvluchten, maar hij [illegible] toch gevonden, pr[illegible]

Ford ESCORT 1.6 Bravo, nw. model, bwj.'87, 5-bak, ƒ 9.450,-. Tel. 046-523516

Te k. Ford FIESTA, nw. model, Laser '86, z. mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-454087.

GOLF GTD, bwj. '86, i.z.g.st. vele extra's, zat. van 16-19 u., pr.n.o.t.k. 04454-62067.

Honda PRELUDE EX automaat, '84, 60.000 km., veel extra's, tel. 046-510655

Te k. Honda PRELUDE, bwj. '81, LPG, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-230584.

Te koop MAZDA 323 1.5 Sedan, bwj. 4-'84, APK 10-'93, ƒ 3.000,-. 045-241948.

MAZDA 323 GLX diesel 5-drs., stationcar, bl.met., bwj. '87, ƒ 6.950,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te k. MAZDA 323, 3-drs., 1.6i GLX, 10-1992, 24.000 km., sportieve uitvoering, veel extra's, groenmetallic. Tel. 04492-4057.

MAZDA 323, 3-drs. 1983, APK, vraagprijs: ƒ 3.250,-. Tel. 045-422217.

MERCEDES 230 E, bwj. '85, autom., zwart met diverse extra's. ANWB-rapport aanwezig. Ook inruil mog. Tel. 045-313744 of 045-315860.

Te k. Mitsubishi SAPORRO, bwj. '80, APK 12-'93, vr.pr ƒ 1.250,-. Baanstr. 140, Landgraaf.

Te koop Opel REKORD 2.2i '86, met APK en trekhaak, 88.000 km, i.z.g.st. ƒ 9.000,-. Inr. motor of rijpaard evt. mog. 045-740820.

KADETT 1.3S, rood, hatchback, bwj. 4-'86, i.z.g.st. ƒ 7.800,-. Tel. 045-311843.

Te koop OPEL Kadett 1300 N, 3-drs., bwj. '87 met sportwielen, schuifdak en radio, in st.v.nw. Tel. 045-441137.

Zeldz. mooie Opel CORSA 12 S TR, kleur blauw, in nieuw staat, APK 8-'93. Jonker Cluttstr. 1,Brunssum.

OPEL Kadett 1.3i weg. overcompl., '88, 27000 km., roodmet., pr.n.o.t.k. Bernadet- [illegible]

Te k. OPEL Kadett diesel, bwj. '85, sportvlg. en sunroof. Tel. 046-525777.

Te koop Opel VECTRA 1.6i, bwj. 10-'90, 44.000 km. Tel. 045-318661.

Te koop Opel KADETT 1.2 S, bwj. '84, pr. ƒ 3.400,-. Tel. 045-427671.

Te koop OPEL Kadett station, LPG, bwj. '80, APK mei '93, vaste prijs ƒ 900,-. Tel. 045-319288, Hekeleweg 25, Ubach over Worms.

Te k. Opel KADETT 1.3 bwj. '86, i.z.g.st., APK 6-'93. Tel. 045-753569.

Opel KADETT Coupé 1.2, bwj. 1-'80, APK 1-'94 (spuiter), ƒ 1.450,-. 045-244947.

Te k. KADETT-D, bwj. '81, APK 8-'93, zeer mooi, pr. ƒ 2.500,-. Tel. 04450-1599.

Te k. Opel KADETT 12.S, bwj. 11-'83, i.z.g.st. ƒ 3.450,-. Tel. 045-316940.

Te k. Opel KADETT 12,S LPG, bwj.'85, nw. mod., i.z.g. st. ƒ 6.750,-. 045-453572.

Te k. Opel KADETT hatchback 12.S, 5-drs., bwj. '80, APK. Tel. 045-256965.

KOOPJE! Opel Rekord, bwj. '81, i.z.g.st. met APK, 100% i.o. ƒ 750,-. 045-272019.

Te koop Opel CORSA 1.3 Swing 5-drs, '89. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te k. PEUGEOT 504 GR, bwj.'82, i.z.g.st., prijs ƒ 3.500,-. Tel. 045-323472.

PONTIAC Phoenix 1981, APK '94, nette auto, ƒ 2.750,-. 045-244947.

Te koop Range ROVER bwj. '85, 2-drs., geel kent., i.g.st., APK 10-'93, pr. ƒ 18.750,-. Tel. 043-254456.

RENAULT 9TL, 4-drs., bwj. nov. '87, rood, 5-speed, met striping, APK '93, i.st.v.nw. pr. ƒ 7.250,-. 046-750606.

Te k. RENAULT 18, bwj.'83, LPG, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. na 19 uur 045-224279.

RENAULT 5 GTL, autom. type '82, i.nw.st., APK 8-'93, ƒ 2.500,-. Tel. 045-217202.

RENAULT 9 GT C, bwj.'82, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-229823.

Te koop RENAULT 9 TC, 4-drs, APK, bwj. '83, pr. ƒ 2.750,-. Tel. 046-522132.

Koopje! RENAULT 14 TL, bwj. '82, 4-drs., trekh., APK 9-'93, i.g.st., vr.pr. ƒ 950,-. Heerlerweg 78, Voerendaal.

RENAULT 5 GT turbo '87, alle extra's. Tel. 045-415038.

Te k. SKODA 120 LS, bwj. '84, APK 12-'93, t.e.a.b. Tel. 045-728291.

Te koop Suzuki SWIFT 1.3 GLX, 5-drs, automaat, '87. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te koop zeer mo[illegible] YOTA Hi-lux, dub. [illegible] grijs kent., wit, bw[illegible] met veel extra's, [illegible] Hard-top, bullbar, [illegible] spatbordverbreders, [illegible] wiel. 31x10½, trekh[illegible] excl. striping, km.st[illegible] Tel. 045-424397.

Te k. VW PASSAT [illegible] bwj. '81, nw. motor, [illegible] '93, vr.pr. ƒ 1.000,[illegible] 257375.

Te k. Passat VARIA[illegible] '88, nw. model, div. [illegible] pr.n.o.t.k. Tel. 045-41[illegible]

Te koop GOLF die[illegible] 11-'85, APK 12-[illegible] nieuw., vraagpr. ƒ[illegible] Kochstr. 37, Landgra[illegible]

GOLF 1600 bwj. '87, [illegible] met sportvlgn. [illegible] ƒ 12.500,-. Tel. 045-4[illegible]

Te koop VOLVO [illegible] smokesilvermet., 58.000 km, in perf. onderh.boekje, ƒ 14.500,-. ƒ 3.000,- verkoopprs. dealer. T[illegible] 317874.

VOLVO 343 DLS 2[illegible] '82, i.z.g.st.,Auto Gooiker, Apollolaan Heerlen. Tel.045-740[illegible]

Te koop gevr. TOYO[illegible] rolla's en Carina's [illegible] Datsun Sunny's e[illegible] birds 4-drs.; Merce[illegible] en 230 Benzine en [illegible] sel, Peugeot's 504 [illegible] Tev. alle merken b[illegible] gen de hoogste [illegible] 04755-2114/06-5298[illegible]

Auto KALDEBORN: [illegible] talen de hoogste [illegible] Uw auto!!! 045-41157[illegible]

Te koop gevr. loop- [illegible] SCHADEAUTO'S. [illegible] 18.00 uur. 045-42318[illegible]

Te k. BMW 324 [illegible] 11-'87, rembekr., [illegible] get. glas, i.nw.st. E[illegible] mog. Pr. ƒ 17.00[illegible] 045-427132 na 17.00[illegible]

Autocentrum P. VEE[illegible] Mazda 626 1.8 G[illegible] '89 ƒ 19.500,-; [illegible] CLi '90 ƒ 14.900,-; [illegible] Corolla 1.3 '88 ƒ 12.750,-; Volvo 34[illegible] [illegible] Sunny coupé 1.6 [illegible] ƒ 15.900,-; Fiat P[illegible] XLi '90 ƒ 10.900,-; [illegible] 60 S '87 ƒ 8.750,-; [illegible] 309 XR '86 ƒ 10.50[illegible] geot 205 XS GTI [illegible] ƒ 16.900,-; Opel Ka[illegible] S 5-drs. '86 ƒ 9.40[illegible] Polo coupé sportv[illegible] ƒ 9.750,-; Suzuki [illegible] autom. '90 ƒ 12.60[illegible] zuki Alto GL '89 ƒ[illegible] Opel Vectra 1.6i [illegible] ƒ 28.500,-; Nissan M[illegible] ƒ 10.250,-; Renault [illegible] 1.4 '89 ƒ 10.900,-; Omega 20i stationc[illegible] ƒ 20.500,-; Opel Ka[illegible] Edition '90 ƒ 17.75[illegible] Golf 1.6 Millionaire [illegible] ƒ 16.500,-; Toyota [illegible] 1.6 ST sportvlg[illegible] ƒ 20.900,-; Suzuki S[illegible] GL '89 ƒ 14.900,-; [illegible] Prelude 1.8 E[illegible] ƒ 14.900,-; Honda [illegible] Aerodeck t. '87 ƒ [illegible] Bovaggarantie, inruil[illegible] ciering. Autocentru[illegible] Veenstra, Valkenbu[illegible] 13, Voerendaal. Te[illegible] 752999.

Autobedrijf P. van D[illegible] Ford Escort 1.4i CL [illegible] 13.000 km '92 ƒ 2[illegible] Opel Astra 1.4i GL [illegible] tal. 4-'92 ƒ 25.750[illegible] Omega 1.8 GL div. [illegible] ƒ 17.750,-; Opel Ve[illegible] GL '91 ƒ 25.750,-; Vectra 1.8 GL div. [illegible] ƒ 22.500,-; Peugeot [illegible] div. acc. als nw. 2[illegible] '92 ƒ 38.750,-; Ford [illegible] 2.0i CL Sedan rood [illegible] '92 ƒ 29.500,-; Citro[illegible] 1.4 1e eig. '91 ƒ [illegible] Renault 25 T[illegible] ƒ 23.750,-; Renault [illegible] '88 ƒ 10.750,-; Ren[illegible] TL'89 ƒ 12.750,- For[illegible] pio 2.0i CL Sed[illegible] ƒ 26.750,- Ford Scor[illegible] CL aut. '88 ƒ 20.50[illegible] Siërra 2.0 spec[illegible] ƒ 14.750,-; Ford Si[illegible] CL 5-drs '88 ƒ [illegible] Ford Siërra 2.0 GL [illegible] ƒ 11.750,-; Ford Si[illegible] laser 5-drs '86 [illegible] Volvo 340 1.7 [illegible] ƒ 9.500,-; VW Pa[illegible] CL '90 ƒ 24.750,-; [illegible] 1.6 CL '88 ƒ 18.7[illegible] geot 405 GLi '90 ƒ [illegible] Peugeot 309 XR [illegible] 20.000 km '91 ƒ [illegible] Peugeot 305 GL [illegible] ƒ 9.750,-; Mazda 626 [illegible] 2.2i GLX div. acc. [illegible] 10-'91 ƒ 28.500,-; [illegible] 626 1.8 LX Sed[illegible] ƒ 17.750,-; Nissan [illegible] 2.0 LX 5-drs '88 ƒ [illegible] Opel Kadett 1.6 dies[illegible] '86 ƒ 7.250,-; Opel [illegible] 2.0S '86 ƒ 7.250,-; Siërra 2.0 GL [illegible] ƒ 7.250,-; Inruil, fina[illegible] Bovag-gar. bewijs [illegible] bedrijf en APK keu[illegible] tion P. van Dijk & Z[illegible] pertsweg 33, Landgra[illegible] 045-311729.

Voor Piccolo's zie verder pagina

045-719966 VOOR TELEFONISCHE OPGAVE VAN UW PICCOLO 045-719966

limburgs dagblad

EG-subsidie HDTV voorlopig gered

DEN HAAG – De subsidie voor de 'toekomsttelevisie' HDTV is voorlopig gered. Het Europees parlement heeft op de begroting voor volgend jaar 196 miljoen ecu, ruim 400 miljoen gulden, gereserveerd voor het 'actieprogramma HDTV'. Dat betekent dat de eerder deze week door de Britten geblokkeerde HDTV-[illegible] volgend jaar kan worden [uit]gegeven, op voorwaarde dat de Britten hun verzet alsnog opgeven.

Minister Maij-Weggen liet weten 'bijzonder verheugd' te zijn over het besluit van het Europees parlement. De minister zegt te verwachten dat de Britten tijdens een EG-vergadering volgende week maandag, of anders maart volgend jaar alsnog bijdraaien.

Door het verzet van de Britten dreigde de steun voor HDTV deze week met minstens een jaar uitgesteld te worden. Engeland bleek ondanks vermeende toezeggingen tijdens de Eurtop in Edinburgh nog steeds bezwaren te hebben.

De andere elf EG-landen en de Europese Commissie zijn voor steun aan HDTV, dat straks op bioscoopformaat (16:9 in plaats van de huidige 4:3) een haarscherp beeld moet geven. Zij willen de komende vijf jaar 500 miljoen ecu, zo'n 1,2 miljard gulden, uittrekken om HDTV te steunen. Dat is 350 miljoen ecu minder dan oorspronkelijk de bedoeling was. Het geld gaat naar omroepen en kabel- en satellietexploitanten. Die moeten het investeren in apparatuur en programmatuur voor HDTV-uitzendingen. Zonder programma's die geschikt zijn voor HDTV is het project bij voorbaat ten dode opgeschreven.

Werkloosheid blijft stijgen

DEN HAAG – Het aantal werklozen dat bij de arbeidsbureaus staat ingeschreven, blijft stijgen. In de maanden september, oktober en november stonden gemiddeld 324.000 mensen bij de arbeidsbureaus als werkloze te boek. Een maand eerder lag het gemiddelde nog 17.000 lager. Vergeleken met vorig jaar november is het aantal werklozen toegenomen met 14.000.

De gisterochtend door het Centraal Bureau voor de Statistiek bekend gemaakte cijfers laten zich lastig vergelijken met de omvang van de werkloosheid die het Centraal Planbureau voorziet. Het CPB ziet het aantal werkzoekenden volgend jaar stijgen tot zeker 525.000. Zo ver zal het maandelijks door het CBS gepubliceerde cijfer niet stijgen.

Verschil

Het verschil ontstaat onder meer doordat het CPB getallen hanteert waarin ook mensen worden worden meegeteld die wel een baan zoeken maar zich niet hebben laten inschrijven bij een arbeidsbureau.

Die cijfers worden weliswaar ook door het bureau voor de statistiek aangeleverd, maar komen voort uit een veel grotere enquête dan die waarop het CBS zich voor zijn maandrapportage baseert.

Onbetrouwbaar

De enquête voor de maandcijfers is te gering van omvang om daar ook een betrouwbaar beeld van het aantal niet-ingeschreven werkzoekenden aan te ontlenen. Wel mag worden aangenomen dat de aanhoudende stijging in het aantal geregistreerde werklozen in overeenkomstige mate doorwerkt in het totaal van de werkzoekenden zoals het CPB hanteert. In die berekening zou het aantal werkzoekenden volgend jaar met gemiddeld 525.000 zo'n 50.000 hoger liggen dan gemiddeld in 1992.

munt uit

● Rente

De rente in Duitsland kan omlaag. Dat zegt de directeur van Internationale Monetaire Fonds (IMF), Michel Camdessus. De Fransman ziet ruimte voor een renteverlaging omdat de bestedingen in Duitsland afnemen en de tendens van grote loonsverhogingen voorbij is. „Als eenmaal de rente in Duitsland omlaag gaat, volgen de tarieven in de rest van Europa vanzelf," aldus Camdessus.

● BA

British Airways gaat zijn internationale positie verder versterken door voor 665 miljoen Australische dollar (f 800 miljoen) een belang van 25 procent te nemen in de te privatiseren Australische luchtvaartmaatschappij Qantas. Het bod van de Britse maatschappij is verkozen boven dat van Singapore Airlines, zo heeft de Australische minister van Financiën, Ralph Willis, gisteren bekendgemaakt.

● Cheques

Het gebruik van travelercheques blijft groeien. De toepassing gaf in de afgelopen vier jaar een stijging te zien met 9 procentpunten. De verkoop van reischeques houdt volgens onderzoek gelijke tred metde groei van het reizen naar verre bestemmingen. Vorig jaar steeg het aantal buitenlandse vakanties van Nederlanders met 6 procent.

● CFO

De CFO, de CNV-bond voor onder meer overheidspersoneel, gaat volgend jaar de cao-onderhandelingen in met een looneis van 2,5 procent. De algemene vergadering van de CFO heeft daartoe gisteren in Nijkerk besloten. Ook de Abva-Kabo, de FNV-tegenhanger van de CFO, komt met een looneis van 2,5 procent (oftewel de verwachte prijsstijging).

● Schokbeton

Bij Schokbeton in Zwijndrecht moeten binnen een half jaar 77 arbeidsplaatsen verdwijnen, waarvan 35 door gedwongen ontslag. Dit heeft de directie van het bedrijf gisteren meegedeeld.

● Shell

Shell Tankers stuurt zijn vloot van vijftig tankers niet meer naar de Verenigde Staten vanwege de strenge milieu-eisen en de dreigende hoge schadeclaims. Andere gerenommeerde rederijen doen dat volgens algemeen-directeur J.A.M. Elias van Shell Tankers in Rotterdam ook niet meer. Daardoor dreigen de VS sinds de ramp met de Exxon Valdez met hun milieupolitiek het tegendeel te bereiken van wat zij willen, meent Elias: de olie gaat nu met oudere schepen onder twijfelachtige vlag naar de VS.

Eurocontrol gunt IBM en CRI order van 21 miljoen

[BRUSS]EK – Eurocontrol en de Duitse [lu]chtverkeersbeveiliging hebben International Business Machines (IBM) en ComputerResources International (CRI) een order ter waarde van f 21 miljoen gegund voor de modernisering van het luchtverkeersleidingssysteem van deze organisaties. Dat heeft IBM gisteren bekendgemaakt.

Eurocontrol begeleidt het doorgaande luchtverkeer in de Benelux en Duitsland en werkt aan de harmonisatie van de 23 gescheiden verkeersleidingsgebieden die Europa nog telt. De nu gegeven opdracht houdt verband met de voorbereiding hiervan.

Autovergoeding naar 52 cent

DEN HAAG – Werknemers mogen met ingang van 1993 van hun werkgever belastingvrij een vergoeding krijgen van 52 cent per gereden kilometer. Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) heeft dit bekendgemaakt.

Het reiskostenforfait (een belastingaftrek voor reizen tussen de woon- en werkplek) gaat omhoog variërend van 50 tot 140 gulden.

Overheid geeft lening van slechts 67 miljoen

Verlies Daf meer dan 100 miljoen

EINDHOVEN – Daf boekt dit jaar een groter verlies dan de 100 miljoen gulden die werd voorzien. Dat heeft de noodlijdende vrachtwagenfabrikant gisteren bekendgemaakt. Hoe hoog het verlies oploopt, kan Daf nog niet zeggen. Het bedrijf krijgt van de Nationale Investerings Bank (NIB) een lening van 'slechts' 67 miljoen gulden. Met de NIB en zijn Belgische tegenhanger werd aanvankelijk gesproken over twee leningen van in totaal 210 miljoen gulden.

Daf houdt er rekening mee dat er, nog ten laste van dit jaar, geld moet worden uitgetrokken voor een reorganisatie. Er moet rekening gehouden worden met een 'belangrijke' inkrimping van het personeelsbestand, aldus het bedrijf. Meer duidelijkheid daarover wordt in de tweede helft van januari verwacht. Dan komen twee, door Daf ingeschakelde onderzoeksbureaus met hun rapporten over de toekomst van het bedrijf.

Die rapporten willen ook de Nederlandse en Belgische overheid eerst bestuderen, zo blijkt nu. Met de NIB (voor 50,3 procent van de Nederlandse overheid) en zijn Belgische tegenhanger sprak Daf over achtergestelde leningen van in totaal 210 miljoen. Zo'n achtergestelde lening hoeft pas terugbetaald te worden als alle andere schuldeisers zijn afgelost. Dat had Dafs uiterst moeizame financiële positie aanzienlijk verbeterd.

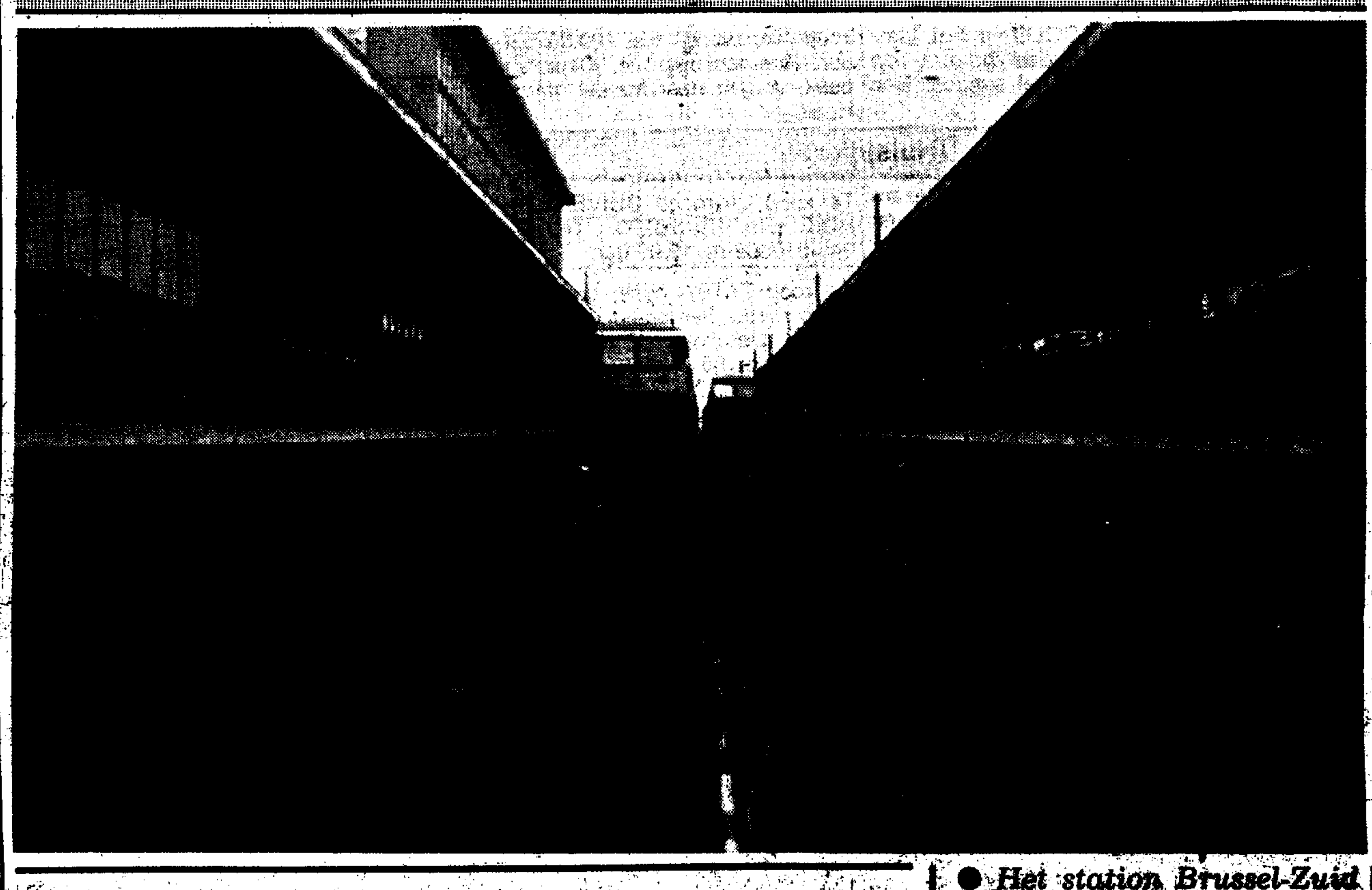
Het blijft nu bij een gewone NIB-lening van 67 miljoen gulden. Volgens een woordvoerder van de Industriebond FNV is dat voldoende voor het bedrijf om de maand januari door te komen. Daarna moet er echter absoluut meer gebeuren, aldus de bond.

Volgens Daf zijn daarover conctructieve gesprekken gaande met de Nederlandse en Belgische overheid en met de commerciële banken.

Daarbij is ook de ruim 110 miljoen gulden van de Belgische overheid nog onderwerp van gesprek. Volgens Daf is de Belgische overheid als de onderzoeken positief uitvallen ook bereid een definitieve herstructering van Daf mede te financieren.

De problemen komen vooral voor rekening van Daf Special Products (onder meer de militaire produkten) en Daf Finance. Bij Special Products moeten zoals het er nu uitziet 70 van de 500 banen verdwijnen. De reorganisatie van Daf Finance, dat de verkopen van Daf-vrachtwagens voor klanten financiert, ligt op schema, aldus Daf.

Treinstaking in België

● *Het station Brussel-Zuid was gistermorgen bijna geheel verlaten als gevolg van de algemene treinstaking van 24 uur in België. De bonden protesteren met de actie tegen de besparingen die voortvloeien uit een nieuw ondernemingsplan. De spoorstaking heeft niet tot overmatige fileproblemen geleid. Daar zorgden demonstrerende boeren wel voor, zoals op de A12 tussen Antwerpen en Brussel waar takken, aarde en mest over de weg waren gestrooid. De boeren protesteren tegen het landbouwakkoord tussen de EG en de VS.* Foto: EPA

Slecht vooruitzicht voor Nederlandse bedrijven

HEERLEN – Het Nederlandse bedrijfsleven heeft weinig vertrouwen in de resultaten voor het volgend jaar. Dit blijkt uit de Enquête Regionale Bedrijfsontwikkeling (ERBO) die jaarlijks door de Kamers van Koophandel in Nederland wordt gehouden.

Uit de onderzoek kwam ook naar voren dat de Nederlandse ondernemingen dit jaar meer verlies lijden dan in 1992. Bovendien bleek dat de investeringen verder afnemen. Het onderzoek is gebaseerd op gegevens van 66.000 Nederlandse bedrijven.

De omzet op de Nederlandse markt stagneert, maar de export laat nog altijd een lichte groei zien.

De werkgeversorganisatie VNO toonde zich gisteren in een reactie op de ERBO 'niet verrast'. Een woordvoerder van VNO zei dat renteddaling en gematigde looneisen noodzakelijk zijn voor het herstel van de economie.

Directie kondigt ontslagen aan

Hoogovens en Klöckner samen in schroothandel

[LEI]DEN – Hoogovens Staalver[...] en Handel en het Duitse [Klöckn]er gaan per 1 januari samen[werken] in de handel en verwerking [van] schroot. De fusie van de schrootbedrijven betekent dat de werf in Zutphen wordt gesloten en [illegible] de [illegible] personeelsleden zijn [volgen]s de directie niet te voorko[men].

[Over] de afvloeiing van personeel [wordt] volgens woordvoerder Neer[...] van Hoogovens Handel nog [met] de vakbonden onderhandeld. Hoeveel mensen het gaat kan [hij ni]et zeggen. Zodra met de bon[den ee]n akkoord is bereikt, kan het [nieuw]e bedrijf van start gaan. Het [strev]en is 1 januari. Het nieuwe be[drijf k]rijgt de naam HKS (Hoogo[vens] Klöckner Schroot). De bedoe[ling i]s echter dat de S in de loop van [de tijd] gaat staan voor Sidmar. Met [het Be]lgische staalbedrijf zijn de onderhandelingen over samenwerking [n]iet afgerond.

[Ho]ogovens en Klöckner zijn in Ne[derla]nd elkaars concurrent wat betreft de inzameling, verwerking en verkoop van schroot. Vandaar dat de in maart aangekondigde samenwerkingsgesprekken zo lang hebben geduurd. Beide ondernemingen zamelen in Nederland ruim één miljoen ton schroot in. Dat wordt [deels verkocht aan het staalbedrijf] Hoogovens in IJmuiden en [Klöckner] in Bremen. Die kunnen echter niet alles inzetten bij de produktie van nieuw staal, zodat veel wordt verkocht naar staalbedrijven in Spanje, Turkije en het Verre Oosten.

Hoogovens Metals heeft een hoofdkantoor en werf in Amsterdam, met daarnaast vestigingen in Hendrik Ido Ambacht, Hengelo en Eindhoven. Klöckner werkt vanuit 's-Gravendeel, met bedrijven in Amersfoort, Zutphen en Zwartsluis. De vestiging in Zutphen gaat dicht.

Samen hebben de bedrijven de overgrote meerderheid van de schroothandel in Nederland in handen. Uitbreiding met Sidmar vergroot de inzamelings- en vooral verkoopmarkt met België en Luxemburg.

beurs

Duf

[AMS]TERDAM – "Een ongeani[meerde] markt," zo typeerde een [hande]laar de stemming op de Am[sterdam]se effectenbeurs gisteren. [Weinig] nieuws, dus weinig bewe[ging] onder de fondsen.

[De] koersbeweging van Daf spron[g er het] meest in het oog. In de och[tend] [illegible] Daf flink stijgen, [illegible] [illegible] Daf trok uiteindelijk f 0,40 [op] tot f 6,50.

[De] uitgeversmarkt trok de aan[dacht] door de koersbewegingen [va]n Wolters Kluwer en VNU. VNU [ging] sterk omhoog door het ver[schijnen] van een koper op de [mar]kt. Zijn opdrachten, net als die [van] woensdag, zorgden voor een [o]pwaartse druk. VNU sloot op f [8]6,50, een winst van f 2. Daarmee [komt] VNU langzaam in de buurt [van] het jaarrecord op f 91,80. Wol[ters] Kluwer daarentegen leverde f [...] in op f 82,70. Volgens geruch[ten] zouden beleggers hun stukken [hebben] 'geruild' hebben voor aan[delen] VNU.

[De] dunne markt speelde ook Fok[ker] parten. De vliegtuigbouwer [zi]et het boven het laagste punt van [dit] jaar van f 13,80 hangen. Fokker [verliet] de markt met een verlies van [f 0],50 op f 13,90. De oorlog van Tor[...] Hagen tegen Nedlloyd maakte [gisteren] donderdag weinig indruk op de [be]leggers. Nedlloyd verloor vier [du]bbeltjes op f 30,20 bij geringe [om]zetten.

[De] daling van de winst bij Nutricia [de]den de koersen van het aandeel [ste]rk zakken. Nutricia GB daalde f [14] op f 105. Begemann, die in de [...] op f 71 (een verlies van f 1) [de] laagste koers sinds 1989 kon no[teren], verliet de vloer tenslotte on[...]veranderd op f 72 bieden.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	49,80	49,70
ABN Amro A.in F.	77,80	77,80
ABN Amro Obl.Gr.f.	189,90	189,90
Aegon	72,70	72,50
Ahold	[illegible]	[illegible]
Akzo	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Amev	[illegible]	[illegible]
Bols cert.	[illegible]	[illegible]
Bührm.-Tet. c.	[illegible]	[illegible]
CSM cert.	100,00	100,00
DAF	6,10	6,50
Dordtsche Petr.	125,00	135,70
Elsevier	[illegible]	[illegible]
Fokker cert.	[illegible]	[illegible]
Gist-Brocades	[illegible]	[illegible]
Heineken	170,70	170,30
Hoogovens nrc	31,90	31,70
Hunter Douglas	38,00	38,50e
Int.Müller	52,00	52,00
Int.Ned.Gr. c.	53,50	53,40f
KLM	21,00	21,70
Kon. KNP	26,60	26,70
Kon. Olie	147,90	147,60
Nedlloyd	30,60	30,20
Océ-v.d.Gr.	30,80	30,80
Pakhoed cert.	36,90	36,90
Philips	18,50	18,60
Polygram	42,70	42,30
Robeco	94,00	94,00
Rodamco	44,30	44,60
Rolinco	94,50	94,50
Rorento	79,30	78,80
Stork	28,50	28,50
Unilever cert.	185,40	185,20
Van Ommeren nrc	32,00	32,00
Ver.Bezit VNU	86,50	86,50
Wessanen cert.	97,50	96,60
Wolters-Kluwer	83,90	83,60

Avondkoersen Amsterdam

Aegon 72,60 (72,50)
DSM 73,10-73,20 (72,00)
KLM 22,80-24,00 (22,80)
Kon.Olie 147,60 (147,60)
Philips 18,60-18,80 (18,60)
Polygram 42,30 (42,30)
Unilever 185,20-185,70 (185,30)

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	41,00	41,00
ABN AmroHld.prf.	6,16	6,18
ACF-Holding	34,30	34,40
Ahrend Groep c.	93,00	91,00
Asd Options Tr.	8,90	8,90
Asd. Rubber	2,15	2,20
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	110,00	110,00
Athlon Groep	28,00	28,00
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	73,00	73,00
Batenburg	150,00	150,00
Beers	109,70	109,70
Begemann Groep	71,00	72,00b
Belindo	305,00	305,00

Fonds	v.k.	s.k.
Blydenst.-Will.	25,30	25,30
Boer Boekh. Kon.	21,80	21,80
Boer De Winkelb.	60,00	58,50
Borsumy Webry	50,00	49,50
Boskalis Westm.	26,60	26,60
Boskalis pref.	[illegible]	28,60
[illegible]	28,80	28,80
[illegible]	14,60	14,60
Burgman-Heybroek	[illegible]	2450,00
Calvé-Delft pref	[illegible]	800,00
Calvé-Delft cert	[illegible]	1174,00
Center Parcs	[illegible]	120,30
Claimindo	[illegible]	207,60
Content Beheer	21,40	21,40
Credit LBN	23,00	23,00
Crown v.G. cert.	[illegible]	110,50
CSM	[illegible]	90,00
[illegible]	4,60	4,60
Delft Instrum.	[illegible]	13,50
Desseaux	[illegible]	104,30
Dorp-Groep	38,00	38,00
Draka Holding	22,40	22,00
Econosto	20,30	20,40
EMBA	169,00	165,00a
Eriks Holding	[illegible]	67,50
Flexovit Int.	45,50	45,50
Frans Maas cert.	51,50	51,50
Fugro McClelland	25,50	25,50
Gamma Holding	77,20	78,00
Gamma pref.	5,70	5,70
Garzarelli $	11,50	11,50
Getronics	31,40	30,80
Geveke	17,40	17,40
Giessen-de N.	124,70	123,70
Goudsmit	23,00	22,00
Grolsch	190,00	184,00
GTI-Holding	187,00	188,00
Hagemeyer	119,10	119,50
HAL Trust B	12,90	12,90
HAL Trust Unit	12,80	12,80
HBG	176,00	174,50
Heineken Hold.	146,70	146,50
Hes Beheer c	15,00	15,00
Hoek's Mach.	53,00	53,00
Holl.Sea S.	0,29	0,28
Holl. Ind. Mij	36,00	36,50
Hoop Eff.bank	6,50	6,50
Hunter D.pref.	1,80	–
IHC Caland	85,30	85,30
Kas-Associatie	28,40	28,40
Kempen & Co	8,10	8,10
Kleine Holding	95,00	95,00
Kondor Wessels	30,00	30,00
KBB	59,00	59,00
Kon. Sphinx	42,20	42,00
Koppelpoort	330,00	330,00
Krasnapolsky	190,00	195,00
Landré & Gl.	45,10	45,90
Macintosh	30,00	30,00
Maxwell Petr.	118,00	117,60
Moeara Enim	1202,00	1198,00
M.Enim OB.cert.	15980,00	15750,00
Moolen Holding	25,80	25,80
Mulder Boskoop	[illegible]	–
Multihouse	2,40	2,40a
Naeff	470,00	–
NAGRON	60,00	60,00
NIB	675,00	695,00b
NBM-Amstelland	7,10	6,70
NEDAP	30,50	30,60
NKF Holding	105,50	106,00
Ned.Part.Mij	52,20	52,50
Ned.Springst.	6820,00	–
Norit	15,20	14,60
Nutricia GB	119,00	105,00
Nutricia VB	124,50	110,40
Nijv.-Ten Cate	89,10	88,40
Omnium Europe	8,50b	–
OPG cert.	30,00	30,00
Oreo Bank cert.	73,00	72,70e
OTRA	224,30	224,50
Palthe	31,00	31,00
philips div'93	16,30	–
Pirelli Tyre	13,00	13,00
Polynorm	135,50	135,00
Porcel. Fles	138,00	130,00
Randstad	44,50	[illegible]
Ravast	14,50	–
Reesink	73,30	73,30
Samas Groep	26,50	26,50
Sarakreek	14,00	14,00
Schuitema	1685,00	1685,00
Schuttersveld	32,20	32,00
Smit Intern.	19,20	19,50
St.Bankiers c.	13,00	13,10
Stad Rotterdam c	39,90	40,30
Telegraaf De	93,00	94,00
Textielgr.Twente	83,00	83,00
Tulip Computers	10,10	10,10
Tw.Kabel Holding	112,00	111,50
Ubbink	65,50	65,50
Union	45,00	45,90
Un.Dutch Group	0.50	0.50

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	80,50	78,80e
ABN Amro Albefo	50,30	50,20
ABN Amro Amer.F.	69,40	68,80
ABN Amro Eur. F.	66,30	65,80
ABN Amro Far EF.	48,90	48,90
ABN Amro Liq.Gf.	169,60	169,70
ABN Amro Neth.F.	81,70	81,20
ABN Amro rent.div	150,40	150,40
Aegon Aandelenf.	33,90	33,90
Aegon Spaarplus	5,05	5,05
Aldollar BF $	28,60	28,60
Alg.Fondsenbez.	222,00	224,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	66,90	66,50
Amvabel	84,20	84,20
Asian Tigers F.	65,90	65,70
Asian Select. F.	63,20	62,70
Austro Hung. F.	3,75	3,90
Beleg.f. Ned.	62,40	62,20
Bemco RentSel.	59,20	59,20
Bever Belegg.	2,70	2,80
CLN Obl. Div. F.	111,50	111,50
CLN Obl.Waardef.	119,70	119,50
Delta Lloyd Inv.	25,10	24,20
DP America Gr.F.	37,00	36,80
EGF Investm.	105,80	105,90
EMF Rentefonds	77,70	77,60
Eng-Holl.Bel.Tl	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,80	42,70
Esmeralda part.	32,30	32,30
Eur.Ass. Trust	5,60	5,60
EMS Growth Fund	98,30	98,20
EMS Income Fund	95,20	95,10
EMS Offsh. Fund	95,80	95,70
EOE Index Fnd	301,00	300,00
Euro Growth Fund	39,80	39,80
Euro Spain Fund	5,90	5,80
Far East Sel.F.	51,30	51,10
Gim Global	50,90	50,80
Groeigarant	1,30	1,28
Holland Fund	65,80	66,00
Holl.Eur. Fund	[illegible]	45,60
Holl. Obl. Fonds	[illegible]	128,20
Holl. Pac. Fund	88,50	88,00
Holl. Sel.Fonds	[illegible]	82,80
ING Bnk Dutch Fnd	44,20	44,00
ING Bnk Gulden Fnd	[illegible]	[illegible]
ING Bnk Glob.Fund	43,60	43,80
ING Bnk Oblig.Fnd	35,60	35,60
ING Bnk Spaarf.F	102,40	102,42
ING Bnk Rentegr.F	124,10	124,10
ING Bnk Vastg.Fnd	31,70	31,90
Innovest	41,70	41,10
Interbonds	533,00	533,00
Intereffekt 500	23,80	24,10
Intereffekt wt	37,70	38,00
Investa part.	61,00	60,80
IS Himal.Fund $	6,80	6,80
Jade Fonds	142,00	141,70
Japan Fund	16,40	16,80
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,50	7,50
Liquirent	50,95	51,00
Mal.Capital F.$	10,80	10,80
Mees Obl.Div.F.	119,20	119,10
Mexico Income F.	22,00	–
MK Int.Ventures	8,00	–
Mondibel	73,10	73,20
Nat.Res.Fund	58,80	58,70
Nedufo A	113,50a	113,50a
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	41,00	42,00
Nevas 17 cumpref.	43,30	–
New Asia Fund	5,50	5,50
Nomura Warr. F.	0,13	0,15
Obam, Belegg.	252,50	251,70
OAMF Rentefonds	14,00e	14,00
Orange Fund	18,80	18,80
Pac.Dimensions	82,40	82,00
Pac.Prop.Sec.F.	26,40	26,40
Pierson Rente	119,70	119,70
Postb.Aand.f.	50,10	49,90
Postb.Belegg.f.	57,80	57,80
Postb.Verm.gr.f.	57,50	57,50
Rentalent Bel.	160,80	160,90
Rentotaal NV	37,10	37,00
RG America F.	109,00	108,00
RG Divirent F.	50,50	50,50
RG Europe F.	93,00	93,00
RG Florente	120,70	120,70
RG Pacific F.	90,00	90,30
RG SP Groen	57,10	57,30
RG SP Blauw	54,60	54,60
RG SP Geel	50,00	50,10
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,20	–
Schrod.Int.Pr.F	24,90	24,90
Sci/Tech $	13,80	13,70
Suez Liq.Grf.	188,50	188,50
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	165,00	–
Trans Eur.Fund	73,50	73,20
Transpac F.	254,60	249,00
Uni-Invest	17,50	17,50
Unico Inv.Fund	74,90	74,90
Unifonds DM	26,80	26,80
Vast.Waard.Ned	49,60	49,20
VastNed	93,00	93,50
VIB NV	53,50	53,50
VSB Mix Fund	50,90	50,80
VSB Obl.Gr.f.	105,50	105,50
VSB Rente Fonds	111,30	111,30
WBO Intern.	65,30	65,30
Wereldhave NV	78,20	78,10
Yen Value Fund	73,30	73,50
[illegible]	21,00	21,00b

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	26,80	26,80
ABF	110,50	109,70
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	29,10	29,00
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,20	–
Comm.Obl.F.2	95,10	–
Comm.Obl.F.3	95,40	–
De Drie Electr.	11,00	11,00
Delta Ll.Dollarf.	64,00	63,70
Delta Lloyd ECU	56,20	56,10
Delta Lloyd Mix	60,40	60,30
Delta Lloyd Rent	60,80	60,80
Dico Intern.	57,10	56,50
DOCdata	3,10	3,10
Dutch Take Ov.T.	38,20	38,20
Ehco-KLM kleding	38,20	37,80
E&L Belegg.1	68,40	68,30
E&L Belegg.2	75,00	75,00
E&L Belegg.3	110,30	110,30
E&L Belegg.4	78,00	78,00
E&L Kap.Rente F.	111,50	111,50
German City Est.	23,00	23,00
Gouda Vuurvast	44,50	44,50
Helvoet Holding	36,10	36,10
Holland Colours	47,00	47,10
Inter/View Eur.	3,20	3,20
Kühne+Heitz	28,10	27,70
Management Share	3,20	3,10
Ohra Aand.F.	51,90	51,60
Ohra Liq.GrF.	50,60	50,60
Ohra Obl.Df.	51,40	51,40
Ohra Obl.Grf	51,30	51,30
Ohra Totaal F.	51,40	51,40
Pan Pac. Winkel	10,30	–
Pie Medical	4,60	4,60
Simac Techniek	9,80	9,70
Suez Gr.Fund	51,20	51,20
Vilenzo Int.	14,70	14,70
Wereldhave	4,10	–
Wolff	47,30	47,00

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Besouw, van	28,20	27,00a
Free Record Shop	16,20	15,60
Geld. Papier c.	58,50	58,30
Groenendijk	25,50	25,50
Grontmij	42,30	42,40
LCI Comput.Gr.	2,40	2,30
Melle, van nrc	54,00	54,00
Nedcon Groep	47,00	46,20
Nedschroef	51,30	51,30
Neways Electr.	4,50	4,50
Ordina Beheer	13,00	12,50
P & C Groep	75,80	76,20
Sligro Beheer	51,20	51,60
Welna	32,30	32,00
Weweler	18,60	18,10

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	58⅞	58⅝
amer.brands	41⅝	41⅝
amer.tel.tel	48¼	49
amoco corp	[illegible]	51⅜
asarco inc.	22¾	23⅝
bethl. steel	15⅛	15¾
boeing co	34⅞	35¼
can.pacific	11½	11½
chevron	69¼	69¾
chiquita	16⅜	16⅜
chrysler	32⅛	31⅞
citicorp	19⅛	19⅜
cons.edison	31⅞	31⅞
digit.equipm.	32½	32½
dupont nemours	49¼	50
eastman kodak	41¼	40⅞
exxon corp	61¼	61⅞
ford motor	40¾	39⅞
gen. electric	83⅝	85⅜
gen. motors	32⅞	32⅝
goodyear	66½	65⅝
hewlett-pack.	63⅞	65⅝
int. bus.mach.	51⅞	53
int. tel.tel.	69⅝	69⅞
klm airlines	13⅝	13⅞
mcdonnell	45¾	46¾
merck co.	46½	46½
mobil oil	62⅛	63⅛
penn central	21⅝	22⅝
philips	10½	10¾
primerica	46⅝	46⅝
royal dutch	84¼	84½
sears roebuck	42⅞	42⅞
sfe-south.pac.	12⅝	12⅞
texaco inc.	59¾	60⅛
united techn.	46½	47⅛
westinghouse	12⅝	12⅜
whitman corp	15	15
woolworth	32¼	32

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,680	1,800
austr.dollar	1,14	1,26
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,300	1,420
deense kroon (100)	27,60	30,10
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,62	2,87
finse mark (100)	32,50	35,00
franse frank (100)	31,25	34,00
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,40	13,10
jap.yen (10.000)	137,00	142,00
noorse kroon (100)	24,80	[illegible]
oost.schill. (100)	15,72	16,22
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,48	1,66
turkse lire (100)	0,0170	0,0200
zweedse kr. (100)	24,00	26,50
zwits.fr. (100)	122,30	127,00

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,74005-1,74255
antill.gulden	[illegible]
austr.dollar	[illegible]
belg.frank (100)	5,4625-5,4675
canad.dollar	1,36325-1,36575
deense kroon (100)	29,095-29,145
duitse mark (100)	112,4250-112,4750
engelse pond	[illegible]
franse frank (100)	[illegible]
griekse dr. (100)	[illegible]
hongk.dollar (100)	22,4250-22,6750
ierse pond	2,9630-2,9730
ital.lire (10.000)	12,435-12,485
jap.yen (10.000)	141,725-141,825
nwzeel.dollar	0,8987-0,9087
noorse kroon (100)	26,005-26,055
oostenr.sch. (100)	15,9780-15,9880
port. escudos (100)	1,2380-1,2780
spaanse pes. (100)	1,5725-1,5825
surin.gulden	0,9560-0,9960
zweedse kr. (100)	25,230-25,280
zwits.frank (100)	125,340-125,390
e.c.u.	2,1975-2,2025

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	195,00	194,60
id excl.kon.olie	184,80	184,40
internationals	198,00	197,90
lokale ondernem.	193,50	192,80
id financieel	155,90	155,90
id niet-financ.	230,40	229,20

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	289,80	289,10
id excl.kon.olie	257,60	257,10
internationals	307,20	306,90
lokale ondernem.	270,40	269,50
id financieel	245,30	245,20
id niet-financ.	301,60	299,40

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	103,10	103,00
internation	108,50	108,60
lokaal	101,90	101,90
fin.instell	138,80	138,70
niet-financ	95,70	95,70
industrie	104,40	104,30
transp/opsl	89,60	89,80

Goud en zilver

Goud onbewerkt 18,640-19,240, vorige 18,600-19,200, bewerkt 20,840 laten, vorige 20,800 laten.

Zilver onbewerkt 170-240, vorige 170-240, bewerkt 280 laten, vorige 280 laten.

Dow Jones

Industrie 3.280,21 + 14,08

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
[illegible]	p apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	c jan	7,50	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	c apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	c jul	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	p jan	7,50	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	p apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	p apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
daf	p jul	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	c [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
eoe	c dec	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
eoe	c dec	280,00	426	0,40	0,20
eoe	c jan	275,00	223	7,30	7,40
eoe	c jan	280,00	216	4,30	4,00
eoe	c jan	285,00	345	2,20	2,00
eoe	p dec	275,00	575	0,50	0,20
eoe	p dec	280,00	1305	2,50	2,60
eoe	p dec	285,00	431	7,20	7,30
eoe	p dec	290,00	221	12,00b	12,40
eoe	p jan	275,00	375	2,50	2,70
eoe	p jan	280,00	413	4,60	4,60
eoe	p apr	270,00	341	4,30a	4,00a
eoe	p apr	320,00	227	35,50a	35,50
hoog	p apr	20,00	365	1,50	1,80
ing	c jan	50,00	494	3,70	3,60
ing	c jan	52,50	898	1,70	1,40
ing	c apr	50,00	222	4,80	4,70
ing	c apr	52,50	314	2,80	2,80
ing	c apr	55,00	1970	1,70	1,50
ing	c jul	55,00	299	1,90	1,70
ing	c j94	47,80	302	7,20	6,80
ing	c j95	47,50	395	8,10	8,00
nlv	c mei	100,00	500	6,80a	6,80
phil	c apr	17,50	315	2,60	2,70
phil	c o94	45,00	3517	0,30	0,40
phil	c o95	20,00	297	5,40	5,40
phil	p jan	17,50	559	0,50	0,50
phil	p jan	20,00	679	1,70	1,70
phil	p jul	15,00	215	0,90	0,80
phil	p jul	17,50	210	1,70a	1,30
phil	p o95	20,00	227	4,00	3,90
olie	p jan	140,00	500	0,30	0,30
olie	p apr	145,00	240	2,00	2,30
top5	c dec	500,00	254	6,50	6,00
top5	c jan	490,00	369	21,00	20,50
top5	c jan	510,00	593	7,00	7,20
top6	p dec	500,00	417	0,90	0,50
top5	p dec	510,00	929	5,00	5,00
top5	p jan	510,00	841	7,80	8,80
unil	p jan	185,00	233	2,50	2,00
unil	p apr	180,00	373	2,00b	2,00

a=laten g=bieden+ex-div.
b=bieden h=laten+ex-div.
c=ex-claim k=gedaan+b
d=ex-dividend l=gedaan+g
e=gedaan+bieden vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten sk=slotkoers gisteren

Auto's

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 Sedan 1.8 LX '89; Mazda 626 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 2.0 GLX '88; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 2x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 Envoy '88; Mazda 323 Sedan 1.3i GLX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Fiat Panda 1000 CLi '91; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Opel Kadett Sedan 1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90; Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '82 ƒ 6.750,-; Honda Civic automaat '81 ƒ 3.750,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Volvo 360 GLS Sedan '83 ƒ 5.950,-; Ford Taunus 1.6 L '78 ƒ 1.250,-; Fiat Panda 34 '85 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant 2.3 turbo diesel '83 ƒ 3.500,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '82 ƒ 4.750,-. Palemigerboord 401, Heerlen: 045- 722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur

Te k. 2x BMW 320-6, 5-bak, bwj. '83, 81.000 echte kms. vaste prijs ƒ 6.500,-; 323i, bwj. '79, ƒ 1.500,-. Beide schuif/kant.dak en zijn tech. 100% i.o. 04405-3487.

Te k. BMW 320, 6-cyl, bwj. '80, mooie zuinige auto, APK 4-'93, ƒ 1.500,-. 045-274147 na 18 uur.

Te k. Lancia DELTA 1.3, bwj. '82, pr. ƒ 1.250,-; Lancia Delta 1.5, pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-444471 of 443753.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te koop TOYOTA Hi-lux RN 37, bwj. '85, zonder cab., deel 2, copie deel 3, type plaatjes aanwezig en Lada 1200S, bwj. '88, lichte rijbare schade. Tel. 045-453570.

Math KOENEN biedt te koop aan: 50 tot 100 auto's v.a. ƒ 500,- tot ƒ 7.000,-. 1 jr APK, inruil en financiering mogelijk. Tel. 04499-3398.

INKOOP auto's. Bet. hoogste prijs. Open tot 21.00 uur. 045-416239.

AUTO'S, U belt, wij kopen!!! Ook zondags met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

ESCORT 13L, nw. model, bwj. '80, auto is in zeer goede staat, 58.000km. Te bevr. Tel. 045-724729.

Te koop PEUGEOT 205 XR 1.4, '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

"NESUD" Intercars inkoop auto's, bwj. '82 t/m '88 (ook schade). Direct contant geld! 046-518401 of 337742

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen.Tel. 045-416388.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

OK CARS, wij gaan met vakantie van 19 dec. tot 4 jan. Laatste kans, div. auto's t.e. a.b. Verl. Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Te k. Opel KADETT D '79, motor '85, APK 3-'93, pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-245586.

LUCAR! koopt ook uw auto voor een serieuze prijs. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-456963.

Te koop RELIANT 2 stuks, goed lopend, carrosseriewerk. Samen ƒ 1.000,-. Tel. 045-441156.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

Sloopauto's

RAPIE vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Bedrijfswagens

Te k. MERCEDES 307, dubb. cabine, met kiep, bwj. '81, i.z.g.st. Tel. 045-750633.

Motoren

YAMAHA Virago 750 bwj. '84, i.z.g.st., veel chroom, ƒ 6.750,-. 04493-4929.

Te k. KAWASAKI 500 GPZ, bwj. '90, ƒ 9.000,-.Tev. Yamaha Virago 1000 cc, '84, ƒ 7.000,-. Tel. 045-353399.

CHOPPERS!!!! Niet de meeste, wel de mooiste, tegen winterse prijzen. Maas Motoren, Jongmansweg 51a, Heerlen. 045-229236.

Auto onderdelen en accessoires

Cadeau-tip

* Blaupunkt München CD 41
* Digitale radio-CD
* Van ƒ 1.145,- voor ƒ 899,- incl. btw

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

(Brom)fietsen

Opheffingsuitverkoop

A.T.B. K.H.S. Pro van ƒ 2.599,- voor ƒ 1.900,-.
Damesfietsen: trommelrem en 3 versnellingen van ƒ 799,- voor ƒ 499,-
A. den Hartog bv, Rosmolenstraat 16, Sittard. 046-515664.

Opheffingsuitverkoop

Trekking, Ohio van ƒ 849,- voor ƒ 550,-.
Colorado van ƒ 799,- voor ƒ 499,-.
ATB kinderfiets van ƒ 695,- voor ƒ 500,-.
A. den Hartog bv, Rosmolenstraat 16, Sittard. 046-515664.

Te k. dames- en HEREN-FIETSEN, omafiets. Kerkplein 54, Voerendaal, 045-750263

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

In/om de tuin

Te k. mooie grote KERSTBOMEN, ƒ 5,- per stuk. Verkoop vanavond v.a. 20.30 uur. Roemenkamp 24, Oirsbeek, vragen naar Marcel of Hans.

(Huis)dieren

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te k. AKITA Inu pups, volledige garanties. Kennel Erebor. Tel. 09-3211345971.

Te k. Mechelse HERDERPUPS, 8 wk. oud, ing. en ontw. Tel. 04492-3421.

Te koop gevraagd DUIVENHOK plm. 2.75x2.00. Tel. 045-310009 na 19.00 uur.

Te koop TATRA pups, grote langh. witte herdershond uit Polen. Lief voor kind. en goedwaaks. 8818-1550.

Te koop jonge HERDERS 11 weken, 2 teefjes en 1 reutje, zeer mooi. Tel. 045-318017.

Diverse soorten VOGELS te koop. Laurierstr. 66, Heerlen

Te k. Maltezer Leeuwtjes en YORKSHIRE-TERRIËRTJES, pr. ƒ 300,-. Tel. 04138-78176.

Te koop PUPS Yorkshireterriers. Telefoon 043-473551.

Te k. spierwitte Amerikaanse-Canadeese HERDERPUPS, ouders HD-vrij, ingeent plus ontwormd, zr. lief v. kind. 05750-40623.

Wegens tijdgebrek Duitse HERDERS met stamboom, geröntgend. Tel. 045-321988 of 425634.

Mooie GROENENDAELER, 1 jaar, goedkoop af te halen. Tel. 045-225108.

Te koop Duitse DOG, 4 mnd. , teefje, met stamb., vr.pr. ƒ 600,-. Tel. 045-255426.

DOBERMANNPUPS, werkhond en kamp. afst.; Hondenaanhanger, 3-drs. ƒ 850,-. 04492-2871.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Vlieg met het postkantoor.

BUDGET AIR VLIEGTICKETS

retour	vanaf	retour	vanaf
Europa		**Afrika**	
Faro	ƒ 365,-	Tunis	ƒ 490,-
Heraklion	ƒ 465,-	Caïro	ƒ 745,-
Wenen	ƒ 465,-	Agadir	ƒ 615,-
Tel Aviv	ƒ 649,-	Mombassa	ƒ 1.165,-
Eilat	ƒ 665,-	Dakar	ƒ 1.265,-
		Lagos	ƒ 1.495,-
Amerika		Harare	ƒ 1.935,-
Montreal (B)	ƒ 595,-	**Verre Oosten**	
New York	ƒ 649,-		
Vancouver	ƒ 1.165,-	Bangkok	ƒ 1.165,-
Sint Maarten	ƒ 1.445,-	Delhi	ƒ 1.265,-
Caracas	ƒ 1.595,-	Beijing	ƒ 1.565,-
		Manila	ƒ 1.735,-
B = vertrek vanaf Brussel		Sydney	ƒ 2.165,-

Kloosterwandstraat 6, Roermond, tel. 04750-72888 of Honigmanstraat 42, Heerlen, tel. 045-711211

postkantoor

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

CHAUFFEURS-OPLEIDING CCV-B start 19 december 1992. Aanm. nog mog. Slagen is onze gar. Lessen worden gegeven door vakkundige leerkrachten. Verkeersschool Arnoldussen en Zn., Hoogstr. 201, Landgraaf. Tel. 045-311631.

Baby en Kleuter

Te k. Teutonia 3 in 1 KINDERWAGEN en ledikantje m. toebeh. en meisjeskleding tot 2 jr. 045-256965.

Mode Totaal

Echt lederen vesten

10 verschillende modellen (dames + heren) met of zonder fantasie nu alles aan 2999 Bfr; jeansbroeken vanaf 599 Bfr alle modellen; sweaters vanaf 299 Bfr; hemden vanaf 399 Bfr. Deze artikelen zijn allemaal uit de kollektie winter '92. Profiteer nu!!! Kom en overtuig U zelf!!!

Royal Faks

Pauwengraaf 47, Eisden-Maasmechelen
Shopping Center 1, Genk-België.

Wonen Totaal

Nu bij Meubelhuis Kleba te Hoensbroek

Wij gaan verbouwen met een grootse opruiming in allerlei meubels met kortingen van 15 tot 25%.
Kom wees er bij en sla uw slag.

Nu blank eiken salonkasten v.a .... ƒ 1.495,-
Grote keuze in blank eiken bankstellen nu v.a........ ƒ 1.995,-
Radio-TV kastjes met video schuif nu v.a .... ƒ 275,-
Grote keuze in allerlei 2-zits bankjes nu v.a........ ƒ 325,-
Tientallen masieve leder bankstellen gaan eruit....... voor sportprijzen ook in blank eiken nu v.a .... ƒ 2.950,-

Midden eiken bankstellen in 3-1-1 in diverse stofsoorten nu met kortingen van 25-35%
De hele moderne collectie meubelen in zwart en witte salonkasten nu met grote korting, 3-2 moderne bankstellen in diverse kleuren

1e keus lederlook nu .... ƒ 695,-
verder kleinmeub., mimisets, salontafels nu .... ƒ 195,-

In onze pas vernieuwde slaapkamerafd. zeer grote keuze in alerlei bedden

1- en 2-persoons v.a .... ƒ 245,-
complete slaapkamers nu .... ƒ 1.795,-
Losse bedden nu v.a .... ƒ 195,-

Kom kijken en profiteer van onze extra lage prijzen.
Vandaag gekocht, morgen al in huis.

Meubelhuis Kleba te Hoensbroek

Akerstraat 230-232.

Te KOOP eiken bankstel met tafel, ƒ 250,-; mas. eik. kamerkast, ƒ 250,-; eik. eethoek, ronde uittrektafel met 4 stoel., ƒ 200,-; klassieke slaapkamer lits-jum. met ombouw, 4 drs.kast toilettafel, kl. créme, ƒ 300,-. Tel. 045-726495 na 18 uur.

Te koop massief eiken EETHOEK met 4 stoelen, als nieuw. Tel. 045-750531.

Te k. 1-pers. OPKLAPBEDKAST, kl. wit/grijs, vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 045-259204.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Huw./Kennism.

Dokteres Aziatisch type, gehuwd, biseks zoekt dito VROUW van 25-40 jaar. Artztin, Aziatisch type, verheiratet sucht dito frau von 25-40 Jahre. Br.o.nr. B-03390, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Rijles

VRACHTAUTORIJBEWIJS snel slagen. Unieke cursus in 8 dgn. of 8 wk. op Daf 2800 of Daf 95 met examengar. Tev. div. cursussen voor auto en motor. Verkeersschool Theo van Bentum, tel. 045-217487.

SNELCURSUSSEN! (voor alle rijbewijzen). In 10 dagen 3, 6, 8, 10 weken Uw rijbewijs halen. Tev. ook chauffeurscursussen. Bovag verkeersschool Roger Keybeck Susteren 04499-4844 b.g.g. 0652-984720.

Kachels/Verwarming

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228.

KACHELS, gashaarden, inzet, inbouw. Gratis geplaatst. Diverse aanbiedingen. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Muziek

Keyboard decemberaanbieding

Alle Yamaha PSR keyboards t.w.v. ƒ 675,- en hoger zijn inclusief adapter, kruisstatief, lespakketten en cassettes. Vanaf PSR 300 ook inclusief hoofdtelefoon.
5 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie

Saxofonisten opgelet

De aanbieding is bijna op: B+S sax alt ƒ 995,-.
B+S sax tenor ƒ 1.195,- (excl. koffer).

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

20 dec. koopzondag, koopavonden 21 t/m 23 december

Te koop JUKE-BOX, zeer mooi, 60-er jaren. Pr. ƒ 2.000,-. Tel. 044-921108.

Top 100 band zoekt nieuwe BASSIST(E). Tel. 04405-2533

Gebruikte SAXOFOONS en andere blaasinstrumenten. Goede merken met garantie. Oss, tel. 04120-25265.

Te koop TROMPET Manchester Brass Class A. Tel. 045-314959.

Te koop ORGEL GEM NK20, 4jr. oud, als nieuw. Tel. 045-319171.

Te koop KLARINET incl. koffer, standaard en 2 eerste studieboeken muz.school. ƒ 575,-, tel. 045-216515

Te koop KNOPACCORDEON Accordiola 96 bas, z. g.a.nw. Tel. 045-422003.

Radio e.d.

Te koop AUDIOREK Sony versterker x 70 Watt, auto reverse tapedeck, grafische equalizer, tuner en cd-speler, pr.n.o.t.k. Te bevr. na 17.00 uur 045-316113.

Huish. artikelen

MAGNETRON-DEMONSTRATIES vrijdag 18 en zaterdag 19 december van 11.00-16.00 uur. Alno keukendesign Kellerhuis b.v. Woonboulevard Heerlen.

Kunst en Antiek

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

'n ANTIEK kerstkado? J. Lempers, Valkenburgerweg 49A, Nuth. 045-241333 of 244706. Open do. 17-21 u. vr. 10-18 u. za. 10-17 u.

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen diverse behang- en bin schilderwerk aannem Tel. 045-210020.

Hans LIPS voor timm dak en zinkwerk met ga tie. Vraag vrijbl. adv offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Sch berg. Gevelreiniging, kappen, voegen, steiger huur. Tel. 045-312154 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOEL repareren ƒ 50,- p. st. garantie. Tel. 043-435 b.g.g. 646919.

Reparatie, renovatie, vice en montage aan AANBOUWKEUKEN. Gr info 045-210627.

MAATWERK voor al timmerwerk en kl. binnenshuis. 045-244609.

Het juiste adres voor komplete afbouw o.a. sch dingswanden en syste plafonds- speciale sy men voor de WONIN BOUW: Kompleet gem teerd met verlichting. Sn en correcte montage. Vr vrijblijvend een offerte. 045-456515.

Ervaren vakman biedt aan voor straatwerk o.a. ritten, sierbestrating. voor Uw gehele tuinaan zeer SCHERPE prijz Gratis offerte: 045-323178.

Gedipl. SCHILDER, kan schilder- en behangw aannemen. Tel. 04450-1970

Computers

Op zoek naar goede, goe kope PC? Bel C.P.C. Ke rade. Tel. 045-351588. 5% extra kerstkorting op al verkoopprijzen.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Gelukkig is Nederland nog steeds een land van ondernemers. Want mensen die een eigen bedrijf hebben, blijven de ruggegraat van onze economie. Maar als ABN AMRO beseffen we terdege dat die ruggegraat in alle opzichten zwaar belast wordt. Zeker als u net begint of het bedrijf (nog) een beperkte omvang heeft, want meestal zijn het vooral ùw schouders die de lasten moeten dragen.

Uiteraard kunt u externe adviseurs inschakelen, stuk voor stuk met hun eigen werkgebied. Maar met name op het gebied van de financiële problematiek mist u daardoor al snel het noodzakelijke overzicht.

Daarom heeft de ABN AMRO Bank speciaal voor ondernemers in het midden- en kleinbedrijf haar organisatie stevig aangepast. Met als resultaat een grotere decentralisatie van de beschikbare kennis en veel kortere lijnen. In onze kantoren kan de ondernemer uiteraard beschikken over persoonlijke accountmanagers.

Allround adviseurs, die u zakelijk en desgewenst privé het financiële maatwerk kunnen leveren dat u wenst. Ze beschikken over een specifieke opleiding, gericht op de advisering van het midden- en kleinbedrijf. En vanzelfsprekend hebben ze een brede kennis op het gebied van financiering, betalingsverkeer, geldbeheer en verzekeringen. Bovendien worden ze geruggesteund door lokale specialisten voor die zaken die om een zeer specifieke deskundigheid vragen.

Wij hebben voor deze opzet gekozen, omdat we willen werken voor ondernemers die van hun bank meer verwachten dan geld alleen. Voor ondernemers die willen dat hun bank een actieve partner is in plaats van een passieve toeschouwer.

Want alleen dan hebben we een vertrouwensrelatie waardoor we voor u *De* bank kunnen zijn. *De* bank voor *De* ondernemer.

ABN·AMRO *De* bank

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuid-Limburg

Vrijdag 18 december 1992 ● Pagina 9

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Baars wil miljoenen van De Limburger

Wegenbouwer moest al werknemers ontslaan

MAASTRICHT – Volgens advocaat mr. A. Pfeil heeft wegenbouwer Baars uit Klimmen door de stroom van negatieve publicaties in het dagblad De Limburger niet alleen miljoenen gulden schade geleden door misgelopen opdrachten, maar ook als direct gevolg daarvan het personeelsbestand met 45 man (was 115) moeten inkrimpen. Een eerder door Baars zelf voorspeld bankroet, is volgens de raadsman door nieuwe opdrachten, voorlopig van de baan.

Pfeil zei dat gisteren tijdens een openbaar pleidooi in een zogenaamde verkorte procedure voor de rechtbank in Maastricht. Een procedure die Baars en zijn wegenbouwbedrijf tegen de uitgeverij De Limburger bv en de schrijvers van de verhalen, de journalisten Henk Langenberg en Joep Dohmen, aanspanden om via de rechter zowel een algeheel publicatieverbod als de toekenning van een miljoenenclaim af te dwingen. Het tweetal schreef in die krant over aan Baars toegeschreven omkopingen van bestuurderen en ambtenaren in Limburg,

Raadsman mr. J. Koster van De Limburger zette vraagtekens bij zogenaamde massale ontslagen bij het bedrijf en noemde de schadeclaim, die Baars door zijn gedragingen zijns inziens aan zichzelf heeft te danken 'verbazingwekkend en uniek in de geschiedenis van het Nederlands perswezen'.
Koster hield de rechtbank voor dat in deze zaak de persvrijheid ernstig in het geding is.
Mr. Pfeil vindt echter dat in deze zaak de krant niet alleen onjuiste feiten verspreidt, maar dit ook onnodig grievend doet en die nog overbodig vaak herhaalt.

Zie verder pagina 12
● 'Valse waakhonden horen aan de ketting'

Dales brengt kwestie vandaag in kabinet

Kamer eist 16 miljoen extra voor aardbeving

DEN HAAG – Een brede Kamermeerderheid eist dat het kabinet nog eens zestien miljoen gulden op tafel legt voor het herstel van de schade aan kerken en monumenten in Midden-Limburg als gevolg van de aardbeving van 13 april. Minister Ien Dales van Binnenlandse Zaken zegde gisteren toe 'de wensen en zorgen' van de Kamer vandaag aan het kabinet voor te leggen. Zelf dacht zij dat een extra rijksbijdrage van zestien miljoen gulden wel op te brengen moest zijn 'in minstens drie begrotingsjaren'. Uit betrouwbare bron wordt vernomen dat het kabinet al 'enig voorwerk' heeft verricht.

De Vaste Kamercommissie van Binnenlandse zaken voelde gisteren Dales aan de tand over het almaar uitblijven van een extra 'substantiële' bijdrage aan het herstel van kerken en monumenten, bovenop de eeder toegezegde rijksbijdrage van 7,5 miljoen. De gehele Kamer had daarom al op 25 juni gevraagd door een CDA-motie over het 'cultureel erfgoed' te steunen.
De totale schade aan het cultureel erfgoed bedraagt dertig miljoen gulden. Tien miljoen gulden blijft nog over uit het fonds dat in het leven was geroepen voor het herstel van de schade aan het particulier woningbezit. Resteert nog een gat van twintig miljoen.
CDA en VVD stelden gisteren voor dat het rijk hiervan tachtig procent, circa zestien miljoen gulden, voor zijn rekening neemt. Provincie en betrokken gemeenten zouden nog eens ieder tien procent (telkens twee miljoen) moeten bijdragen. De rijksbijdrage kan volgens CDA en VVD over drie jaar worden uitgesmeerd, met een eerste betaling in 1993. PvdA en D66 steunden dit voorstel.
VVD-Kamerlid Jos van Rey had Dales in eerste termijn nog gedreigd dat de minister wat zijn fractie betreft 'wel haar biezen kon pakken' als zij niet met toezeggingen kwam. Zo ver hoefde het dus niet te komen.

Zie verder pagina 11
● Dales verwacht extra steun van kabinet

Scholen omzeilen ultimatum Gijsen

HEERLEN – Bijna 160 van de 337 Limburgse schoolbesturen hebben bij de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR) een zogeheten constaterende verklaring aangevraagd. Met deze verklaring kan een onderwijsinstelling zich toch een school op katholieke grondslag noemen, zonder aan de voorwaarden van bisschop J. Gijsen van Roermond te voldoen. Het reglement van de Roermondse bisschop verschilt van de voorschriften die elders in het land gelden. De scholen die voor 1 januari 1993 het reglement van Gijsen niet ondertekend hebben, verliezen het predikaat 'katholieke school'.

Buurtbewoners melden onverwachte aanleg Avenue Céramique

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De bouw van de Avenue, de grote verkeersader van het Céramiqueterrein, is volgens omwonende Frans van Groeningen gistermiddag halsoverkop begonnen. Hij meldde dat één begin is gemaakt met het verzetten van de grond voor de weg.

Bestuurslid Paul Tieman van de Stichting Maastricht Vestingstad bevestigt dat gisteren zwaar materieel is ingezet. „Het valt me op dat juist nu wordt gestart met het dichtgooien van bouwputten nu we net zijn begonnen het Parmabastion en andere delen van de vestingwerken op de monumentenlijst te krijgen.

Het lijkt erop of de vestingwerken worden ondergeschoffeld. Het projectteam-Céramique schendt in ieder geval zijn afspraak dat het pas na overleg met ons iets zouden mogen doen aan de vestingwerken", aldus Tieman gisteravond.

Van Groeningen vindt het voorbarig dat de gemeente al begint aan de weg en niet de uitspraak van de Kroon wil afwachten of het bestemmingsplan voor het gebied wel wordt goedgekeurd. „Als dat niet zo is, moet het verrichte werk weer ongedaan worden gemaakt. De gemeente neemt dan een financieel risico waar de burgers straks voor moeten opkomen. Waarom na dertien maanden wachten op de uitspraak, nu ineens die haast?," vraagt hij zich af.

De piketpaaltjes die aangeven waar de vierbaansweg moet komen, gingen enkele dagen geleden al de grond in. Toen Van Groeningen, die uitkijkt op het Céramiqueterrein, dat zag, liet hij zijn juridisch adviseur mr. J. Smeets meteen een brief naar het college van B en W van Maastricht sturen.

In die brief verwijt hij de gemeente onder meer weer gebruik te maken van de 'chantage-clausule'. Een ambtenaar van de gemeente zou tegen Van Groeningen hebben gezegd dat het begin van de voorbereidende eenvoudige werkzaamheden noodzakelijk is voor de in uitvoering zijnde bouwwerken op het Céramiqueterrein.

Volgens gemeentewoordvoerder Pieter Beek zijn er nog geen problemen voor de gemeente. „De uitspraak van de Kroon wordt snel verwacht en tot nog toe zijn alleen de piketpaaltjes geslagen voor de weg. Daardoor komt de gemeente echt niet in moeilijkheden. Die paaltjes heb je zo weer uit de grond getrokken," zegt hij.

● Jan van Deenen van Obas: „Tegen wat 'Ook dat nog' doet, sta je machteloos." Foto: KLAUS TUMMERS

Matrassenfabriek gaat failliet na 'Ook dat nog'

Van onze redactie economie

KERKRADE – De rechtbank van Maastricht heeft gisteren de matrassenfabriek Obas Eurosprings bv in Kerkrade failliet verklaard. Volgens procuratiehouder Jan van Deenen is Obas slachtoffer van een tv-uitzending van het consumentenprogramma 'Ook dat nog'.

De orthopedische matrassen en bedden van Obas werden flink afgekraakt in een uitzending op 30 november. Sindsdien zijn tientallen orders geannuleerd en kon het bedrijf nauwelijks nog een matras slijten. Door gebrek aan inkomsten kan Obas de sociale lasten en salarissen niet meer betalen. Van Deenen vermoedt dat curator mr Bakers de 13 werknemers van de fabriek zal ontslaan.

Binnen afzienbare tijd zullen de gevolgen nog veel desastreuser zijn, vreest Van Deenen. Obas maakt namelijk deel uit van een holding met in Nederland, België en Engeland 110 mensen in dienst. Het grootste deel van die holding leeft van de verkoop van de matrassen uit de fabriek die nu failliet is.

Volgens Van Deenen is door 'Ook dat nog' een volkomen verkeerde indruk gegeven van de kwaliteit van de op maat gemaakte matrassen en de service van Obas. „We verkopen tweeduizend matrassen en bedden per jaar, logisch dat er wel eens een klacht bij zit. In de uitzending werden twee oude klachten uit 1988 en en één uit 1992 behandeld. En onze deskundige adviseurs werden ten onrechte belachelijk gemaakt en op een discriminerende manier neergezet."

Van Deenen beweert dat tegenwoordig steeds meer bedrijven gechanteerd worden door de 'Ook dat nog-maffia': mensen die dreigen met (al dan niet verzonnen) klachten naar het populaire tv-programma te stappen, als ze de spullen niet gratis geleverd krijgen.

Ombudsman De Jong:

'Uitkeringen zijn te laat

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Maastrichtenaar en ombudsman Dries de Jong vindt dat de uitkeringsgerechtigden hun geld in deze maand wel erg laat kunnen ophalen. Op 22 december zijn de uitkeringen betaalbaar gesteld. „Dat is aanstaande dinsdag en dat betekent dat die mensen nog maar net twee dagen de tijd hebben voor de kerstinkopen. Waarom de uitkeringen niet een weekje eerder uitbetaald, dan had iedereen royale mogelijkheid gehad om alles op tijd in huis te halen voor de feestdagen."
Ook voorzitter Gerard Peters van de raad van uitkeringsrechtigden (RVU) is niet ingenomen met de betaaldag zo kort voor Kerstmis. „De laatste jaren heeft de sociale dienst wel degelijk rekening gehouden met de feestdagen. Deze keer is het inderdaad een wat krappe termijn voor mensen die goede voorbereidingen willen treffen," luidt zijn standpunt.

De dienst Sociale Zaken deelt mee dat uitkeringsgerechtigden gewoonlijk op de 25ste van de maand over hun geld kunnen beschikken.

Door deze datum met drie dagen te vervroegen dacht men de uitkeringsgerechtigden voldoende gelegenheid te hebben gegeven om kerstinkopen te doen. Daarbij wordt ook opgemerkt dat de uitkeringen waarschijnlijk al op maandag 21 december bij de banken binnen zullen zijn.

In de gemeente Heerlen zijn de uitkeringen van deze maand op dezelfde dag beschikbaar als in Maastricht. Er zijn in dat verband bij de sociale dienst van Heerlen nog geen klachten binnengekomen. Kerkrade laat zelfs weten dat de uitkeringen uiterlijk 23 december zijn bijgeschreven.

Weinig vorderingen in moordzaak A76

HEERLEN – Het onderzoek naar de vermoorde man die woensdagmorgen werd gevonden langs de A76 in Heerlen heeft nog weinig opgeleverd. Wel heeft de recherche gistermiddag een buitenlandse auto gevonden in de berm van de Nijswillerberg. Mogelijk is dat het voertuig van het slachtoffer. Gisteren is sectie op het stoffelijk overschot verricht. De uitslag daarvan is nog niet bekend. Ook de identiteit van het slachtoffer is nog niet vastgesteld. Ondanks de verspreiding van het signalement en een foto van de man zijn geen tips binnengekomen bij de Heerlense recherche. Ook raadpleging van het registratiesysteem van vermiste personen heeft niets opgeleverd.

Boekbinder failliet

SITTARD – De rechtbank van Maastricht heeft gisteren het Sittardse bedrijf Schrijen Boek bv failliet verklaard. Het bedrijf heeft 10 tot 19 werknemers. Curator is mr J. Hermans. Die had gistermiddag nog geen duidelijk beeld van de oorzaak van het faillissement en de omvang van de schuld.

Heerlenaar gepakt met kilo cocaïne

HEERLEN – Een 28-jarige Heerlenaar en zijn vriendin (36) zijn door de politie van die gemeente aangehouden voor het bezit van drugs. Het tweetal had een kilo cocaïne in hun woning aan de Elfmorgenstraat in Heerlen verstopt. Het pakketje met een straatwaarde van 120.000 gulden, was afkomstig uit Colombia. Het duo is gearresteerd en wordt vandaag voorgeleid.

Dertienjarige steekt brand school aan

BRUNSSUM – Een 13-jarige jongen uit Brunssum is aangehouden op verdenking van brandstichting in de Tarcisiusschool aan de St. Gregoriuslaan in Brunssum. Zaterdagavond ontstond daar brand in het handenarbeidlokaal. De jongen heeft inmiddels bekend dat hij zogenoemde sterretjes heeft aangestoken en die via het kozijn van het raam in het lokaal heeft gedeponeerd. Zodoende kon de brand ontstaan die voor een behoorlijke brandschade aan het lokaal zorgde.

Overvallers beroven bejaard echtpaar

HEERLEN – Een bejaard echtpaar is woensdagavond in zijn huis aan de Varenbeukerweg overvallen door drie mannen. De man (79) en vrouw (74) werden geschopt en geslagen en moesten onder bedreiging van een vuurwapen hun spaargeld afgeven. Het echtpaar was in de keuken, toen de overvallers binnendrongen. Ze doorzochten het huis en vluchtten nadat ze het spaargeld, volgens de politie een groot geldbedrag, hadden gevonden. De slachtoffers raakten gewond aan hoofd en benen. Aan de politie wisten ze slechts te vertellen dat de drie overvallers donker waren gekleed en vermoedelijk korte leren jacks droegen.

Subsidie centrum voor technologie

HEERLEN – Het Technologie Centrum Limburg heeft subsidie gekregen voor het project School Informatie Service Centrum (SISC). Het ministerie van Economische Zaken draagt voor 260.000 gulden bij in het project dat één miljoen gaat kosten. De subsidie wordt verleend in het kader van de 'Telematica Gidsprojecten'. Dit stimuleringsprogramma moet de totstandkoming van een hoogwaardige telematica infrastructuur in Nederland bevorderen. Het SISC is een electronische onderwijsdienst die op afstand te raadplegen is. Het SISC heeft afgelopen jaar proef gedraaid op een zestiental scholen in Limburg. De positieve resultaten zijn voor het Technologie Centrum aanleiding geweest om een subsidie-aanvraag in te dienen bij het ministerie.

Kettingbotsing bij Ei van Sint Joost

ECHT – Het te laat reageren van enkele bestuurders was de oorzaak van een kettingbotsing donderdagmiddag bij het Ei van St. Joost op de A2. Het verkeer liep ongeveer anderhalf uur vertraging op en er was sprake van een flinke filevorming. De bestuurders van de betrokken vracht- en pesonenauto's hadden te laat in de gaten dat het verkeer moest stoppen in verband met een door de politie begeleid zwaar transport, dat vanaf het Ei van St. Joost de autoweg opreed richting Maastricht. Bij het ongeluk raakten drie vrachtauto's en een personenauto betrokken. Persoonlijke ongevallen deden zich niet voor.

Fotograaf wijst uitspraak gerechtshof af

Parademeisje komt voor Hoge Raad

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het ziet ernaar uit dat de Hoge Raad der Nederlanden zich zal gaan bemoeien met het Parademeisje. Fotograaf Antoon Adriaens is het namelijk niet eens met de uitspraak van het Gerechtshof in Den Bosch dat het dagblad De Limburger hem geen vergoeding hoeft te betalen voor het gebruik van zijn foto.

„De Limburger heeft het Gerechtshof een heel verkeerde voorstelling van zaken gegeven. Ik heb daarom geëist dat ze me 10.000 gulden betalen. Als ze dat niet doen dan stap ik naar de Hoge Raad," aldus de Brunssumse fotograaf. Dagblad De Limburger heeft inmiddels schriftelijk laten weten niet op die eis in te gaan en dreigt Adriaens met de deurwaarder.

In 1972 maakte Adriaens tijdens de Internationale Folkloristische Parade een foto van een Joegoslavische danseres. De Parade-organisatie gebruikte de foto als vignet. In 1987 raakten fotograaf en Parade echter met elkaar in conflict en vanaf dat tijdstip wordt volgens de fotograaf de foto ten onrechte gebruikt, zowel door de Parade alsook door diverse kranten.

De kwestie is inmiddels zo hoog opgelopen, dat op drie verschillende fronten rechtzaken lopen.

In de eerste plaats tegen de Parade-organisatie. Begin januari wordt daarin een uitspraak verwacht. Ten tweede tegen de uitgever van Brunssum Aktueel en ten derde tegen dagblad De Limburger, dat in tegenstelling tot zeven andere bladen geen schikking trof met Adriaens.

Het Gerechtshof in Den Bosch heeft Adriaens in het ongelijk gesteld. Volgens het Hof kon de krant niet weten dat hij bezwaar maakte tegen publicatie van zijn foto, aangezien in 1980 en 1984 er ook al van gebruik werd gemaakt. „En dat is nou net niet waar," zegt de Brunssumse fotograaf.
„Ik heb uitvoerig in de archieven gesnuffeld en in beide genoemde jaren heeft De Limburger heel andere vignetten voor de Paradeverslaggeving gebruikt. Mijn foto is pas vanaf 1988 gebruikt, de redactie van de krant had zich moeten vergewissen of die foto toen vrij was van rechten."

Zie verder pagina 11
● Advocaat heeft standpunten niet goed weergegeven'

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 76 jaar, mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Adriaans

echtgenoot van

Rica Marell

In dankbare herinnering:
Nuth: M.F. Adriaans-Marell
Munstergeleen: Els en Leo Schuijren-Adriaans
Jos en Gonnie
Jürgen en Ira
Wijnandsrade: Anneliea en Jos Marell-Adriaans
Diana
Marco en Tanja
Claudia
Nuth: Bianca en Leo Ritzen-Adriaans
Swen, Noël
Familie Adriaans
Familie Marell

17 december 1992
Minorstraat 19, 6361 XA Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 21 december a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van zaterdag 19 december a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Met leedwezen vernamen wij het overlijden van ons oud bestuurslid en erelid de heer

Jan Adriaans

Bestuur en leden
[illegible]

Abba, Vader, U alleen
U behoor ik toe

Na een meer dan moedig gedragen lijden, doch dankbaar voor alles wat zij bij haar leven mocht ervaren aan liefde en genegenheid, maar bovenal dankbaar jegens Hem, die haar het eeuwig leven schonk door Zijn dood en opstanding, is van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze lieve zorgzame moeder en schoonmoeder, onze lieve oma, zuster, schoonzuster en tante

Uilkje (Juul) Maters-Oppenhuis

[illegible]
in en door haar hebben ontvangen.
[illegible] heel erg missen, omdat zij zoveel voor ons heeft betekend.
[illegible]

In dankbare herinnering en uit aller naam:
Jan A. Maters

[illegible] Geleen, 17 december 1992

[illegible]

---

†

[illegible]

Leo Roebroeks

echtgenoot van

Marie Struijthagen

[illegible]

17 december 1992
Michiel de Ruyterstraat 14, 6372 VL Landgraaf

[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

O Heer wij danken U van harte
voor milddaad en de overvloed
Daar menig mens eet brood uit smarten
heb Gij ons mild en ruim gevoed
Maar Here geef, dat onze harten
niet aan dit vergankelijk leven kleven
en alles doet wat Gij gebied
om eindelijk met elkaar eeuwig bij U te leven
Amen

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor zijn zorg, is heden na een langdurige periode van wisselende maar helaas steeds afnemende gezondheid, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef overleden

Gerrit Karreman

weduwnaar van

Alie van Essen

op de leeftijd van 79 jaar.

Munstergeleen: Willem-Wim Karreman
Thea Karreman-van Roy
Nocky, Annelie, Jorrit
Munstergeleen: † Anne-Marie Karreman
Geleen: Gerlof Karreman
Henny Karreman-Mengelers
Roel
Niel bij As (B.): Maurits-Jan Karreman
Olga Karreman-van Maele
Familie Karreman

Sittard, 12 december 1992
Huize de Kollenberg
Corr.adres: W.W. Karreman
Geleenstraat 34, 6151 EX Munstergeleen

Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze president-directeur, de heer

G. Karreman

Met respect zullen wij blijven terugdenken aan zijn persoon en de wijze waarop hij zich heeft ingezet voor het welzijn van het bedrijf.

Staf en personeel
textielreiniging Karreman b.v.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons oud-lid, de heer

G. Karreman

[illegible]

Tranen [illegible]
maar [illegible]

[illegible]

Elizabeth [illegible]

weduwe van

Cornelis [illegible]

[illegible]

Schinveld:
Brunssum:

6451 HK Schinveld, 17 december 1992
Margrietstraat 2

[illegible]

---

†

[illegible]

Gusta Peters

weduwe van

Arnold van Sebille

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Pierre en Marianne van Sebille-van Knippenberg
Vivian van Sebille
Lorenzo
Hoensbroek: Jan van Sebille
Familie Peters
Familie van Sebille

17 december 1992
Corr.adres: Conventsdreefstraat 10
6431 RA Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 22 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Passart - Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag 21 december a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Wie om mij treurt,
moet 't eigen leed verzachten.
Ik ben je voorgegaan,
jij moet nog even wachten.

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 78 jaar, mijn lieve man, onze broer, zwager, lieve oom en neef

Joseph Hubert Gelissen

echtgenoot van

Maria Josephina Nijsten

In dankbare herinnering:
Munstergeleen: M.J. Gelissen-Nijsten
Familie Gelissen
Familie Nijsten

16 december 1992
Munsterhof 8-10, 6151 CL Munstergeleen

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 19 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Munstergeleen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van heden vrijdag 18 december om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, hedenavond van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

Wij geven u kennis, dat op 73 jarige leeftijd, na een liefdevolle verzorging in de VKH, voorzien van de h. sacramenten van ons is heengegaan, mijn lieve man, mijn zorgzame vader, mijn schoonvader, onze grootvader en overgrootvader

Fred Kahle

echtgenoot van

Sophie van Westering

Heerlen: Sophie Kahle-van Westering
Heerlen: Frans en Vera
[illegible]

[illegible] te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

[illegible]

[illegible]haar

[illegible] 80 jaar.

[illegible]
Familie [illegible]

[illegible]-Sittard, 17 december 1992
Haspelsestraat 14

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 21 december a.s. om 11.00 uur in de St. Petrus [illegible]
[illegible] plaatsvinden in het crematorium Nedermaas, Voudrshof 1 te Geleen.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis, tot intentie van de overledene, zondag 20 december om 10.00 uur in voornoemde kerk, voorafgegaan [illegible] om 18.30 uur.
De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een zeer kortstondige ziekte hebben wij afscheid moeten nemen van mijn lieve echtgenoot, vader, broer, zwager en oom

Jan Cuijpers

echtgenoot van

Lisy Fagen

* 2-6-1914 † 16-12-1992

Schinveld: [illegible]
Maastricht: M.A.H. Cuijpers
Familie Cuijpers
Familie Fagen

6451 GR Schinveld, 16 december 1992
Bouwbergstraat 106

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 19 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Eligius te Schinveld. [illegible]
Overtuigd van het [illegible] geen condoleren.
De avondwake is vrijdag [illegible] om 18.40 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid om afscheid te nemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Vandaag is het een jaar geleden dat wij afscheid namen van onze lieve moeder en oma

Maria Heijboer-Eschweiler

De eerste jaardienst wordt gehouden op donderdag 24 december om 22.00 uur in de nachtmis van de St. Jan kerk te Hoensbroek.

Familie van Oosterhout-Puts

De plechtige eerste jaardienst voor mijn echtgenoot en onze vader

Sef Petitjean

zal plaatshebben op zondag 20 december as. om 9.45 uur in de St.-Augustinuskerk te Geleen.

Mevrouw M. Petitjean-Eussen
kinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze moeder, oma, overgrootoma

A. Maar-Römkens

zal plaatsvinden op 20 december om 10.30 uur in de parochiekerk H. Bernadette te Abdissenbosch

Kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen

---

† **Beth Hulsmans**, 76 jaar, weduwe van Sjaak Houben, corr. adres: Gildenlaan 46, 6114 XP Susteren. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 19 december om 10 uur in de parochiekerk van O.L.V Onbevlekt Ontvangen te Pey-Echt.

† **Catharina Helgers**, 88 jaar, weduwe van Jacobus Scheepers, corr. adres: Marktstraat 11, 6067 BT Linne. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden zaterdag 19 december om 10.30 uur in de Noodkerk van de Heilige Laurentius, Past. Ramakersstraat te Maasbel-Roermond.

---

† **Annie Kroeg**, 57 jaar, weduwe van Louis Kluijt, Burg. Raatstraat 2, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 19 december om 14.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Lourdes, Oostermaas-Maastricht.

† **Antonius Cornelius Schoenmaeckers**, weduwnaar van Helena Crouzen, corr. adres: Peter Huyssenelaan 50, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 19 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Antonius van Padua te [illegible]

De plechtige eerste jaardienst voor mijn [illegible] note, onze moeder en grootmoeder

Agnes Pieters-Bru[illegible]

zal plaatsvinden op zondag 20 december [illegible] 10.30 uur in de H. Gerardus-Majellakerk te [illegible]senberg.

W.A. Pieters
kinderen en kleinkinderen

Heksenberg, december 1992.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid [illegible] nemen van onze dierbare zoon, broer en [illegible] de

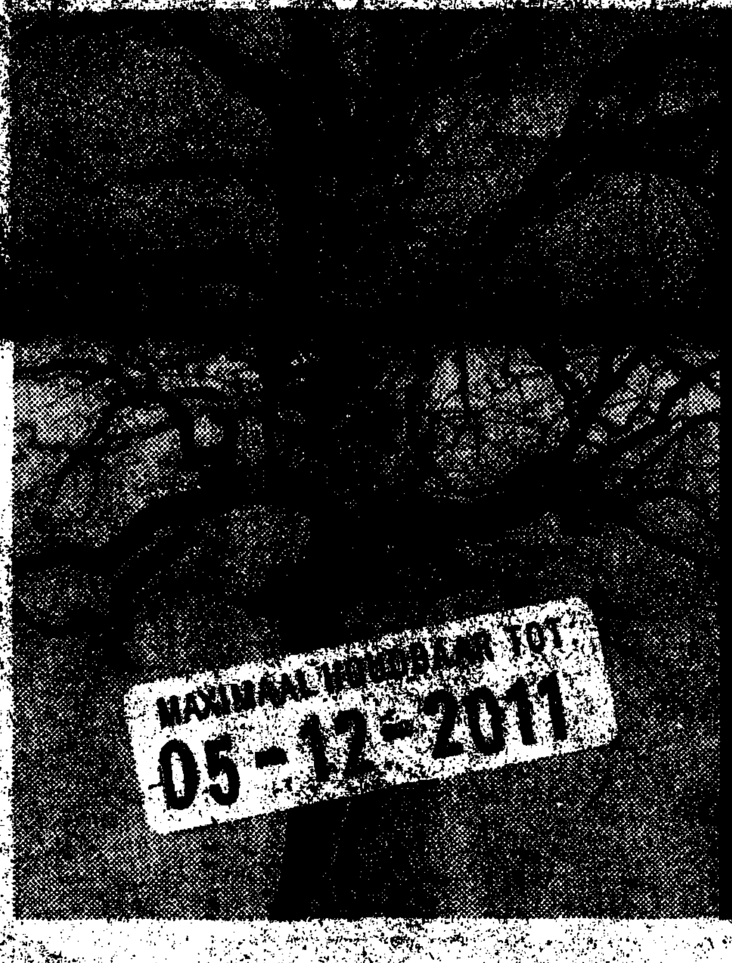
Jo Reinartz

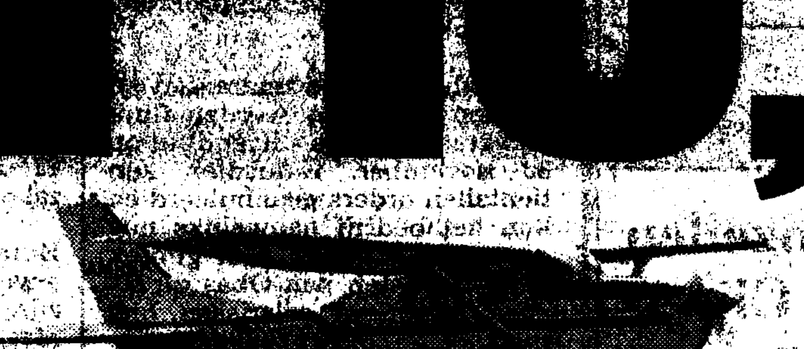
Zondag 20 december as. zullen we Jo he[illegible] ken tijdens de eerste jaardienst in de b[illegible] van St.-Odiliënberg om 11.00 uur.

Familie Reinartz
Familie Verhoeven

---

† **Louis Hardy**, 77 jaar, echtgenoot van Greta van Deurse, Grimbeerstraat 70A, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 19 december om 13.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad te Malpertuis.

Kamer maakt bezuiniging IKL helemaal ongedaan

Geen afkoopsom voor drie streekgewesten

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – CDA en PvdA in de Tweede Kamer hebben de motie waarin voor een afkoopsom voor het verlies van in totaal zestien PNL-arbeidsplaatsen bij de drie Zuidlimburgse streekgewesten wordt gepleit gisteren niet in stemming gebracht. De reden hiervoor is dat staatssecretaris D. Gabor woensdag aankondigde de bezuiniging op de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) in Roermond en vier soortgelijke instellingen in het noorden grotendeels ongedaan te maken.

Vooral het CDA vindt dat de staatssecretaris de Kamer daarmee al een flink eind tegemoet is gekomen en wilde de door Gabor sterk ontraden motie intrekken. Als compromis werd de Kameruitspraak voorlopig aangehouden. CDA en PvdA gaan nu per project bekijken of een afkoopsom nodig is. Dat kan er uiteindelijk toe leiden dat er voor een enkel project of organisatie nog een afkoopsom zal worden gevraagd. Maar ook een mogelijkheid is dat de motie helemaal wordt ingetrokken. De toezegging van Gabor over het IKL ging PvdA en CDA overigens nog niet ver genoeg. Zij brachten hun wijzigingsvoorstel op de begroting Landbouw, waarin de bezuiniging op het IKL ongedaan wordt gemaakt, toch in stemming. Daarmee hoeft het IKL, dat eerst een miljoen en later nog drie ton moest bezuinigen, helemaal niets in te leveren.

A73

Doordat het debat over de onderwijsbegroting zo ver uitliep, was bij het ter perse gaan van deze krant nog niet precies duidelijk hoe de stemming over de CDA-motie over de versnelde aanleg van de A73 tussen Venlo en Maasbracht is verlopen. De VVD zou echter voorstemmen, meldde woordvoerster Annemarie Jorritsma, waarmee een Kamermeerderheid voor de motie verzekerd lijkt. Regeringsfractie PvdA zal echter tegenstemmen, meldt woordvoerder Rob van Gijzel. „Simpelweg omdat er geen geld voor is."

Van Gijzel kondigde gisteravond laat nog aan minister Hanja Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat te zullen vragen of zij de motie gaat uitvoeren. Hij verwacht een negatief antwoord te krijgen en dat Maij de kwestie mogelijk in het kabinet brengt. In de motie wordt aangedrongen met de aanleg te beginnen direct nadat de autosnelweg Nijmegen-Venlo (het noordelijk deel van de A73) er ligt. Dat is naar verwachting eind 1996. Maij zou hierover een overeenkomst met de provincie moeten tekenen. Het CDA heeft echter al de angels uit de motie gehaald door geen financiële dekking aan te geven voor de motie en tevens te verklaren dat een overeenkomst ook best een intentieverklaring mag zijn.

Wiel Friedrichs wil verder overleg silicose-affaire

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Voorzitter Wiel Friedrichs van de FNV Limburg kan zich aansluiten bij de reactie van voorzitter Jef Fleumeckers van de Limburgse stuurgroep op de brief van Ter Veld over de silicose-problematiek. Maar hij vindt wel dat verder overleg nodig is.

De vakbondsman is evenwel zeer te spreken over het feit dat 'deze staatssecretaris eindelijk wat doet aan deze langslepende affaire'. „Wij als FNV hebben de silicose-problematiek twaalf jaar geleden aanhangig gemaakt en al die tijd de kar getrokken. Ter Veld [illegible] een aanvullende [illegible]

Kritiek heeft hij op het feit dat de staatssecretaris [illegible] van slechts [illegible] wil reserveren als eenmalige uitkering aan oud-mijnwerkers met silicose. „Dat is naar mijn me[illegible]

[illegible]

Speciale broedplaats

● De bodem van de boomkikkervijver wordt momenteel ondoorlaatbaar gemaakt over een oppervlakte van circa een halve hectare. De totale kosten bedragen 175.000 gulden. Dit wordt betaald door provincie, ruilverkavelingschap, ministerie van landbouw, staatsbosbeheer en het waterschap. Foto: JAN PAUL KUIT

Vijfduizend vierkante meter folie in natuurgebied

Vijver boomkikkers straks waterdicht

ECHT – „Zet in godsnaam niet de lokatie van de vijver in de krant. De vorige keer toen dat gebeurde verschenen er busladingen vol met IVN'ers en vrouwenbonden, die hier met schepnetjes en potjes kikkers en salamanders kwamen vangen."

Ecoloog Rob Gubbels van het Waterschap Roer en Overmaas is bezorgd over het welzijn van de boomkikkers, die in een moerassig stukje van Echt nog voorkomen. Het is ook de enige plaats in Nederland waar deze kikkersoort nog redelijk gedijt.

Het Waterschap is zo begaan met de boomkikkers dat er momenteel een speciale vijver voor wordt gemaakt met een ondoorlatende folielaag. Na vier zeer droge jaren wordt de boomkikkerpopulatie in Echt namelijk bedreigd. Het water stond hier vroeger net onder het maaiveld. Tegenwoordig moet je hier een gat van drie meter diep maken om water te vinden.

Hierdoor komt de poel [illegible] droog te staan in het voorjaar. Net op een moment dat de eitjes van de boomkikker uitkomen. De folie voorkomt straks het verdrogen van de eitjes. [illegible] kan straks water van de Middelstegraaf in de vijver worden geleid.

Dales verwacht extra steun van kabinet

Vervolg van pagina 9

DEN HAAG – Dales liet weten dat zij zelf het wel mogelijk acht dat het kabinet het gevraagde extra geld [illegible] 'minstens' dit jaar [illegible], waarbij dan ook gemeenten en provincies moeten meebetalen. [illegible] de kwestie vandaag in het kabinet aan kaarten. De minister [illegible] eigen bijdragen van parochies, kerkbesturen en het [illegible] aan het herstel van de kerken.

Dales [illegible] zij de [illegible] zoals CDA, VVD en D66 vinden.

De minister gaat nog op verzoek van de VVD na of het Nationaal Rampenfonds zijn bijdrage inderdaad terugbrengt van 2,5 naar 1 miljoen gulden. Dit omdat de bijdrage oorspronkelijk bedoeld was voor particulieren en niet voor het herstel van kerken en monumenten. Dales wist nog niets van de stap van het Nationaal Rampenfonds.

Zij heeft echter niet de bevoegdheid het Nationaal Rampenfonds te dwingen op zijn schreden terug te keren.

Als het Nationale Rampenfonds bij zijn besluit blijft, is er nog slechts 3,5 miljoen gulden over in het [illegible]fonds.

Schenking voor nieuw centrum De Molenberg

BEEK – [illegible]

Burenoverlast eindigt in menselijk drama

Vervolg van pagina 1

ROERMOND – De invalide vrouw van 46 jaar zit in haar rolstoel op straat, bijna verscholen achter de inboedel van haar net ontruimde woning aan de Roermondse Julianastraat. Een dochter en schoonfamilie lijden, met buurtbewoners kijken op afstand toe. In een oogopslag is een diep menselijk drama zichtbaar, dat zich gisteren afspeelde. Aan de vooravond van Kerstmis.

Enkele weken geleden kreeg mevrouw J. Lafleur van bouwvereniging St.-Jozef te horen dat ze op 17 december uit het pand moest zijn. Buurtbewoners klaagden al geruime tijd over overlast. Zozeer zelfs dat ze dreigden om de betaling van de huur stop te zetten. Aan die overlast had niet alleen mevrouw Lafleur schuld, vertellen buurtbewoners. Tal van 'kostgangers liepen daar in-en uit'.

Ze heeft een vriend die elders in de stad woont. Er hebben ook mensen ingewoond, maar die zijn successievelijk vertrokken. Een tijd geleden veroorzaakte een hersenbloeding gedeeltelijke invaliditeit. Mevrouw Lafleur beschikt over een rolstoel. Ze kan wel nog staan en lopen, demonstreert ze. Maar niet te lang. Verder is ze gewoon aanspreekbaar.

Die overlast zou volgens mevrouw Lafleur niet verder gaan dan harde muziek, „terwijl de radio hier heus niet al te hard heeft gespeeld." Buurtbewoners hebben hun eigen verhaal, dat neerkomt op allerlei uitspattingen binnens- en buitenhuis. Van drank- en drugsgebruik tot veelvuldig burenlawaai. Mevrouw Lafleur geeft toe dat er 'inderdaad is gerookt en gedronken', maar van echte overlast is zij zich verder niet bewust.

Een buurman enkele deuren verder zegt dat iedereen het een trieste zaak vindt dat het tot een uitzetting moest komen. „Maar voor niemand hier was de overlast nog langer te harden. Vier jaar lang hebben we het met z'n allen getolereerd. In het direkt aangrenzend huis heeft een bewoner niet langer afgewacht. Hij is vertrokken. Er zijn tijden geweest dat we mevrouw Lafleur nog eten aan huis brachten. Alle goede wil is door ons getoond. Maar ze heeft het te ver laten komen. Triest dat het vóór de Kerst de kwestie zo hoog is opgelopen. De andere kant van de medaille is, dat we met z'n allen graag een rustige Kerst ingaan. De situatie was gewoon niet langer houdbaar."

Volgens een woordvoerder van de bouwvereniging is niets nagelaten om uitzetting te voorkomen. De huisarts, de sociaal-pedagogische dienst, de gezinszorg, iedereen is ingeschakeld. „Van de ene kant kun je het haar niet aanrekenen, van de andere kant kun je het de omwonenden niet aandoen. Bij overplaatsing zou je het probleem verleggen. Hier is hulp nodig, waarvoor haar eigen kinderen zouden moeten te komen. Dat is niet gebeurd, omdat de vrouw daar per se niet weg wilde. Het uiterste is gedaan."

Gistermorgen stond de bouwvereniging met de deurwaarder op de stoep. In alle rust is het pand ontruimd. Daarna werden de sloten van huis vervangen. Mevrouw Lafleur nam als laatste kleingoed een potje met koffie mee naar buiten die ze op de stoep opdronk. Ze had zich voorgenomen om daar voorlopig te blijven zitten. Na enkele uren besloot ze alsnog met enkele familieleden te vertrekken. „Wil jij in de gaten houden dat niemand aan de boedel komt ?", vroeg ze nog aan een van de buren. „Ik moet zo dadelijk weg," zei hij bij wijze van excuus.

'Slachtoffers' noodlottige ripdeal woensdag voor rechtbank

Verdachten van liquidaties kozen wapens 'met zorg'

DOOR ROB PETERS

HEERLEN/MAASTRICHT – De verdachten van de afrekeningen in 1987 en 1989 in het Zuidlimburgse criminele milieu hebben volgens wapendeskundigen hun wapens 'kennelijk wraakzuchtig met uiterste zorg' uitgekozen. Drie mannen moeten gezien de gebruikte munitie een gruwelijk dood zijn gestorven.

Op 25 oktober 1987 werd Jan Collard in Elsloo vermoedelijk door Ricardo 'Rambo' De La B. met vier schoten uit een kaliber 12 pomp of slide action-jachtgeweer neergemaaid. Harrie van Mulken moet nauwelijks een maand later op 17 november in Geleen een verschrikkelijke dood zijn gestorven door twee dum-dumkogels uit een kaliber 7.65 pistool. Ton van der S. wordt verdacht in opdracht van 'Rambo' deze en de moord op Louis Schneider op 1 september 1989 in Heerlen te hebben uitgevoerd. Schneider stierf na een salvo uit een MP 40 Schmeisser machinepistool.

Een en ander blijkt uit de dagvaarding die officier van justitie J. Ummels heeft uitgebracht tegen verdachte Ton van der S. (36) uit Heerlen. Zoals al eerder gemeld zal mr. Ummels direct na het uitroepen van de zaak op 23 december om aanhouding van de strafbehandeling vragen. Beide hoofdverdachten hebben al volledige bekentenissen afgelegd, maar worden nog psychiatrisch onderzocht.

Mogelijk maakt de rechtbank op 23 december wel een aanvang met de behandeling van strafzaken tegen de 'slachtoffers' van de ripdeal in de Heerlense Pernstraat. Deze uit de hand gelopen ripdeal waarbij de Columbiaan Leon Morales de dood vond, bracht het regionaal rechercheteam uiteindelijk op het spoor van de mogelijke daders van de drie onopgeloste slachtpartijen.

Op 16 september werd de overdracht van 6.5 kilo coke, op aanwijzing van 'Rambo' die zelf de contacten had gelegd, Van der S. en zijn maat J. C. (28) wreed verstoord. Pieter V. (31) uit Heerlen, Pieter van W. (35) uit Vaals en Jos P. (35) uit Gulpen werden evenals de twee Columbiaanse koeriers gekneveld. Het latere slachtoffer Morales wist zich te bevrijden maar werd door de twee daders met een revolver op het hoofd geslagen en toen dat niet hielp met vijf schoten onschadelijk gemaakt. Hij overleed zwaargewond in het ziekenhuis. De achterblijvers wisten zich te bevrijden en sloegen op de vlucht naar een woning aan de Vorstenstraat, elders in Heerlen, en namen de zwaargewonde Colombiaan mee. De tweede Colombiaan ging er gehoeid vandoor en is nog altijd voortvluchtig.

Het incident ging met zoveel lawaai gepaard dat de politie lucht kreeg van het incident en een grootscheeps onderzoek opstartte.

Van der S. kon enkele dagen later worden aangehouden. C. liep op 28 oktober in Stockholm tegen de lamp en is inmiddels uitgeleverd.

Via Van der S. leidde het spoor naar de Heerlenaar Rambo en naar nog zeven andere personen, onder wie de echtgenoot van de Colombiaanse, de 24-jarige V.R. uit Den Haag, en de 22-jarige J.J. uit Heerlen. Dit tweetal blijkt verantwoordelijk te zijn voor de invoer van cocaïne uit Colombia, via Madrid en Parijs naar Nederland.

Ook kwam de politie er achter dat Van der S. en C. in de nacht van 9 op 10 september een gewapende overval op een Heerlens echtpaar in de Montfortstraat hebben gepleegd. Zij maakten daarbij 25.000 gulden en een groot bedrag aan geld en sieraden buit.

De 6.5 kilo coke met een straatwaarde van meer dan een miljoen is nog spoorloos.

De drie Limburgse 'slachtoffers' moeten zich verantwoorden voor het voorhanden hebben van verdovende middelen of de verkoop ervan.

Failliete Nederlandse transporteur uit Lanaken door personeel beschuldigd

Onderzoek wanbeleid bij Schols

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De Nederlandse curator mr. Theo Oostdijk in Maastricht gaat onderzoeken of bij transporteur Schols in Lanaken sprake is van wanbeleid waardoor het bedrijf failliet is gegaan.

„Ik zal onderzoeken of er constructies zijn opgezet die in strijd zijn met de wet, maar tot op heden heb ik nog geen reden om dat aan te nemen. Als daarvan wel sprake is, zal ik dat gegarandeerd boven water halen," zei Oostdijk gisteren. Over enkele weken verwacht hij daarover uitsluitsel. Oostdijk lichtte gisteren in Lanaken het Nederlandse personeel in over de afwikkeling van het faillissement.

Wanbeleid

De curator reageerde met die uitspraak op beschuldigingen van het personeel dat bij Schols in het verleden sprake is geweest van wanbeleid. Het zou gaan om overnames van bedrijven die later weer werden afgestoten met forse verliezen, het bouwen en inrichten van een garage waarna op lease-vrachtwagens werd overgestapt en bijvoorbeeld de overname of samenwerking met een pottenbakkersbedrijf dat uiteindelijk failliet ging.

Oud-directeur H. Schols: „Onze accountant heeft nooit opmerkingen gemaakt en zelfs bij een controle door een rijksaccountant is alles in orde bevonden. Voor alle beslissingen die zijn genomen, zijn steeds goede gronden aanwezig geweest.

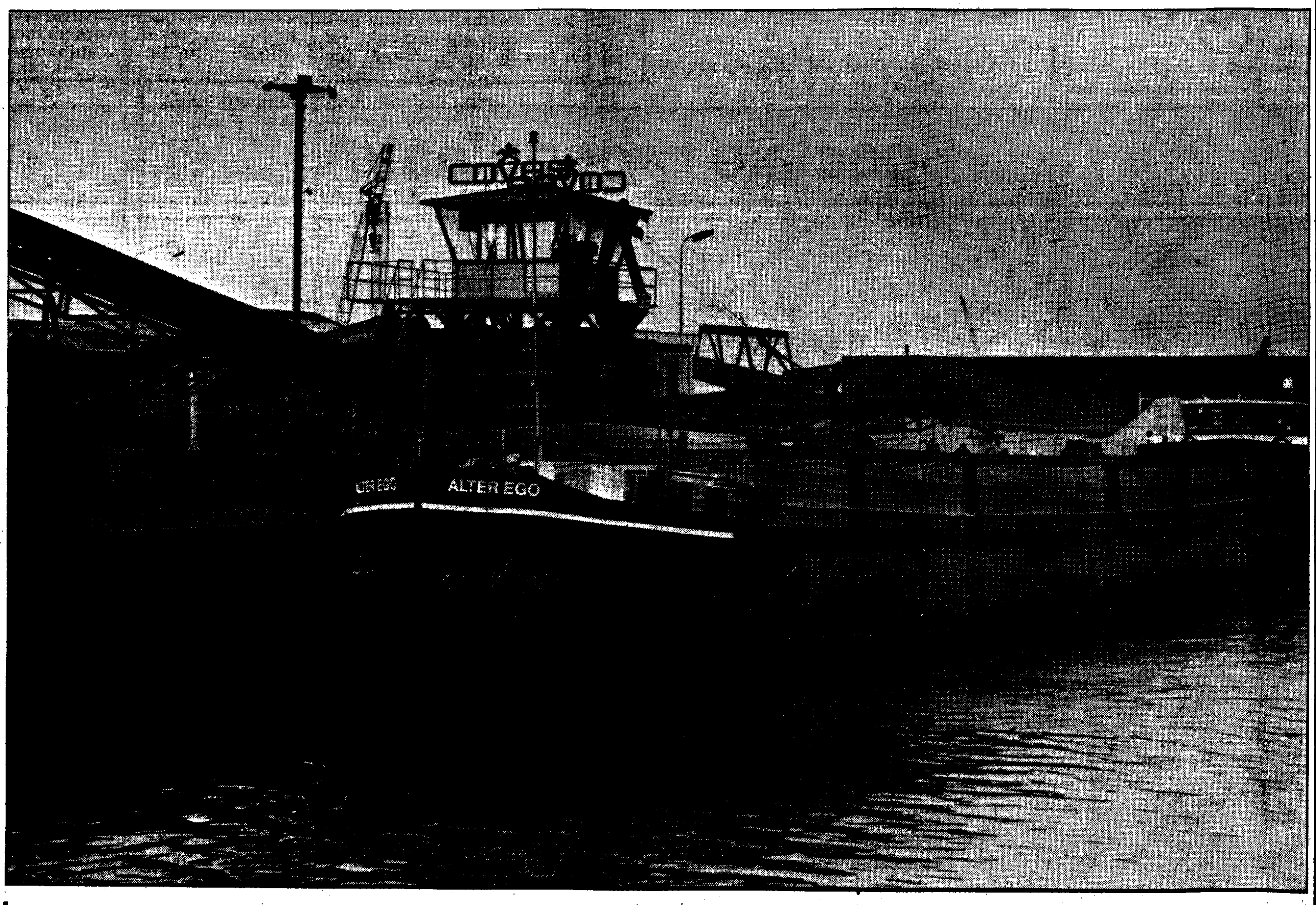
De werkelijke reden dat de bedrijven failliet zijn gegaan is een enorme druk op de vervoersmarkt en het feit dat Schols altijd heeft betaald volgens de CAO waar andere vervoerders dat niet hebben gedaan. Schols is ook beslist niet het laatste vervoersbedrijf dat nu failliet gaat."

Moeilijk

Volgens Oostdijk is wanbeleid van bestuurders met als gevolg een faillissement moeilijk te bewijzen. „Als dat wel lukt, dan zijn de betreffende directeuren en commissarissen van het bedrijf voor de schulden persoonlijk aansprakelijk, ook voor handelingen van jaren geleden." Volgens de curator is het aansprakelijk stellen van bestuurders voor mismanagement de laatste jaren steeds meer in zwang gekomen.

De twee Nederlandse bedrijven gingen 10 december failliet en voor de twee Belgische vennootschappen viel afgelopen maandag het doek. Die beide Belgische bedrijven hebben samen een schuld van vijf miljoen gulden.
In totaal werkten ruim vijftig mensen bij het concern.

Laatste vracht

● *De Alter Ego vertrekt voor de laatste maal vanuit de haven van Maasbracht met de Limburgse bieten naar de fabriek van de Suikerunie in Puttershoek.* Foto: JEROEN KUIT

Vandaag laatste schip en laatste trein naar fabriek

Bietencampagne eindigt week eerder dan verwacht

ITTERVOORT – Om tien uur vertrekt vanuit de haven van Maasbracht het laatste schip met Limburgse bieten naar de fabriek van de Suikerunie in Puttershoek. Vanavond volgt vanuit Nuth de laatste trein met Limburgse bieten naar de fabriek in Roosendaal. Daarmee eindigt de bietencampagne een week eerder dan verwacht.

„Dat komt door een lagere opbrengst," kanttekent in Ittervoort de administrateur van de 3.800 leden tellende Coöperatieve Vereniging voor de Afzet van Suikerbieten, Pierre van Loo. „Maar desondanks is het een oogst die er zijn mag. In totaal werd plusminus 740.000 ton netto verladen en verscheept. In het topjaar 1990 was dat 782.000 ton. Het suikergehalte ligt rond 15 procent; de winbaarheid op 58,3 procent."

„Zo'n laatste reis heeft iets," vindt Truus Zonneveld uit Zwijndrecht. Het was de derde bietencampagne voor haar man, die eigenaar van een Dortmunder is, de 'Alter Ego', waarmee 970 ton bieten kunnen worden verscheept. Het wordt vandaag de drieëntwintigste reis van dit seizoen. „We varen er zestien uur op. De Maas af; het Maas-Waalkanaal door; de Waal af en via de Merwede de Oude Maas op. In een uur en drie kwartier is het schip gelost."

In totaal werden dit jaar 35 schepen ingezet om de bieten uit Midden- en Noord-Limburg van Maasbracht en Wanssum naar Puttershoek te varen. De bieten werden met vrachtwagens aangevoerd. Op Wanssum maakten de aangetrokken transporteurs 12.500 ritten. Op Maasbracht ruim 15.000 en op Nuth bijna 17.000. De bieten uit Zuid-Limburg gaan per trein vanuit Nuth naar de fabriek in Roosendaal. Vanavond vertrekt de 233ste trein.

Jean Schneiders hoofdtarreerder, in Nuth, is uiterst tevreden over het verloop van de campagne. „Er was een vlotte afvoer en ook de verwerking in de fabriek verliep, na enige strubbelingen in de beginfase, naar wens. De boeren verdienen een compliment. Er werden beduidend minder stenen tussen de bieten aangetroffen dan voorgaande jaren."

Wegenbouwer Sjaak Baars kwam in het nieuws toen door de rechtbank in Maastricht een ambtenaar en een wethouder werden veroordeeld wegens het aannemen van steekpenningen. Baars zelf werd niet vervolgd, omdat het verjaarde feiten betrof. Twee journalisten van De Limburger startten een, wat Baars noemt, gerichte 'campagne' met als doel het aantonen dat de aannemer zeker drie miljoen gulden in een 'netwerk van corrupte ambtenaren en bestuurderen in Limburg' pompte om zo opdrachten binnen te halen. Baars zag zijn orderportefeuille leger en leger worden en raakte in financiële ademnood. Alles het gevolg van de stroom van, in zijn ogen, 'een volslagen, op niets gebaseerde en grievende insinuatie'. Daarom koos hij met zijn raadsman voor een unieke tegenaanval en dagvaardde niet alleen de uitgever, maar ook de verslaggevers, die maandenlang probeerden de onderste steen boven te brengen van een zaak die justitie ogenschijnlijk liet liggen. Inmiddels is wel een gerechtelijk vooronderzoek van die zijde gestart.

Raadsman Baars erkent persvrijheid volmondig

'Valse waakhonden horen aan ketting'

DOOR ROB PETERS

Vervolg van pagina 9

MAASTRICHT – Sjaak Baars zelf verschijnt ditmaal niet in de rechtszaal. Niet alleen tot verdriet van fotograaf Arnaud Nilwik van De Limburger, die als ontvangstcomité voor de ingang van de rechtbank in Maastricht was geposteerd, laat de wegenbouwer de confrontatie over aan advocaat mr. Pfeil. De brede afvaardiging (directeur A. Dekker, hoofdredacteur H. Koenen, de redacteuren Langenberg en Dohmen en een secretaresse) die in het kielzog van raadsman mr. J. Koster voor rechtbankvoorzitter mr. Caspari verschijnt, laat Baars' raadsman ogenschijnlijk koud, al trilt zijn rechterbeen nerveus. In afwachting van de komst van de rechters is de sfeer even te snijden.
Ook de journalisten zijn gespannen. Baars wil tenslotte ook hen 'in de beurs treffen'. Dat is in Nederland nog niet eerder voorgekomen, maar je weet maar nooit.
Pfeils taal is ondanks de overweldigende overmacht niet minder gespierd. „De pers heeft, zoals de gedaagden van De Limburger terecht hebben opgemerkt, een waakhondfunctie. Maar deze waakhond blijkt vals te zijn. En valse honden horen aan de ketting," geeft hij Koster lik op stuk.
Met de opmerking: 'De pers hoeft niet op eieren te lopen. Maar het gooien met rotte eieren is ook niet toegestaan', krijgt hij de aanwezige journalisten opnieuw aan het quoten.
Een keurig gevecht van twee welsprekende heren rond een op zijn minst geruchtmakende affaire, die zoals Koster terecht opmerkt 'heel wat follow-ups heeft gekregen'. Aanbestedingsperikelen, de affaires in Gulpen en Brunssum, en het faillissement van wegenbouwer Kunicon die geen steekpenningen wilde betalen, zijn in de 'trotse' ogen van het dagblad de belangrijke gevolgen van 'hun inzet voor het algemeen belang'.
Pfeil doet laatdunkend over die ijdelheid. „De journalisten wilden alleen scoren, naam maken. Niks algemeen belang."
Baars' advocaat vindt dat De Limburger het aantijgen van de wegenbouwer had moeten beperken tot de zaak Dohmen en Craenen. „Zij hebben echter gezocht naar het netwerk van corruptie, maar niet gevonden. Omdat het er niet was. De bedragen die Baars uitgaf om opdrachten te krijgen, zoals hij zelf verklaard heeft, gingen niet naar bestuurderen, maar naar andere bedrijven in ruil voor hun opdrachten. Baars staat hier niet terecht en heeft nergens terecht gestaan. Toch is hij al aan de schandpaal genageld. Niet eenmaal, maar tientallen malen," aldus lijkt Pfeil wat opening van zaken te geven.
Koster en zijn mannen blijven bij hun standpunt. Het onderzoek van De Limburger en de publicaties waren gebaseerd op feiten en aanwijzigingen. „Niet Baars moest gevangen worden. De krant wilde een maatschappelijk kwaad aan het daglicht brengen. Er was normvervaging in Limburg, waar ambtenaren het normaal vonden dat zij vakantiereizen kregen en geholpen werden met leningen van ondernemers die zo de concurrentie voorbleven," verwoordt Koster.
Volgens Baars zijn alle artikelen gebaseerd op een proces-verbaal van de Fiod dat De Limburger in handen is gespeeld. Pfeil vindt dat dit rapport onrechtmatig is verkregen en dus niet gebruikt mag worden. Koster liet mr. Caspari overigens weten in deze geen bronnen te zullen prijsgeven.

De rechtbank besloot na drie uur luisteren op 21 januari vonnis te zullen wijzen. De Limburger-ploeg nam alvast een afzakkertje op de goede afloop.

Deputé De Waal ziet lelijke achterkant 'EFRO-paleis'

EG zowel suikeroom als splijtzwam voor Euregio

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT – „Een harde, totaal nieuwe realiteit. En tegelijk een bijzonder markante ontwikkeling. Zonder enige twijfel." Omdat de Euregionale samenwerking toch al bol staat van de overgevoeligheden, verkiest Limburgs gedeputeerde Constant De Waal zich in diplomatieke termen uit te drukken. Per slot van rekening gaat het om een hoogst delicate kwestie die de gemoederen in de 'Bermuda-Driehoek' tussen Aken, Maastricht en Luik danig in beroering heeft gebracht: de aanstaande metamorfose van het onooglijke, semi-militaire vliegveldje Bierset bij Luik tot een heuse internationale luchthaven van allure. Voor zowel vracht- als passagiersvervoer.

Diplomatiek of niet, De Waal maakt van zijn hart geen moordkuil. Hij toont zich pijnlijk verrast door de zware financiële steun die de Europese Gemeenschap heeft toegezegd aan wat over een jaar of drie is uitgegroeid tot Liège Airport. Zoals deze krant verleden week al heeft bericht, wordt alleen al voor de eerste fase van de grootscheepse modernisering van Bierset zo'n honderd miljoen gulden opgehoest. Niet alleen afkomstig van de Waalse overheid en de luchthaven-exploitant SAB, maar voor een belangrijk deel (circa 25 procent) óók van de EG in Brussel. Meer bepaald uit het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO), een speciaal potje ter stimulering van de economische bedrijvigheid in zwakke Europese regio's.

Gelijke moniken gelijke kappen, zo hoor je Brussel hardop denken. Immers ook de – nog altijd – heilig voorgenomen uitbreiding van Maastricht Airport met een peperdure Oostwestbaan is financieel in kannen en kruiken dankzij een kleine veertig miljoen gulden aan toegezegd EFRO-kapitaal. Voor de goede orde: niet alleen de provincie Luik maar ook (een deel van) Zuid-Limburg voldoet – nog steeds – aan de harde sociaal-economische criteria (zoals werkloosheidscijfer en regionaal inkomen) om voor een stevige 'greep' uit de EFRO-kas in aanmerking te komen.

Vorstelijk

Steekt de EG dus vorstelijke bedragen in de expansie van zowel Bierset als 'Beek', recente onderzoekscijfers tonen ondubbelzinnig aan dat de Euregionale markt amper bestaansrecht biedt aan één luchthaven. Het toch al zo noodlijdende Maastricht Aiport wel te verstaan, want daar is al lang en breed en bovendien voor torenhoge bedragen geïnvesteerd. De inmiddels 'onomkeerbare' ontwikkeling van een tweede hypermodern vliegveld op amper een steenworp afstand van de Limburgse hoofdstad betekent dus op voorhand een financieel en sociaal-economisch drama van de eerste orde. Met als tastbaar gevolg dat niet één, maar twee 'motoren van de regionale ontwikkeling' zichzelf opblazen. Noem het een Euregionale broedermoord naar Shakespeariaans model.

Ondertussen echter afficheert diezelfde EG zich als de grote ideële en (vooral ook) financiële stimulator van grensoverschrijdende ontwikkelingen, liefst in de vorm van intensieve Euregionale samenwerking. En dus mag je je onderhand hartgrondig gaan afvragen of de ene gulle hand van Brussel nog wel weet wat de andere doet.

De Waal kiest zijn eigen woorden: „De Europese Gemeenschap spitst haar beleid en haar middelen inderdaad véél te weinig toe op grote grensoverschrijdende infrastructuur-projecten. De landsgrenzen prevaleren in dat opzicht nog altijd. Niet zo verwonderlijk trouwens, want al die EFRO-gelden worden over alle lidstaten afzonderlijk verdeeld." Van de zo (brood)nodige 'grenzeloze' samenhang – laat staan afstemming – in de uitvoering van vitale, geldverslindende verkeersprojecten in de Euregio is dan ook nauwelijks sprake. Ziedaar de lelijke achterkant van het EFRO-paleis.

Solo

Hoe die felbegeerde EFRO-middelen in de praktijk van alledag worden ingezet, laat zich gemakkelijk raden. De deputé knikt: „Elk land kent zijn eigen EFRO-stuurgroep, waarin behalve de EG met name het eigen ministerie van Economische Zaken vertegenwoordigd is. Met als gevolg dat elke individuele stuurgroep helemaal solo haar eigen projecten voor haar eigen regio indient. Puur gebiedsgericht dus. Dat is helaas nog altijd de harde realiteit."

Veel hoop op een spoedige kentering koestert De Waal niet. Vastgenagelde EG-structuren verander je nu eenmaal niet van de ene dag op de andere. Maar toch, er gloort een nog wazig schijnsel aan de Euregionale horizon. In de vorm van de tijdens de voorbije EG-top in Edinburgh besloten instelling van een (alweer) stevig gevulde 'pot' voor de realisering van kapitale infrastructuur-projecten die de landsgrenzen overstijgen.
Bovendien wijst De Waal er graag op dat de Euregionale partners in een ander verband, binnen de kaders van het zogenoemde Interregfonds, wel degelijk economie-stimulerende projecten op elkaar af trachten te stemmen. Zij het nog altijd uiterst behoedzaam en op bescheiden schaal.

● *Volgens deputé Constant De Waal wordt het de hoogste tijd dat de EG zich gaat herbezinnen op haar EFRO-subsidies.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ternaaien

Plots klinkt er onmiskenbare felheid door in zijn stem: „Laat Brussel zich nou toch eens gaan toeleggen op het stimuleren van echte *majeure* projecten die bedoeld zijn om over de landsgrenzen heen de kwalititeit van de infrastructuur te verbeteren. Neem nou de Sluis van Ternaaien hier vlakbij (op de grens tussen België en Nederland, red.). Een *bottleneck* van de eerste orde voor het scheepvaartverkeer. Daar wordt nu al 25 jaar aan getrokken, maar er is nog steeds niets veranderd. Zo gaat het nu altijd. Dan geeft België niet thuis, en vervolgens laat Nederland het weer afweten. Wanneer gebeurt het nu echt een keer sámen? Juist bij dit soort grote knelpunten is Europese ruggesteun hard nodig."

Het kan dus niet anders, of De Waal moet de kritische conclusie onderschrijven dat de samenwerking tussen de vier partners in de Euregio Maas-Rijn tot nog toe uitsluitend 'zachte' vruchten afwerpt. Anders gezegd: op zulke beleidsgebieden als onderwijs en cultuur wil er nog wel eens 'grenzeloos' gedacht worden, maar zodra er keiharde economische noten moeten worden gekraakt, worden de eigen forten onmiddellijk versterkt. De Waal valt bij: „Als er bij een samenwerkingsproject voor iedereén wat te winnen valt, komt het wel van de grond. Maar als het eenmaal gaat om harde en tegenstrijdige economische belangen, dan liggen de kaarten plots heel anders."

'Advocaat heeft standpunten niet goed weergegeven'

Vervolg van pagina 9

BRUNSSUM – Antoon Adriaens beweert nu dat zijn advocaat zijn standpunten en beweringen voor het Gerechtshof niet goed heeft weergegeven. „In de uitspraak van de kantonrechter van 5 december 1990 staat een passage die voor tweeërlei uitleg vatbaar is. Daar heb ik op gewezen, maar de advocaat heeft er niets mee gedaan. Verder is het duidelijk dat de memorie van antwoord van De Limburger zondermeer niet klopt.
Met kopieën van de krant in de hand kan ik aantonen dat in 1980 en 1984 mijn foto, noch een tekening ervan, is gebruikt. Er kan dus geen sprake zijn van gewoonterecht. Ik heb trouwens ook een uitspraak gevraagd op grond van de Auteurswet van 1912 en daar houdt ik nu aan vast."

Adriaens heeft tienduizend gulden van De Limburger gevraagd om af te zien van in cassatie gaan tegen het arrest van het Gerechtshof. De krant heeft hem daarop laten weten dat het arrest uitgevoerd moet worden en dat Adriaens de kosten van de rechtzaak (1.650 gulden) moet betalen en dat desnoods de deurwaarder wordt ingeschakeld. Overigens weigert De Limburger een archiefonderzoek te doen naar de juistheid van Adriaens bewering dat is volgend de krant te duur.

Kosten

„Het kost mij enorm veel geld om deze rechtzaken te voeren. Ik heb in het verleden met diverse bladen regelingen kunnen treffen omtrent het publicatierecht van de foto van het Parademeisje. Al dat geld is inmiddels opgegaan aan proceskosten. Ik wil echter mijn recht halen, er zijn voor mij ideologische zaken in het geding en daarom ben ik in overleg met mijn advocaten om door te gaan tot de Hoge Raad."

Adriaens betreurt het dat hij steeds overgeleverd is aan advocaten die zijn zaak moeten behartigen, maar niet echt deskundig zijn op het gebied van het auteursrecht.

Bijna had ze het voor elkaar, Tatjana Meegdes uit Hoensbroek. Na twee jaar hard studeren was ze bijna bedrijfsleider van een supermarkt. Op 16 januari van dit jaar veranderde haar leven op drastische wijze. De Hoensbroekse werd het slachtoffer van een gewapende overval. „Die donderdag duwde een overvaller mij richting hel. Mijn toekomst is weg.” Hoe een ordinaire overval het leven van een toekomstige bedrijfsleidster op slag veranderde.

Slachtoffer overval schrijft boek over ervaringen

'Zelfs in oude omaatjes zie ik nog overvallers'

in het nieuws

DOOR LILIAN HAVERMANS

HOENSBROEK – Het personeel van de Basismarkt in Valkenburg aan de Geul had de koopavond bijna achter de rug. Het was kwart voor negen. Er waren geen klanten meer in de zaak. Tatjana Meegdes was aan het vegen en haar collega ruimde verderop in de winkel een 'gang' op. Tatjana zag een man voor de deur staan. Hij aarzelde om binnen te komen. Uiteindelijk deed hij dat toch.

„Verkoopt u ook sigaretten,” vroeg hij. Tatjana liep samen met hem naar de kassa en nam plaats. De man betaalde met een munstuk van vijf gulden. De assistent-bedrijfsleidster sloeg vier gulden vijftig aan. Op dat moment haalde de man een pistool uit zijn zak. Hij legde het wapen in de nek van het meisje, terwijl hij tegelijkertijd een greep in de kassa deed. Dit was het begin van het einde voor Tatjana.

„Ik ben gaan trappen waar ik maar trappen kon. Mijn collegaatje kwam op mijn gegil af, maar de man stond al met de klink in de hand.” De 21-jarige Tatjana vertelt het allemaal heel koel. Niet omdat het haar niets doet, maar ze heeft het al zo vaak verteld. „Het is alsof je een liedje zingt. Telkens vertel je hetzelfde. Maar ik wil het ook aan iedereen vertellen.”

„Natuurlijk was het stom om te gaan trappen,” vervolgt zij, „hij had natuurlijk kunnen schieten. Maar op dat moment besef je dat niet. Ik was er helemaal niet mee bezig dat hij in de kassa aan het graaien was. Ik voelde dat pistool in mijn nek. Met collega's had ik wel eens gepraat over hoe je nou zou reageren als er een overval gepleegd wordt. Maar dat weet je nooit van tevoren.”

Na de overval hebben de meisjes de deuren gesloten en 06-11 gebeld. Twee agenten kwamen kijken. Tatjana maakte naar haar mening een vreemde indruk op de agenten. „Achteraf was ik bang dat ze zouden denken dat ik het had gedaan. Ik dacht: 'die gaan mij natrekken', omdat ik zo rustig was en lolletjes maakte met de agenten. Ik zat daar echt als een koele kikker.”

In februari werd de dader opgepakt bij een overval in Meerssen. Hij heeft binnen een half jaar tien overvallen gepleegd in Gulpen, Vaals, Meerssen, Valkenburg en Sittard. De 'keurige burgervader' is 44 jaar, getrouwd en heeft twee kinderen. „Hij had twee leningen en zijn vrouw wilde zo graag een parket.”

De Hoensbroekse heeft lange tijd niet willen toegeven dat ze toch behoorlijk was veranderd na de overval. Niet aan haarzelf en niet aan de maatschappelijk werker van het psychotrauma-instituut. Nadat de dader in februari was opgepakt, heeft ze nog vijf maanden gewerkt. Op het moment dat de rechtszaak voor de deur stond, kwam de klap voor haar.

„Ik durfde niet te veel tegen de maatschappelijk werker los te laten, omdat ik bang was dat die het door zou spelen aan de Basismarkt. Toen bleek dat niemand mij de garantie kon geven dat zo iets niet meer zou gebeuren, heb ik besloten open kaart te spelen.”

Tatjana is in juni van dit jaar gestopt met werken. Omdat ze niets meer met geld te maken wil hebben, zit zij in de ziektewet tot ze ander werk heeft. Nu wil ze graag een baan in de vertegenwoordiging.

Het leven van de 21-jarige is danig in de war geschopt. Haar huis moet ze verkopen en geld voor een nieuwe opleiding heeft ze niet. Banken en tankstations durft ze niet meer binnen te gaan. Een vrolijke, zelfverzekerde meid is een schuw mens geworden. Iedereen is een potentiële overvaller voor haar. „Zelfs in oude omaatjes zie ik nog overvallers.”

De gevolgen voor Tatjana zijn groter dan ze op het eerste gezicht lijken. Ze is naar eigen zeggen ernstiger en waakzamer geworden. Voortdurend leeft ze in de angst dat het weer zal gebeuren. 'Even naar de bank' is er voor haar niet bij. „Als ik een goede dag heb, dan ga ik naar de bank om foldertjes te halen. Om te laten zien dat ik dat durf.”

Het bewijs voor haar schuwheid levert Tatjana zelf tijdens het interview. Als de fotograaf nogal abrupt de belichtingsmeter bij haar gezicht houdt, schrikt ze. „Dat moet je niet doen hoor,” zegt ze lachend. Waarschijnlijk beleeft ze op zo'n moment die bewuste donderdagavond weer opnieuw.

„Hij zit maar twee jaar in de gevangenis, ik heb levenslang,” schrijft Tatjana in haar boek. Het script voor 'De gevangenisstraf van een slachtoffer' is af. Nu moet ze nog een uitgever vinden. Het schrijven van het boek is voor haar een manier om het gebeurde een plaats in haar leven te geven. „Hierna wil ik een handleiding voor slachtoffers schrijven. Ik ben ook bezig geweest om een praatgroep op te richten, maar daar komt zó veel bij kijken!”

Bij een boek alleen laat Tatjana het niet zitten. Ze heeft een advocaat in de arm genomen om haar studiekosten en andere kosten die met de overval te maken hebben, op de dader verhalen. „Hij zal weten dat hij dat niet zomaar meer doet.

● *Tatjana Meegdes uit Hoensbroek: „Hij zit twee jaar in de gevangenis, ik heb levenslang.”* Foto: KLAUS TUMMERS

prikbord

● Computer

De Stichting Computerclub Limburg heeft op zondag 20 december een bijeenkomst in café Muller, Blijerheiderstraat 76 in Kerkrade. De bijeenkomst is van 11 uur tot 16 uur.

● Kribbenbezoek

De VVV van Gemmenich organiseert op zondag 27 december een speciale Kerstavond. De bewoners van Gemmenich hebben zelf meer dan twintig Kerstkribben gebouwd. Om 18 uur zal een lampionnenoptocht door het dorp trekken, waarbij bezoekers de gelegenheid krijgen om een aantal van deze kribben te ontdekken. Vervolgens wordt om 19 uur een Kerstspel in plaatselijk dialect opgevoerd over de eerste dagen van het kindje Jezus op aarde en de aankomst van de drie koningen.

● Godservaring

Het Universitair Centrum voor Theologie en Pastoraat te Heerlen organiseert op vijf donderdagavonden een speciaalcursus 'Godservaring volgens de eerste brief van Johannes'. In deze cursus wordt ingegaan op eigen betekenis van mystiek in de christelijke geloofservaring. Het uitgangspunt hierbij vormt de mystieke evangelist Johannes. De cursusavonden worden gehouden op 21 en 28 januari en 4, 11 en 18 februari, van 20 uur tot 22 uur op de Oliemolenstraat 60 in Heerlen. Voor meer informatie: UTP, Postbus 4406, 6401 CX Heerlen, tel. 045-718520.

● Wandeling

De VVV-Sittard houdt op zondag 27 december de laatste wandeling van het jaar. Tijdens de wandeling zal een bezoek gebracht worden aan een aantal Kerststallen. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur en na afloop staat de glühwein en warme chocolademelk klaar. De start is om 14 uur vanaf Grandcafé 't Menke, Putstraat 30 in Sittard. Deelname kost voor volwassenen 5 gulden en voor kinderen tot en met twaalf jaar twee gulden vijftig. Aanmelding op tel. 046-524144.

Vragen over illegalen in tuinbouw

HEERLEN/DEN HAAG – De CNV-Limburg vraagt zich af hoe minister De Vries (Sociale Zaken) erbij komt dat in Noord-Limburg afgelopen seizoen naar schatting vijftienhonderd illegalen werden ingezet voor de asperge- en aardbeienteelt.

Zoals het LD gisteren meldde, vindt **De Vries** dat sociale diensten en arbeidsbureaus er in onderlinge samenwerking maar voor moeten zorgen dat voor deze seizoensarbeid werklozen worden ingeschakeld. Dit jaar namen slechts 47 van de twaalfhonderd aangeschreven werklozen in Noord-Limburg werk aan in de tuinbouw. Tuinders zouden daarop op grote schaal een beroep hebben gedaan op illegalen.

„Hoe komt u op het aantal van vijftienhonderd illegalen,” schrijft de CNV-Limburg aan De Vries. „Illegale activiteiten worden per definitie in het verborgene uitgevoerd en zijn derhalve moeilijk te achterhalen.”

Ook steekt het de vakbond dat de arbeidsbureaus en sociale diensten de zwarte piet krijgen toegespeeld. De CNV vind dat vooral de werkgevers blaam treft.

streeksgewijs

Open dag in Knoevelhöfke

LANDGRAAF – Kinderdagverblijf 't Knoevelhöfke aan de Gatestraat 54 in Nieuwenhagen houdt zaterdag 19 december open dag.

Het gebouw – recentelijk geheel gemoderniseerd – is dan voor iedereen toegankelijk van 11 tot 14 uur. 't Knoevelhöfke is een dagverblijf voor verstandelijk gehandicapte kinderen tot 18 jaar.

Kinderen krijgen in het dagverblijf waar nodig individuele therapie. In het team van 't Knoevelhöfke zitten naast de groepsleid(st)ers een pedagoog, psychloog, logopedist, fysio-, spel-, muziek-, en ergotherapeut en een arts en maatschappelijk werkster.

Kerst-Inn zoekt vrijwilligers

HEERLEN – De stuurgroep Kerst-Inn zoekt nog vrijwilligers om dit jaarlijkse evenement te doen slagen. Op dit moment hebben zich veertig mensen gemeld, er zijn nog ongeveer 40 vrijwilligers nodig. Ook geld is welkom. In de binnenstad collecteren Kerstmannen voor de Kerst-Inn, maar er is ook een bankrekeningnummer: 11.99.86.981 bij de RABO Heerlen.

Ongeros in 'Giftig'

AMSTENRADE – Toneelvereniging 'Ongeros' uit Amstenrade brengt zaterdag 26 december het blijspel 'Giftig' op de planken. 'Giftig' werd geschreven door Fitzgerald Kusz en handelt over de milieuproblematiek in een klein Limburgs dorpje. De regie is in handen van No Adriolo.

De première vindt zaterdag om 20 uur plaats in buurthuis de Koeteleboet aan de Gyselaar 55 te Amstenrade. Op zondag 27 en dinsdag 29 december wordt het stuk nogmaals opgevoerd in de Gyselaar.

Kaarten in voorverkoop zijn verkrijgbaar bij drogisterij Beuken en bij café Jan van Cep te Amstenrade. Voor telefonische reservering bellen met H. Smink, ☎04492-4245.

Just for fun

● *De band van de Woonvorm Schaesberg aan de Melchersstraat trad deze week voor de eerste keer op voor publiek. De leden van Just for fun – 20 lichamelijk gehandicapten – brachten kerstliederen ten gehore in Bejaardenverzorgingstehuis De Dormig aan Op de Heugden in Landgraaf. Een medewerkster noemt het optreden een doorslaand succes. En niet alleen de senioren genoten, ook de bandleden hadden het prima naar de zin.* Foto: CHRISTA HALBESMA

per persoon

Promotie

John Groten uit Kerkrade is deze maand gepromoveerd als toxicoloog aan de Landbouwuniversiteit in Wageningen. De 29-jarige Groten heeft in 1981 zijn gymnasiumdiploma gehaald aan Rolduc in Kerkrade. In 1988 studeerde hij in Wageningen af als bioloog. Zijn stage heeft de Kerkradenaar doorlopen aan de universiteit in Washington. Sinds maart dit jaar werkt Groten bij TNO-voeding in Zeist.

Promotie

Heerlenaar G. Kessels promoveerde 7 december aan de Universiteit van Amsterdam tot doctor in de Biologie op het proefschrift 'Biochemical and functional aspects of Phospholipase D activation in human neutrophils'.

Afscheid

Woningbouwvereniging Samenwerking-Glück Auf neemt vandaag, vrijdag, afscheid van Math Willemsen. Hij was bijna 40 jaar bestuurslid, waarvan sinds 1965 voorzitter van de de woningbouwvereniging.

Vanavond tussen 16 en 18 uur vindt de afscheidsreceptie plaats in Motel Heerlen. Tevens kan men dan kennismaken met de nieuwe voorzitter mevrouw A. Thijs.

● *Het echtpaar Janssen-Gergoski.*

Gouden paar

Het echtpaar Wim en Jo Jansen-Gergoski, Tarcitusstraat 102 in Heerlen, is zaterdag 19 december 50 jaar getrouwd. De receptie wordt van 18.30 tot 19.30 uur gehouden in café 't Drieluik, Heerlerbaan 107.

Geslaagd

Aan de Universiteit Twente slaagde André van der Steenstraeten uit Brunssum voor het doctoraal examen toegepaste onderwijskunde.

kort

● LANDGRAAF
De actie 'Help de Bosnische vluchtelingen in Catez' wordt zaterdag om 20.30 uur afgesloten met een dansavond in zaal Streeperkruis, die gratis ter beschikking wordt gesteld. Ook de OBM-band vraagt geen vergoeding. De entree van vijf gulden komt ten goede aan de actie.

HEERLEN
● In het Boulodrome wordt zaterdag en zondag de German Pétanque-Master gehouden. De 64 beste Duitse spelers nemen deel.

● De Muziekschool Heerlen presenteert zaterdag om 20 uur de eerste CD van de Big Band. De presentatie vindt plaats in de gehoorzaal van Kasteel Hoensbroek. Iedereen is welkom en de entree is vrij.

● In café Fellini aan het Kerkplein is vanavond de cd-presentatie van de groep Stiff. Aanvang om 21.30 uur.

● Vrouwenhulpcentrum Lange Lies begint op 26 januari met een verwerkingsgroep voor vrouwen met mishandelingservaring. De 15 bijeenkomsten van 2,5 uur worden gehouden op dinsdagochtend. Deelnemerskosten zijn afhanklijk van het inkomen, maar bedragen minimaal fl 150,-. Voor informatie: ☎045-722727.

BRUNSSUM
● Na de opheffing van de Vrije Academie hebben enkele enthousiaste mensen de Kleine Academie Brunssum opgericht, gevestigd aan de Zonnestraat 8a in Treebeek. Daar worden in de week van 18 januari allerlei vrijetijdscursussen gestart. Voor informatie en inschrijving kan men terecht bij de VVV Brunssum of via ☎255663 of ☎04492-2350. De Kleine Academie begint in februari tevens een kunstuitleen. Deze is dinsdagavond van 19.30 tot 22 uur open.

● Jeugdcarnavalsvereniging De Wafels houdt zaterdag van 10 tot 14 uur een rommelmarkt in wijkcentrum In de KAJ aan de Sterrestraat.

EYGELSHOVEN
● De maatschap Hermes houdt zondag van 10 tot 18 uur een meditatiedag in het pand Laurastraat 75. Deelname kost fl 75,-. Lunchpakket zelf meenemen.

SCHINVELD
● De lokale omroep Onderbanken heeft een videoband gemaakt van het galaconcert dat op 14 november in de Eligiuskerk werd gegeven. De band is voor fl 50,- te bestellen bij de Rabo-bank, rekening 146735730.

HOENSBROEK
● In Ons Huis wordt maandag van 14 tot 16 uur spreekuur burgerraadslieden gehouden.

KLIMMEN
● Filatelistenvereniging 't Fakteurke houdt dinsdag een ruilavond en kleine veiling in gemeenschapshuis Op d'r Plats.

Symposium autovrij Aken

AKEN – De stad Aken houdt vrijdag 29 januari een symposium in het teken van het project 'voetgangersvriendelijke binnenstad'. Er zal onder andere gesproken worden over het motief, de voorbereidingen, de uitwerkingen en de acceptatie van het project.

Sinds 12 oktober 1991 probeert het gemeentebestuur van Aken op zaterdagen de binnenstad vrij te houden van autoverkeer om zo wat meer ruimte voor voetgangers te creëren. De uitvoering van het plan stuitte op veel protesten van werknemers die in de binnenstad werken.

Op het symposium worden lezingen gegeven door plaatselijke politici en voor- en tegenstanders van het project.

Het congres begint om 10.00 uur in de Brusselse Zaal van het Eurogress en is voor iedereen toegankelijk.

Minder zelfmoord in Nederland

DEN HAAG – Het aantal zelfdodingen in Nederland is de afgelopen vijf jaar gedaald. Het aantal pogingen tot zelfmoord is zelfs gehalveerd. Dat blijkt uit een onderzoek van de Rijksuniversiteit van Leiden.

„Er is sprake van een trendbreuk", zegt onderzoeker dr. A. Kerkhof. „Tot 1984 steeg het aantal zelfdodingen, vanaf 1985 treedt er een daling op."

In 1984 waren er 1901 zelfmoorden, het hoogste aantal ooit in Nederland geregistreerd. Een jaar later deed zich voor het eerst een daling voor naar 1760 zelfdodingen. Dat aantal is jaarlijks verder gezakt naar 1611 in 1991. Tweederde van de zelfmoordslachtoffers zijn mannen; de grootste groep zijn ouderen boven de 70 jaar. In 1984 werd het aantal pogingen tot zelfmoord geschat op 25.000. Volgens het onderzoek is dat aantal nu gedaald tot naar schatting 12.500. De oorzaken van de daling zijn niet precies vast te stellen. De Leidse onderzoeker meent dat een beter inspelen van de gezondheidszorg op zelfmoord (suicide) een rol speelt. Ook is volgens Kerkhof in Nederland het taboe rond suicide doorbroken, waardoor het probleem bespreekbaar is geworden.

De Rijksuniversiteit Leiden onderzoekt momenteel suicidaal gedrag onder 295.000 inwoners van Leiden en de Bollenstreek. Het is het eerste grootschalige streekonderzoek in Nederland.

Het onderzoek wordt medegefinancierd door de Wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties. In dat kader wordt in veertien gebieden in West-Europa suicide-onderzoek verricht.

Uit vergelijkingen blijkt dat Nederland het laagste aantal zelfmoordpogingen kent in West-Europa: 120 per 100.000 inwoners. Het hoogste aantal komt voor in Finland, rond de hoofdstad Helsinki: 170 pogingen per 100.000 inwoners.

Medtronic opent opleidingscentrum

MAASTRICHT – Medtronic, producent van pace-makers en andere bio-medische apparatuur, heeft in Maastricht een opleidingscentrum geopend.

Het is bedoeld voor de 'uitwisseling van ideeën tussen Medtronic en de medische gemeenschap'. Klanten van Medtronic, dat zijn de medici, worden in Maastricht onderwezen in manieren om de patiëntenzorg te verbeteren.

Drie gevangenen in Zutphen ontsnapt

ZUTPHEN – Voor de tweede keer deze week zijn drie gedetineerden ontsnapt uit de jeugdgevangenis van Zutphen. De ontsnapping ging gepaard met een korte gijzeling van twee bewaarders. Dat heeft de politie in Zutphen gisteravond meegedeeld.

Gisteravond om tien over acht gijzelden de drie gedetineerden twee bewaarders door hen met het mes op de keel te dwingen de tussendeuren van de rechteruitgang te openen. De portier opende de buitendeur toen hij zag dat zijn collega's werden gegijzeld.

Buiten zag een bewaarder kans te ontsnappen. De tweede werd even later losgelaten waarop het drietal te voet verdween.

De ontsnapte jongemannen zijn respectievelijk 20, 21 en 22 jaar oud. Ze moesten een lange straf uitzitten.

Twee van de onsnapte gedetineerden hadden nog tot in 1994 hun straf moeten uitzitten. De derde onsnapte was tot zes jaar gevangenisstraf veroordeeld en zou pas in oktober 1997 zijn vrijgekomen.

Volgens een woordvoerster van het ministerie van justitie vervalt de jeugdgevangenis met de twee ontsnappingen deze week weer in zijn oude fout. De gevangenis was enkele jaren geleden voor justitie een 'probleemgevangenis', waaruit regelmatig ontsnappingspogingen werden gedaan. Dat leek volgens justitie de laatste tijd te verbeteren tot de zes ontsnapte gedetineerden deze week.

Klassiek

De eerste ontsnapping deze week vond dinsdagavond plaats. Toen gingen op klassieke wijze drie gedetineerden van 19 en 21 jaar aan de haal. De drie zaagden de tralies van een raam op de tweede etage door en waren in een vloek en een zucht verdwenen. Twee van hen zaten vast voor diefstal met afpersing en moesten nog tot februari 1993 zitten. De derde had nog tot in 199[illegible] een gevangenisstraf voor diefstal met geweld moeten uitzitten.

Ex-premier streeft naar oplossing in Socialistische partij

Craxi weigert af te treden

Van onze correspondent

ROME – De secretaris van de Italiaanse socialistische partij, Bettino Craxi, die wordt beschuldigd van corruptie en heling, treedt niet af. Hij is bereid zijn mandaat terug te geven, op voorwaarde dat eind januari tijdens een speciaal partijcongres een algemene oplossing wordt gezocht voor de crisis waarin de partij zich bevindt.

De ex-premier, strijdvaardiger dan ooit, verbaasde met zijn verklaring vriend en vijand. Naar schatting honderd journalisten waren naar het Romeinse hoofdkwartier van de PSI getrokken om het 'nieuws van de eeuw' - ofwel het ontslag van Craxi - aan te horen. Hetzelfde gold voor de grote menigte die zich bij de ingang van het gebouw had verzameld en de partijleider uitfloot en uitjouwde.

Maar Craxi zei tijdens de vergadering van de partijleiding: „Ik buig niet. Mijn eerste reactie was om af te treden, maar dat zou worden uitgelegd als een zwaktebod en een schuldbekentenis. Ik ben niet corrupt en heb nooit iemand gecorrumpeerd - de aanklachten tegen mijn persoon maken deel uit van een campagne die gevoerd wordt door personen die de politieke partijen en dus het democratische systeem om zeep willen helpen."

Craxi herhaalde de woorden die hij uitsprak nadat de Milanese rechters hem eergisteren in staat van beschuldiging hadden gesteld. Met de toevoeging dat hij een oplossing voor de crisis wil die door de hele partij wordt gesteund, gekoppeld aan het beschikbaar stellen van zijn mandaat, heeft hij echter een meesterzet gedaan.

De oppositie onder aanvoering van minister van Justitie, Martelli, ging gisteren akkoord met de formule, ongetwijfeld denkend dat Craxi in januari zal opstappen. De oppositie is tevreden gesteld en de aanhang van Craxi - nog steeds een meerderheid binnen de partij - heeft, net als de partijleider zelf, haar gezicht niet verloren.

Fakkeloptocht tegen racisme

● *Duizenden lichtjes flonkeren op in het centrum van de Duitse stad Mainz. Daar werd gisteravond een fakkeloptocht gehouden tegen vreemdelingenhaat en racisme in Duitsland. Dit jaar kwamen 17 mensen om door racistisch geweld in het land.* Foto: EPA

Hofstede (RL) voert hitparade economen aan

DEN HAAG – Jan Tinbergen is niet langer de nummer één onder de Nederlandse economen, op basis van het aantal gebruikte citaten. De nieuwe nummer één in de top-30 (citaten in de jaren 1987-1991) wordt nu aangevoerd door G. Hofstede (Rijksuniversiteit Limburg). De jaarlijkse economen-hitparade wordt opgesteld door het economenblad ESB, dat gisteren is verschenen.

Hofstede dankt zijn notering in de eerste plaats aan het feit dat nu alle soorten economen zich op de lijst kunnen kwalificeren. Hij is geen econoom in de zuivere betekenis van het woord. Hofstede studeerde werktuigbouwkunde in Delft en is gepromoveerd op een onderwerp op het terrein van de organisatiepsychologie en heeft zich daarna toegelegd op de vergelijkende studie van organisatieculturen.

Hofstede kan op 421 citaten buigen. Emeritus Tinbergen moet het met 230 doen. Voor het eerst drong ook een vrouw door in het mannenbastion. A. Hagenaars (Erasmus Universiteit) kwam (gedeeld) binnen op 15.

Commissie zet werk in Kroatië voort

VN start onderzoek naar massagraven

GENEVE – De Verenigde Naties zijn met het onderzoek van de massagraven in Kroatië begonnen. De VN-commissie voor oorlogsmisdaden in het vroegere Joegoslavië heeft de Amerikaanse organisatie 'Artsen voor de mensenrechten' hiertoe opdracht gegeven. Het gaat om de massagraven in de omgeving van Vukovar. Dat deelde de voorzitter van de commissie, de Nederlandse hoogleraar Frits Kalshoven, gisteren in Geneve mee.

De graven, waarin de lijken van 174 mensen liggen, werden deze zomer ontdekt door Tadeusz Mazowiecki, de speciale gezant van de VN-mensenrechtencommissie. Vermoed wordt dat het gaat om Kroaten die door Serviërs vermoord zijn.

Woensdag vertrok, ook onder toezicht van de commissie van Kalshoven, de speciale gezant voor massa-executies, Bacre Waly Ndiaye, met een team deskundigen naar Kroatië.

Het onderzoek naar de massagraven is de eerste concrete stap van de in oktober in het leven geroepen commissie, die met Mazowiecki samenwerkt. De vijf leden van het team hebben inmiddels veel materiaal van regeringen en non-gouvernementele organisaties gekregen.

De informatie zal geanalyseerd worden waarna verslag wordt uitgebracht aan VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali, vertelde Kalshoven. Hij onderstreepte nog eens dat de deskundigen 'politieagenten noch aanklagers' zijn.

China-orders vallen tegen

DEN HAAG – Minister Andriessen en staatssecretaris Van Rooy (Economische Zaken) verwachten dat de waarde van de export naar China volgend jaar oploopt tot 1 miljard gulden. Dat is een verdubbeling ten opzichte van 1991 maar aanzienlijk minder dan Andriessen voorspelde na zijn bezoek dit voorjaar aan de Volksrepubliek.

China zegde toe de handelsbetrekkingen met Nederland te verbeteren nadat het kabinet afzag van de levering van onderzeeboten aan Taiwan. Andriessen meldde de Kamer in mei na zijn bezoek aan China compensatie-orders ter waarde van 1,8 miljard gulden gerealiseerd te hebben. Ruim de helft daarvan (1,1 miljard) was 'hard', de rest bestond uit toezeggingen.

Uit een nota die gisteren naar de Kamer is verstuurd, blijkt de omvang van de compensatie-orders tegen te vallen.

Fabius komt voor in aidszaak

PARIJS – Laurent Fabius, oud-premier van Frankrijk en de huidige partijleider van de socialisten, wil zich naar vrije wil in het aidsschandaal verantwoorden voor het Franse hooggerechtshof.

Met deze verrassende aankondiging reageerde Fabius gisteren op de weigering van zijn eigen partij om akkoord te gaan met de vervolging van twee voormalige ministers vanwege hun betrokkenheid bij het schandaal rond met aids besmet transfusiebloed.

De socialisten besloten woensdag af te zien van de strafrechtelijke procedure tegen de toenmalige minister van sociale zaken, Georgina Dufoix, en de ex-staatssecretaris van gezondheid, Edmond Hervé.

Dit besluit, dat als een volkomen verrassing kwam, is de socialisten op behoorlijk wat kritiek komen te staan.

Jeltsin op Chinese Muur

● *De Russische president Boris Jeltsin loopt, begeleidt door veiligheidsagenten, over de Chinese Muur. Jeltsin bezocht gisteren Peking om te praten over economische en militaire samenwerking tussen Rusland en China.* Foto: REUTER

Commandant marechaussee Schiphol:

'Er zijn er bij die slaan en schoppen'

SCHIPHOL – Voor de zoveelste maal is de marechaussee op Schiphol in opspraak. Deze keer gaat het om een Roemeen die hersenletsel overhield aan een confrontatie met de grensbewakers. De man verzette zich in april dusdanig tegen zijn uitzetting dat zijn mond met plakband werd dichtgetaped. Gevolg: de man stikte bijna voor de ogen van zijn begeleiders.

Pas na enkele minuten kwamen zij in actie. Het gerechtelijk onderzoek is in handen van de rechter-commissaris. Schiphol-commandant Rico Mulder wil in afwachting van de uitslag van het onderzoek niet inhoudelijk op dit geval ingaan. Wel vindt hij dat de marechaussee weer eens onterecht in het verdomhoekje zit.

Mulder is de golf aantijgingen van de Vereniging Vluchtelingenwerk over het vermeende gewelddadig optreden van de marechaussee op Schiphol spuugzat. De militairen op Schiphol hebben als taak ongewenste vreemdelingen te weren. Mulder: „Dat gebeurt met de wet in de hand. In principe kunnen wij vreemdelingen op drie gronden de toegang weigeren: mensen met een ongeldig paspoort, mensen met onvoldoende middelen van bestaan en mensen met de status van ongewenste vreemdeling. Iedereen kan echter een beroep op politiek asiel doen. Wanneer zij dat kenbaar maken, dan komen zij automatisch in de asielprocedure terecht.

Grote misverstanden bestaan er volgens Mulder over het optreden van de marechaussee. „Wij zijn een uitvoerende instantie. Wij maken geen beleid. Dat doet justitie. De marechaussee heeft er geen enkel belang bij op eigen houtje asielzoekers te weren. Vluchtelingenwerk suggereert dat wel voortdurend. Ik durf te zeggen dat geen van mijn mensen zich hieraan schuldig maakt. Iedere klacht die in het Zwartboek van Vluchtelingenwerk verschijnt, wordt door de onafhankelijke rijksrecherche getoetst. Tot nu toe is in geen enkel geval gebleken dat de marechaussee iets te verwijten viel".

Over het geval van de Roemeen wil Mulder niet meer zeggen dan dat het spijtig is dat de man in een rolstoel is beland. „Ik ben benieuwd naar de uitkomsten van dat onderzoek. Vluchtelingenwerk heeft zonder het onderzoek af te wachten al met de vinger in onze richting gewezen. Dat vind ik verkeerd."

Jaarlijks zet de marechaussee zo'n negenduizend mensen het land uit. Dat zijn illegalen, mensen die in het kader van hun asielaanvraag uitgeprocedeerd zijn of criminelen. Van die 9000 verzetten zo'n 3000 zich lijfelijk tegen hun uitzetting. „Die mensen begeleiden wij tot het land van bestemming. De marechaussees gaan mee in het vliegtuig. Er zijn dagen dat ik zeventien man kwijt ben aan begeleiding."

Het verzet uit zich in huilen, schreeuwen, spugen, slaan, schoppen, bijten, polsen doorsnijden, scheermesjes inslikken en dreigementen. De geweldsinstructie van de marechaussee staat toe dat in het uiterste geval een onwillig iemand mag worden geboeid. Dat gebeurt vijf tot tien keer per week.

Tot april, toen de Roemeen invalide raakte, werd ook met plakband gewerkt om mensen de mond te snoeren. Staatssecretaris Kosto zei in de Kamer het gebruik van tape in exceptionele gevallen te gedogen. Mulder: „Wij gaan hier alleen toe over ter bescherming van onze mensen. Onlangs dreigde een Nigeriaan met het aids-virus en hing vervolgens in het dijbeen van een begeleider. Je kunt je voorstellen wat een spanning dat bij onze mensen teweeg brengt. Dit jaar alleen al zijn drie van mijn collega's gebeten."

„Als mensen echt niet meer te hanteren zijn, staken wij de uitzetting. Als zij bijvoorbeeld helemaal door het lint gaan. Het komt ook voor dat mensen pas in het vliegtuig amok maken. Wij hebben een keer een Marokkaan aan zijn stoel moeten vastbinden omdat hij het interieur afbrak."

Mulder schildert een portret van zijn mensen die zich nog strakker aan regels houden dan de gemiddelde padvinder. Mulder: „Ik ontken niet dat er weleens hard wordt opgetreden. Wij zijn mensen en wij maken weleens fouten. Bijvoorbeeld toen een groep van zeventien Somaliërs in het vliegtuig spontaan in jammeren uitbarstte. Een van mijn mensen ging enigszins door het lint en trachtte een vrouw met een servet het zwijgen op te leggen. Zijn collega's grepen hem echter vast. Met zo'n man volgt een gesprek. Mishandeling tolereer ik echter niet. Wie zich daar aan schuldig maakt, kan vertrekken. En als ik merk dat iemand er een eigen vreemdelingenbeleid op na houdt komt hij of zij in de problemen".

Rode Khmer neemt weer militairen VN gevangen

PHNOM PENH – De Cambodjaanse verzetsbeweging Rode Khmer heeft gisteren opnieuw 46 militairen van de vredesmacht van de Verenigde Naties gevangengenomen. Dat heeft VN-woordvoerder Eric Falt gisteren in Phnom Penh bekendgemaakt.

Enkele uren tevoren had de Rode Khmer in dezelfde provincie Kompong Thom een groep van 21 VN-manschappen vrijgelaten die woensdag waren gevangengenomen.

De 46 manschappen, allen Indonesische parachutisten, worden tegen hun wil vastgehouden in Phum O'Sala, het gehucht waar de militairen die eerder gisteren werden vrijgelaten ook gegijzeld werden, zei Falt tijdens een persbijeenkomst.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎711400 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Tot zaterdag 12 uur telefoonbeantwoorder eigen huisarts. Van zaterdag 12 uur tot zondagmorgen 10 uur Schiffers, ☎45.21.76. Van zondagmorgen 10 tot maandagmorgen 8 uur Uiterwaal, ☎45.30.59.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag, zaterdag en zondag Crützen, ☎44.03.33.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎214821. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Van de Wouw, Dorpstraat 153, ☎25.16.20.
Heerlen: Heerlen Zuid, Bautscherweg 52a, ☎42.32.33.
Landgraaf: Landgraaf, Pasweg 6 Schaesberg, ☎32.69.00. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Smithuis, Van Gronsveldstraat 2, ☎45.40.00.
Kerkrade-West: Bleijerheide-Nulland, ☎46.20.50.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Martens, Hoofdstraat 87, ☎21.22.14.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Lie, Vrusschemigerweg 23, ☎42.01.38. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎711400.
Kerkrade/Ubach over Worms/Nieuwenhagen/Eygelshoven: Diederen, Europaweg 201 Waubach, ☎31.23.41. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/Vaals/Wijlre/Wittem: Rijksen, Vaalserhaagweg 14 Vaals, ☎04454-62607. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/Hoensbroek/Schinnen: Gerrits, meysstraat 8 Wijnandsrade, ☎24.50.80. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade:: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Kerstdiner voor daklozen ook als protest bedoeld

HEERLEN – Het kerstdiner voor straatprostituées, dak- en thuislozen, op 24 december in Heerlen, komt niet alleen voort uit liefdadigheid. „We willen ook dit maatschappelijk probleem in kaart brengen en het politieke beleid aan de orde stellen," zegt organisator Raymond Belski.

„Een grote groep minima dreigt door allerlei besluiten af te glijden en ook op straat terecht te komen," vindt zijn college Henk Smol. Hij wijst met name op het mogelijk wegvallen van huursubsidies, de strengere houding van de Sociale Dienst en het verdwijnen van duizenden plaatsen bij de werkvoorziening.

De stichting Kerst zonder Drempel wil met het kerstdiner brede maatschappelijke belangstelling kweken voor het probleem dak- en thuisloosheid.
„We zijn daarom vooral uit op bijdragen van een gulden of een tientje van zo veel mogelijk burgers," zegt Belski: „Dat houdt een brede betrokkenheid in voor de dak- en thuislozen."

De organisatie van de kerstmaaltijd is al grotendeels rond. Zeker vijftig vrijwilligers worden op kerstavond ingeschakeld bij het maken en verstrekken van de maaltijden. In het Slaap- en Inloophuis worden tussen 20 en 22 uur maaltijden uitgedeeld. Op het Emmaplein is van 19 tot 21 uur een eettent geopend, op het Stationsplein tussen 20 en 22 uur. Binnen die tenten wordt de privacy van de dak- en thuislozen zo veel mogelijk gewaarborgd.

Zeistenaar moet ook problemen Onderbanken oplossen

Adviseur benoemd in brandweerconflict

Van onze correspondent

ONDERBANKEN – Brandweercommandant J. Dogger van de brandweer in Zeist is door Burgemeester en Wethouders van Onderbanken benoemd tot adviseur in het brandweerconflict in die gemeente. Dogger is ook in het conflict bij de brandweer van Eijsden vorig jaar als adviseur opgetreden. Dit is gisteren bekendgemaakt tijdens de gemeenteraadsvergadering van Onderbanken. De gemeenteraad heeft positief gereageerd op de benoeming.

De adviseur heeft als taak om het college van b en w te adviseren in de schorsing en het ontslag van enkele brandweerlieden van de vrijwillige brandweer van Onderbanken. Dogger moet de mogelijkheden bekijken om tot een aanvaardbare oplossing te komen en binnen twee maanden advies uitbrengen.

Het college van Onderbanken was verdeeld over het schorsingsbesluit. Wel zijn Burgemeester en Wethouders unaniem blij met de keuze van de adviseur. Het college zal zich onthouden van bemoeienissen tijdens de onderzoeksperiode. Burgemeester Houben heeft ook de gemeenteraad gevraagd dit te doen.

Eijsden

Eerder werd de adviseur J. Dogger ingezet bij het brandweerconflict in Eijsden. Dit probleem, dat begin dit jaar is opgelost, draaide om de toerusting van het vrijwillige korps in Eijsden.

Vier van de zeven geschorste brandweerlieden zaten gisteren in Onderbanken op de publieke tribune. Zij vonden Doggers taakomschrijving ietwat vaag en nemen daarom een afwachtende houding aan.

Gereed voor opvang

● *Met man en macht wordt gewerkt om huize Tieder voor maandag klaar te hebben als opvangcentrum voor ex-Joegoslaven.* Foto: KLAUS TUMMERS

Buurtbewoners Tieder: 'Laat ze maar komen'

Meer zorg dan vrees

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De omwonenden van huize Tieder in Brunssum maken zich eerder zorgen om de goede opvang van de Joegoslavische vluchtelingen, dan dat ze er bang voor zijn. Vanaf maandag wordt het voormalig bejaardenhuis bij hen in de buurt, daadwerkelijk gebruikt als opvangcentrum. Dan komen de eerste vluchtelingen uit andere opvangcentra naar Brunssum. Gisteravond zaten veertien buurtbewoners onder de enorme kerstboom in de burgerzaal van het bestuurscentrum om geïnformeerd te worden over het tijdelijk opvangcentrum (TOC) Tieder.

„Het verkeer rijdt veel te hard langs Tieder. Daar komen ongelukken van als die mensen daar komen wonen. Daar moeten jullie wat aan doen." Aldus één van de omwonenden. „Kunnen jullie niet een stuk stoep aanleggen langs de Merkelbekerstraat want anders moeten ze daar door de modder ploeteren," zei iemand anders. Bezorgdheid klonk er over de adequate opvang van de mensen. Maar toch ook wel enige vrees. „Wat gaan die mensen de hele dag doen?" vroeg iemand. En de dame die een café runt tegenover het opvangcentrum zei: „Als ze bij mij wat komen drinken dan vind ik dat prima, maar ik spreek geen woord Joegoslavisch, hoe moet dat dan?"

Bert Havenith (WVC), TOC-directeur Wil Hendrix alsook waarnemend directeur Bart Boesten gaven snel en direct antwoord. Er komt een team van vrijwilligers dat activiteiten op touw zet voor de in totaal 200 tot 240 vluchtelingen die er komen. Buurtbewoners hoeven niet te wachten tot de aangekondigde 'open dag' om een kijkje te nemen in het centrum. „Kom rustig eens een kopje koffie drinken en neem een kijkje bij ons," zei Hendrix. „De vluchtelingen worden uw nieuwe buren. U heeft van hen ook geen ander gedrag te verwachten dan van andere buren," meende Boesten.

Maandag staan dus de eerste tijdelijke bewoners van Tieder voor de deur. Geen ex-krijgsgevangenen, want die worden verspreid over diverse centra, maar gezinnen uit alle delen van het land. In de loop van januari worden ook twintig gehandicapte ex-Joegoslaven in Brunssum gehuisvest. Met het ziekenhuis en de Lucaskliniek worden gesprekken gevoerd over een eventuele inbreng van die zijde in de opvang van die groep.

Politie, gemeente, de vijftien man sterke staf en begeleiders, vrijwilligers, tolken, buurtbewoners, zij allemaal staan nu in de startblokken om met de opvang te beginnen. „Er hebben zich al twintig vrijwilligers opgegeven, maar we kunnen nog meer gebruiken," zegt Hendrix. Hij noemt het hartverwarmend wat er allemaal al voor het opvangcentrum is gedaan. Het personeel van de gemeente heeft afgezien van kerstpakketten en het geld ervan beschikbaar gesteld; de winkeliersvereniging van Brunssum zet 25 versierde kerstbomen in het centrum; de Baptistengemeente van Afcent houdt een inzamelingsactie, de bakkers van Schinveld brengen maandag vlaaien; particulieren komen kleren en speelgoed brengen.
Twee vrijwilligers zitten inmiddels in het opvangcentrum aan de telefoon om alle giften en toezeggingen in goede banen te leiden. „We kunnen eigenlijk alles goed gebruiken, maar het is toch altijd goed als er even overleg gepleegd wordt," meent de directeur.

in gesprek

● Heksenberg

Ondergetekende heeft kennis genomen van de ingezonden brief van een aantal leden van de Groepering Heerlen-Noord. Dit naar aanleiding van mijn initiatief om te komen tot borden met de wijkaanduiding Heksenberg.

De briefschrijvers stellen ten onrechte dat ik vind dat de Groepering alleen aandacht heeft voor Heerlerheide en niet voor Heksenberg. Ik heb alleen gezegd dat de Groepering niets heeft gedaan aan de wijkaanduiding Heksenberg.
HEERLEN C. Steyaert
(discussie gesloten)

Huisdealers aangehouden

KERKRADE – Drie huisdealers zijn afgelopen woensdag aangehouden bij een inval in hun woning. De narcotica-afdeling van de politie in Kerkrade arresteerde ook vier gebruikers van harddrugs die in het pand aanwezig waren. In de woning van M.T. (22), J.C.(22) en M.V.(22) vond de politie vijftig gram harddrugs en een geldbedrag van 2000 gulden, afkomstig van de handel in drugs. De politie heeft de drugs en het geld in beslag genomen.

Schilderverbod asbestplaten

LANDGRAAF – Woningvereniging Schaesberg krijgt geen ontheffing van het Bedrijfsschap voor het Schildersbedrijf om de asbesten borstweringen van de flats Achter de Winkel te schilderen.

De Socialistiese Partij in Landgraaf, die de zaak aanhangig maakte, wil dat alle asbestplaten worden verwijderd. Directeur G. van de Bongard van de woningvereniging zegt dat daarover nog geen besluit is genomen. „We hebben de beslissing van het bedrijfsschap zelfs nog niet ontvangen. Maandag vergadert ons dagelijks bestuur. Hopelijk dat we dan een beslissing kunnen nemen."

Dronken rijders aangehouden

HEERLEN – De Heerlense politie heeft woensdagnacht twee Heerlenaren bekeurd, omdat ze dronken achter het stuur zaten. Van een 51-jarige man werd de auto in beslag genomen. Een 31-jarige Heerlenaar moest zijn rijbewijs inleveren. Het voertuig van de 51–jarige Heerlenaar was niet verzekerd en bovendien in zeer slechte staat. De man werd gepakt op de Akerstraat–Noord. Hij had een alcoholpromillage van 1,77. De andere Heerlenaar (31) werd gecontroleerd op de Caumerweg. Hij had een promillage van 1,80. Zijn rijbewijs werd direct ingevorderd.

Seniorenraad heeft kritiek op minicontainer

HEERLEN – De Heerlense seniorenraad heeft grote kritiek op (de invoering van) de mini-containers. Voor ouderen zijn de huisvuilcontainers onhandelbare dingen, vindt de Seniorenraad.

„De gemeentelijk informatie heeft meer het karakter gehad van propaganda voor de containers dan van voorlichting erover," schrijft voorzitter Paul van der Hijden. Hij verwijt de gemeente geen advies gevraagd te hebben aan de Vrouwen- en Seniorenraad. Volgens de Seniorenraad is alleen naar het economische voordeel gekeken.
De hoogte van de mini-container is voor ouderen ongeschikt. Je moet het vuilnis hoog optillen en het reinigen is moeilijk. Ook de hygiëne wordt volgens de senioren niet bevorderd. Het milieuvoordeel is de Seniorenraad niet duidelijk nu ook composteerbaar afval en oud papier in de container verdwijnen. In Heerlen is het leed reeds geschied, vindt Van der Hijden, maar de Seniorenraad wil andere gemeenten waarschuwen.

Bij de koffie

Jeugd

● *De huidige jeugd is wel eens het mikpunt van critici. En zeker de voetbaljeugd. De jeugdvoetballers van de Schaesbergse voetbalvereniging R.K.O. N.S. verdienen echter alle lof. De junioren van die vereniging kwamen met een flink aantal spelers bijeen in de voetbalkantine van RKONS om er kerststukjes te maken. Alle gemaakte kerststukjes werden vervolgens netjes bezorgd in Huize Op de Bies. Wij denken dat de RKONS-jeugd daarmee hoog heeft gescoord!*

Vogels

● *Het JVN uit Nuth houdt op zondag 20 december een vogelexcursie naar de grindgaten nabij Roermond. De meest voorkomende vogelsoort is de watervogel maar ook de zeldzame stootvogel komt in dit gebied voor. In de omgeving van de grindgaten leven minimaal veertig verschillende vogelsoorten. Deelname aan de excursie is voor iedereen gratis. De tocht gaat, ook als het regent, gewoon door. Het vertrek is om acht uur 's morgens vanaf de markt in Nuth. Ziet u ze al vliegen?*

Wegkruis

● *De corpus van het 'scheve kruis' is sinds enige tijd verdwenen. Dit kruis staat op het pad dat de verbinding vormt tussen de Kennedylaan en de Daelseweg (van Benzenrade naar Ubachsberg). Het kruis heeft een speciale betekenis omdat het op de plek staat waar Paus Leo IX in 1049 een Heilige Mis heeft opgedragen, nadat hij de Sint Laurenskerk in Voerendaal had ingezegend. Het gebied draagt nog steeds de naam Altaarsbeemde. De Weltense gemeenschap hoopt dat het kruis binnenkort weer compleet is. Een beter cadeau voor kerst is er niet.*

Koffie

● *Ondernemers uit de Wijngrachtpassage zijn apetrots op hun passage. Het overdekte winkelgebied in het centrum van Kerkrade is versierd volgens een speciaal ontwerp met ballen, linten en natuurlijk veel kerstgroen. Wat eigenlijk nog aardiger is, is een stand van de wereldwinkel die daar vier dagen wordt opgesteld. Op zaterdag, zondag, maandag en dinsdag kan het winkelende publiek daar terecht voor eerlijke koffie en thee en verder voor diverse etenswaren en handwerkspullen uit de Derde Wereld. Gelukkig maar, want waar zijn de Wereldwinkels hier gebleven? De kraam staat er zaterdag- en zondagmiddag en op maandag en dinsdag 's middags en 's avonds.*

Marathon

● *Honderd leerlingen van het Grotiuscollege in Heerlen gaan zich op 7 en 8 januari storten in een lesmarathon van 36 uur. Met de opbrengst die ze via sponsoren hopen binnen te halen willen ze iets doen voor Joegoslavië en Somalië. Het zijn de klassen van 4-havo, 4-atheneum en 4-gymnasium. De jongere scholieren kregen geen toestemming van hun ouders om zo lang les te krijgen, de oudere zijn bezig met hun eindexamens. Ze beginnen donderdagochtend om half negen en gaan de hele nacht door tot vrijdagavond half negen. De rector zou ook meedoen. Natuurlijk zijn de leerlingen bekaf aan het eind, maar ze zullen er nog altijd beter aan toe zijn dan hun leeftijdgenoten in Joegoslavië en Somalië. En daar is het om te doen.*

Deskundigen in kasteel

● *Een commissie van deskundigen kwam gisteren vanuit het hele land naar Hoensbroek om te adviseren over de mogelijkheden van het kasteel als museum. In het voorjaar moet al een rapport hierover gereed zijn. In de commissie hebben zitting: adjunct-directeur J. ter Molen van museum Boymans van Beuningen, museumconsulent Limburg P. Franssen, R. de Haas van de rijksdienst Beeldende Kunst, ex-directeur G. Heuss van de rijksdienst Kastelenbeheer en C. Quarles van Ufford, directeur van de stichting vrienden der Gelderse kastelen.* Foto: KLAUS TUMMERS

Hoensbroekenaar wil familie uit Joegoslavië halen

HOENSBROEK – De 26-jarige Hoensbroekenaar Salko Topalovic onderneemt momenteel in de Kroatische hoofdstad Zagreb pogingen om zijn familie dat land uit te krijgen.

In totaal zeventien ooms, tantes, nichten en kinderen daarvan, verblijven in een moskee. Oorspronkelijk woonden ze in de buurt van Travnic. Het oorlogsgeweld in Bosnië heeft hen daar verdreven. Topalovic wil ze naar Nederland halen. Het wachten is op visa.

Salko Topalovic kwam vier jaar geleden naar Nederland, nadat hij in zijn geboorteland Mieke Hool (24 jaar) uit Vaesrade had leren kennen. Ze was daar op vakantie en raakte verliefd op Salko. Hij kwam met haar mee naar Nederland en ze wonen sinds die tijd samen in Hoensbroek.
„In oktober is Salko voor het eerst naar Joegoslavië geweest om zijn familie te zoeken. Hij vond toen een aantal in een school en in een kelder in Travnic. Maar hij kon ze niet meenemen naar Nederland. Daarna is hij nog eens met een kennis er naartoe geweest, eigenlijk met de bedoeling ze mee terug te nemen."

Mieke Hool, haar familie en vrienden hadden in Hoensbroek en Vaesrade de nodige maatregelen getroffen om de familie op te vangen, maar ook toen kwam Salko onverrichterzake terug naar Nederland. Drie weken geleden is hij voor de derde keer gegaan, nu met zijn eigen auto. Hij had eigenlijk kans op een baan hier in Nederland, maar hij vond het nu belangrijker zijn familie in Joegoslavië te helpen. De baan gaat aan zijn neus voorbij.

Regelmatig belt hij naar Nederland. „Hij moet de papieren van de familie in orde maken. Het Nederlandse consulaat in Zagreb werkt er echter niet hard aan. Salko moet eigenlijk ook verklaren dat hij voor de zeventien familieleden hier in Nederland zal zorgen, maar dat kunnen we natuurlijk maar zeer tijdelijk. We zullen daarna een andere oplossing moeten vinden," zegt zijn vriendin.

Inmiddels is ook de Stichting Bosnië ingeschakeld. „Wij bellen dagelijks met de groep familieleden van Salko in Zagreb," zegt woordvoerster Hélène de Jong: „We proberen ook van hieruit te bewerkstelligen dat ze visa krijgen. Het consulaat in Zagreb wordt echter bemand door Kroaten. Er zijn geen Nederlanders.

Het enige dat ontbreekt is visa voor deze mensen. Zodra ze die hebben, kunnen ze het land uit. We proberen nu ook via het ministerie van Justitie enige druk uit te oefenen, maar het duurt allemaal erg lang."
Mieke Hool verwacht niet dat ze haar vriend vóór Kerstmis terugziet. „Hij moet de papieren in orde maken en dat is niet zijn sterkste punt."

OPENBARE BEKENDMAKING

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Roer en Overmaas,

maakt bekend,

dat in de openbare vergadering van het college van hoofdingelanden, welke gehouden zal worden op maandag 21 december 1992 om 10.00 uur in het waterschapshuis, Parklaan 10 te Sittard,

naast de gebruikelijke onderwerpen de navolgende voorstellen behandeld worden:

- Vaststelling van de begroting 1993;
- Wijziging van de Omslagverordening met bijbehorende tarieventabel voor het belastingjaar 1993;
- Aangaan van vaste geldleningen;
- Aangaan van kasgeldleningen, daggeldleningen en/of rekening-courant-overeenkomsten, alsmede tijdelijke belegging van gelden in 1993;
- Beschikbaarstelling van een investeringskrediet ten behoeve van plankosten en grondverwerving voor de op grond van het concept-voortschrijdend werkenoverzicht 1993 in 1993 in voorbereiding te nemen projecten;
- Beslispunten nieuwe waterschapsreglementering.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris, W.H.Th. van Megen
de voorzitter, drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap Roer en Overmaas
Parklaan 10, Sittard.

Provincie Limburg

mededeling M 399/51-92 **Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van een aanvraag om ontheffing.**

Aanvraag van:
A.W. van Stekelenborg, Hubert Cuyperslaan 44 te Baexem d.d. 10 november 1992 om ontheffing voor het hebben van een sloperij van non-ferro metalen op het adres Hubert Cuyperslaan 44 te Baexem (92/56889 - Bv 10761).

Tervisielegging.
De aanvraag ligt ter inzage vanaf: 21 december 1992: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Heythuysen tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Gemotiveerde bezwaren kunnen door eenieder tot 21 januari 1993 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die daarom telefonisch verzoekt (043-897632) kan tot 14 januari 1993 mondeling bezwaren inbrengen.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar maakt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Op 25 november 1992 zijn in het huwelijksgoederenregister ter griffie van de arrondisementsrechtbank te Maastricht, onder nummer 17043 ingeschreven de bij akte op 20 november 1992 verleden voor notaris mr. H. J.M. Van de Weijer te Heerlen, staande huwelijk gemaakte huwelijksvoorwaarden tussen de echtelieden **P.M.J. Spoel** en **M.M. Hendriks**, beiden wonende te Heerlen.

Van de Weijer & Leussink,
notarissen te Heerlen.

imburgs agblad

Vrijdag 18 december 1992 ● Pagina 17

Medailles en 'lieve brieven' ontvreemd uit woning

Ellen van Langen bestolen

DOOR HARRY MURÉ

AMSTERDAM – Inbrekers hebben zich begin deze week toegang verschaft tot de woning van Ellen van Langen in Amsterdam en een aantal dingen van hoge immateriële waarde ontvreemd. Zo miste de olympische kampioene bij een eerste inventarisatie onder andere de eremedailles van de steden Amsterdam en haar voormalige woonplaats Oldenzaal. Bovendien hebben de dieven een gedeelte van de stapels post die zij na de Spelen ontving, meegenomen. De gouden olympische plak is niet gestolen. Die had de atlete eerder zekerheidshalve gedeponeerd in een kluis bij een Amsterdamse bank.

● *Olympisch kampioene Ellen van Langen heeft weinig te lachen.*

Archieffoto: LD

Ellen van Langen is pas sinds kort terug in Nederland na een langere vakantie in Amerika. Haar vriend Hans Koeleman, die in Los Angeles studeert, vertoeft daar nog steeds en komt pas vlak voor de kerst weer over. Ze wonen samen in een huis in de Amsterdamse wijk De Pijp.

Op het moment dat de onverlaten hun kans schoon zagen, was Ellen van Langen naar de avondtraining, maar de inbraak kan ook op een ander tijdstip hebben plaatsgevonden. Ze heeft het verschrikkelijk druk met verplichtingen en afspraken en is weinig thuis.

Naar gevoel

De sportvrouw van het jaar 1992, die volgende week woensdag als zodanig zal worden gefêteerd, reageerde geschokt. Ze heeft meteen aangifte gedaan bij de politie. „Het hele huis lag overhoop. Een naar gevoel als je merkt dat er vreemden binnen zijn geweest."

Het ergste is het verdwijnen van de fanmail. „Daar waren heel lieve en fijne brieven bij. Ik had die mensen, als ik straks weer wat meer tijd krijg, persoonlijk willen antwoorden. Dat kan nu jammer genoeg niet meer." Ellen van Langen begrijpt niet wat de bedoeling van de dieven is geweest. „De spullen die ze hebben meegenomen, zijn voor hen toch volslagen nutteloos?" De post is De Pijp uit. Ze hoopt nu maar dat ze van de stadspenningen nog replica's kan krijgen.

Naambordje

Ofschoon Ellen van Langen had verwacht dat de drukte rond haar persoontje na het lange verblijf in Amerika een tikje geluwd zou zijn, blijven supporters, media en 'zomaar allerlei mensen op straat' haar achtervolgen. „Ik waardeer die belangstelling van harte, maar soms is het wel moeilijk." Ze heeft daarom met ingang van vorige week een geheim telefoonnummer. Bovendien heeft ze het naambordje op de voordeur verwijderd, „maar dat heeft dus vooralsnog weinig geholpen."

Het zat de sportkampioene, die de training op de baan inmiddels heeft hervat en weer probeert te wennen aan het ritme van alledag, ook in andere opzichten niet mee. Bij het verlaten van haar woning vond ze haar auto niet. Navraag bij de politie leerde dat de (fout geparkeerde) wagen was weggesleept. „Nou, dan maar met de fiets, dacht ik." Maar die was ook gejat. „Waarop ik van woede de voordeur met zó'n smak heb dichtgegooid, dat de ruit eruit vloog."

Bobby Fischer spreekt van 'joodse hetze'

BELGRADO – Oud-schaakwereldkampioen Bobby Fischer, die door de Amerikaanse autoriteiten in staat van beschuldiging is gesteld wegens schending van het internationale embargo tegen Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro), heeft de joodse gemeenschap de schuld gegeven van de hetze die tegen hem wordt gevoerd.

„Met name de New York Times, die wordt gecontroleerd door rijke joden, zit achter deze beschuldigingen aan mijn adres," zei de 49-jarige Amerikaanse schaker, die tegenwoordig heel wat vaker wordt afgeschilderd als gestoord dan als geniaal. Hij deed zijn uitspraken tijdens een persconferentie in Belgrado.

In het voormalige Joegoslavië speelde hij deze herfst een tweekamp met zijn oude rivaal Boris Spasski. Hij hield aan de zege ruim vijf miljoen gulden over.

„Ik heb tot nu toe niets zwart op wit gekregen," vervolgde Fischer die ook zei gewend te zijn aan dit soort pressie. „Ik zou graag rechtstreeks van de Amerikaanse regering vernemen waarvan ik word beschuldigd. Tot nu toe heb ik alleen de artikelen in de Amerikaanse pers gelezen. Ik ben blij dat ik in Joegoslavië ben en ik ben niet plan mijn verblijf hier te laten vergallen."

Nysåther kan aan de slag

MAASTRICHT/SITTARD – Het ministerie van Sociale Zaken heeft gistermorgen een arbeidsvergunning afgegeven aan de Noor Kenneth Nysåther van Fortuna Sittard. Dat houdt in dat de spits met onmiddellijke ingang speelgerechtigd is voor de Sittardse club. Na de winterstop zal Nysåther tijdens het degradatieduel FC Den Bosch - Fortuna op 16 januari zijn debuut maken. De complete selectie van de Sittardse club sloot gisteravond op uitnodiging en met de technische staf de eerste helft van het seizoen af in Bowlingcentrum Maastricht.

● SKISPRINGEN – Schansspringer Matti Nykänen zal morgen bij de wereldbekerwedstrijd in Sapporo weer op de ski's stappen. De 29-jarige viervoudig olympisch kampioen, die wegens zijn wilde levensstijl buiten de Finse selectie voor Albertville werd gehouden, is door de Japanse organisatoren uitgenodigd om als voorspringer het evenement te openen.

● VOETBAL – Schorsingen voor één wedstrijd: Metmann (ADO Den Haag), Van Corstanje, Van der Sleen en Smeets (Eindhoven), Dikken (Heracles), Paus (FC Twente), Rayer (VVV), Koggel en Duim (FC Zwolle).

● VOETBAL – De wedstrijd tussen de tweede elftallen van Fortuna Sittard en TOP, die gisteravond in de Baandert gespeeld zou worden, is wegens de slechte terreinomstandigheden afgelast.

Raymond Meijs in put na val

Van onze correspondent
BAIR VERHEESEN

VALKENBURG – Profwielrenner Raymond Meijs uit Valkenburg is gistermiddag tijdens een trainingstocht ten val gekomen. Hij hield er een zwaar geblesseerde linkerpink aan over. Op de weg van Bingelrade naar Treebeek, waar hij op dat moment samwen met Patrick Strouken en Valery Lemmens reed, kwam hij met zijn voorwiel in een riooldeksel terecht. „Het gebeurde op een stuk 'vals plat' waar ik op de macht naar boven wilde," vertelde Meijs gisteravond. „Ik ben toen uitgegleden en in dat deksel terecht gekomen." In het Brunssumse ziekenhuis, waar hij door de politie naar toe werd gebracht, constateerde men na het maken van foto's dat er een botje was afgebroken. „Die pink stond na de val helemaal gedraaid," aldus Meijs. In eerste instantie wilde men de pink drie weken in het gips zetten, maar uiteindelijk werd hij ingetaped, samen met de ringvinger. „Ik mag fietsen," aldus Raymond Meijs, die van 'een geluk bij een ongeluk' sprak. „Ik hoop over enkele dagen weer op de fiets te stappen." Overigens tekent de 24-jarige Meijs morgen zijn officiële contract (een jaar) bij La William, de ploeg van Rudy Pevenage.

Roep om terugkeer De Mos

● *Aad de Mos als triomfator Achter de Kazerne bij KV Mechelen. Misschien is de oefenmeester binnenkort weer te bewonderen in die andere voetbaltempel van België, het Constant VandenStockstadion van Anderlecht, want ofschoon Anderlecht met drie punten voorsprong op Standard Luik aan de leiding gaat in de Belgische competitie, wordt de kritiek op trainer Luka Peruzovic steeds luider. Een groot deel van de selectie, onder aanvoering van Graeme Rutjes, hekelt zijn tactische aanpak. Een aantal spelers roept zelfs openlijk om de terugkeer van Aad de Mos. Zij vinden dat zijn strijdwijze in elk geval beter paste bij de club. Behalve de naam van De Mos, die in Brussel nog steeds op de loonlijst staat, circuleert in het Astridpark de laatste dagen nadrukkelijk ook die van de momenteel in Duitsland werkzame Morten Olsen.*

Archieffoto: LD

Golfer Parry begint WK sterk

MONTEGO BAY – Craig Parry voelde zich op de eerste dag van het WK golf voor profs in zijn element op de winderige baan van de Tryall Golf Club, gelegen aan de rand van de Caribische Zee. De Australiër, in zijn geboorteland gewend aan de nodige windvlagen, bleef als enige van de 28 deelnemers onder par.

Parry (26) ging rond in 68 slagen, twee onder het baangemiddelde.

Met een voorsprong van drie slagen gaat hij de tweede dag in van het met ruim vijf miljoen gulden gedoteerde toernooi. Norman, O'Malley, Faldo en Roe kwamen op 71 uit. Titelverdediger Fred Couples had met 77 slagen een slechte start.

De Amerikaan was niet de enige, die lang werk had op de moeilijke baan. De straffe oceaanwind belemmerde vele spelers. Sommigen hadden zeven, acht en zelfs negen slagen nodig om één hole te maken.

Aarzelende EK-start driebanders

DORDRECHT – Sommige driebanders weten maar niet van ophouden. Een week na de apotheose van het seizoen voor profs op Palma de Mallorca meldden de contractspelers Blomdahl, Jaspers en Dielis alsmede eenentwintig andere biljarters zich in Dordrecht voor de Europese titelstrijd van landenteams.

Het decor: een sporthal, voor de gezelligheid afgehangen met zwart/grijze gordijnen. Vier tafels, negen landen, twaalf ploegen, wat vrienden, bekenden en andere liefhebbers op de tribunes. „Schrijf nou niet dat het toernooi geen klap voorstelt," zegt Dick Jaspers, „maar natuurlijk is de status minder dan bij de wereldbeker."

Na een dag zijn de tussenstanden voor de Nederlandse ploegen in evenwicht. Voor Nederland A won Jaspers in twee sets en met een moyenne van 2,000 van de Spanjaard Sanchez. Havermans verloor van Herbon.

Nederland B, met de zwaargewichten Habraken en Weijenburg, kwam twee keer in actie, tegen België A en Duitsland B. Habraken haalde 's ochtens een gemiddelde van bijna twee tegen Koen Ceulemans. Toch verloor hij in drie sets, twee keer met 14- 15. 's Avonds revancheerde hij zich tegen de Duitser Schirmband. Teamgenoot Weijenburg versloeg Stroobants en ging onderuit tegen Bettzieche.

Meijer moe, maar voldaan

MEERSSEN – Met de eerste ochtendvlucht vanuit Istanboel is Erik Meijer gistermiddag moe, maar voldaan teruggekeerd in zijn woonplaats Meerssen. Nog nagenietend van zijn avontuur met Oranje in Turkije, was rust het eerste waar de MVV-spits naar snakte. Daar kwam het echter niet van, want Meijer moest met MVV aantreden voor de (lichte) middagtraining. Pas daarna kwam de zo verrassend voor het Nederlands elftal geselecteerde aanvaller aan wat slaap toe. Na de welverdiende rust was het tijd voor een weerzien met zijn vriendin. „Voor haar moet ik nou toch echt wat tijd vrijmaken, want dat is er de laatste dagen bij ingeschoten," aldus Meijer.

Diliberto naar De Haantjes

GELEEN – Zaalvoetbalclub De Haantjes heeft zich versterkt met Silvio Diliberto. De naar de amateurs teruggekeerde ex-Roda JC'er debuteert vanavond (21.15 uur) bij de Beekse club in de thuiswedstrijd tegen Hooghuis Sport. Voor het eerst is dan ook de van Buchten afkomstige spits Kligi van de partij bij de bedreigde eredivisieploeg. De toegang is gratis. In Glanerbrook Geleen begint om 21.00 uur het duel in de eerste divisie tussen Bouwfonds en FCD Roermond. De ploeg van koploper H. Meyers gaat op bezoek bij Molier.

Kernploeg naar NK Supersprint

GRONINGEN – De sprinters Gerard van Velde en Nico van der Vlies doen morgen in Groningen mee aan het NK Supersprint over de afstanden 100, 300 en 500 meter. Al in een vroeg stadium was afgesproken dat het tweetal, dat heeft meegedaan aan de wereldbekerwedstrijden in Japan en Zuid-Korea, niet mee zou gaan naar de interlandwedstrijd in Hamar (zondag). De sprinters vertrekken volgende week naar een trainingskamp in de Italiaanse wintersportplaats Collalbo. Bij de vrouwen komt met Christine Aaftink, Herma Meijer en Renske Vellinga ook de nationale sprinttop aan de start in Groningen.

Jeugdtoernooi voor judoka's

KERKRADE – In sporthal Kerkrade-West wordt morgen van 10.00 tot 17.00 uur een juniorentoernooi voor judoka's gehouden. In totaal zullen 350 Limburgers deelnemen aan het evenement dat door de judoclubs Nippon en Arashi-Nulland in goede banen wordt geleid.

Bond en clubs bundelen krachten

BUNNIK – Tijdens een drukbezochte vergadering van de zogenaamde Topsportliga heeft de noodlijdende basketbalbond in samenwerking met de clubs uit de hoogste afdelingen een flinke aanzet tot een Topsportplan gegeven. Ook werd het jeugdbeleid van een breder draagvlak voorzien. De bereidheid bij beide partijen om de krachten te bundelen was groot. Drie werkgroepen werden gevormd, die eind januari hun bevindingen in een rapport kenbaar moeten maken. Op basis daarvan zal het Topsportplan worden opgesteld.

Ruim 180 miljoen gulden voor bokswereldkampioen

Mammoetcontract voor Riddick Bowe

NEW YORK – Bokser Riddick Bowe, nieuwbakken wereldkampioen bij de zwaargewichten, heeft met twee Amerikaanse televisiemaatschappijen een mammoetcontract afgesloten. De verbintenis omvat zes titelgevechten en is goed voor een bedrag van ruim 180 miljoen gulden.

Het is de duurste overeenkomst uit de bokshistorie van de Amerikaanse televisie. Oud-titelhouder Mike Tyson tekende in 1987 een contract voor acht partijen tegen een gage van vijftig miljoen gulden. „Ik hoop dat jullie een gelukkig Kerstfeest hebben", glimlachte Bowe tijdens een persbijeenkomst. „Voor mij is dat nu zeker het geval."

Twee kabelnetten (HBO en TVKO) zijn betrokken bij de overeenkomst. Details van het opmerkelijke contract werden niet bekend gemaakt. Het verloop van de profcarrière van de voormalige straatjongen is uiteraard van groot belang voor de uitwerking van de „superdeal". Indien Bowe zijn gordel snel verspeelt, wordt het contract aangepast.

Zijn eerste titelgevecht is op 6 februari vastgesteld. Een tegenstander is nog niet aangewezen. Bowe streeft in 1993 naar vier duels om de wereldtitel. De nieuwe ster, die vorige maand Evander Holyfield onttroonde, verloor deze week zonder slag of stoot zijn wereldtitel van de WBC. Deze organisatie wilde Bowe tegen de Brit Lennox Lewis om het mondiale kampioenschap laten boksen. De Amerikaan had echter geen trek in dat weinig lucratieve gevecht en gooide zijn WBC-gordel tijdens een persconferentie demonstratief in de vuilnisbak. Hij blijft wereldkampioen voor de machtige WBA en IBF, de twee andere internationale boksbonden.

Marlies Thevissen 'gezinshoofd' van Geevers VCL

Volleybal als eerste levensbehoefte

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

LANDGRAAF – Vijfentwintig jaren clubtrouw gingen ongemerkt voorbij. Speelsters, die zij als jeugdtrainster de eerste volleybalbeginselen bijbracht, zijn intussen weer uit de hoofdmacht verdwenen. Maar Marlies Thevissen (40) is nog altijd prominent aanwezig in het eerste team van Geevers/VCL. Als een standvastige rots in woelige tijden. Fel, wilskrachtig en met een karrevracht aan routine en lef haar geringe volleyballengte (1,67 meter) moeiteloos compenseerd. Kortom, een karakterspeelster zoals er tegenwoordig helaas nog maar weinig op de velden rondlopen.

Afgelopen week incasseerde Geevers/VCL in Veldhoven een forse nederlaag bij titelkandidaat Were Di. Marlies Thevissen had lak aan het krachtsverschil. Ze ging, zoals altijd, voorop in de strijd. Inpratend op haar ploeggenoten, corrigerend en stimulerend tot het laatste fluitsignaal. „Helaas, we kwamen niet op gang," moest ze na afloop toegeven. Vroeger was Marlies Thevissen na een nederlaag een weekeinde lang chagrijnig. In de loop der jaren heeft ze geleerd te relativeren: „Maar als ik tussen de lijnen sta, wil ik altijd winnen. Nog steeds."

Gezin

Volleybal is in het gezin Thevissen een eerste levensbehoefte. Echtgenote Lex, die het in een grijs verleden zelfs tot international schopte, is bij Geevers/VCL trainer van het tweede team en slaat zelf nog een balletje in het derde. Dochter Marieke (13) werd onlangs geselecteerd voor het districtsteam, terwijl zoon Sander (12) het even probeerd op het voetbalveld, maar intussen al te kennen heeft gegeven het volgend seizoen weer te gaan volleyballen.

„Het is de de loop der jaren altijd een enorm geregel geweest het om gezin, werk en sport te kunnen combineren. Desondanks is het elk moment de moeite waard geweest," merkt de partime-onderwijzeres op.

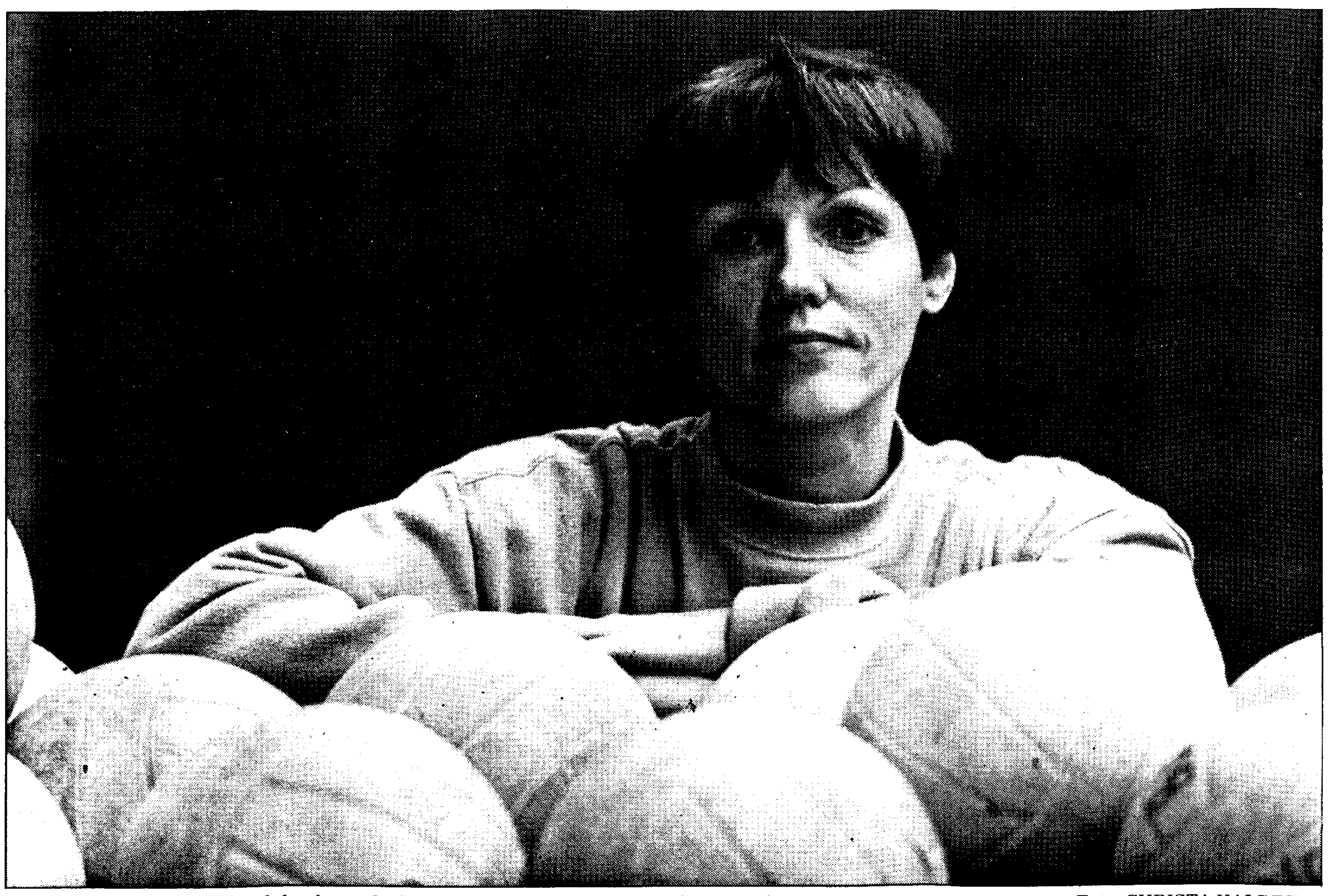
Ze beschikt over een blijkbaar goed gestel om te sporten: „In al die jaren ben ik nimmer ernstig geblesseerd geweest. Ik heb nooit gerookt of gedronken. Daarom sta ik er waarschijnlijk vandaag nog. Al begint mijn rechterknie de laatste tijd tekenen van slijtage te vertonen. Toen ik nog op de Pedac studeerde, was het altijd mijn liefste wens om ook de akte S voor lichamelijke opvoeding te halen. Die cursus werd helaase op zaterdag gegeven, de dag waarop ik moest volleyballen."

Opmars

In 1966 meldde Marlies Thevissen zich aan bij 'meester' Spronk, trainer en oprichter van het toenmalige Petrus & Paulus, inmiddels opgegaan in Geevers/VCL. Na één training bij dames 2 schoof de talentvolle nieuwkomer meteen door naar de hoofdselectie. Daar maakte ze de opmars mee van de derde klasse district naar de, op een na, hoogste speelklasse: de eerste divisie.

Degradatie is een onbekend fenomeen voor de oudgediende. In de jaren dat de damesselectie van Geevers/VCL terugzakte naar het huidige niveau: de derde divisie, speelde ze tussen haar zwangerschappen door in het tweede team. Door het grote verloop moet Geevers/VCL elk seizoen knokken voor lijfsbehoud.

Marlies Thevissen: „Al een jaar of vier neem ik me voor een vlaai en een rondje te geven om daarna weer in het tweede te gaan spelen. Maar ik sta er nog. Een beetje gecharmeerd door de gedachte dan men mij nog steeds nodig heeft, dat wel. Ik denk dat ik het nog even volhou. Tot mijn dochter Marieke zo ver is dat ze mijn plaats in het eerste kan overnemen."

● *Marlies Thevissen heeft heel wat ballen tijdens haar volleycarrière versleten.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Monstertoernooi in Sportpaleis Hendriks

Van onze correspondent

HOENSBROEK – Rond de jaarwisseling wordt in het sportpaleis Hendriks in Hoensbroek weer het Cadac-Brey-Consten tennistoernooi verspeeld. Ook dit jaar weer een monsterevenement. Meer dan 850 partijen moeten tussen 23 december en 3 januari door wedstrijdleider John Sistermans ingepland worden om op de finalezondag de finales te kunnen laten spelen.

In de B1-klasse heeft Sistermans bij de heren als een heel sterk deelnemersveld bij elkaar weten te krijgen: 39 B1-spelers in getal.

Talentvolle Limburgse jeugdspelers Ramon Lacroix en Rogier Wassen zijn van de partij. Zij zijn bij de heren als de nummers 1 en 2 geplaatst. De routiniers Tony Bokhorst en Rob van Oppen worden als de grootste belagers voor de titel gezien, want Sjeng Schalken en Stefan Koch ontbreken onder de deelnemers.

Bij de dames zijn de favorieten Janou Savelkoul en Lili Mostard. Mara Eijkenboom, Pascalle Druyts, Frauke Joosten en Jenny Tielman zijn, deels door blessures, deels door verblijf in het buitenland, niet aanwezig. Vanaf 27 december zijn er dagelijks vanaf 12.00 uur partijen in de B1- en B2-klasse te zien op de beide center courts.

amateurs op zondag

Eerste klasse F
Miranda-RKONS

Tweede klasse A
Heksenberg-Heerlen Sport

Tweede klasse B
EVV-Tiglieja
FCV-Belfeldia
De Ster-Haslou

Derde klasse A
GSV'28-SC WVV'28

Derde klasse B
Buchten-Passart
Heerlen-Minor
Heilust-Vaesrade

Derde klasse C
Swift'36-Rios'31
Brevendia-DESM
Roosteren-Merefeldia

Vierde klasse A
Amicitas-Willem I
Schimmert-RKASV

Vierde klasse B
RKMVC-Klimmania
Slenaken-Keer
Simpelveld-Gulpen

Vierde klasse C
Waubachse Boys-SVK
FC Hoensbroek-FC Gracht
RKTSV-SCKR

Vierde klasse D
BVC'28-Schinveld
RKDFC-Mariarade
NEC'92-Susterse Boys

Vierde klasse F
Victoria-Crescentia
Beegden-Haelen

'Beslissing om te stoppen was opluchting voor mij'

Belinda Heusschen uitgefietst

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – Het dameswielrennen leeft in Nederland maar niet in Limburg. Slechts een handvol actieven in onze provincie heeft het lef om in wedstrijden uit te komen. Dat aantal is nu weer met één verminderd. Belinda Heusschen (22) die zich aanvankelijk als talent aandiende, heeft de pijp aan Maarten gegeven. Het dameswielrennen is voor haar taboe. Zij heeft nu haar liefde aan de atletieksport gegeven.

Voorlopig zit ze nog even te sukkelen met een beenblessure, maar zodra ze hersteld is gaat ze haar geluk in die tak van sport proberen. Het liefst wil ze er niet over praten. Ze wil, zoals ze het zelf zegt, 'geen aandacht op zich vestigen'. Het mislukte wieleravontuur is haar niet in haar koude kleren gaan zitten.

Janken

„Achteraf is het natuurlijk vervelend. Ik ben zes jaar in wedstrijden uitgekomen. Omdat er in Limburg praktisch geen meisjes rijden, moest ik elke keer bij de jongens starten. Dat lukte redelijk en eenieder zei 'Belinda kan het maken.' Maar waar aanvankelijk niet aan gedacht was, is het feit dat ik geen vergelijkingsmateriaal met anderen had. Toch ging het aanvankelijk ook goed bij de senioren en in mijn tweede jaar mocht ik zelfs met de selectie mee.

Tegenslagen

Ik reed mee in de Ronde van Oost-Duitsland. Ik droeg de bergtrui en werd vijfde in het totaalklassement. In de Ronde van l'Aude begon ik te sukkelen. Ik werd er elke dag opnieuw afgereden. Infecties, hersenschudding, ontstekingen enzovoorts volgden zich in rap tempo op. Was ik weer beter dan kon ik weer drie weken trainen en dan was er weer iets anders. Gewoon rampzalig. Ik had me voorgenomen om met 22 jaar op m'n top te zijn. Helaas waren er weer nieuwe tegenslagen.

Ik heb wekenlang zitten piekeren en janken. Toen ik eenmaal die beslissing had genomen om ermee te stoppen was dat uiteindelijk een hele opluchting. Het is goed zo. Ik heb er geen spijt van want ik heb toch een heleboel ervaring door het wielrennen opgedaan."

Voorbereiden

Dat Belinda Heusschen haar oog op de atletiek heeft laten vallen is niet louter toeval. In de winterperiode, tussen twee wielerseizoenen in, onderhield zij haar conditie met o.a. veldlopen. Ze was niet bepaald een meeloper, maar vaak stapte naar huis met een bloementuil in haar hand. En liep ze niet mee dan was ze vaak als toeschouwers langs het parcours te vinden.

„Ik wil niet te veel aandacht op het lopen vestigen. Sommige mensen weten wie ik ben en dan wordt er weer opnieuw iets van mij verwacht, net zoals bij het wielrennen. Ik wil me in alle rust gaan voorbereiden. Eerst moet mijn blessure geheel genezen zijn en verder hoop ik volgend jaar als onderwijzeres af te studeren. Hiervoor moet ik o.a. nog twee maanden op stage in Aruba en dat bemoeilijkt een gerichte training naar de atletiek toe."

● *Darim Urem (rechts) heeft 'zijn' schaapjes even op het droge.* Foto: WIDDERSHOVEN

MZ&PC ongeslagen op weg naar tweede klasse

Waterpoloteam houdt hoofd koel

MAASTRICHT – De mineurstemming die verleden jaar rond het Maastrichtse waterpoloteam MZ&PC hing, is omgeslagen. De ploeg, die verleden seizoen kopje onder ging staat nu, zij het een klasse lager, na acht wedstrijden ongeslagen aan de leiding. Kwam de Kroaat Darim Urem verleden jaar te laat om het team voor degradatie te behoeden; deze rit heeft hij de zaken goed op de rails.

De voormalige topspeler van Split gebruikte het verloren seizoen voor de inventarisatie. De basis van het team was erg klein en de wisselspelers nog te zwak. Daarnaast was niet iedereen even fanatiek en gemotiveerd. Urem reageerde. Allereerst werden er nieuwe spelers aangetrokken. Jos Jessen, Ron Lucas en Rob van der Linden kwamen over van het Sittardse Hellas en ook een Bulgaarse international werd aan het team toegevoegd. Met een uitgebreid team kon coach Urem aan de slag.

Invloed

Vooral zijn kennis van tactiek en individuele techniek hebben een grote invloed gehad. Voor de start van de competitie werd er een goede voorbereiding gehouden. In de maanden augustus en september werd er ieder dag anderhalf uur getraind in het buitenbad van zwembad Jekerdal. Daarnaast werd er ook nog aan droogtraining gewerkt. Dit alles uitte zich in de perfecte start van de competitie.

„De sfeer in het team is prima," aldus aanvoerder Paul Provaas. „Iedereen is fanatiek en de opkomst tijdens de drie trainingen die er wekelijks zijn, is groot. Het team raakt steeds beter ingespeeld en vooral het verdedigend systeem zit goed in elkaar. Daarnaast word er veel winst geboekt uit een goede contraaanval en een hele sterke laatste (4e) periode, waar voorheen nogal eens de winst uit handen werd gegeven." Toch heeft ook de ploeg van MZ&PC nog zwakke punten. Het spel maken tegen een zwakke tegenstander levert nog te veel problemen op.

Doel

Het kampioenschap in 3D is het doel dat voor ogen staat. Geen gemakkelijke opgave, gezien de concurrentie van Njord Veldhoven en BZV Den Bosch. Via overwinning tegen genoemde ploegen moet het verloren terrein (tweede klasse) goed gemaakt worden.

Voor een terugval zijn de Maastrichtenaren niet bang. Zoals het er nu uitziet blijven alle spelers ook volgend seizoen uitkomen in het eerste team. Daarnaast kan volgend jaar al een begin gemaakt worden met de doorstroming van de jeugd welke momenteel zeer goed presteert in de Brabantse competitie (gekozen vanwege sterkere tegenstanders). Bovenal echter is MZ&PC nog twee jaar verzekerd van het trainerschap van Urem.

Hans Vultink en Jos Bongers in Ulestraten

ULESTRATEN – Hans Vultink en Jos Bongers, uitkomend voor D'n Iemhof Oss, binden morgen in Walk-Inn te Ulestraten de biljartstrijd aan met Bevers Catering. Het is een wedstrijd voor de topteamcompetitie, waarin beide ploegen de dienst uitmaken.

Hans Vultink stuit in het kader 47/2 op Patrick Niessen, die eender twee keer won van de Groenloër. Jos Bongers ontmoet in het bandstoten Peter de Backer, tijdens het wereldkampioenschap nog de meerdere van de Nijmeegse specialist in deze spelsoort. Raymond Knoors neemt namens de 'Bevers' de librepartij voor zijn rekening. Tegenstander is Willy van Wanrooy.
De wedstrijd begint om 10.30 uur. In de middaguren is ook nog de confrontatie Bevers Catering-Karel Lassche Deventer.

Come-back van Wafflar

LANDGRAAF – Een interessante worstelmeeting staat morgen in sporthal De Baneberg in Schaesberg op het programma. Simson Landgraaf komt vanaf 20.00 uur in actie tegen rivaal Olympia Utrecht. Ongetwijfeld zullen de liefhebbers van de worstelsport de come-back van Belgisch beste atleet Jean-Pierre Wafflard willen meemaken. De Belg wordt opgesteld in de 90- ofwel 100 kg-klasse. Met Wafflard in de gelederen zijn de kansen van Simson op prolongatie van het Nederlands kampioenschap plotsklaps met sprongen gestegen. Er worden die avond vier wedstrijden geworsteld door de eerste en tweede team van Simson en Olympia.

NK turnen clubteams

HEERENVEEN – De KNGB houdt morgen en zondag in Heerenveen de nationale clubkampioenschappen voor turnteams. Limburgse teams die in actie komen zijn Eendracht Kerkrade, KDV Kerkrade, Patrick Echt, Olympia Roermond en SVO Schinnen. In Twello worden de nationale groepsspringwedstrijden gehouden. Als enige Limburgs teams komt Wilhelmina Bocholtz aan de start.

Challenge Cup voor kegelaars

EYGELSHOVEN – In de kegelhal Socio in Eyhelshoven wordt zondag de Amstel Challenge Cup gehouden, het dagkampioenschap van Nederland. De 32 beste heren en acht beste dames zijn van de partij. Vanaf 09.00 uur rollen de eerste ballen. De finales volgen rond 18.30 uur.

Nacht van Eygelshoven

EYGELSHOVEN – De badmintonvereniging BC Cosmos uit Eygelshoven houdt vanavond vanaf 20.00 uur 'De Nach van Egelse'. Het is de bedoeling dat het toernooi tot in de vroege uurtjes voortduurt. De badmintonclubs Strijthagen, Kaldeborn, Trim, Heerlen, Palemig, Herzogenrath, Reinoud, Espe, WIK en Cosmos nemen deel.

Degradatiestrijd in Glanerbrook

GELEEN – In de eerste divisie C wordt vanavond om 21.00 (sporthal Glanerbrook Geleen) het zaalvoetbalduel gespeeld tussen Bouwfonds en FCD Roermond. Dit duel is van eminent belang voor de bezetting van de laatste plaats in deze klasse.

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

VANDAAG

Biljart. Heerlen. Gewestelijke finale libre klasse vier klein. Vanaf 19.00 uur in clublokaal Grolsch-Quelle. Ook morgen en zondag.
Receptie, Wahlwiller. Zes jubilarissen VV Wahlwiller worden gehuldigd, en voorzitter Hub Jeukens 25 jaar voorzitter. Van 19.30 uur tot 21.00 uur in clublokaal De Huifkar aan de Rijksweg in Wahlwiller.

MORGEN

Volleybal, Landgraaf, sporthal Baneberg, 16.30 uur: Geevers/VCKL-Furos (dames). Kerkrade, 17.00 uur: Furos-VC Maasbracht.
BadmintonBocholtz, sporthal Bocholtz: Districtsjeugdranglijsttoernooi. Ook zondag.

Handbal. Heren eredivisie: Swift A-Sittardia (20.10 uur); Blauw Wit-Hellas (20.30 uur); tweede divisie: Blerick-Erica (20 uur);

ZONDAG

Handbal: Dames eredivisie: Hellas-Swift (14 uur); OSC-Bevo (13.40 uur); UVG-V&L; eerste divisie: SVM-OBW (13.15 uur); Westlandia-Iason (14.10 uur); Swift A-Sittard (12.10 uur); Loreal-Internos (14.20 uur); tweede divisie: V&L 2-Blauw Wit (13.05 uur); Noav-Posterholt (14.20 uur: derde divisie: GHC-Leudal (13.10 uur); Caesar-Sittard 2 (13.10 uur); PSV 2-Margraten (12.10 uur); Rapiditas-Swift H (13.10 uur); HEREN eredivisie: V&L-E&O (14.25 uur); eerste divisie: Bevo-Noav (14.20 uur); tweede divisie: UDI-Swift R (14.45 uur); SVM-Blauw Wit 2 (14.30 uur); Caesar-UGHV (14.25 uur); Rapiditas-Sittardia 2 (14.25 uur); derde divisie: V&L 2-Zwart Wit (15.40 uur); Vios-HBS (14.45 uur).

Wielrenster: 'Ze zijn de lastpost nog lang niet kwijt'

Monique Knol ongebroken

Van onze sportredactie

AMERSFOORT – Een dag nadat het doek is gevallen over de Jaminploeg, is Monique Knol op jacht naar een nieuwe sponsor. De Amersfoortse 'wil er alles aan doen' een geldschieter te vinden die haar en de vijf andere leden van de ploeg het komend jaar onderdak biedt. Als het haar niet lukt, zal ze namelijk gedoemd zijn de meeste wedstrijden samen met haar aartsrivale Leontien van Moorsel in een en dezelfde equipe, de nationale selectie, te rijden. Gezien de verstoorde relatie tussen het tweetal draait het seizoen in dat geval op een ramp uit.

„Het zal bijzonder moeilijk worden een sponsor te vinden,"weet de olympisch wegkampioene van Seoel en de bronzen medaillewinnares van Barcelona. „Ik heb hier en daar wat contacten, maar een grote vis zit er niet bij. Misschien dat we het gaan doen met meerdere kleine sponsors. Hoe dan ook, in ben in elk geval van plan te blijven fietsen. Het zal een klap zijn voor sommige mensen in het wielerwereldje die dachten eindelijk van de lastpost Knol af te zijn."

De sprintster-met-het-paardestaartje doelt daarmee op de ruzie die de Nederlandse vrouwenploeg tijdens de Olympische Spelen van Barcelona in twee kampen verdeelde. Van Moorsel en bondscoach Hoekstra aan de ene kant, Knol aan de andere. Oorzaak: de onwil zich tijdens de koers voor elkaar op te offeren, het uitblijven van felicitaties na de bronzen plak van Knol en een vat vol andere irritaties.

Vuur

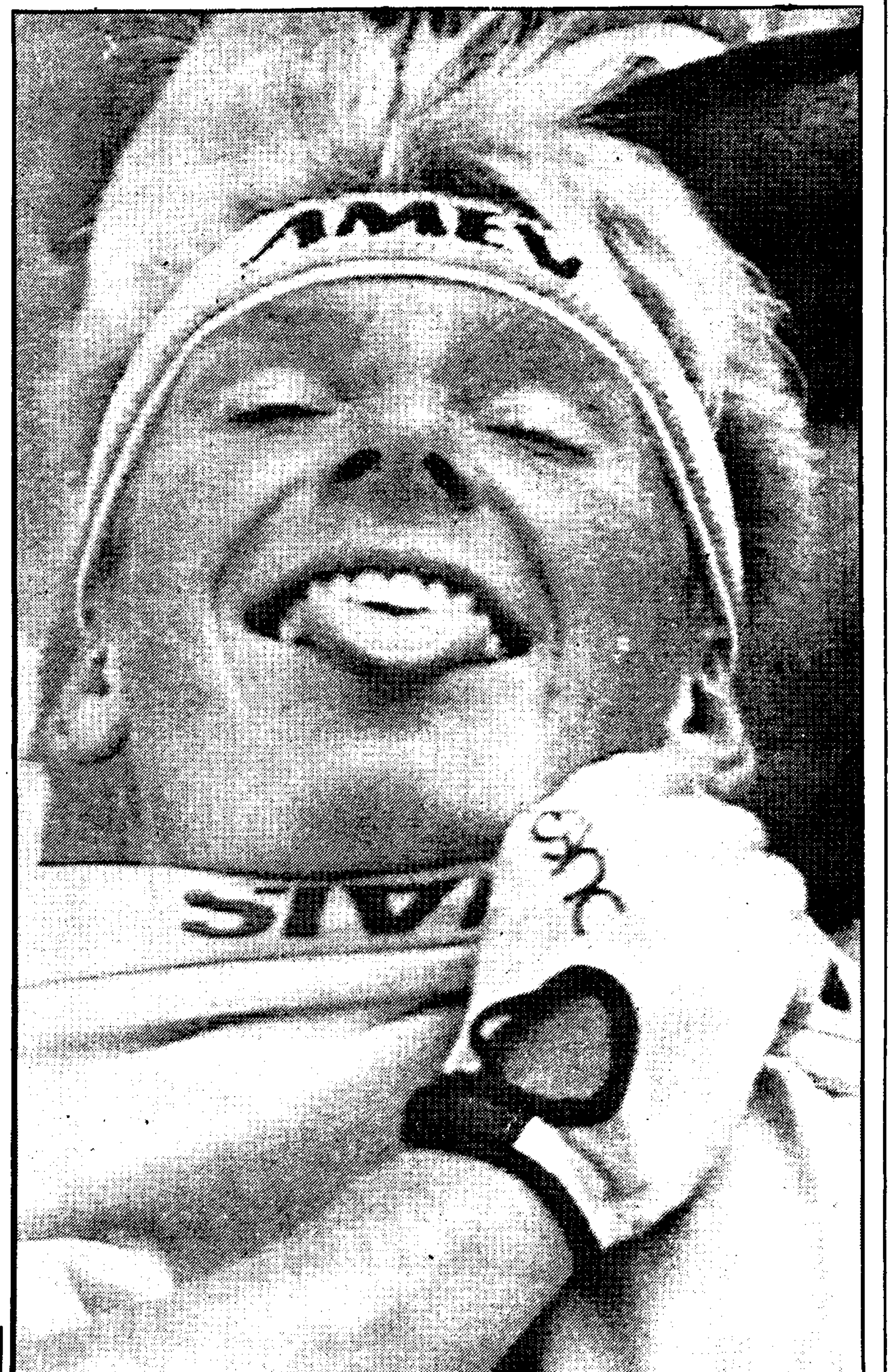
Knol ontvluchtte het olympisch dorp en gooide bij thuiskomt olie op het vuur door Van Moorsel en bondscoach Hoekstra fel te bekritiseren. Het dreef de Brabantse en de bondscoach in elkaars armen. Knol kwam alleen te staan.

In de Tour de France voor vrouwen had de 28-jarige Knol haar rivale in een rechtstreeks gevecht - net als in Barcelona - willen verslaan. Om genoegdoening te krijgen. De reglementen van de internationale wielerunie staan echter niet toe dat er een andere dan de nationale selectie aan internationale wedstrijden deelneemt.

Logica

Daardoor kwam de ploeg van Knol niet verder dan deelname aan rondjes rond de (Nederlandse) kerk. „Het is echt belachelijk dat er maar één ploeg internationale wedstrijden mag rijden," zegt Knol. „Dat druist tegen alle logica in. Jonge meisjes moeten juist de gelegenheid hebben zich met de sterksten van de wereld te meten. Ik kan me voorstellen dat Jamin op deze manier niet wil doorgaan. Wedstrijden als de vrouwentour en de Ronde van de EG leveren publiciteit op, de wedstrijdjes in Nederland nauwelijks. Ik heb nog de stille hoop dat de internationale wielrenunie alsnog besluit de regels te veranderen."

Dan zou de ploeg door kunnen gaan. „Maar ik kan zo lang niet wachten. Voor mezelf niet en voor de andere meisjes niet."

● *Monique Knol: 'Zo vlug zijn ze niet van me af.'* Foto: ANP

Dordrecht'90 in beroep

ZEIST – Het bestuur van Dordrecht'90 heeft beroep aangetekend tegen de schorsing, die de tuchtcommissie van de KNVB doelman Joop Hiele heeft opgelegd. Hiele, die zondag in de wedstrijd tegen FC Utrecht van scheidsrechter Lammers een rode kaart kreeg na het neerleggen van Johan de Kock, werd voor twee wedstrijden geschorst, waarvan één voorwaardelijk met een proeftijd van 1 jaar. Hiele is van mening, dat de televisiebeelden hem vrijpleiten van de overtreding, die tevens werd bestraft met een penalty, waaruit Pieter Bijl de eindstand op 0-2 bepaalde.

V&L tegen landskampioen

GELEEN – In de eredivisie zaalhandbal bij de heren neemt Hirschmann/V&L het zondag in sporthal Glanerbrook te Geleen, aanvang 14.25 uur, op tegen landskampioen E en O. Blauw Wit treedt morgenavond om 20.30 uur in sporthal De Haamen in Beek aan tegen Hellas. VGZ/Sittardia gaat morgenavond op bezoek bij Swift Arnhem. In de eredivisie bij de dames spelen Evic Swift en ADB/V&L uitwedstrijden naar respectievelijk Hellas en UVG.

Tweede Kamer eist topsportfonds

DEN HAAG – Minister d'Ancona (WVC) moet voor 1 maart 1993 een concreet voorstel op tafel leggen met financiële invulling voor een Fonds voor de Topsporter. De Tweede Kamer heeft dit de minister in de vorm van een motie opgedragen. De VVD'er Dees, die de motie te berde bracht, heeft vorige week bij de behandeling van het onderdeel sport van d'Ancona's begroting voor 1993 twee wijzigingsvoorstellen ingediend om de minister te bewegen het Fonds voor de Topsporter te laten beginnen met een startkapitaal van vijf miljoen gulden in plaats van de eerder genoemde een miljoen.

Wassen en co redden het niet

MIAMI – Het Nederlands jeugdtennisteam, waarin Rogier Wassen speelt, heeft het tegen de Engelsen niet gered. Na de twee enkelspelen stond het nog gelijk. Dennis van Scheppingen versloeg zijn tegenstander Richardson met 6-4 in de derde set. Wassen kon de brit McLaghan echter net niet aan. Twee servicebreaks, bij 3-3 in de eerste en 5-5 in de tweede set, betekende een 6-4, 7-5 nederlaag. In het beslissende dubbelspel had het Nederlandse koppel verschillende kansen om zich voor de kwartfinales te plaatsen. Bij 7-5, 5-4 in het Nederlands voordeel kon Van Scheppingen de wedstrijd uitserveren. Hij slaagde daar niet in.

LK tennis voor jeugd

WEERT – In de tennishal Werta in Weert wordt morgen en zondag het LK indoortennis voor jeugd gehouden. Morgen wordt gespeeld tot aan de kwartfinales in de vier leeftijdscategorieën, zondag vanaf 09.00 uur starten de halve finales. Om 12.00 uur gaan de spelers en speelsters voor de eerste finales de baan op. Bij de oudste meisje mag Lili Mostard haar favorietenrol waarmaken. Bij de jongens is Marc Merry als sterkste speler aangewezen.

Rusland wil gokje wagen

MOSKOU – De Russische voetbalbond is voornemens een nieuwe communistische muur te slopen en te beginnen met een een voetbaltoto naar westers voorbeeld. Voorzitter Vjatsjeslav Koloskov vertelde tegen persbureau Itar-Tass dat er al voorbereidingen zijn getroffen in samenwerking met Britse partners. Voordat de Russische voetbalkenner kan gokken op competitiewedstrijden is nog wel de goedkeuring van de overheid nodig voor het project. Het plan voor een Russische voetbaltoto is volgens Koloskov gelanceerd om iets te doen aan de penibele financiële situatie van de voetbalclubs in Rusland.

● GESCHORST – De Amerikaanse atletiekbond heeft marathonloopster Gordon Bloch voor vier jaar geschorst wegens gebruik van verboden middelen. Bij de 31-jarige Amerikaanse werden na de marathon van New York, die zij als zesde beëindigde, sporen van probenecide aangetroffen. Probenecide staat bekend als een middel dat het gebruik van anabolica maskeert.

KNSB akkoord met WK marathon op Weissensee

ALKMAAR – De problemen tussen de organisator van de schaatswedstrijden op de Weissensee, Aart Koopmans met name, en de KNSB zijn uit de wereld. Gisteren kwam beide partijen tot een akkoord. Dat houdt in dat Nederlandse licentiehouders mogen deelnemen aan de wedstrijd in Oostenrijk die op 27 januari zal worden gehouden. De wedstrijd over 100 kilometer krijgt als extra status 'wereldkampioenschap' mee. Afgesproken is dat de licentiehouders inschrijven via de KNSB. De deelnemers in Oostenrijk verplichten zich ook te starten in twee marathons die rond die 27e januari in respectievelijk Geleen en Eindhoven op kunstijs worden gereden. Een redelijke eis gezien de financiële inspanningen die men zich op die banen heeft getroost. Een andere voorwaarde voor een ongestoorde start in Oostenrijk lijkt meer problemen te gaan opleveren.

Wie inschrijft voor de Weissensee verplicht zich tien dagen later te starten in het open NK, ook in Oostenrijk, op de Plansee. Voor de veelal gesponsorde A-rijders waarschijnlijk geen echt probleem. Hoe echter B-rijders en veteranen zullen reageren, laat zich raden. Voor de meesten is een buitenlandse trip financieel amper op te brengen.

sport op tv

HEERLEN – Vandaag is het volgende sportaanbod op televisie te zien:
15.50-15.55 Dld 3: Sport aktuell.
17.10-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.45-19.15 RTL +: Sport.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
21.30-22.05 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Studio Sport Journaal.
22.30-22.55 BRT 1: Sport.
22.45-23.15 Dld 2: Die Sport-Reportage: met voetbal (interland-informatie) en volleybal (Duitsland-Griekenland).
23.25-23.50 Dld 1: Sportschau.

trainerscarrousel

LINNE - Aan het eind van dit seizoen verlaat Wil Meissen vierdeklasser Linne. Meissen is dan drie jaar bij deze club werkzaam geweest.

sport kort

● VOETBAL – De A-jeugd van Fortuna Sittard is weer koploper in de eerste divisie B van het landelijk jeugdvoetbal. De ploeg won op eigen terrein met 5-2 van NAC door doelpunten van Lisai (twee), Meulenberg, Jagers en Van Hoessel.

● VOLLEYBAL – De Nederlandse volleybalbond heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het marketingbureau Beaumont Bennett. Het Utrechtse bedrijf gaat voor de bond de commerciële zaken behartigen. Het bureau zal onder meer zorgdragen voor de financiële onderbouwing van de beleidsplannen van de NeVoBo.

Tijdens ABL-tafeltennistoernooi in Wessem

Elfjarige aan de bak bij senioren

WESSEM – De meest opvallende deelnemer aan het ABL-tafeltennistoernooi dat Westa morgen en zondag houdt in Wessem, is Daan Sliepen. Op elfjarige leeftijd maakt dit talent uit Haelen tijdens het toernooi zijn debuut bij de senioren.

De jeugdinternational Daan Sliepen geldt als het grootste talent dat Limburg sinds vele jaren heeft voortgebracht. Maar hij is niet het enige talent dat deelneemt aan het ABL-toernooi. De grote favoriet is de Veldhovense jeugdinternational Jürg de Cock, net als Daan Sliepen uitkomend voor Van Sloun Interieur/Bartok.

De Cock, vorige maand reikte hij tot de laatste zestien op de Engelse Open, maakte begin december zijn eredivisiedebuut in de finale van de play-offs tegen landskampioen Blaeuwe Werelt.

De jonge Brabander zal in Wessem het meeste te duchten hebben van de geroutineerde eerste-divisiespelers Marco van der Meijden en Wim Gertenaar, beiden van Pecos uit Oegstgeest. Hun provinciegenoot Marco Cecchi (Rijnsoever) staat als belangrijkse outsider als vierde op de plaatsingslijst van het Wessemse toernooi, dat met 24 deelnemers in de hoogste categorie nog nooit zo sterk bezet was. Het tweedaagse toernooi heeft sowieso over belangstelling niet te klagen.

Morgen (jeugd) en zondag (senioren) geven 250 tafeltennissers uit Nederland en België acte de presènce. Dat zijn er vijftig meer dan vorig jaar toen Hans van Gool (VTV Nieuwegein) het toernooi op zijn naam schreef.

Finales

De wedstrijden worden gespeeld in zaal De Tump aan de Thornerweg 3 te Wessem. De finalewedstrijden op zondag zijn gepland rond 17.00 uur.

Nieuwe Eater gearriveerd

● *De nieuwste aanwinst van de Meetpoint/Eaters, Joe Charbonneau, is gisteren gearriveerd op Luchthaven Maastricht in Beek. De Canadese ijshockey-international (midden) was in gezelschap van zijn vrouw en werd ontvangen door Eaters-manager Harry Loos (rechts). De 26-jarige Charbonneau, die uitkwam vóór de Vancouver Kannucks, de Montreal Canadians en het laatst voor de Zwitserse Jona Rapperwil speelde, zal in ieder geval de tweede helft van de competitie uitmaken bij de Meetpoint/Eaters.* Foto: WIDDERSHOVEN

sport in cijfers

IJSHOCKEY
Moskou/St. Petersburg. Izvestija-toernooi, tweede dag. Groep A: Zwitserland-Canada 3-2 (2-1 1-1 0-0), Rusland I-Tsjechoslowakije 2-4 (0-1 1-2 1-1). Stand: 1. Tsjechoslowakije 2-3, 2. Rusland I 2-2, 3. Zwitserland 2-2, 4. Canada 2-1. Groep B: Finland-Duitsland 6-2 (2-1 0-1 4-0), Rusland II-Zweden 4-3 (1-1 0-2 3-0). Stand: 1. Rusland II 2-4, 2. Finland 2-2, 3. Zweden 2-2, 4. Duitsland 2-0.

PAARDESPORT
Londen. CSI, eerste dag. Tabel A, direct op tijd: 1. Bost, Raspail SF 0-45,32, 2. Skelton, Major Wager 0-45,73, 3. John Whitaker, Grannusch 0-45,97, 4. Luckett, Vantage 0-48,26, 5. Eriksson, Robin Z 0-49,69, 6. Lansink, Henzo 0-52,37.
Jachtspringen: 1. Michael Whitaker, Mon Santa 36,86 sec., 2. Fisher, Monterrey 37,22, 3. John Whitaker, Fonda 37,37, 4. Luckett, Fire One 38,05, 5. Cassan, Napoleon 38,36.
Tabel A, met barrage: 1. Godignon, Quidam de Revel 0-33,88, 2. Cassan, Genesis 0-37,06, 3. Sutton, Zakatak 0-38,61, 4. Lanner, Cantadou 0-38,75, 5. Melliger, Concorde C 0-40,79, 7. Lansink, Easy Jumper 0-44,12.

TENNIS
Weert. Plaatsingslijst voor LK jeugd. Jongens t/m 18 jaar: 1. Merry, 2. Boesten, 3. Poulissen, 4. Sistermans. Meisjes t/m 18 jaar: 1. Mostard, 2. Mulder, 3. Wouters, 4. Salden. Jongens t/m 16 jaar: 1. Coumans, 2. Drentje, 3. Pechler, 4. Ricker. Meisjes t/m 16 jaar: 1. Smeets, 2. Horsch, 3. Hanssen, 4. De Visser. Jongens t/m 14 jaar: 1. Neuhaus, 2. Oonk, 3. Lemmens, 4. Pelt. Meisjes t/m 14 jaar: 1. Bruls, 2. Snijders, 3. Damen, 4. Carels. Jongens t/m 12 jaar: 1. Van Nispen, 2. Koomen, 3. Paas, 4. Reijnders. Meisjes t/m 12 jaar: 1. Hendriks, 2. Schols, 3. Verhaag, 4. Pijpers.

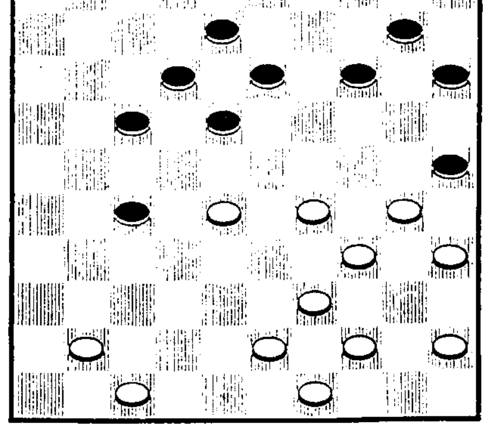
lotto

DEN HAAG – **Midlotto 50a**. Eerste prijs: 1 winnaar, bruto fl 2.329.784,80; tweede prijs: 8 winnaars, elk bruto fl 6870,50; derde prijs: 141 winnaars, elk fl 584,70; vierde prijs: 4594 winnaars, elk fl 17,90; vijfde prijs: 53.096 winnaars, elk fl 5,00. **Cijferspel 50a**. Vaste prijzen. Zes cijfers goed: 2 winnaars; vijf cijfers goed: 5 winnaars; vier cijfers goed: 22 winnaars; 3 cijfers goed: 197 winnaars; 2 cijfers goed: 1942 winnaars.

dammen

met john van den borst

Het liefst had ik het dit keer gehad over ENIGMA, maar de documentaire die vorige week meedong naar de Joris Ivens-prijs is eigenlijk toch geschikter om te bekijken dan om te bespreken. Wat een mooie beelden en wat een mooie woorden: „Als denken een boom is, dan is dammen het water dat hem voedt." (Alsnog) kijken dus!
Over naar een andere actualiteit. Alexander Baljakin pakt in het laatste nummer van het blad HOOFDLIJN een wasmand met vuile spullen uit. Tussen zijn uitgebreide, technische verslag van het laatste WK gaan een paar spelers stevig door de mangel. De opvallendste naam daarbij is die van Alexander Schwarzman, een dammer die voor mij tot nu toe „schoon" was, maar die door Baljakin als bedisselaar en intrigant wordt opgevoerd. Een mooi en spannend artikel van Baljakin. (Alsnog) lezen dus!
En ondertussen is Baljakin in onze nationale competitie de schrik van iedere tegenstander. Inmiddels al enkele jaren spelend voor het Gelderse Huissen, voert hij glorieus de topscorerslijst aan. Hier een van zijn duels. De Amsterdamse meester Casper van der Tak wist Baljakin in eerdere competitiepartijen al een paar keer in moeilijkheden te brengen. Sacha vond dat dat nu maar eens afgelopen moest zijn:
Van der Tak (Hiltex) - **Baljakin** (Huissen)
1. 32-28 17-21 2. 37-32 11-17 3. 31-26 7-11 4. 36-31 18-22 5. 31-27 22×31 6. 26×37 12-18 7. 34-29 19-23 8. 28×19 14×34 9. 39×30 1-7 10. 44-39 7-12 11. 50-44 10-14 12. 32-28 4-10 13. 40-34 18-23 14. 28×19 14×23 15. 37-32 21-27 16. 32×21 16×27 17. 41-37 13-18 18. 46-41 9-13 19. 33-29 20-25 20. 38-32 27×38 21. 43×32 10-14 22. 48-43 5-10 23. 32-27 17-22 24. 37-31 11-17 25. 42-38 6-11 26. 38-33 11-16 27. 31-26 22×31 28. 26×37 16-21 29. 33-28 23×32 30. 37×28 21-27
Zie diagram.

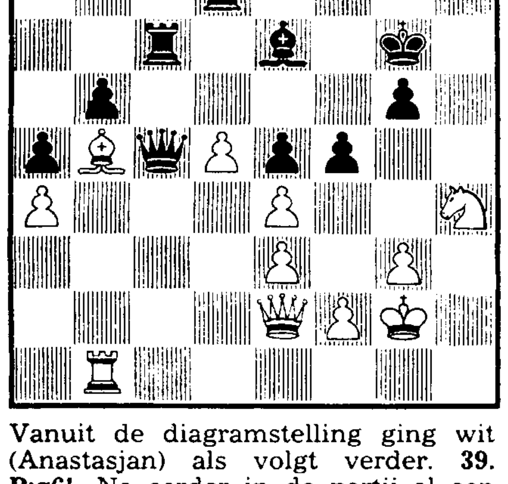

31. 39-33 Nu wordt wit rechtlijnig weggespeeld. Een constructieve oplossing voor wits slechte schijvenverdeling zie ik hier overigens al niet meer, want 44-40 (18-22) 39-33 (27-31) moet op een positioneel fiasco uitlopen.
31 ...13-19! 32. 44-39 19-23! 33. 28×19 14×23 34. 41-37 17-22 35. 37-32 27×38 36. 33×42 12-17
Baljakin begint nu doodkalm materiaal naar rechts te transporteren, net zo lang tot hij aan die kant op dam staat.
37. 43-38 23-28 38. 29-24 28-32 39. 38×27 22×31 40. 39-33 17-21 41. 33-28 21-26 42. 42-38 8-12 43. 49-43 12-17 44. 47-41
Dit laat aan duidelijkheid weinig te wensen, na 38-32 had zwart (18-22) 28-23 (17-21)+ gedaan.
44. ...18-22 45. 28-23 31-36 46. 41-37 26-31 47. 37×26 36-41 48. 38-32 41-47 49. 24-19 22-28 50. 32-27 47-24 51. 23×32 24×36 en wit gaf op, want 32-27 (36×40) 35×44 (25×34) 44-40 is na (34-39) 43×34 (17-22) niet meer serieus.
Dan nog de oplossing van vorige week. Wit, zeven schijven, op **32, 33, 40, 44** en **47/50.** Zwart, zeven schijven, op **12, 13, 20, 21, 27, 31** en **35.**
Leuke winst door **1. 33-29!** 27×38 **2. 47-42** 38×47 **3. 49-43** 47×24 **4. 44-39** 35×33 **5. 43-38** 33×42 **6. 48×30** met oppositie.

schaken

met michiel bunnik

In Moskou werd de vorige maand de honderdste geboortedag van Alexander Aljechin uitgebreid herdacht. Er vonden twee toernooien plaats onder de naam Aljechin Memorial. Het gesloten toernooi bestond uit acht geïnviteerde spelers, waaronder Jan Timman. Voor Timman werd dit kategorie-18-toernooi een slechte generale voor zijn match tegen Short, welke 10 januari in het Spaanse Escorial begint. Hij behaalde slechts 1½ punt uit 7 partijen. Gelfand en Anand deelden de eerste prijs.
Aan het open toernooi deden 47 grootmeesters mee, waarvan acht spelers met een rating van boven de 2600. Dit toernooi werd enigzins verrassend gewonnen door de 19-jarige Rus Sergei Tiwiakov. Naast de gebruikelijke prijzen werd ook de speler beloond wiens partijoverwinning het meest herinnerde aan de stijl van Aljechin. Deze prijs ging naar Ehlvest en Anastasjan.
Ehlvest-Smirin Siciliaans
1. e4,c5 2. Pf3,Pc6 3. d4,c:d4 4. P:d4,Db6 Het is twijfelachtig of deze variant na deze partij nog vaak gespeeld zal worden.
5. Pb5,a6 6. Le3,Da5+ 7. P5c3,e6 8. Pd2,b5 Ook na 8. ...,Lb4 9. Pc4,L:c3+ 10. b:c3,D:c3+ 11. Ld2,De4 12. c3!,Df6 13. Dh5!,Pge7 14. Pd6+,Kf8 15. Td1 Dontschev-Teo Kok, Siong Olympiade 1988 staat wit voortreffelijk. **9. a4!** Het Konekwente antwoord. **9. ...,b4 10. Pc4,Dc7 11. Pd5!!** hier had zwart waarschijnlijk niet op gerekend. Bekend was nog 11. Pb1,a5 12. Pb6,Tb8 13. P:c8,T:c8 14. Pd2,Pf6 15. La6,Ta8 16. Lb5,Le7 17. 0–0,0–0 18. f4,d5! en zwart had niet te klagen in Arnason-Avschalumov, Belgrado 1988.
Met de tekstzet offerte wit een stuk in ruil voor een beslissend initiatief. **11. ...,e:d5 12. e:d5 12. e:d5,Pd8** Op 12. ...,Pe7 of Pe5 volgt 13. d6. **13. De2!** sterker dan 13. Lb6,Db8 14. De2+,Pe7 15. d6,Pe6 en zwart komt met de schrik vrij. **13. ...,d6 14. Lb6+,De7 15. P:d6+,Kd7 16. Pe4** Met de fraaie dreiging 17. Db5!. **16. ...Lb7 17. 0–0–0,f5 18. Pc5+,Ke8** Ook het dameoffer 18. ...,D:c5 19. L:c5,L:c5 biedt zwart geen soelaas, b.v. 20. De5,Pf6 21. d6! **19. d6!** Op deze wijze wint wit zijn geofferd materiaal spoedig met rente terug. **19. ...,D:e2 20. L:e2,Pf6** De zwarte stelling is onverdedigbaar geworden. Zo volgt op 20. ...,L:g2 21. The1 met de dreiging 22. Lh5 mat. **21. ...,L:g2** 21. ...,T:d8 22.P:b7 is niet beter. **22. L:f6,L:h1 23. Lh5+** Wit incasseert de rente... **23. ...,g6 24. L:h8** En zwart gaf op. Hij blijft een stuk achter. fraai was ook de overwinning van Anastasjan en weer was Smirin de pineut.

Vanuit de diagramstelling ging wit (Anastasjan) als volgt verder. **39. P:g6!,** Na eerder in de partij al een kwaliteit te hebben geofferd, gooit wit er nu nog een stuk tegenaan. **39. ...,K:g6 40. th1,Lf6 41. Dh5+,Kg7 42. D:f5,Tf7 43. Le2!,Dc8 44. Th7+,Kg8 45. Dg6+,Tg7** of 5. ...,Lg7? 46. Lg4,D:g4 47. D:g4,K:h7 48. Dh4+ en wit wint. **46. T:g7+,L:g7 47. Lg4,Td6?** De beslissende fout. Het is niet duidelijk hoe wwit verder moet na 47. ...,Dc7! 48. Le6+,Kf8 49. Dh7,Ke8! misschien zetherhaling met 50. Dg6+,Kf8 51. Dh7? **48. D:d6,D:g4 49. f3,Dc8 50. dc6!,Da6 51. Kh3,de2 52. de8+,Kh7 53. Dh5+ ,kg8 54. d6,Da+ 55. Kg4,Dc4 56. De8+ ,Kh7 57. d7,Lf6 58. Kf5,Ld8 59. D:d8, Df7+ 60. K:e5,Dh5+ 61. Ke6** 1–0.

bridge

met michel franssen

De finale van het NK 4-tallen tussen Modalfa en USS was even spannend als chaotisch met fouten over en weer. Toen de kruitdampen zondagavond na 56 spellen waren opgetrokken, bleek titelverdediger Modalfa nipt te hebben gewonnen: 148–146. USS had op spel 2 van het laatste kwart echter 14 imps verloren door arbitrage. De Amsterdammers gingen dus in beroep. Oost gever, Noord-Zuid kwetsbaar:

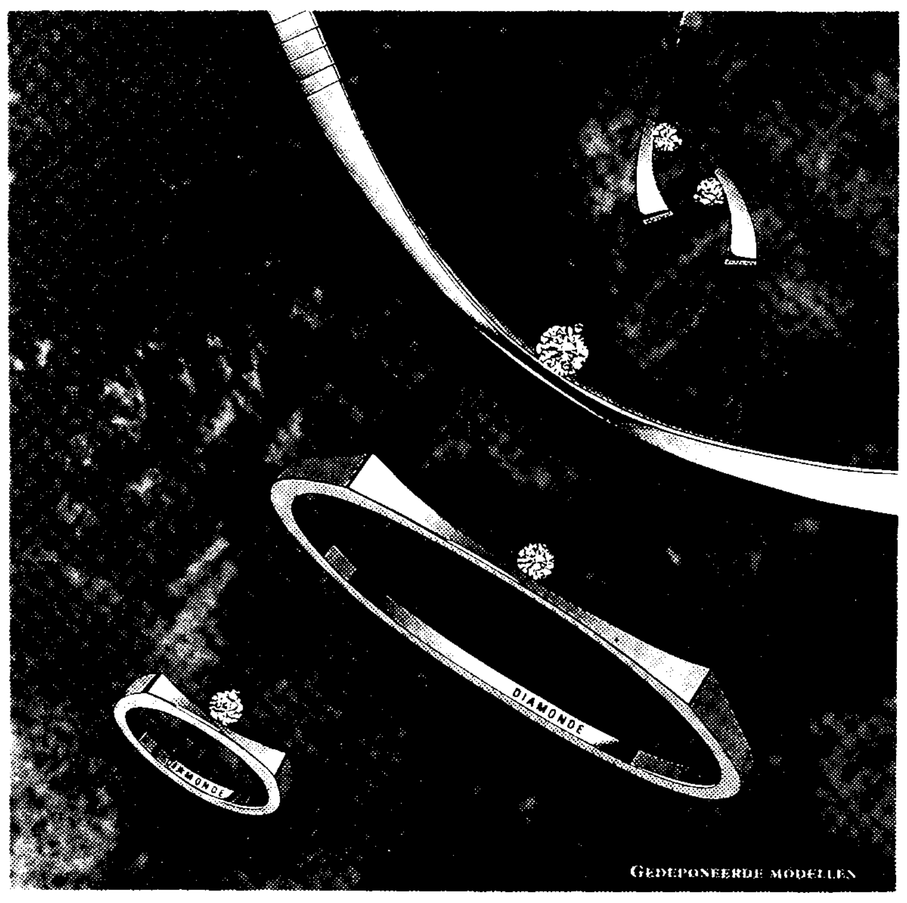
West		Noord / Zuid		Oost
		♠ xx ♥ xxxx ♦ T98x ♣ Bxx		
♠ Bxx ♥ ABTx ♦ Axxxx ♣ x		N W O Z		♠ AHxxx ♥ Vxx ♦ H ♣ AHTx
		♠ VT9 ♥ H9 ♦ VBx ♣ V98xx		

Beide oostspelers zaten in 6 ♠. Gesloten kreeg Cees Sint van USS ♥ als uitkomst, waardoor hij direct moest snijden op ♥H. Omdat die goed zat, verloor Sint alleen een troefslag. Open kwam Chris Niemeijer (USS) na het biedverloop 1 ♠ - ♣ (splinter) - 4 ♦ (cue) - 4 ♥ (cue) - 4SA (Roman Keycard Blackwood) - 5 ♥ (2 of 5 azen, maar geen troefvrouw) - 6 ♠ 'gewoon' met ♦V uit. Anton Maas nam ♦H en ging verder met ♣A en het troeven van een ♣, een ♦, en nog een ♣ en een ♦. Toen Maas ♠A en ♠H sloeg, speelde Niemeijer ♠V en daarna ♠10 bij. In slag 9 legde Maas ♣H op tafel. Jan-Willem Bomhof wilde eerst ♦8 wegdoen, maar liet na circa 15 seconden een ♥ gaan. Op grond van deze denkpauze en het 'signaleren' (Bomhof: 'We hebben zitten false-carden bij het leven') taxeerde Maas ♠9 bij Bomhof. Dan kon hij Bomhof met de laatste troef aan slag brengen en moest deze ♦ of ♥ terugspelen. ♠9 zat echter bij Niemeijer die ♣V kon incasserten voor de downslag. Maas stopte de kaarten terug, maar Frans Borm maakte gebruik van het recht van dummy om na afloop van het spel de arbiter te roepen. Wat later veranderde deze de score in 6 ♠-contact op grond van artikel 73F2. Daarin wordt een speler onder meer beschermd tegen de gevolgen van onjuiste conclusies uit misleidende variaties in speeltempo van de tegenstander. De protestcommissie deed woensdagavond uitspraak op het bondsbureau in Utrecht. Vooruitlopend op de schriftelijke motivering vertelde NBB-functionaris Cosnijn, dat de commissie had geconstateerd dat Bomhof noch 4 ♥, noch 5 ♥ had gedoubleerd voor de uitkomst, en dat Maas ondanks de aarzeling van Bomhof dus een gelijkwaardig alternatief had in de ♥-snit. Darom kreeg USS de winst van 14 imps op dit spel voor de helft terug. Bomhof kreeg verder een disciplinaire straf van drie imps, waardoor USS netto vier imps aan het spel overhield en de eindstand 150-148 voor USS werd. Of het NK '92 hiermee is afgedaan, is nog niet zeker, want Modalfa heeft nog ruim een week om te protesteren tegen de straf van 3 imps die Wubbo de Boer kreeg voor te langzaam afspelen van een 6 ♦ in de derde zitting. Modalfa speelde overigens zonder ex-Maastrichtenaar Enri Leufkens, die met vakantie was naar de Canarische eilanden. Hij en zijn clubmakkers Berry Westra, Bauke Muller, Wubbo de Boer en Anton Maas waren al opgenomen in de selectie voor het EK '93 in Menton

AVENUE KLÉBER - BONDSTREET - RUE DE RIVOLI - CHAMPS ELYSEES
MADISON AVENU - RUE FAUBOU
BONDSTREET KURFÜRSTENDAMM - RUE DE RIVOLI - AVENUE KL
- CHAMPS ELYSEES - RUE

SFEERVO
IN
HEE

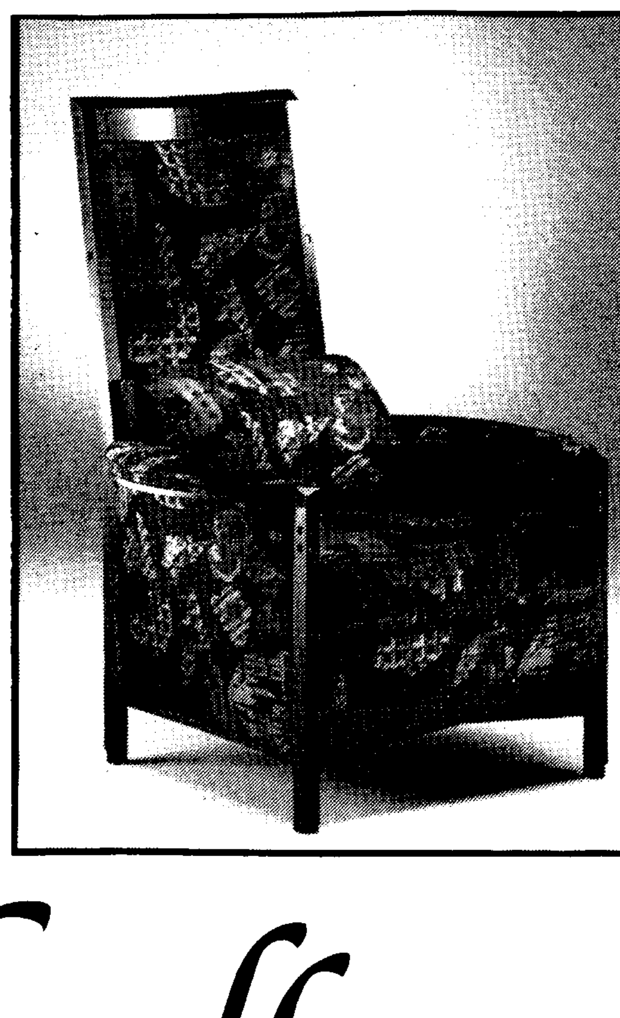
ER ZIJN VAN DIE STILTES
WAARIN ALLES WORDT GEZEGD.

S... DIAMANTEN SIERADEN UIT ONZE *DIAMONDE*-KOLLEKTIE.
UITGEVOERD IN 14-KARAATS GEELGOUD.
W... U VAN HARTE UIT OM DEZE SIERADEN TE KOMEN BEKIJKEN.

DIAMONDE®
SIERADEN MET DIAMANT

JUWELIER DIAMANTAIR
Vroemen Thissen
Saroleastraat 22/26, Heerlen, tel. 045-719355

Lendfers
Décoration
DAUTZENBERGSTRAAT 40, HEERLEN
045-716114

DAMESMODE
GARBEAU
HEERLEN
Exclusief, maar ... betaalbaar
Wekelijks nieuwe collectie, o.a. Cartoon
DAUTZENBERGSTRAAT 18

NU VOLOP KOOPJES HALEN

HAHN
SCHOENMODE
dames- en heren-modeschoenen
HEERLEN
Dautzenbergstraat 38

Café Moonlight
* * *
Dautzenbergstraat 36, Heerlen
045-716046
Uw gastvrouw en gastheer
Marianne en Jan

COBI GEURTEN
EXCLUSIEVE DAMESMODE
Collecties van o.a.:
OTTO KERN — BERND BERGER
M. COSTAS — MARCH
PUNTO LINEA — ST. EMILE
nu 30-40-50% korting

MANTEGNA
mannenmode
- via ardigo by corneliani
- ben barton
- jacques britt
- di maggio
- gianni bugli
- armani jeans

Dautzenbergstraat 18c Heerlen tel. 045-742059

DELICATESSEN • WIJNEN
Wouters-Sanders
Dautzenbergstraat 23, Heerlen
Tel. 045-714116
★ Uw vertrouwde adres voor fijne specialiteiten, wijnen en relatiegeschenken.
REEDS MEER DAN 70 JAAR!
Wij wensen U prettige feestdagen en 'n voorspoedig 1993.
„Clos de la Ferme"
Valkenburgerweg 54, Heerlen
Tel. 045-711848
LES CAVES Philo Pierre
Bezoek ook onze eeuwenoude wijnkelders
Geop. dond. van 10.00-21.00 uur, vrijd. van 10.00-18.00 uur, zat. van 10.00-17.00 uur en tijdens koopavonden.

TV/Video

Goede kleuren T.V.'s. Enorme sortering v.a. ƒ 95,- met garantie. Ook recente mod. Reeds 25 jr. T.V. Occasion-centrum GEEL. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel.045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75.-. met afst.bed. v.a. ƒ 125.-, met teletekst v.a. ƒ 250.- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Wegens aanschaf HI-8, te k. Sony-video-8 HANDYCAM met toebehoren. Type CCD-F350E. 6x zoom. Vr.pr. ƒ 850.-. Tel. 045-410696.

Te koop gevr.

De hoogste prijs voor oude METALEN. Irik oud papier en metaalhandel, Papperjans 36, Heerlerheide. Tel. 045-212913.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te koop gevr. LANDBOUWGROND omgeving Ubachsberg Br.o.nr. B-03387, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Diversen

Archiefvernietiging
Definitieve vernieting door VERBRANDING
Vraag vrijbl. info: B.V. Raimetaal, Maastricht, 043-252677.

Te k. Buta GEISER 5 ltr. + badgeisers, aardgas. Tel. 04493-2502.

Te koop luxe AQUARIUMS, iets moois. De nieuwste modellen. Tel. 045-726184.

Te huur geheel compl. KERSTMANKOSTUUM. Mgr. Schrijnenstr. 31, Hrl. Tel. 045-717608.

Te k. 3 CARNAVALSPOPPEN i.z.g.st., h. 5m. demontabel. Pr.n.o.t.k. Info 046-339625 bgg 337055 na 18u.

Mensen GEVRAAGD vanaf 24 jr. Voor verdere info stuur naam en tel.nr. op naar Postbus 654, 6400 AR Heerlen.

Te k. defecte Fiat 127 Super, bwj.'82, vr.pr. ƒ 200,-; MOUNTAINBIKE, vr.prijs ƒ 40,-. Tel. 045-325895 of 322385.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. P.K.

06-lijnen

Welke man
wil gratis naar bed met eenzaam meisje 25 jaar. 06-320.324.94 (100 cpm).

Welke man
wil gratis naar bed met eenzaam meisje 25 jaar. 06-320.324.94 (100 cpm).

sex voor 2
(1,-p.m.)Hete jongens en meiden direct apart, draai eerst 06-320 en dan telefoon-sex.....325.00

Langzaam zakt de
naakte vrouw
door haar knieën, ze zit bovenop hem "Is dit nu een standje"? vraagt ze verlegen 06-340.340.30 - 50 cphm.

Hij bindt de
naakte vrouw
vast, ze trilt van angst als hij de leren zweep pakt 06-340.340.90 - 50 cphm

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 50 cphm
06-9618

Sexlijn Tien
De eerste, de beste 06-nrs. Sonja leert het wel?
06-320.320.10
Evelientje, NIEUW-NIEUW
06-320.320.50
MET DATING 50 cphm.

06-320.320.06
Lesbische Meisjes, 50 cphm.

Liefdesgodin
Monique Sluyter
vertelt over haar intieme en heftige plannen.
Bel nooit alleen!!
06-320.329.80 (ƒ 1,-p.m.)

06-320.320.07
Lesbi Love 50 cphm

06-320.320.08
Sexy meisjes 50 cphm.

Een volle donkere rijpe vrouw. Wat een enorme bolle! 75 cpm.
06-320.323.46

RUIGE PORNO! Ik woon in een flat en neem sex op wat echt gebeurd op dat moment. Ik ben vaak alleen en kick op porno. Ik loop nu in lakleer. 75 cpm.
06-320.320.53

Tong- streelmassage Meisjes 18, zonder slipje. Je kunt ze zo strelen! 75 cpm.
06-320.320.52

Frans! Grieks! Russisch! vrijen, nr. 69, kussen, zijlings! sexstandjes. 75 cpm.
06-320.320.59

Rijpe Vrouw Live met jou in bed! Sexlesjes. 75 cpm.
06-320.323.56

Topsex
2 handen vol. 75 cpm
06-320*325*25

Privé Adressen!
Heeft u zin in Sex en bent u op zoek naar échte privé adressen en telefoonnummers? Wacht dan niet maar draai: 06-320.320.80 100 cpm (boven de 18 jaar).

(Geheime) Privé telef. nummers! Meer dan 350 vrouwtjes geven hun (geheime) telefoonnummer!
06-96.45
100 cpm. continu 24 uur p.d.

Bezweet stapt de vrouw onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, de man drukt haar prille
naakte lijf
tegen zich aan.
"Oh nee, niet doen"
06-340.340.20 -50 cphm.

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 50 cphm
06-320.320.14

Nu nog meer Meisjes live! Vanaf nu heb je de kans om met meerdere lekkere meisjes in Haarlem te worden doorgeschakeld! Probeer het maar! 100 cpm
06-340.340.10
Red Ear Productions.

Ruige porno!
Wil jij horen hoe het er in Nederland aan toe gaat? 06-320.320.79 100 cpm. (boven de 18 jaar).

S&M LiveBox
Er is dagelijks een bazin op de Box. Durf je! 75 cpm
06-96*26

Een Live Sexgesprek met meisjes vanaf 18 jr. Wij helpen snel. 100 cpm.
06-96*36

Club Top S&M
Hier kun je doorspoelen en kiezen de meesteres bepaalt waarheen. 06.97.91 75 cpm

Nee meneer, ik heb nog nooit een
Beurt gehad
zei de jonge vrouw heel bedeesd 06-96.70 (50 cphm)

Wij willen live met je vrijen! Maak je keuze met wie je lekker wil vrijen en doe alles wat thuis niet kan!
06-340.340.25
100 cpm. continu 24 uur p.d.

06*97*92
Meiden met een vrouwenlichaam. Brede heupen, volle dijen en een C-cup. 75 cpm. Zappen maar!

Hardcore!
Lekkere Harde Ruige Porno. Het lekkerste kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm. 06-97*94

De vrouw. In het fietshok geeft ze sexlex. 75 cpm. Hoe meer jongens hoe lekkerder!
06*95*09

Wij kunnen niet buiten Se...
Wij zijn 15 hete
Nimfomanes
en kunnen niet buiten sex! Bel live en maak je keuze! 06-340.340.50
100 cpm continu 24 uur p.d.

Kenners opgelet! Pure
liveporno!
Als je echt Live niet tegen een stootje kan, is het bete... dat je dit nummer niet belt. 06-340.340.11
100 cpm continu 24 uur p.d

Sado/Meesteres
Absoluut Live! Onmiddellijk apart met een sado/meesteres? Ik eis dat jij me nu onmiddellijk belt! 06-96-58
100 cpm continu 24 uur p.d

Casa Rossa
De enige in Nederland die jou 24 uur p.d. livesex biedt met veel verschillende vrouwen. Niets is heter!! Ook voor relaties. 100 cpm
06-9768

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

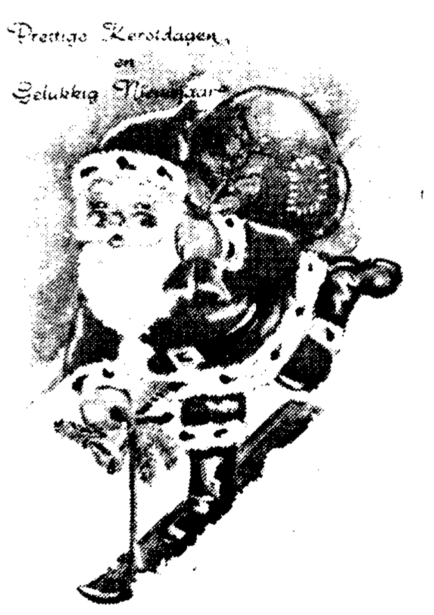
KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

18 DECEMBER
★ Kerstconcert door Jongerengroep Sound'70 Sittard en Drumfanfare Irene Beek. Gemeenschapshuis Het Patronaat, Burg. Janssenstraat 45, Beek. Aanvang 20.30 uur. Entree vrije gave.
★ Kerstconcert in de Christus Koningkerk in Heerlen-Nieuw Einde. Medewerkenden: Bysantyns mannenkoor L'Esprit, fanfare „St. Caecilia", Gemengd Kerkelijk Zangkoor St. Caecilia. Aanvang 16.00 uur, toegang gratis.

18-19-20 DECEMBER
★ Vogelshow Kampioenschap van Limburg Gewest IV, georganiseerd door De Topvogels, Maastricht. Openingstijden: vrijdag 19.00-22.00 uur; zaterdag 10.00-22.00 uur, zondag 10.00-17.00 uur. Ontmoetingscentrum „Aen de Wan", Einsteinstraat 32, Heer-Maastricht.
★ "Big X-Mas Workout". Iedereen kan meedoen aan deze bruisende aerobics-lessen die gegeven worden door Manon Blaszek en Jola Willems. Lokatie Sportcentrum Keer, Aanvang 13.00 uur, einde 16.00 uur. Kosten ƒ 25,--.

20 DECEMBER
★ Kerstconcert in St. Clemenskerk Hulsberg. Met medewerking van Gemengd koor St. Caecilia Hulsberg, Fanfare St. Clemens Arensgenhout, Paul Huyts, orgel. Aanvang 14.30 uur, vrij entree.
★ Kerstconcert in de Tempspleinkerk te Heerlen. Medewerkenden: Chr. Gemengd Koor Heerlen, Steinder Mannenkoor, Blokfluitensemble Opus 6 van de Heerlense Muziekschool. Aanvang 16.00 uur, toegang gratis.

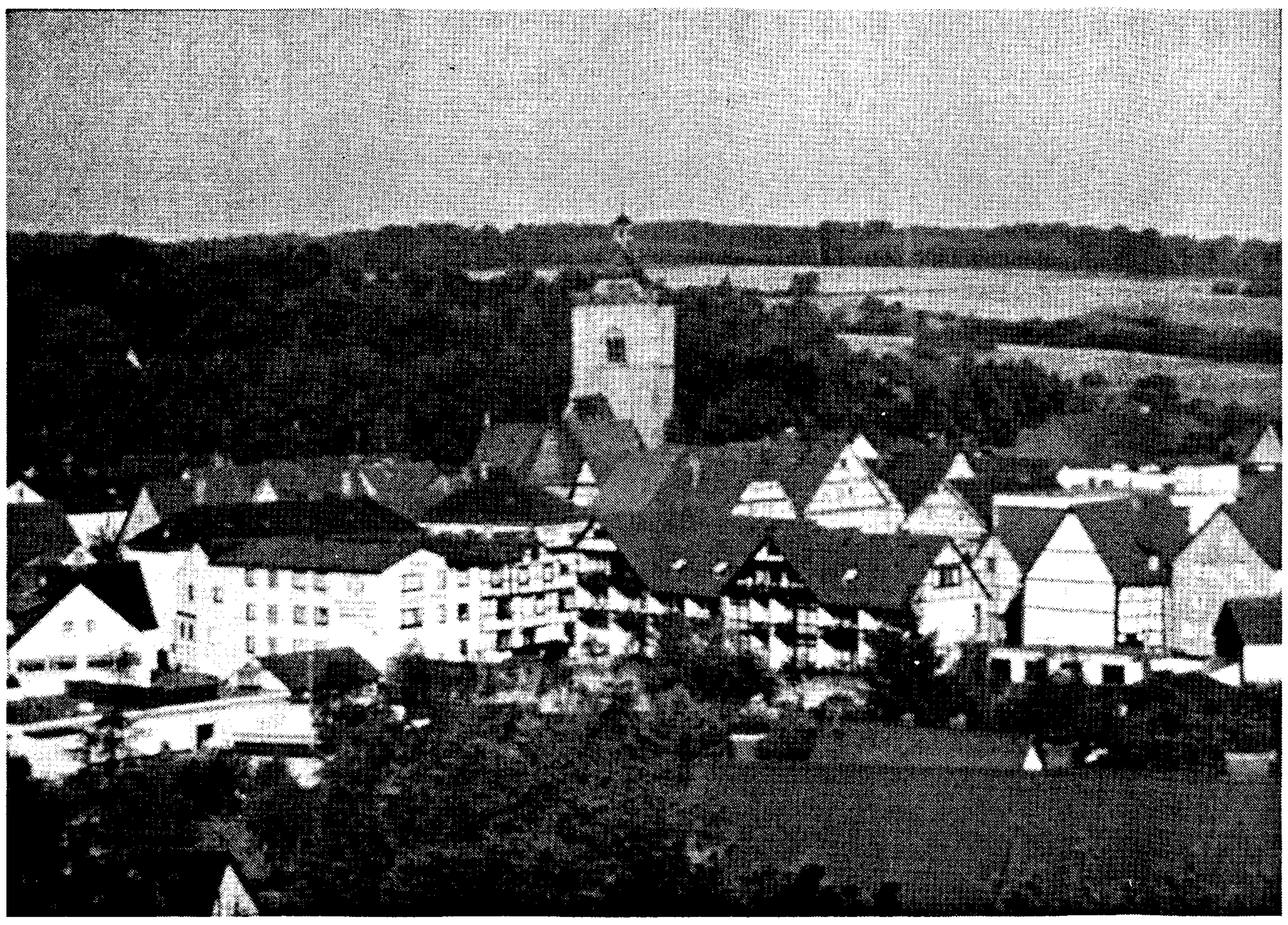
23 DECEMBER
★ Gezamenlijke uitvoering van Toonkunstkoor „Geleen" en Oratoriumvereniging Sittard, m.m.v. Limburgs Symphonie Orkest o.l.v. Ger Vos. Uitgevoerd worden Une Cantate de Noël van Arthur Honegger en Oratorio de Noël van Camile Saint-Saëns. Stadsschouwburg Sittard, 20.00 uur. Entree ƒ 20,--
★ Kerstconcert in het Maaslandcentrum Elsloo. Uitvoerenden: A.V. Elsloo en Accordeonorkest Geleen. Aanvang 20.00 uur, gratis toegang.

Helemaal passend in deze sfeermaand is de tentoonstelling „KERST-AANGEKAART 1992". In het St. Jozef-Rusthuis, aan de Gasthuisstraat 6 in hartje Heerlen vindt u vanaf 19 december t/m zondag 3 januari een enorme verzameling van kerst- en nieuwjaarskaarten uit binnen- en buitenland. Bijzondere aandacht wordt dit jaar geschonken aan de klassieke-religieuze kunst. Maar ook het „massaprodukt" en wenskaarten gemaakt door hobbyïsten zijn volop aanwezig. Er wordt overigens aangenomen dat de éérste kerstkaart in 1843 in Engeland werd gedrukt. Nederland was pas in 1895 aan de beurt. De tentoonstelling is dagelijks van 14.00 tot 17.00 uur te bezoeken, de entree is vrij, maar eventuele giften zijn bestemd voor de stichting „Hulp Sahellanden-Heerlen".

Overigens vraagt de organisatie een ieder de wenskaarten dit jaar niet weg te gooien maar te sturen of af te geven bij: Chr. Janssen, Eurenderweg 107, 6417 PA Heerlen.

5 DAGEN NAAR HET DUITSE KNÜLLGEBERGTE

● *Neukirchen*

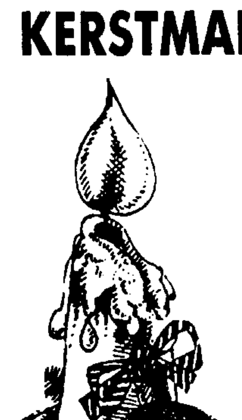
Na de Côte d'Azur en Schwarzwald publiceren wij deze week onze derde carnavalsaanbieding, te weten een 5-daagse busreis - in samenwerking met Schmitz-Reizen - naar NEUKIRCHEN in het Duitse Knüllgebergte. Op slechts 5 (bus-) uren hier vandaan kunt U tijdens de carnavalsdagen heerlijk relaxen in een mooie omgeving.
Op de vertrekdag zullen wij al rond 14.00 uur arriveren in Neukirchen. Daar wordt U in het stadhuis verwacht en welkom geheten met een welkomstdrankje. Aansluitend staat een stadswandeling op het programma.
In het vriendelijke hotel Combecher hebben wij comfortabele kamers voor u gereserveerd. Uiteraard zijn deze voorzien van douche/bad en toilet, radio en telefoon.
Neukirchen is gelegen aan de zuidkant van het Knüllgebergte, ligt temidden van de bossen en is een bekend kuuroord.

Tijdens uw verblijf zijn er een 3-tal excursies gepland. Zo bezoeken wij met begeleiding van een gids de plaats Eisenach en wordt ter plaatse de Wartburg bezichtigd.
Ook Alsfeld met zijn mooie marktplein en prachtige vakwerkhuizen is alleszins de moeite waard. Tenslotte zullen we ook het bekende kuuroord en „Festspielstadt" Bad Hersfeld aandoen.
Op de vijfde en laatste dag vertrekken we na het ontbijtbuffet en rijden richting thuishaven. Hier hopen we rond de klok van vijven te arriveren, we gebruiken nog samen het diner en gaan dan terug naar de diverse opstapplaatsen.

REISINFO

Datum:	20 t/m 24 februari 1993
Prijs:	ƒ 545,-- p.p. Toeslag 1-persoonskamer ƒ 50,--.
Inclusief:	Vervoer per luxe touringcar Limburg - Neukirchen v.v. Verblijf op basis van halfpension in hotel Combecher Diverse excursies, als hierboven genoemd. Reis- en annuleringsverzekering. Afscheidsdiner in Limburg.
Exclusief:	Eventuele entrees.
Reisdokument:	Geldig paspoort.
Valuta:	Duitse Marken (1 DM. = ca. ƒ 1,14)
Opstapplaatsen en -tijden:	Susteren, garage Schmitz, 08.00 uur Sittard, NS-station 08.15 uur Geleen, Rijksweg-C (ABN-AMRO) 08.30 uur Heerlen, voorzijde NS-station 08.50 uur Kerkrade, Rodahal 09.10 uur.
Reserveren:	Vanaf vandaag bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV in Landgraaf, Simpelveld en Vaals, onder aanbetaling van ƒ 100,- p.p. Bij onverhoopt onvoldoende deelname behouden Schmitz Reizen en het Limburgs Dagblad zich het recht voor deze reis te annuleren.

KERSTMARKTEN EN KOOPAVONDEN

In diverse Limburgse plaatsen kunt u nog of weer terecht om het speciale sfeertje van de kerstmarkt te proeven en volgende week zijn er weer extra koopavonden om zoveel mogelijk gelegenheid te scheppen de benodigde cadeaus en boodschappen voor de feestdagen in huis te halen.

KERSTMARKTAGENDA:
HEERLEN: Nog t/m 22 december vindt u in de Heerlense binnenstad meer dan 35 kerstmarkthuisjes in de stijl van het Limburgs vakwerk. Voor het eerst prijzen ook standhouders uit Duitsland hun waar aan. Muziek, optredens en sfeervolle verlichting maken deze markt tot een feestelijk geheel.
VALKENBURG: Vandaag van 14.00 tot 22.00 uur, zaterdag van 12.00 tot 22.00 uur en zondag nog van 12.00 tot 18.00 uur kunt u voor de laatste keer terecht in de grotten van Valkenburg. In deze bijzondere omgeving, waarbij versiering en kaarslicht voor een extra decoratie zorgen, is een gezellige kerstmarkt, met diverse optredens, gecreëerd. Entree gratis.
MAASTRICHT: In de Maastrichtse binnenstad vinden we nog tot en met 24 december een kleine kerstmarkt.
BLERICK: Vandaag staat het centrum van Blerick tussen 16.00 en 20.30 uur in het teken van een kerstmarkt.
SITTARD: Morgen is op het Sittardse Tempelplein een kerstmarkt van o.a. Unicef en Wereldwinkel.
GENNEP: Ook morgen een kerstmarkt op de Markt tussen 22.00 en 17.00 uur.
REUVER: Vanaf 12.00 uur kerstmarkt op de hoek Annastraat/ Industristraat.
BERGEN: Zondag kerstmarkt in het centrum van Bergen

KOOPAVONDEN:
In vrijwel alle plaatsen zijn de koopavonden gepland op maandag 21, dinsdag 22 en woensdag 23 december.

20 DECEMBER
★ Merselo-Venray, winterserie WSV De Natuurvrienden. 5 - 10 - 15 km. Start: Café Den Tommes, Grootdorp 40 09.00-14.00 uur.
★ 3e Kerstwandeling georganiseerd door wandelcomité RKVV Obbicht. 7 - 14 - 21 km. Start: kantine RKVV Obbicht aan de Kasteelweg tussen 08.00 en 14.00 uur.

Steenkolenmijn Valkenburg

Wellicht heeft u er al vaker van gehoord. Maar bent u er al eens geweest? In Valkenburg vinden we diep onder de grond eeuwenoude mergelgrotten. Hier is Europa's grootste bezoekersmijn te vinden, al meer dan 75 jaar. Halverwege Valkenburg en Sibbe vinden we aan de Daalhemerweg de gelijknamige groeve, in 1916 door Emile Caselli aangekocht met het doel de toerist te laten zien hoe in de Limburgse mijnbouw werd gewerkt.
Toen in de zeventiger jaren definitief een einde kwam aan de steenkolenwinning in Zuid-Limburg werd de bezoekersmijn in samenwerking met de Gezamenlijke Steenkolenmijnen met nog aanzienlijk meer originele machines en materialen uitgebreid.
U komt derhalve terecht in een waarheidsgetrouw "museum" waar ook de laatste winningstechnieken, de modernste van het westelijk halfrond, bewaard zijn gebleven. Lokomotieven, komplete treinen, schaafinstallaties, diverse soorten transportmiddelen, boor- en schietapparatuur, materiaal dat stuk voor stuk in de originele mijnen te vinden was.
Uw bezoek begint met een instruktiefilm, waarna een 90 minuten durende excursie volgt.
De machines worden bovendien gedemonstreerd door oud-mijnwerkers, kunt u zich deskundigere gidsen voorstellen?
In de steenkolenmijn Valkenburg kunt u zich daadwerkelijk een voorstelling maken van de werkwijze en -omstandigheden van wellicht uw vader, grootvader of overgrootvader. Een bezoek, waarvoor overigens geen speciale kleding is vereist, is een leerzaam avontuur voor jong en oud.
Buiten de steenkolenmijn zijn in de grotten nog meer interessante onderdelen ondergebracht: het fossielenmuseum, een mijnbouwexpositie en vele boekwerken over de mijnbouw en videofilms.

● *...na gebruik handvol kalkpoeder in ton strooien.*

Kiosk museumaktie

De steenkolenmijn heeft speciaal voor de lezers van KIOSK een kortingsaktie. Op 19 en 20 december, evenals van 26 december t/m 3 januari (met uitzondering van 1 januari) genieten bezoekers op vertoon van onderstaande bon een korting van ƒ 1,-- per persoon. De korting geldt zowel voor volwassenen, kinderen als 60/65-plussers.
Dit betekent dat de entree op genoemde dagen ƒ 7,50 (volwassenen), ƒ 6,50 (60/65-plussers) en ƒ 5,50 (kinderen tot 1[illegible] jaar) bedraagt.
U vindt Europa's bekendste bezoekersmijn aan de Daalhemerweg 31 in Valkenburg. Openingstijden: dagelijks van 09.00 tot 17.00 uur.

Bon: STEENKOLENMIJN VALKENBURG KIOSK
Naam: ....
Woonplaats: ....
Aantal personen ....max. 4

Zaterdag 19 december 1992
Wijngrachttheater Kerkrade
20.00 uur

RITMIC GROUP IN CONCERT
Een avondvullend programma dat voor de pauze is gericht op de kerstsfeer. Bekende kerstmelodiën en een keur van kerstpopsongs.
Na de pauze een enthousiaste show op ritmische muziek, afgewisseld door ingerogen ballades en symfonische popmuziek.

VRIENDEN-KORTING ƒ 2,50
Op vertoon van onderstaande bon betaalt u ƒ 12,50** i.p.v. ƒ 15,-.

Bon: RITMIC GROUP KIOSK
Naam: ....
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... Max. 4

22 - 23 - 24 - 26 - 27 januari 1993.
Stadsschouwburg Heerlen.
Aanvang 20.00 uur.

Cyrano - De musical.
Spectaculaire musicalproduktie van Joop van den Ende. In de hoofdrollen Bill van Dijk, Danny de Munk en Ryan van den Akker. Het trieste verhaal van de verliefde, maar met een enorme neus gezegende, Cyrano. De mooie Roxane en „haar" knappe, jonge onderofficier.

Entreeprijzen: vrijdag, zaterdag, zondag ƒ 67,–**, dinsdag, woensdag ƒ 62,–**.

Op vertoon van onderstaande bon, TWAALF GULDEN VRIENDENKORTING. U betaalt respectievelijk ƒ 55,- of ƒ 50,-. De korting geldt alleen in de voorverkoop zolang de voorraad strekt.

Bon: CYRANO - DE MUSICAL. KIOSK
Naam: ....
Vriendenpasnummer: ....
Datum voorstelling: ....Aantal pers.: .... max. 4

Woensdag 13 januari 1993
Stadsschouwburg Heerlen
14.30 + 20.00 uur

NATIONAAL NEDERLANDS WINTERCIRCUS
Een programma waarin de absolute top van de Europese circusacts is vertegenwoordigd. Onder het motto „het circus leeft" brengt de ideeënrijke organisator Martin Hanson een keur aan clowns, acrobaten en gedresseerde dieren. Geniet vanuit uw comfortabele schouwburgstoel van een sprankelende voorstelling die gegarandeerd 100% amusement voor de hele familie oplevert.
op de entreeprijzen van ƒ 20,50** (volw.) en ƒ 12,50** (kinderen) geniet u op vertoon van onderstaande bon een
VRIENDENKORTING van resp. ƒ 3,50 en ƒ 2,50. u betaalt dan slechts ƒ 17,- en ƒ 10,-.

Bon: WINTERCIRCUS KIOSK
Naam: ....
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... Max. 4

Vrienden van het Limburgs Dagblad

* Kaartverkoop bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en VVV Landgraaf, Vaals en Simpelveld.
** Kaartverkoop aan de kassa van het theater.

Op vertoon van de Vriendenpas en ingevulde bon, ontvangt u de aangegeven korting.

Wilt u lid worden van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad", bel dan de service-afdeling 045-739881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dat lidmaatschap geheel gratis.

Talkshow is toe aan het vijfde seizoen

Hans van Willigenburg wars van alle kritiek

DOOR MARTIN HERMENS

HILVERSUM – Frank Sinatra en Barbra Streisand staan hoog op zijn wensenlijstje. Toch blijven ze voor de door de wol geverfde KRO-presentator Hans van Willigenburg onbereikbaar. „Ik wil ze interviewen omdat ik nog nooit ergens gelezen of gehoord heb waarom Sinatra en Streisand de charismatische acteurs zijn die ze zijn. Wat ik gelezen heb, is dat ze verschrikkelijk lastig zijn. Maar daar wordt een carrière niet op gebaseerd. Het interesseert me niet dat die mensen last hebben van een ochtendhumeur. Ik wil ze neerzetten zoals ze als artiest zijn." Praten over serieuze zaken, daar gaat het Van Willigenburg om. „Ik wil geen sleutelgatgluurder zijn."

De talkshow van Hans van Willigenburg is toe aan het vijfde seizoen. De kijkcijfers zijn altijd nog ruim voldoende. De waardering voor het programma en de presentator ook. Zure kritieken van de vaderlandse televisierecensenten bleven hem dit seizoen bespaard. „Ik trek me persoonlijk niets meer aan van kritieken," vertelt de sympathieke, ietwat verlegen presentator. „Ik bekijk ze als geheel en haal eruit wat er van belang is."

Hoe anders was dat vroeger. Het leek erop dat de recensenten Van Willigenburg niets gunden. „Bij alle programma's die ik heb gedaan, kreeg ik in het begin te horen: waarom moet hij dat gaan doen? Behalve bij de amusementsprogramma's. Daar heb ik nooit last mee gehad. Die zijn beneden het niveau van de critici. Na verloop van tijd draaiden de negatieve kritieken echter altijd om in positieve."

● Hans van Willigenburg: „Bij interviews met artiesten wil ik geen sleutelgat-gluurder zijn". Foto: KIPPA

Voor de trouwe kijkers was het even wennen dit seizoen. 'Vrijdagavond vroeg met Van Willigenburg' keerde in een andere gedaante terug op het televisiescherm. Vergeleken met het vorige seizoen is de lengte van de talkshow gehalveerd. Om toch een interessant programma te kunnen maken, moest de formule aangepast worden. Van Willigenburg bevestigt dat dat enige tijd in beslag nam. „Maar ik mag niet klagen," zegt hij. „Ik heb dit seizoen 35 afleveringen tegen 16 in het vorige."

Niet blij

Meteen daarna volgt zijn kritiek. „Ik ben niet blij met deze opzet. In navolging van Amerika mogen programma's op dit tijdstip van de avond niet langer dan 25 minuten duren. Daarmee wordt voorkomen dat je veel kijkers verliest. Als ik op de vroege avond een show van 50 minuten doe, begint in dat tijdsbestek op acht van de twaalf zenders een ander programma. Mensen gaan dan eerder schakelen."

De eerste afleveringen was het wat klungelen. Er werd met veel gasten gepraat over één onderwerp. De kijker kreeg vaak de indruk dat er alles aan gedaan werd om de zendtijd vol te krijgen. „De eerste paar keer hebben we ons op de formule verkeken," bekent Van Willigenburg. „Maar we konden pas later bijsturen, omdat we steeds twee afleveringen tegelijk opnemen. Dat heeft weer te maken met de bezuinigingen."

„Daarbij komt," vervolgt hij, „dat het moeilijk is in te schatten of je met één onderwerp een heel programma kunt vullen. Bij Leonard Cohen had ik zo mijn twijfels. Je moet je, zeker gezien het tijdstip, richten op een groot publiek. Dat zou met Cohen niet lukken, dacht ik. Maar het interview met hem was zo leuk, dat dat best had gekund. Cohen reageerde heel alert, waardoor er een geestig gesprek volgde. Dat was veel leuker dan vier vooraf bedachte onderwerpen."

Lieveling

Van Willigenburg begon zijn Hilversumse carrière bij de radio. Twaalf jaar lang presenteerde hij het populaire programma 'Tussen twaalf en twee'. Dat leverde hem het stempel 'lieveling van de vrouwen' op. „Omdat er altijd vrouwen in de studio zaten bij de live-uitzending," verdedigt Van Willigenburg zich. „Maar onder de luisteraars waren ook veel mannen. Dat stempel was dus ontzettende onzin. Maar het duurt lang voordat je zo'n stempel kwijt bent."

Begin jaren zeventig maakte hij de overstap naar televisie. „Mijn eerste eigen tv-programma was een talkshow avant-la-lettre. Mijn gasten zaten in het publiek en ik liep steeds naar ze toe. Er was ontzettend veel mis aan mijn manier van presenteren. Later heb ik nogal eens programma's gedaan waarin ik niet zo mezelf was. Dat ben ik in 'Vrijdagavond vroeg' absoluut wel."

Het stellen van kritische vragen is altijd nog een probleem voor Van Willigenburg. Dat heeft te maken met zijn afkeer van ruzie. „Ik hou niet van ruzie. Van jongsafaan kon ik daar niet tegen. Het zweet brak me uit als mensen ruzie maakten. Privé zeg ik liever twee dagen niets dan dat ik ruzie maak. Dat is natuurlijk niet goed. Eigenlijk stoort die houding me wel eens."

Zo af en toe slaagt Van Willigenburg er echter toch in zijn gasten het vuur aan de schenen te leggen. Zoals begin deze maand met presentator Robert ten Brink van het programma 'All you need is love'. „Dat zou meer moeten gebeuren," oordeelt hij. „Bij Robert ten Brink had ik voor het eerst het idee dat het er echt uitkwam. Kijk, ik ken inmiddels veel mensen uit het vak. Wanneer zo iemand dan artistiek iets verschrikkelijks doet, vind ik het heel moeilijk om het daarover te hebben. Vooral wanneer ik die persoon wat beter ken. Een matig kritische vraag van mij komt heel hard aan," vertelt de presentator. „Omdat hij is ingebed in mooie woorden. Mensen hebben mij daar vaak op gewezen: je doet het zo hard, maar je zegt het zo vriendelijk. Dat klopt ook wel."

Liegen

De afgelopen jaren heeft Van Willigenburg heel wat beroemdheden in zijn programma gehad. „Er is nog nooit iemand geweest die weigerde in mijn programma te komen omdat ik het presenteer," zegt hij desgevraagd. Het gesprek met Audrey Hepburn, een van de wereldsterren die bij hem aan tafel zaten, ging volledig de mist in. „Ik was gewaarschuwd dat zij absoluut niet met haar verleden geconfronteerd wilde worden. Ik dacht nog: wat een onzin. Maar ik had meteen door: dit is mis. Ze zat gewoon te liegen. Ik ben toen te aardig geweest. Ik had feller moeten zijn. Het was haar fout, maar ik ben in gebreke gebleven omdat zij het imago van een heilige heeft. Een half jaar later gebeurde in de talkshow van Terry Wogan op de BBC precies hetzelfde. Op die momenten ontdek je dat je ontzag hebt voor iemand die heel lullig doet. Eigenlijk had ik gewoon moeten zeggen dat ze zat te liegen. Maar dat zeg je niet tegen je gasten."

Met Caterina Valente wilde hij praten over haar ervaringen in de Tweede Wereldoorlog. Als lid van een zigeunerfamilie maakte zij in die tijd nare dingen mee. De Duitse vedette stak echter een stokje voor dat gesprek. „Ze zei dat ze over die onplezierige tijd niet meer wilde praten. Daar heb ik dan alle respect voor."

● 'Cantus ex Corde' uit Simpelveld met uiterst rechts Ton Thissen. Foto: JO KALDENBACH

Kerstconcert van 'Cantus ex Corde'

Van onze rtv-redactie

SIMPELVELD – Even traditioneel als de piek op een kerstboom is het Kerstconcert van 'Cantus ex Corde' in eigen huis: de Remigiuskerk van Simpelveld. Op zondag 27 december, 's middags om vier uur, wordt deze vocale traditie voor de achtste keer voortgezet door de 'mannen van Ton Thissen'. Onder zijn leiding brengt 'Cantus ex Corde' liederen ten gehore, geput uit de Slavisch-Byzantijnse ritus, kerstliederen uit de Oekraïne en volksliederen, afkomstig uit Rusland. Sommige zullen menigeen bekend in de oren klinken. Andere gezangen zijn nog weinig uitgevoerd of splinternieuw.

Dat deze koorwerken, die overigens stuk voor stuk door dirigent Ton Thissen en zijn dochter Françoise gearrangeerd zijn, ook grenzeloos aanslaan heeft het mannenkoor onlangs ondervonden tijdens de concerten in Seedorf en Bremen. Waar 'Cantus ex Corde' afgelopen weekeinde ook van zich liet horen, overal moesten er telkens twee toegiften worden gegeven. Wie een voorproefje wil op het Kerstconcert in Simpelveld kan komende zaterdag in de Maria Goretti-kerk in Nulland luisteren naar een gezamenlijk optreden met de lokale harmonie. Aanvang half acht.

Voor informatie over voorverkoop van kaarten à f 12.50 voor het Kerstconcert in Simpelveld: H. Vijgen, Kerkrade (tel: 410131) of voorzitter J. Sampermans, Simpelveld (tel: 440171).

● Willeke Alberti: opnieuw met een album vol aardige kerstliedjes. Foto: PETER DEJONG

Noodsituatie Zuid-Afrika week op radio

HEERLEN – De actualiteitenrubrieken van de Avro, KRO en NCRV brengen vanaf zondag een week lang dagelijks reportages uit de droogtegebieden van Zuidelijk Afrika. De reportages worden uitgezonden in de actualiteitenrubrieken van de AKN op Radio 1.

De afgelopen weken reisde een verslaggever van de AKN-omroepen door het gebied om te bekijken wat er met het geld van de acties van de gezamenlijke hulporganisaties is gebeurd. Een van de gebieden van waaruit verslag wordt gedaan is het Massangena-district in Mozambique. De Novib nam de taak op zich om de 20.000 inwoners daar negen maanden lang te voorzien van noodhulp. Tot de nieuwe oogst.

Andere reportages gaan over de hoofdstad van Mozambique, Maputo, waar honderdduizenden vluchtelingen naar toe zijn getrokken en over de situatie in buurlanden als Zimbabwe en Zambia.

Méér kerst-cd's dan vorig jaar

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – In de herfst beginnen ze bruiner te worden: de hoezen van de cd's. Hier en daar verschijnt al een kaarsje, een enkel gedrapeerd gordijn. Songs worden ballads, het aantal kinderstemmen op de achtergrond neemt toe, lijkt recht evenredig met het aantal goede doelen waar de opbrengst van de platen naar toe gaat. Tegen kerst weten we niet beter of het hoort zo.

Het assortiment ligt klaar. Allemaal zijn ze opgenomen toen u en ik nog moeite deden om zelf bruin te worden. Om met Lee Towers, in augustus, te spreken: „De mussen vallen dood van 't dak en ik zitten midden in de jinglebells."

Ach ja, Lee. Z'n kerstplaat is er. En die mag er wezen. 'When a child is born' heet de cd en dat is meteen de titelsong. Lee wordt bijgestaan door een groep uitgelezen achtergrondzangers en... een kinderkoor. De opbrengst gaat inderdaad voor een groot gedeelte naar een goed doel: het kinderfonds van Unicef. Alle ingrediënten lijken aanwezig voor het maar weer eens betreden van platgetreden paden, maar dat is hier niet gebeurd. Het is een sympathieke plaat met beeldschone en verrassende arrangementen. Naast de bekende kerstnummers niet zo bekend, maar mooi werk van onder anderen Mike Batt, Michel Fugain en Dolly Parton.

Ook Vanessa zingt weer, zoals men elders op deze pagina kan lezen. Speciaal voor de kerst. Voor een goed doel en met (haar) kinderen. John Lennons 'Happy X-mas Time' inspireerde Vanessa tot een single, waarvan binnen drie dagen al 1900 exemplaren waren verkocht. De opbrengst gaat naar de Stichting 'Ieder kind op schoolreis'.

De Familie Krol uit Friesland nam de kinderen vroeger in de zomer altijd zelf mee uit. Dan werd er gezongen. Ze zijn dat blijven doen en ze deden dat zo mooi dat er vorig jaar een cd van de familie op de markt kwam die een ongekend verkoopresultaat van 30.000 exemplaren bereikte. Nu is er 'Kerst met de Familie Krol': oer-Nederlandse kerstmuziek, met hier en daar een carol. Traditioneel (veel orgel), zonder concessies, mooi gezongen.

André Rieu

Ook Nederlands, maar met meer pretenties is de kerst-cd van de violist André Rieu uit Maastricht: 'Merry Christmas'. Niet voor een goed doel, maar daar staat tegenover dat er wel een kinderkoor aan te pas komt: 'De Cantarellen' onder leiding van Harrie Spronken uit Geleen.

Berdien Stenberg, maar dan op de viool. Medley's dus, in eigen arrangementen. De tekst op de hoes is geheel in het Engels en dat geldt met een uitzondering ook voor het gehele repertoire.

Het aanbod van nieuwe Nederlandse kerst-cd's is groter dan vorig jaar. Daarnaast wordt natuurlijk weer materiaal uit vorige jaren op de markt gebracht: koorwerk, onder leiding van bijvoorbeeld Sander van Marion, maar ook de nog steeds lieve kerstplaat van Willeke Alberti en 'Romantic Christmas' van de Voices Unlimited, de geslaagde poging om te laten horen dat achtergrondzangers als solisten ook niet mis zijn.

Uit het buitenland komt natuurlijk een grote stroom kerst-cd's. Ten eerste omdat er vraag naar is en ten tweede omdat de Nederlandse platenmaatschappijen als regel deel uitmaken van internationale concerns. We doen een greep:

Misschien heeft u in 1987 deel een gemist van 'A Very Special Christmas'. Geen nood. Deel twee is er. Geen kinderkoren, wel veel bekende artiesten en allemaal zingen ze voor een goed doel: De Paralympics, met op de hoes een voorwoord van Eunice Kennedy Shriver. Op de cd verrassende (rock-)uitvoeringen van kerstkrakers in soms verrassende combinaties, zoals Frank Sinatra samen met Cindy Lauper, Aretha Franklin in 'O Christmas Tree' en Michael Bolton in 'White Christmas'.

Bijzonder en meer voor de liefhebbers is de cd 'The Night Before Christmas' van het gospelkoor 'Sounds of Blackness'. Veelal elektronische begeleiding. De titels staan op de hoes in kruisvorm afgedrukt.

Er ligt nog nepsneeuw op de jas en de hoed van Garth Brooks op de foto van zijn eerste kerst-cd 'Beyond the Season'. Naar verluidt is Brooks in de Verenigde Staten Michael Jackson in populariteit voorbijgestreefd. Misschien doet hij het aardig in zijn eigen genre, maar z'n kerst-bijdrage vol verplichte nummers in quasi Nashville-stijl lijkt niet het toppunt van zijn carrière.

Maar een kerstalbum met een sterretje is 'Home for Christmas' van de Amerikaanse zangeres Amy Grant. Originele repertoirekeuze, schitterende arrangementen en het fantastische 'London Studio Orchestra'. Superlatieven dus. De cd bevat eigen werk van Grant, maar ook songs van onder anderen Carly Simon en bewerkingen van werken van Bach en Händel.

Cabaret Zak en As stopt ermee

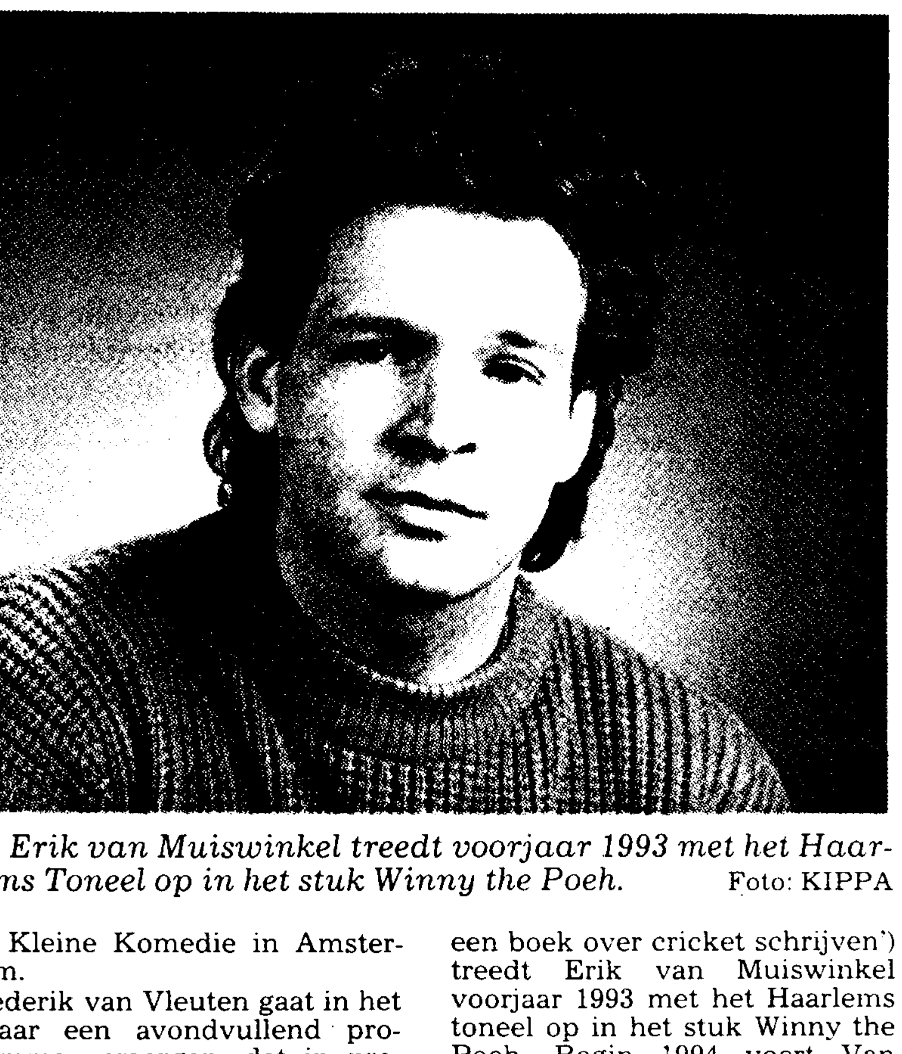
Van onze verslaggever

HAARLEM – Cabaret Zak en As houdt medio februari op te bestaan. In goed overleg heeft het driemanschap, dat al sinds de schoolbanken bijelkaar is, daartoe besloten. Erik van Muiswinkel sluit overigens niet uit dat het cabaretgezelschap in de toekomst nog eens zal optreden.

Het is met name Justus van Oel geweest, die na acht jaar de aanzet tot de breuk heeft gegeven.

Van Oel was lichtelijk uitgekeken op het genre cabaret dat Zak en As bracht. Voor zichzelf had hij het idee als tekstschrijver op den duur vast te lopen. Bovendien leeft bij hem de vrees dat de sleet dreigt te komen op de onderlinge sfeer binnen het gezelschap.

Het is de bedoeling dat Van Oel met Maarten Wansink in februari in een door hem geschreven toneelstuk gaat spelen. De première daarvan zal plaats hebben in de Kleine Komedie in Amsterdam.

● Erik van Muiswinkel treedt voorjaar 1993 met het Haarlems Toneel op in het stuk Winny the Poeh. Foto: KIPPA

Diederik van Vleuten gaat in het najaar een avondvullend programma verzorgen, dat in première gaat in het Amsterdamse Bellevue-theater. Daarna gaat Van Vleuten op tournee.

Naast zijn vele nevenactiviteiten voor radio en tv ('En ik ga ook een boek over cricket schrijven') treedt Erik van Muiswinkel voorjaar 1993 met het Haarlems toneel op in het stuk Winny the Poeh. Begin 1994 voert Van Muiswinkel met de actrice Margt Ros het door hem te schrijven toneelstuk 'De Heldenlul' op. Persoonlijk verwacht hij nu te kunnen beginnen met de try-outs.

Sfeervol Sittard

Koopstad Sittard heet u aanstaande zondag van harte welkom

Zondag gaan in koopstad Sittard om 12.00 uur de winkeldeuren wagenwijd open voor weer ongetwijfeld vele duizenden bezoekers. Mensen die veelal uit ervaring weten wat het betekent om in koopstad Sittard inkopen te doen. Verantwoordelijk daarvoor zijn de honderden winkels en winkeltjes die tezamen een assortiment bieden dat er zijn mag. Verantwoordelijk daarvoor is eveneens de gezellige sfeer die nu eenmaal zo kenmerkend is voor koopstad Sittard en die er voor zorgt dat men zich al snel op z'n gemak voelt. Dat "zich op z'n gemak voelen" krijgt zondag overigens nog een extra dimensie. Want door diverse winkeliersverenigingen is gezorgd voor een aantal kraampjes waar u kunt smullen van lekkernijen die uitstekend passen in het beeld van deze (feest)dagen. Letterlijk en figuurlijk proeft u zodoende de sfeer van een op en top gezellige winkelstad, koopstad Sittard, waar het nuttige met het aangename prima te combineren valt. Boodschappen doen in koopstad Sittard is dan ook geen vervelende bezigheid. Integendeel. Op deze koopzondag zijn de winkels in Sittard geopend van 12.00 uur tot 17.00 uur.
En op de meer dan 2.000 parkeerplaatsen kunt u vanzelfsprekend gratis parkeren.

De sfeer krijgt u er in Sittard gratis bij

(Dit is een publicatie van de Stichting Sittard Proms)

S514011

Zie pag. 28

Nederland 1

KRO
Nieuws voor doven en slechthorenden.
•• Journaal.
(TT) Oproep Spoorloos.
Heb ik iets gemist? Terugblik op programma's van de afgelopen week.
Young riders. Amerikaanse jeugdserie. Afl.12: Keepsake. Teaspoon blijkt een dochter te hebben en wanneer haar moeder overlijdt gaat ze op weg naar Teaspoon met een waardevolle brief.
Boggle, woordspel.
Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Zoetigheid. Tommie schrijft de letter S, maar dat vindt leniemienie te weinig. Kinderen roepen naar spekkies op straat en Diede snoepen uit de pindapot.
(TT) Jeugdjournaal.
(TT) Het Klokhuis. Informatief kindermagazine.
Vrijdagavond vroeg ... Van Willigenburg. Talkshow met Hans van Willigenburg.
Perfect strangers. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Vermist. ...'s inspiratie voor de strip gaat verloren als zijn schaap gestolen wordt.
(••+TT) Journaal.
(TT) Spoorloos slot. Programma waarin vermiste personen worden opgespoord. Presentatie: ... van der Meer.
Katharsis. Programma over de achterkant van het actuele nieuws. Presentatie: Ton Verlind.
The Chief. Engelse politieserie. ... Stafford van Europol leidt een onderzoek naar corruptie binnen de ...ense politie. Dan wordt hij benaderd door commissaris Alan Cade.
Sporen. Serie documentaires. Presentatie: Joost Middelhoff. Vandaag: In alle stilte; programma over de groeiende behoefte aan nieuwe vormen rond het persoonlijke afscheid van een overledene.
...-23.37 •• Journaal.

Nederland 2

Tros/VOO/EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.08 Stuntmasters. Reportage over de wereld van stunts en stuntmannen.
16.52 Candid camera. Amerikaanse humor met de verborgen camera. Presentatie: Dom Deluise.
17.11 Het geheim van de smid (Made by man). Serie over beroepen waarin het op handwerk aankomt. Afl.3: De noteur. De noteur speelt met muziek en maakt de muziekrollen en schijven voor draaiorgels met groot vakmanschap.
17.29 Power play, magazine rond computerspelletjes. Presentatie: Martijn Krabbé.
18.00 •• Journaal.
18.20 Dingbats, cryptogramspel gepresenteerd door Marceline Schopman.
18.48 De energieflits.
18.52 Blinde hartstocht, Australische soapserie.
19.18 Natte neuzen, behendigheidsspelletjes voor honden en bazen.
19.45 Troskompas Tv-ster gala '92, Tweedelig galaprogramma waarin de gouden tv-sterren worden uitgereikt. Presentatie: oander andere Linda de Mol. Deel 1.
20.55 TV-dokter, medische tip.
21.02 (TT) Medisch Centrum West. Nederlandse ziekenhuisserie. Afl.: De ontkenning. Het leven als huisman bevalt Victor boven verwachting goed. Erik Koning maakt een fatale fout en Henk Simons krijgt een tip over de zaak Vera Berg.
21.56 Dat willen we even kwijt, column.
22.01 Troskompas Tv-ster gala '92, deel 2.
23.12 Late night-concert dat de Amerikaanse zangeres Julie Miller onlangs gaf. Tijdens het concert zingt ze afwisselend ballades en popmuziek en vertelt ze over haar leven.
00.02-00.07 •• Journaal.

Nederland 3

NOS/Vara
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.30-10.00 Huisje, boompje, beestje, afl.60.
10.30-10.50 Skoalle TV: Sybe Satelyt en Sjef 4. (herh.).
11.00-11.30 (TT) School-tv weekjournaal, afl.14.
18.00 •• Journaal.
18.15 Jong vangen en tam maken. Werken-aan-werken special over het Van der Valk horeca-imperium.
18.47 Zendtijd Politieke Partijen: CDA.
18.55 (TT) Lingo, woordspel.
19.25 Tom & Herrie. Muziekprogramma gepresenteerd door Tom Egbers. In deze uitzending een optreden van de Belgische band The Radios. Verder een interview met de zanger van de groep, Bart Peeters, en met de gitarist Danny Lademacher. Ze spelen drie nummers live in de studio: Oh no!, She goes nana en S.O.S. to an angel.
19.59 Liefde in rhythme. Tv-film uit 1992 van Guus van Waveren. De pianist Rob leidt een prettig leven met zijn gezin. Dat leven verandert drastisch als Rob vergeefs een kind uit een brandend huis probeert te redden.
20.55 Cirque du soleil. Hoogtepunten uit de show Nouvelle Expérience van het Canadese circusgezelschap Cirque du soleil tijdens hun Amerikaanse tour '90/'91.
22.00 (••+TT) Journaal.
22.15 Studio sport journaal.
22.30 Nova, actualiteitenprogramma.
23.00 Gesprek met de minister-president. Presentatie: Hans Emans.
23.15 Passages. Literair magazine waarin vandaag de Waalse literatuur centraal staat. Presentator Philip Freriks stelt thema's aan de orde als de taalstrijd, het economische idolement van de streek, maar ook de enorme betekenis van Wallonië voor de Franse literatuur. Immers schrijvers als Yourcenar, Simenon en Toussaint komen er vandaan.
00.00-00.05 Nieuws voor doven.

RTL4

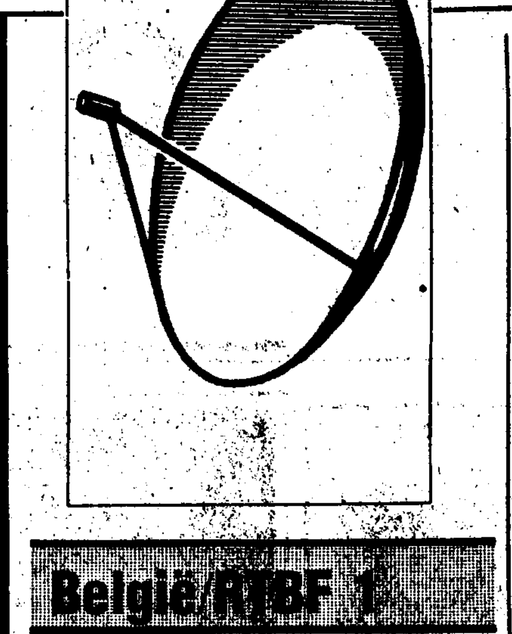
07.00, 07.26 en 07.55 Nieuws.
07.05 en 07.35 Cartoons.
08.06 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara, Soap. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin, spel. (herh.).
09.35 Goede tijden slechte tijden.
10.04 Groente- en fruittip.
10.05 As the world turns, serie.
10.50 Showtime. Actueel entertainmentmagazine. (herh.).
11.25 RTL Radio studio live. Open window television.
13.05 Ron's tweede jeugdshow. Show- en spelprogramma waarbij nostalgie naar de voorbije jaren centraal staat. (herh.).
14.20 Carol & Company, Amerikaanse comedyserie. (herh.).
14.45 The Oprah Winfrey show.
15.30 Santa Barbara. Amer. soap rond families Capwell en Lockridge.
16.00 Telekids, kinderprogr., met een aflevering van Captain Planet.
16.30 Prijzenslag, spelprogramma.
17.00 5 uur show. Gev. magazine waarin aandacht voor de actualiteit, de showbizz en een hoofdgast.
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap rond twee families.
18.45 RTL Club. Magazine met o.a. het minispel Pictionary.
19.00 Rad van fortuin, spelprogram.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer door John Bernard.
20.00 Goede tijden, slechte tijden, Nederlandse dramaserie.
20.30 Wie ben ik? spelprogramma.
21.20 Klasgenoten. Vanavond zijn dat: Wim Zomer en Jan Mulder.
22.20 Hunterm, Amer. politieserie. (start nieuwe reeks afleveringen). Afl.: Presumed guilty. McCall staat voor een dilemma wanneer ze in een moordzaak moet kiezen tussen Hunter en de man waarop ze verliefd is.
23.15 Chimera. Deel 2 van deze Amerikaanse miniserie in vier delen.
00.10 Laatste nieuws.
00.25 Codename: Dancer. Amerikaanse speelfilm uit 1987.
02.00 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.30 Schooltv. Esthetische opvoeding. Afl.: Het impressionisme.
15.00 TV Tam Tam. Afl.2.
15.30 Jit, komedie uit Zimbabwe uit 1990 van Michael Raeburn.
17.10 Diamond Awards.
17.25 Duupje. Afl.: Telefoon.
17.30 Bugs Bunny world of sport.
17.55 Tik tak, Animatieserie. Afl.352.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos serie.
18.35 TV 1 - Top 30, muziekprogr.
19.03 Buren (Neighbours), serie.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 Mr. Bean, humoristisch.
20.30 De droomfabriek. Rechtstreeks uitgezonden familieprogramma.
21.45 Hardball. Amer. misdaadserie. Afl.14: Wedding bells blues.
22.30 Vandaag en Sport.
22.55 Het eenzame hartenburo, talkshow over menselijke gevoelens.
23.25 Dangerous curves. Amer. avonturenserie. Afl.2: Dead watch.
00.15-00.20 Coda. Patrick Conrad leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie: Het Interbellum. Afl.7: Vitalisme.
19.30 Het capitool. Soapserie.
19.53 Benny Hill, Engelse humor.
20.00 Vlaanderen vakantieland, Toeristische portretten uit binnen- (Oost-Vlaanderen: Geraarsbergen) en buitenland: Languedoc.
20.40 Document: Les godverdommes. Sociaal-historische documentaire over Vlaamse seizoensarbeiders in Frankrijk.
22.00 Affiche, kunstmagazine met de vaste rubrieken Agenda, Accent en Apart.
22.20-22.40 Vuurvogel. Binnenskamers: Mandelringkwartet, kwintet voor 2 violen, altviool en 2 celli in g, opus 29 nr. 6 van Boccherini, uitgevoerd door het strijkkwartet Mosaïques en Roel Dieltiens.

België/RTBF 1

12.05 Vacature... **12.35** Jeunes docteurs (pour la vie). **13.00** Nieuws. **13.20** La race des seigneurs. Franse speelfilm uit 1973. **14.50** Juridisch magazine. **15.50** Génies en herbe. **16.15** Nouba nouba. **17.10** Jeu des dictionnaires. **17.35** Tropical heat. Amer. serie. **18.30** Ce soir: spéciale 10e anniversaire. **18.55** Le bon numéro. **19.30** Journ. **20.05** Bon week-end. **20.45** The living daylights. Amer. spionagefilm. Met: Jeroen Krabbé e.a. **22.55** Ces années-là, serie. **23.45** Laatste nieuws. **00.00-00.10** 24 H sur les marchés.

België/Télé 21

14.00 Muzzy in Gondoland. **14.10** Cursus Engels. **14.50-15.00** Cursus Nederlands. **16.45** Justice foraine aux Marquises. **17.40** Nouba nouba. **18.30** Radio 21. **19.00** Documentaire over jongeren in opleiding. **19.30** Journ. **20.00** Beethoven: L'intégrale des concertos pour piano. **21.10** Documentaireserie over moderne kunst. **22.00** Journ. en beursberichten. **22.35-00.10** Comédie d'été. Franse speelfilm.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **19.00** Le jeu des dictionnaires. **19.20** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Strip tease, magazine. **21.00** Nieuws. **21.30** Fort Boyard. **22.45** Nieuws. **23.05** Médiasud. **23.20** Gezondheidsmagazine. **00.20-00.50** Montagne, bergsportmagazine. (herh.).

Eurosport

09.00 Aerobics. **09.30** Paardesport. Concours hippique. **10.30** Trans world sport. **11.30** Aerobics. **12.00** Voetbal. WK 1994. **13.30** Eurofun. **14.00** Snooker. **15.00** Karate. EK. **16.00** Skî report. **17.00** Voetbal. Toyota Cup,finale. **19.00** Intern. motorsport, **20.00** Voetbal. WK 1994. **21.30** Eurosport nieuws. **22.00** Boksen. **23.30** Kickboksen. **00.30-01.00** Eurosport nieuws.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** Football Holland. **09.00** NFL Amer. football. **11.00** Worldcup ski. **12.00** Eurobics. **12.30** Ritm. gymnastiek. **13.30** J&B Polo Int. **1992.** **14.30** Dutch Bowling Masters. **15.30** Zeilen. **16.00** NFL Review. **16.30** Futbol Espanol. **17.30** Football Holland. **18.00** Global adventure sport. **18.30** GO. **19.30** World sports special. **20.00** Golf, live. **22.00** NBA action. **22.30** Kickboksen. **23.30** Boksen. Top rank boxing. **01.00** NBA basketball. **03.00** Dutch Bowling Masters vanuit Amstelveen. **04.00** Zesdaagse van Wenen. **05.00** NHL ijshockey. **07.00-07.50** IJshockey-magazine.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.00** Super shop. **06.30** Business tonight. **07.00** Business daily. **07.10** East Europe reports. **07.30** News watch. **08.00** ITN world news. **08.30** News watch. **09.00** Channel E. **09.30** Super shop. **11.00** Wild America. **11.30** Business tonight. **12.00** Business insiders. **12.30** Business daily. **12.40** East Europe reports. **13.00** Japan business today. **13.30** News watch. **14.00** Inside edition. **14.30** Serie noire. **15.00** The mix. **16.00** All mixed up. **17.00** On the air, live. **18.30** Bonanza, Westernserie. **19.30** Serie noire. **20.00** Cult tv: I spy, detectiveserie. **21.00** Inside edition. **21.30** Beyond tomorrow. **22.00** ITN world news. **22.30** Business daily. **22.40** Report. **22.48** US Market wrap. **23.00** Movie classics: ■ The boy who stole a million. Engelse speelfilm uit 1960. **00.35** News watch. **01.05** Wetenschappelijk magazine. **01.35** The mix. **02.00** China news Europe, met om 2.00 Prime time news en om 3.00 Econ. nieuws (in het Engels) **05.00** The mix.

Duitsland 1

Morgenmagazin, ontbijttv.
Tagesschau.
Das Buschkrankenhaus.
•• Wervelkolom-gymnastiek.
Tagesschau.
Wunderbare Welt. Documen... Afl.3: Die Serengeti lebt.
Hundert Meisterwerke. Van...: Aus dem Griechenland-Zyklus.
Tagesschau.
Fröhliche Weihnachten. Sket... uit de serie Alles was recht ist!
(T+■) Der Kongress tanzt. ... speelfilm uit 1931.
Persoverzicht.
Tagesschau.
13.00 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
...
•• Sesamstrasse.
Nationalparks der USA. Documentaireserie.
Tagesschau.
Die Bernsteinlibelle, Duitse science fiction-tekenfilm.
Schneemänner mit Herz. Filmkomedie van Marie Polednakova.
Punkt 5 - Länderreport.
Tagesschau.
Moselbrück, serie.
Hier und Heute.
Knastmusik, serie.
•• Herzblatt, spelshow.
Goldregen.
(TT) Tagesschau.
...15 (OO+TT) Die Freitagspremiere: Liebling, ich habe die Kinder geschrumpft (Honey, I shrunk the kids), Amerikaanse Disney-film uit 1988 van Joe Johnston.
Tagesthemen-Telegramm.
Verdrängen, verschweigen, vertuschen? Afl. uit de serie Gott und die Welt over de verstrengeling tussen de kerk en de Stasi in de voormalige DDR.
Tagesthemen, met Bericht aus Bonn.
(OO) Golden girls. Comedyserie. Afl.: Fröhliche Weihnachten.
Sportschau, sportmagazine.
•• Palermo vergessen (Dimenticare Palermo). Ital./Franse speelfilm uit '89 van Francesco Rosi.
Tagesschau.
...-01.40 Z.E.N. Begegnungen mit Menschen in Afrika: Die Baumfäller.

Duitsland 2

06.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Euro. Europamagazine. Vandaag over genetische manipulatie.
14.30 ■ Es lebe die Liebe, Duitse speelfilm uit 1944 van Erich Engel. Met: Johannes Heesters e.a. De beroemde tenor Manfred Richter ontmoet in een Spaanse bar de betoverende zangeres en danseres Manuela del Orta. Hij wordt verliefd.
16.00 Heute.
16.03 Verschwörung auf der Themse, Engelse jeugdserie. Afl.: Das Haus mit dem schwarzen Adler.
16.55 ZDF-Glückstelefon.
17.00 Heute.
17.10 Sport heute.
17.15 •• Länderjournal.
17.55 Ein Heim für Tiere, serie. Afl.: Danke, Caruso. De voormalige zanger Conny Flint is oud en ziek en moet zich laten opereren. Hij laat daarom zijn hond Caruso naar Dr. Bayer brengen, die al vele jaren bevriend zijn met elkaar. Conny overleeft de operatie echter niet en zo zit Dr. Bayer met Caruso opgescheept.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Forsthaus Falkenau, serie. Afl.: Traumreise.
20.15 (TT) Der Alte. Duitse misdaadserie. Afl.: Der amerikanische Onkel.
21.15 Die Reportage: reportage over de lange wachttijden van truckers aan de grens.
21.45 Heute-journal.
22.15 Rote Couch-Geschichten, komische winterverhalen, voordrachten, portretten en vreemde situaties.
22.45 Die Sport-Reportage. Met o.a. voetbal: Duitse oefenperiode met interlands tegen Brazilië (16/12) en Uruguay (20/12) en volleybal: Duitsland - Griekenland vanuit Minden.
23.15 The nutty professor. Amer. filmkomedie uit 1963 van Jerry Lewis. Professor Julius S. Kelp is een geacht en intelligent docent aan een Amer. universiteit. Toch zou hij liever een knappe rokkenjager zijn.
00.55 Heute.
01.00-02.35 Ator - Herr des Feuers (Ator L'invincibile). Ital. speelfilm uit 1982 van David Hills.

Duitsland 3 West

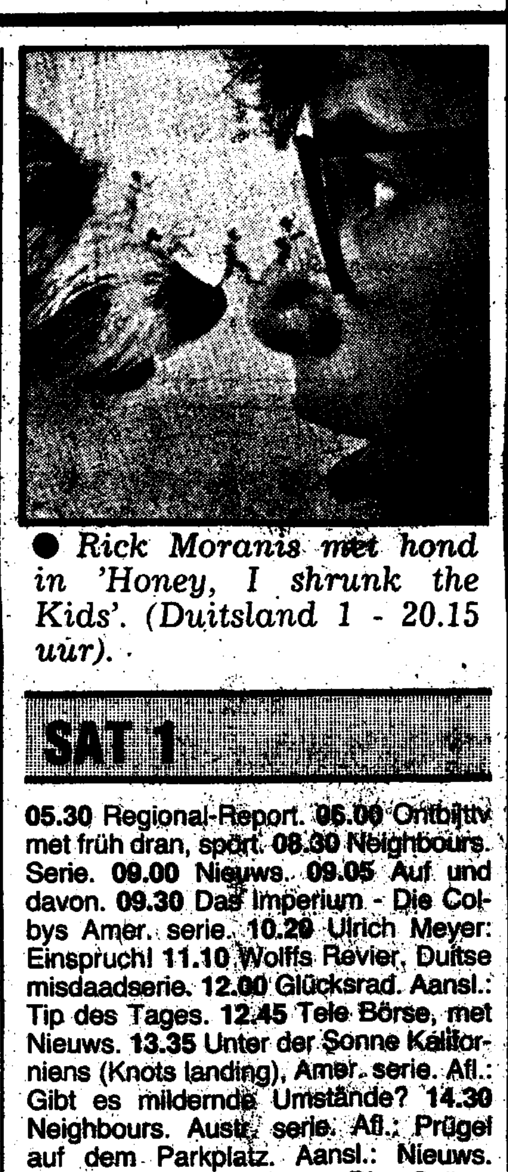
08.55 Seniorengymnastik. **09.10** Schooltv. **09.40** Cursus psychologie. **10.10** Schooltv. **11.40** Teletekst. **11.50** Mutter und Sohn. Comedyserie. **12.15** Milieumagazine. **13.00** Frauen-Fragen: Der Schönheitsterror. **13.45** Umweltspiegel. Vandaag: General Electric und die Umwelt. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.20** Linie K. **15.50** Sport in Westen aktuell. **15.55** West 3 aktuell. **16.00** Schlüsselloch. Gasten: Artur Brauner en Michaela May. **16.30** Endstation Pflegefall. **17.00** Cursus spreken in het openbaar. **17.30** Cursus geschiedenis. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Kai Life. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Die Macht am Rhein, reportage. **20.45** Kleider der Fantasie. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** ZAK. **22.30** Flash. Amer. speelfilm. **23.59** Laatste nieuws. Aansl.: Linie K.

Duitsland 3 SWF

08.15 Sport treiben - fit bleiben. **08.30** Cursus geschiedenis. **09.00** Schooltv. **10.45** Non-Stop-Fernsehen. **14.05** U.C.I.R.I. - Eine Alternative, reportage over koffieboeren in het Mexicaanse hoogland. **14.35** Schooltv. **15.05** Hallo, wie geht's? **15.20** Auslandsgeschichten. Vandaag: USA: Asphalt-Cowboys in New York. **15.35** Guten Abend. **16.35** Sie schreiben mit. Afl.4: Piet und der Delphin. **17.00** Cursus geschiedenis. **17.30** Harald und Miez. **17.57** Der Doktor und das Liebe Vieh, Engelse serie. **18.21** König Rollo. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journ. **19.00** Hallo, wie geht's? Thema: Weekendtip - gezond ontbijten. **19.15** Reismagazine. Vandaag o.a. wintersportaanbiedingen, skipassen, skilessen en kinderoppas in wintersportoorden. **20.00** (TT) Lindenstrasse, serie. Afl.: Anfrage. **20.30** Kulturkalender. **21.00** Nieuws. **21.15** Unsern Herrsein Gescherr. Reportage over de keramische fabrieken van Villeroy & Boch in Saarland. **22.00** Kanal fatal, slapstick en sketches met Veronika von Quast en Wichart von Roell. **22.30** Mord am Weihnachtsabend. Finse tv-film van Taisto-Bertil Orsmaa. **00.00** Aktuell. **00.02** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
09.00 RTL aktuell
09.10 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Afl.: Der geborene Pessimist. (herh.).
10.00 Reich und schön. (The bold and the beautiful), Amerikaanse serie.
10.30 Der Preis ist heiss, spelshow.
11.00 Riskant!, spelprogramma.
11.30 Familienduell, spelprogram.
12.00 Punkt 12, middagmagazine.
12.30 Jung und leidenschaftlich (As the world turns), Amerikaanse soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 Blaues Blut (Blue blood), misdaadserie. Afl.: Sein letzter Coup.
16.00 Hans Meiser, talkshow, Thema: Exotische Tiere im Privathaushalt.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?), Amerikaanse serie. Afl.: Das Appartement in Brooklyn.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), Amerikaanse serie. Afl.: Kellys Rache. (herh.).
18.00 Elf 99, magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin, magazine.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten, Duitse serie.
20.15 Die Helmatmelodie, volksmuziek met Gerda en Peter Steiner.
21.15 Ein Schloss am Wörthersee. Duitse serie. Afl.: Verzwickte Verhältnisse.
22.15 Auf Leben und Tod, gedramatiseerde politieacties.
23.15 Gottschalk, gevarieerde talkshow. Aansl.: RTL aktuell.
00.00 Emanuela - Dein wilder Erdbeermund (Inhibition Emanuelle), Ital. softsexfilm uit 1976. (herh.).
01.45 Tutti Frutti, erotische spelshow.
02.35 Emanuela - Dein wilder Erdbeermund (Inhibition Emanuelle), Italiaanse softsexfilm. (herh.).
04.10 Tausend Sterne leuchten, Duitse musical uit 1959 van Harald Philipp. Met: Germaine Damar, Toni Sailer, Maria Sebaldt, e.a.
05.40 After hours.

• *Rick Moranis met hond in 'Honey, I shrunk the Kids'. (Duitsland 1 - 20.15 uur).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. **06.00** Ontbijttv met früh dran, sport. **08.30** Neighbours. Serie. **09.00** Nieuws. **09.05** Auf und davon. **09.30** Das Imperium - Die Colbys. Amer. serie. **10.20** Ulrich Meyer: Einspruch! **11.10** Wolfs Revier, Duitse misdaadserie. **12.00** Glücksrad. Aansl.: Tip des Tages. **12.45** Tele Börse, met Nieuws. **13.35** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. serie. Afl.: Gibt es mildernde Umstände? **14.30** Neighbours. Austr. serie. Afl.: Prügel auf dem Parkplatz. Aansl.: Nieuws. **15.05** Das Imperium - Die Colbys Amer. serie. Afl.: Das Gemälde. **16.00** Cagney & Lacey. Amer. politieserie. Afl.: Verdacht auf Drogen. Aansl.: Nieuws. **17.05** Geh aufs Ganze! **17.45** Regionale programma's. **18.15** Bingo. **18.40** Trekking van de NKL-winnaars. **18.45** Nieuws. **19.00** dran, sportmagazine. **19.20** Glücksrad. **20.15** Burglar. Amer. misdaadkomedie uit 1987. **22.15** Deliverance. Amer. actiefilm uit 1971. **00.05** Nieuws en sport. **00.10** Nackt und kess am Königssee. Duitse erotische film uit 1977. **01.35** Electric Blue. Engels erotisch magazine. **02.15** Deliverance. Amerikaanse actiefilm. (herh.). **03.55** Electric Blue. (herh.). **04.35** Schreinemakers live. Met Margarethe Schreinemakers. (herh.). **05.35** Geh aufs Ganze! spelshow. (herh.). Aansl.: Programma-overzicht.

RAI UNO

06.00 Ochtend/middagprogr. **16.00** Telegiornale Uno. **16.10** Italia. Istruzioni per l'uso. **18.45** Cl siamo. **20.00** Telegiornale Uno. **20.40** L'incredibile avventura. **22.00** Speciale Rema Imago Urbis. **23.00** Telegiornale Uno. **23.15** Elisabetta Gardini conduce Caffe'italiano. **00.00** Telegiornale Uno-Che tempo fa. **00.30** Oggi al Parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Ross King. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gev. ochtendmagazine met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Eldorado. **15.20** Going for gold. **15.45** The flying doctors. **16.30** Puppydog tales. **16.55** Superbods. **17.10** Chipmunks go to the movies. **17.35** Take two. **18.00** Newsround. **18.05** Byker Grove. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nwsmagazine. **20.00** Eldorado. **20.30** Don't wait up. **21.00** Hearts of gold. **22.00** nws. **22.30** Son of the Morning Star. Tv-film (2). **00.05** Terry Wogan's Friday night. **00.45** Paardesport, int. concours hippique. **01.35** Paradise. Amer. serie.

BBC 2

09.00 Breakfast news. **09.15** Westminster. **10.00** ■ Tall in the saddle. Amer. speelfilm uit 1944. **11.25** ■ Affair with a stranger. Amer. speelfilm uit 1953. **12.50** Culinaire tips. Afl.: Vegetables. **13.00** Look, stranger. **13.20** Serie lezingen over de theorieën van Charles Darwin. De parallellen tussen de ontwikkeling van de computer en die van de mens. **14.20** Fingermouse. **14.35** Another war, another peace. **15.00** nws. Aansl.: Sport on Friday: o.a. Golf, Paardesport en Motorsport. Met om 16.00 nws. **16.50** nws. **17.00** Catchword. **17.30** Behind the headlines. **18.00** Delia Smith's Christmas. **18.30** Top gear. **19.00** Stingray. **19.25** The man from U.N.C.L.E. Amer. serie. **20.15** Dr. Who: The daemons. **20.40** What the papers say. **20.55** Prisoners of conscience. **21.00** Public eye. Aansl.: Advent calendar. **21.30** The living garden. **22.00** The face of Tutankhamun, documentaire serie. **22.50** Sister Wendy's odyssey. **23.00** Have I got news for you. **23.30** Newsnight. **00.15** Prisoners of conscience. **00.20** The Late show special. **01.05** ■ Triumph of the will. Documentaire. **02.50** Self exposure. Portretten van regisseurs.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **12.30** Metallica rockumentary. **13.00** Simone. **14.30** Sports. **15.00** Queen: Days of our lives. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 From 1. **18.00** Yo! Raps today. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Most wanted. **21.30** Big picture special. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 From 1. **00.00** Kristiane Backer. **01.00** The pulse. **02.00** Kristiane Backer. **03.00** Yo! Countdown show. **04.00-08.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. **12.30** Business Morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

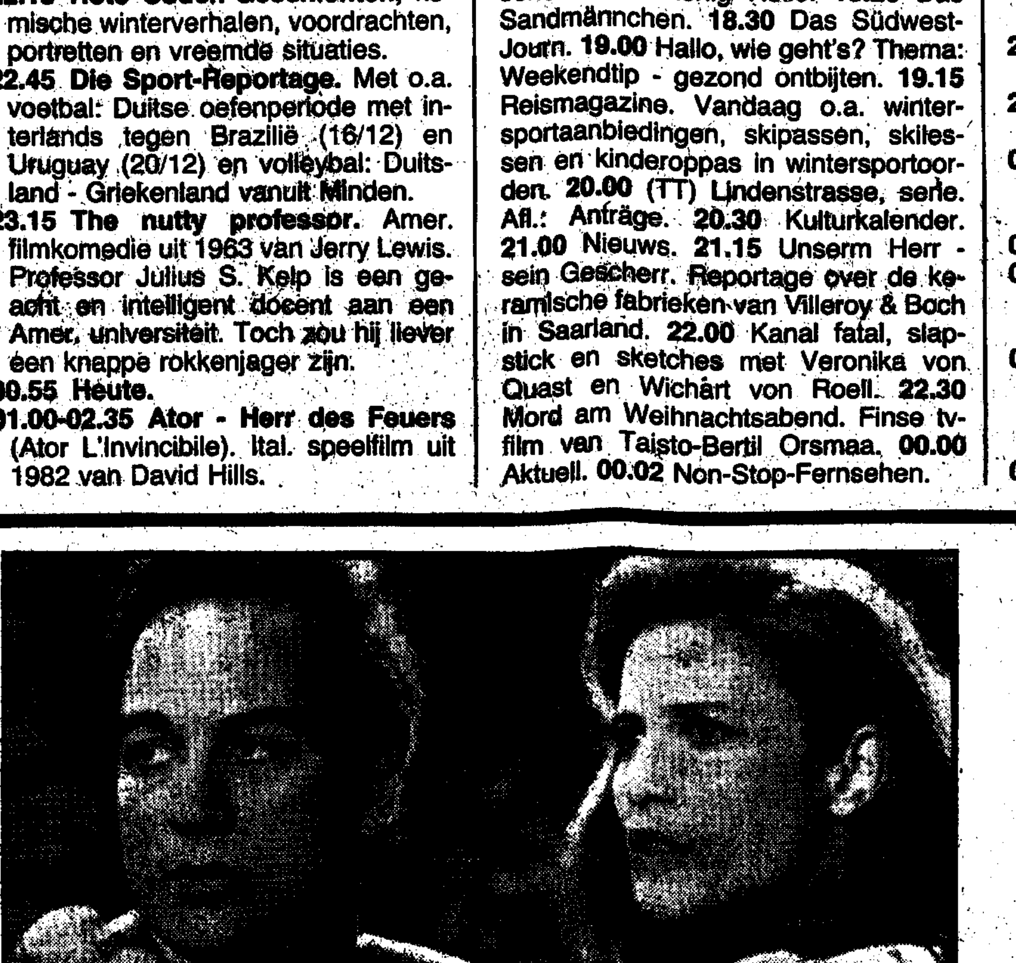
TV
FILMS VIDEO

BBC 2
10.00. Tall in the Saddle - (1944-USA). Vrouwenhater sherriff John Wayne komt naar stadje om moord op te lossen. Daar wordt hij van zijn haat genezen in western van Edwin L. Marin.

Duitsland 1 en 2
11.35. Der Kongress Tanzt - (1931-D). Speciaal voor film geschreven operette van Eric Charell. Handschoenenverkoopster werpt bloemen in koets van de tsaar, die deze gift voor bom aanziet. Met: Lilian Harvey en Willy Fritsch.

Duitsland 2
14.30. Es Lebe die Liebe! - (1943-D). Revuester Lizzi Waldmüller ontdekt in Barcelona ideale danspartner Johannes Heesters. Als hij later naar Berlijn komt, is hij haar vergeten. Film van Erich Engel.

Duitsland 1
20.15. Honey, I Shrunk the Kids - (1989-USA). Komedie-fantasy van Joe Johnston over vier jongeren die per ongeluk Rick Moranis' experimentele straalgeweer gebruiken. Amusante film met spectaculaire effecten.

• *James Belushi en Mimi Rogers in 'Dimenticare Palermo'. (Duitsland 1 - 23.50 uur).*

Duitsland 3 West
22.30. Flesh - (1968-USA). Film van Paul Morrissey, afkomstig uit legendarische Andy Warhol Factory. De film volgt de werkdag van tippelaar Joe Dallessandro die in de straten van New York de kost verdient voor vrouw en kind.

Super Channel
23.00. The Boy Who Stole a Million - (1960-GB). Onderhoudende actiefilm van Charles Crichton met veel achtervolgingsscènes. Zoon van houder van een taxibedrijfje wil zijn vader helpen door 1 miljoen peseta's te stelen. Met Maurice Reyna en Virgilio Texera.

Duitsland 2
23.15. The Nutty Professor - (1963-USA). Professor Julius Kelp lijdt onder zijn uiterlijk, maar gelukkig vindt hij een drankje uit. Eén nadeel: het is snel uitgewerkt. Regie en hoofdrol: Jerry Lewis.

Duitsland 1
23.50. Dimenticare Palermo - (1990-I/F). Uitstekende politieke thriller van Francesco Rosi met internationale cast, waaronder James Belushi en Mimi Rogers. Italo-Amerikaanse burgemeesterskandidaat raakt verstrikt in het net van de internationale mafia.

RTL Plus
24.00. Inhibition - (1977-F/I). Vroege pornofilm met Ilona Staller, later Italiaans parlementslid en vrouw van kunstenaar Jeff Koons. Samen met Claudine Beccarie beleeft ze in Pall Price's film hartstochtelijke avonturen in Tunis.

Duitsland 1
01.00. Ator, L'Invincibile - (1982-I). Boosaardige hogepriester wil zijn vrouw offeren aan reuzenspin, maar gelukkig komt held Miles O'Keeffe in actie. Barbarenfilm van Davis Hills met verder o.a. Sabrina Siani.

BBC 2
01.05. Triumph des Willens - (1935-D). Propagandafilm van Leni Riefenstahl in de vorm van een in scène gezette documentaire over de NSDAP Reichparteitag. Brutale montagetrucs om nazi-symbolen op te blazen.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 nieuws. 7.07 Het Gebouw, met om 7.07 De Nieuwstafel; 9.05 Standplaats Sri Lanka; 9.35 De Nieuwstafel; 10.05 Het interview; 11.05 De achtergrond reportage; 11.50 De Nieuwstafel. 12.07 Vara Radio I vrijdageditie. 14.05 14.05 Argos. 15.05 NL-Magazine. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 Tros Aktua. 18.30 en 6.30 nieuws. 19.04 God zij met ons. 21.04 NCRV-Vrijdag-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nws.
7.04 KRO's Ontbijtshow. 8.50 Postbus 900 (1). 9.04 Licht te verteren. 10.50 Postbus 900 (2).11.04 Adres onbekend. 12.04 Alleen op vrijdag (12.30 en 13.30 Raden maar.) 14.04 In antwoord op. 15.04 Ratel plus. 17.04 VPRO's Music hall. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 De hits van .... 21.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 De Steen & Been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02 Pop ballads 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus vier. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: Oslo Philharmonic Orch. 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Het middagconcert: Het internationale concertcircuit. Hagen Kwartet Salzburg. 15.15 Schumann en Fauré. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Operette. 18.04 De klassieken 1. 19.00 Stemmen uit Vara's archief (7). 20.02 Het avondconcert: De Vara matinee. Radio Filh. Ork. 22.00 De klassieken 2. 23.00-24.00 Muziek van deze eeuw.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 uur nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Plein publiek. 11.02 Hans Brinker. 12.02 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 VVD. 18.02 De onbekende islam; 18.20 Hoda al islam; 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad. 21.40 Boekenwijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.00-24.00 Fresko.

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel (7.30 ANP-Nieuws). 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.03 Op de valreep. Agenda voor het weekeinde. 12.03 Limburg actueel (12.30 ANP-Nieuws). 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 De buurt. Discussie op straat. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Profiel. Gesprek met een gast. 16.03 Festival. Cultureel magazine. 17.03-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
O6.00 Nieuws, 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Platenpoets (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van-vroeger. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en telefoons met luisteraars. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek. 23.30 Nachtradio (24.00 nieuws).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bert, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Auto-Info

limburgs dagblad

Rover na twintig jaar terug in de topklasse

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Na een afwezigheid van twintig jaar is het Britse merk Rover in de topklasse van de coupé's terug met een sierlijk vierpersoons coupé-model. Het betreft de Rover 827, waarmee de 800-serie riant wordt afgerond. Uiteraard is ook dit model voorzien van de onlangs in ere herstelde karakteristieke Rover-grille, die de auto een extra gedinstingeerd voorkomen geeft. De 2675 cc V-6 injectiemotor is van compagnon Honda afkomstig en levert 169 pk.

Nieuwe coupé's in 200- en 800-series

Deze lichtmetalen machine bevat vier kleppen per cilinder. Zowel motorblok als cilinderkop zijn van lichtmetaal.

De Rover 827 coupé zet de traditie van 'Britse chique' overtuigend voort met een degelijke interieuraankleding. Daarbij is gebruik gemaakt van eerste kwaliteit leer en exclusieve houtsoorten ten behoeve van de panelen.

De fabrikant heeft voor deze coupé een ander front ontworpen. Voorspatborden, deuren, dak en kofferklep werden speciaal voor dit nieuwe model ontwikkeld. De aerodynamische kwaliteiten komen tot uitdrukking in de cw-waarde van 0,29. Rover denkt jaarlijks 50 stuks aan de man te brengen.

Tegelijk met de grote coupé van de 800-serie presenteert Rover de kleinere 200 coupé. Deze auto werd dit jaar voor het eerst op de autosalon van Parijs getoond. Bij die gelegenheid hebben we al enige aandacht aan dit model besteed. Er zijn twee motorvarianten: Een 1.6, afkomstig van Honda en een tweeliter turbo, die voor rekening van Rover komt.

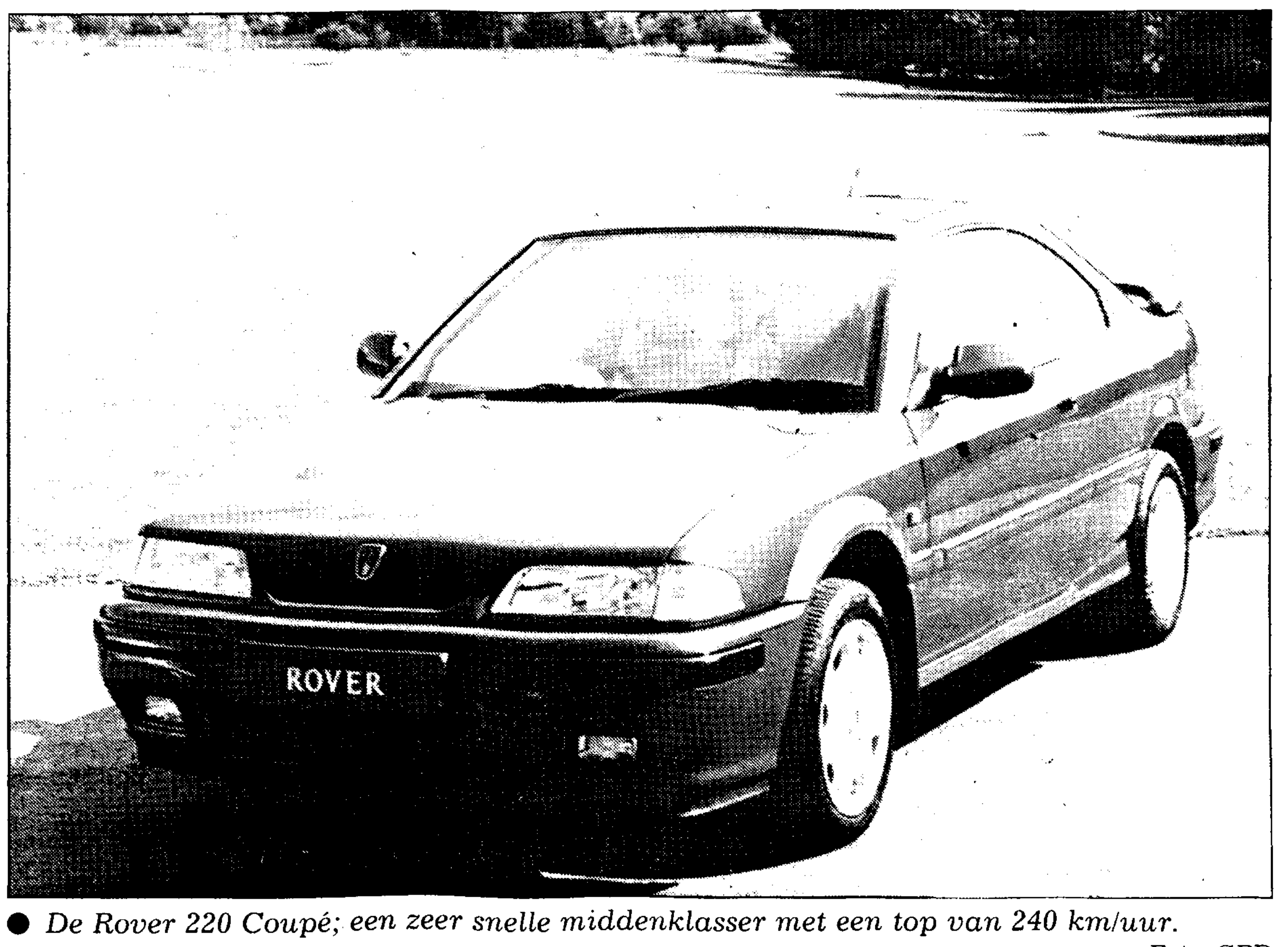
Deze laatste motor, te vinden in de 220 Coupé Turbo, levert 200 pk en maakt een topsnelheid mogelijk van 240 kilometer per uur. Tot dusver werd deze krachtbron uitsluitend in de 800-serie gemonteerd. De nu daarmee toegeruste 220 is de snelste Rover die ooit in serieproduktie werd vervaardigd.

Het tweedelige glazen dak kan worden weggenomen. De transparante panelen worden van elkaar gescheiden door een T-bar, welke eveneens kan worden verwijderd. De glazen panelen kunnen ook onafhankelijk van elkaar worden opengezet.

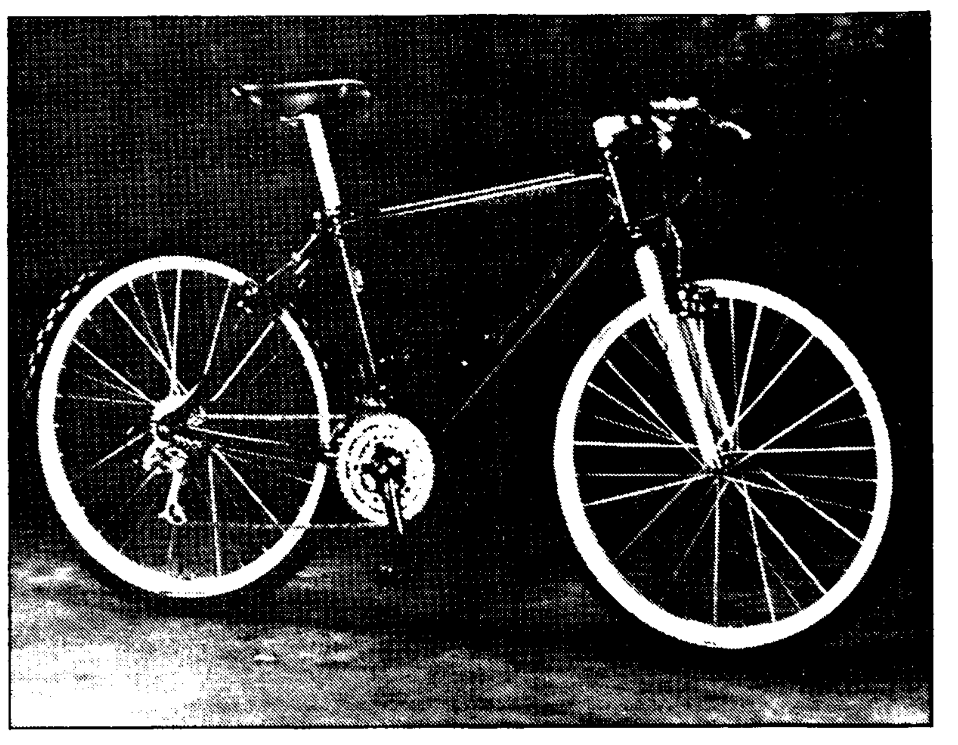
Het indrukwekkende koppel van 237 bij 2100 toeren wordt beheerst door een zogenoemd 'traction-controle' differentieel, dat hiermee voor het eerst in een niet-vierwielaangedreven auto wordt toegepast.

De snelle versie is standaard uitgerust met ABS.

Rover presenteert de 216 coupé voor 52.995 gulden en de 220 coupé turbo voor 69.995 gulden. In Nederland denkt men 75 à 100 exemplaren op jaarbasis te verkopen

● *De Rover 220 Coupé; een zeer snelle middenklasser met een top van 240 km/uur.* Foto: GPD

● *De vering van de Specialized Rockhopper Future Shock.* Foto: GPD

Amerikaanse fiets met betaalbare voorvering

DOOR THEO VAN DER KAAIJ

Verende voorvorken voor een fiets kosten als los accessoire meestal rond de duizend gulden. Voor dat bedrag is al een redelijke fiets te koop. De Amerikaanse firma Specialized verlaagt deze forse prijsdrempel door een fiets compleet met voorvering te leveren voor de redelijke prijs van 1.975 gulden. Het is de Rockhopper Future Shock, model 1993, een kale ATB, dus zonder spatborden, bagagedrager en verlichting.

Voorvering komt het meest tot zijn recht op terreinfietsen. Het gezeul met de fiets over hobbels en door kuilen wordt met vering minder inspannend en comfortabeler. De fietser is beter in staat macht over het stuur te houden en er gaat minder trapenergie verloren.

Verende voorvorken op het asfalt hebben veel minder nut, omdat de vering pas bij zware schokken in werking treedt. Specialized zegt dat de verende voorvork die nu in produktie is ook op de normale weg zinvol is. Er zijn drie hydraulische voorvorken ontwikkeld, alle voor verschillend gebruik. De vering is instelbaar op het gewicht van de fiets en berijder. Zo kan een zwaar bepakte vakantiefiets prettig verend over Belgische kasseien of door Oosteuropese kuilen gaan.

Genoemde Rockhopper wordt standaard geleverd met de verende voorvork van het type 'SE'. De vering vindt plaats door oliedruk en de instelling wordt geregeld met luchtdruk. Beschermkappen rond de poten van de voorvork houden vocht en vuil op afstand. De vorkkroon staat iets naar voren, zodat de fiets naloop heeft, dat wil zeggen de neiging heeft uit zichzelf stabiel rechtdoor te willen gaan.

De Rockhopper is een populaire mountainbike die al wat langer te koop is. De 'zithoek', de stand van de staande framebuis, is vrij steil rechtop, zoals op een racefiets. Het frame heeft een naar achteren aflopende bovenbuis. Onderdelen zoals assen, derailleurs, crankstel en remmen zijn van Shimano, type Exage LT Low Profile.

Vering heeft nut

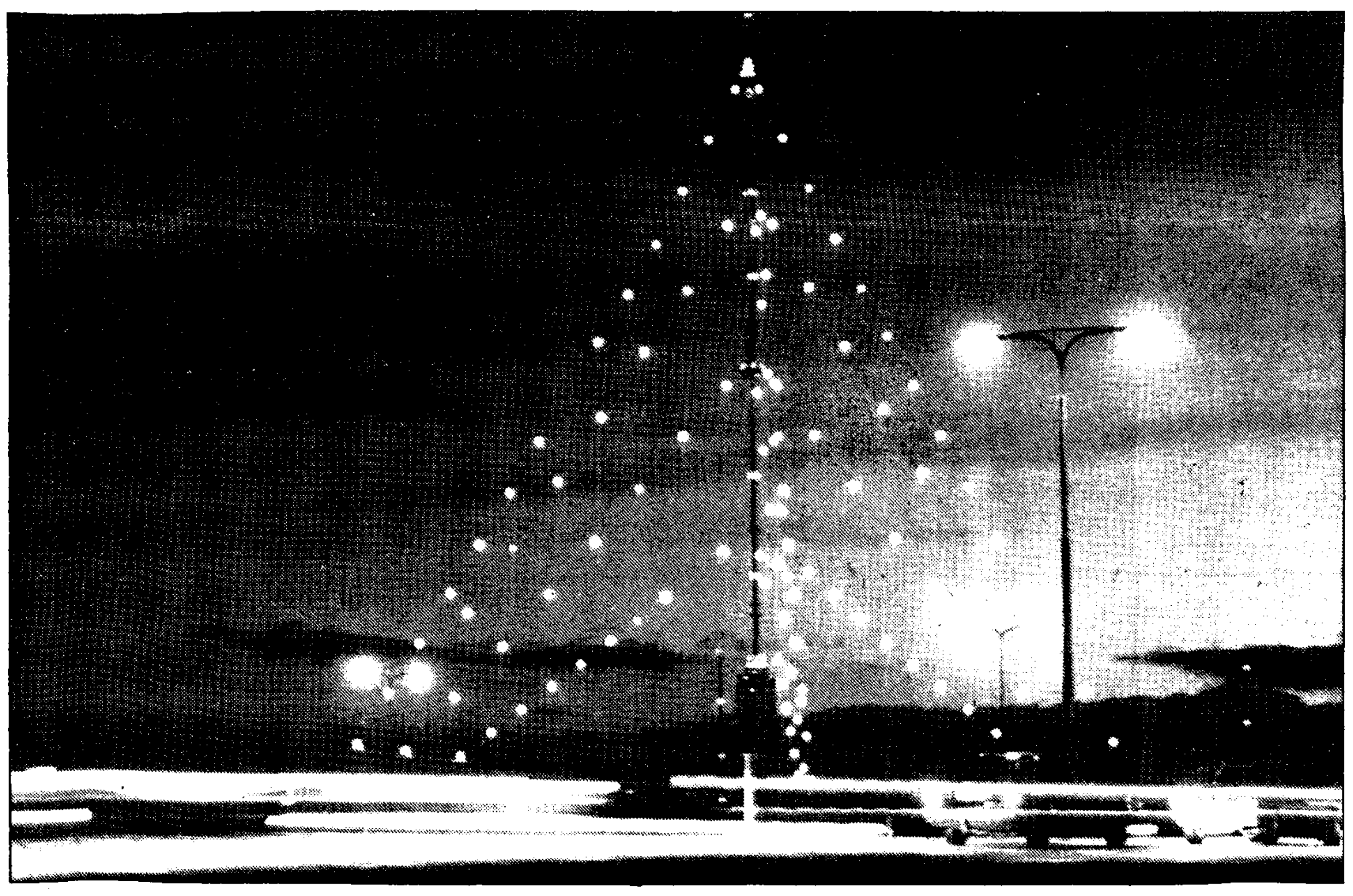
Op de in november gehouden IFMA-fietsbeurs in Keulen was duidelijk te zien dat vering op de fiets in opmars is. Fabrikanten proberen talloze technische systemen uit om het fietsen minder schokkend te laten verlopen. In Amerika heeft een universiteit door onderzoek aangetoond, dat vering op de fiets niet uitsluitend comfortabeler rijdt, maar dat die ook praktisch nut heeft.

Voor het onderzoek werd een fiets op een schuin omhoog lopende band gezet met hobbels. Op een fiets met vering nam de fietser minder zuurstof op dan op een ongeveerde fiets, wat betekent dat de fietser minder energie verbruikte. De proef wees voorts uit dat er geen verschil in energieverbruik was op een gladde lopende band. Het bewijs werd daarmee geleverd, dat vering geen nut afwerpt bij rijden op asfalt. De proef werd uitgevoerd met fietsen die zowel voor als achter vering hadden. Opmerkelijk was dat de achterwielvering meer effect had dan de voorvering.

Nieuwe vinding toegepast in Lopikse 'kerstboom

Zoeken reservelampjes voor auto lijkt voorbij

● *De zendmast in Lopik heeft een 'kerstverlichting' van een nieuwe generatie energiezuinige autolampjes.* Foto: GPD

DOOR RUUD LINTMEIJER

Een 375 meter hoge 'kerstboom' siert sinds afgelopen zaterdag het midden van Nederland. Het is de FM-zendmast van Lopik, waarvan aan de twaalf tuidraden elk tien lampen zijn bevestigd, die tot op een afstand van 25 kilometer hun licht uitstralen. Het doet bijna on-Nederlands aan. Als uitbundige feestvierders staan wij immers niet bekend en in tegenstelling tot veel andere landen blinken we ook niet uit in het verlevendigen van de ruimte met grootse werken. Betrokkenen lieten dan ook niet na te vermelden, dat het hele feest niet meer dan een gulden per uur aan elektriciteit vraagt. Want het moet natuurlijk wel een grapje blijven.

Het licht wordt geleverd door Philips, dat de laatste tijd zelf ook aardig op de kleintjes moet letten, maar via dit initiatief van een inwoner van IJsselstein (de gemeente waaronder Lopik valt) een mooie promotiestunt in handen kreeg voor een nieuwe generatie autolampen met gasontlading. Lampjes, beter gezegd, want de 120 lichtbronnen hebben een doorsnee van 6 millimeter, zeg maar de omvang van een luciferkop. Miniatuur-gasontladingslamp noemen ze in Eindhoven dan ook de vinding, die met steun van de EG (Eureka-project) tot stand kwam.

Juist die kleine omvang maakte de Philips-lampjes zo geschikt voor het kerstboom-project. Omdat de elektroden die het gas moeten ontsteken op slechts 4,2 millimeter van elkaar zijn gemonteerd, ontstaat een grote helderheid van het licht, zodat de lichtjes inderdaad op zo'n 25 kilometer afstand te zien zijn.

Het nieuwe D 1-lampje, dat al door BMW wordt gebruikt in de duurdere modellen en volgens woordvoerder Loek Crombags van Philips Lighting rond de eeuwisseling in veel auto's standaard zal worden ingebouwd, geeft volgens Philips een kleurindruk van daglicht. De automobilist zou daardoor veiliger kunnen rijden.

Bundeling van de lichtstralen die een lichtbron uitstraalt is gemakkelijker naarmate de bron kleiner is. Daardoor is de lichtbundel niet alleen beter te richten, zodat meer zicht voor bestuurders ontstaat, maar ook de kans op verblinding van tegenliggers kleiner wordt.

Bij andere soorten verlichting is die bundeling veel moeilijker. Een gewone TL-lamp bijvoorbeeld, om maar bij een gasontladingslamp te blijven, is een heel lange buis, waardoor het moeilijker is het licht te sturen via goede armaturen. Bovendien worden de (edel)gassen, waaronder neon, in de TL-lamp ontstoken door twee elektroden die vrij ver uit elkaar liggen, waardoor de helderheid afneemt.

Meteen licht

Een ander verschil tussen de nieuwe lampen en andere gasontladingslampen is het feit dat de lampjes direct na het inschakelen van de stroom het volle licht geven. Dus niet eerst het hinderlijke geflakker zoals bij een TL. Ook geeft de warme lamp na uitschakeling meteen weer volop licht als ze opnieuw wordt ingeschakeld. Dit is mogelijk door de korte afstand tussen de elektroden, de hoge gasdruk (het mengsel bestaat uit verdampte halogenen van natrium en scandium) en het gebruik van een speciaal voorschakelapparaat.

De ontsteking van de lamp geschiedt door een piekstroom van 20.000 volt, die geleverd wordt door een elektronisch voorschakelapparaat, dat vervolgens de stroom stabiliseert om de lamp gelijkmatig te laten branden. Elk lampje aan de 'kerstmast' in Lopik is met zo'n apparaatje uitgerust. De lampjes aan de mast zelf hebben een vermogen van 35 Watt. Dat getal vermenigvuldigd met het aantal lampjes (120) levert een verbruik op van ongeveer vijf kilowatt per uur (Kw/h). Tegen een tarief van twintig cent (gemiddelde stroomprijs in Nederland) per Kw/h kost de Lopikse kerstboom één gulden per uur aan stroom.

De lampjes leveren voor iets meer dan de helft van de energie die nodig is voor een 'gewone' halogeenlamp bijna twee maal zoveel licht. Tegen een lichtsterkte van 3000 lumen bij een lampje van 35 Watt, levert een halogeenlamp van 62 Watt slechts 1550 lumen.

Energie-zuinig

De energie-zuinigheid van de lampjes wordt naast de betere mogelijkheden tot bundeling van het licht ook als een voordeel voor de auto-industrie aangeprezen. Er zou namelijk meer energie voor andere elektrische functies in de auto overblijven. Ook zou de geringe omvang koplampen-ontwerpers nieuwe mogelijkheden geven tot stijlvollere ontwerpen met minder luchtweerstand.

De lampjes zijn in aanschaf wel duurder, maar de vijfmaal langere levensduur, gelijk aan die van de auto zelf, levert wat een economisch voordeel op volgens Philips.

Reservelampjes hoeven ze in Eindhoven dus niet meer te leveren.

Lada's in trek bij prijskopers

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Lada, sinds vorig jaar uit de leveringsproblemen, heeft met een forse kortingsactie een geweldig succes geboekt. In nog geen twee maanden tijd zijn er van de 2100-seriemodellen liefst 750 auto's verkocht. „Probleem is nu een beetje om die auto's klaar te maken voor aflevering," zegt directeur B. Plesman.

„Er moet een katalysator worden aangebracht, een ruitensproeier die, in plaats van de Roemeense versie, wél werkt en er moet meestal wat lak bijgewerkt worden. Die zaken regelt Koopman Car BV die daarvoor in Nordhorn een uitstekende outillage heeft. Met name het spuitwerk houdt nogal op, maar door de interim-oplossing van de BPM hoeven we niet per se elke auto voor 1 januari af te leveren."

ARM, tevens importmaatschappij van Saab en Lancia, neemt uiteraard een flink deel van de 2000,- gulden korting voor zijn rekening. De rest komt op conto van de ongeveer 120 (universele) dealers. In zijn totaliteit verwacht Plesman eenzelfde Nederlands verkoopresultaat als in '91. „Dat betekent 3.000 Lada's, maar daar komen voor her-export nog eens 2.000 stuks bij. Die auto's gaan via handelaren 'all over the world', bijvoorbeeld naar Egypte."

Rigoureus schrappen in het meestal zeer lokaal opererende dealerbestand, vindt hij niet zinvol. „Uiteindelijk moet het aantal wel naar 100 verkooppunten, maar de lokale 'renommé' die aan de bakker ook een Opel Corsaatje levert, heeft als Lada-dealer voor ons nog steeds een belangrijke functie."

Lada Samara is het meest recente model waarmee de importeur in Groningen een bescheiden marktaandeel moet zien te halen. Er zouden er meer dan totnutoe van verkocht kunnen worden, wellicht dat met 'enkele actietjes nog wat is te bereiken'. Van belang blijft, ook volgend jaar, de prijs van dit behoorlijk populaire Russische vervoer. De veranderde nu rechtstreekse relatie met de exporteur AutoLada in Togliatti, zorgt voor meer invloed op de Nederlandse marktprijs.

„Ongeveer 3 à 5 procent moet er, afhankelijk van het door ons te bestellen totaal-aantal, medio februari toch van de prijs af kunnen. De fabriek komt in de nieuwe opzet eerder aan meer geld. Dat hebben ze hard nodig, onder meer om nieuwe produktielijnen op te zetten en mallen te maken voor de Lada 2110. Van dit model dat een kleine slag groter is dan de 2105, verwachten we veel."

Plesman ziet de Oka, een eerder aangekondigd snel te leveren klein model, niet voor 1995 op onze markt verschijnen. Deze Russische mini voor stadsgebruik meet 320 cm en heeft een twee-cilinder motor van 644 cc met 22 kW (30 pk) vermogen.

Van de Aleko, een model van fabrikant SAZ komt volgens de importeur helemaal niks terecht. De Duitse importeur heeft nog wel 1500 stuks voorzien van Ford dieselmotoren. „Maar ik geloof dat we van dit model maar helemaal moeten afzien. Wel binnen afzienbare tijd leverbaar is de Lada 2110. De auto die al in test rijdt bij General Motors en een motor plus versnellingsbak heeft die door Porsche is ontwikkeld, komt medio '94 naar Nederland."

De immer optimistisch blijvende importeur maakt gewag van een leuk en modern model om te zien. De nieuwe Lada 2110 is voorzien van moderne techniek als een 2 ltr. zestienklep motor, een meer eigentijds uiterlijk alsmede een luxe uitrusting. Op die manier komt Lada wellicht meer voor in het hedendaagse denkraam van de autokopers. Vooralsnog zit het verkoopsucces vooral in de prijs, er is al een Lada voor ƒ 13.975,-. De slimmerds die de forse korting hebben gepakt rijden voor nog geen 12 mille minstens vijf jaar vrolijk rond.

● *Miss Moskou kwam er aan te pas om de Lada Cabriolet te presenteren. Helaas is de auto, met een veel minder gedateerde vormgeving dan de sedans, nooit in ons land geïmporteerd.* Foto: GPD

Auto-Info

Kerstshow op vrijdag, zaterdag en zondag 18, 19 en 20 december!!

Op zondag 20 december zijn wij geopend van 11.00 tot 17.00 uur.

Autocentrum Collaris houdt een fantastische kerstshow met aantrekkelijke extra's!
Kom eens vrijblijvend kijken en profiteer bij aankoop van de volgende voordelen:

- uitgestelde betaling tot 1 september 1993;
- laagrente financieringen;
- 12 maanden garantie op leeuwekeur occasions;
- bij iedere aankoop een greep uit de surprise kerstboom met kado's tot fl.750,-;
- opruimingsaanbiedingen op onze gebruikte auto's.

Vraag naar onze voorwaarden.

PEUGEOT

AUTOCENTRUM COLLARIS BV
Schelsberg 45 • 6413 AA Heerlen • Tel. 045-720202

ASMAD
SAMENWERKENDE MAASTRICHTSE AUTO DEALERS

400 occasions van alle bekende merken !

occasion show

mecc Maastricht

vrijdag **18** december van 16.00 uur tot 21.00 uur
zaterdag **19** december van 10.00 uur tot 18.00 uur
zondag **20** december van 10.00 uur tot 18.00 uur

GRATIS ENTREE

BMW HUISSELECTIE IN ZUID-LIMBURG
Uw voordeel is kwaliteit
1 jaar garantie en ANWB-controle

KERA KERKRADE

3.16i, '92, demo, schuifdak	ƒ 47.000,-
3.18i, '92, demo, metallic	ƒ 51.250,-
3.18i, '91, 15.000 km, mistlampen	ƒ 45.000,-
3.18i, '91, automaat, metallic	ƒ 48.500,-
3.16i, '91, calypso, metallic	ƒ 41.000,-
3.20i, '90, touring, metallic	ƒ 45.000,-
5.18i, '91, alarm, metallic	ƒ 47.500,-
5.28i, '88, metallic	ƒ 32.500,-
5.20i, '89, sportvelgen, schuifdak	ƒ 42.500,-
5.20i, '90, alarm, metallic	ƒ 49.000,-
5.25i, '89, el. ramen, metallic	ƒ 49.000,-
5.24 TD, '90, alarm	ƒ 49.000,-
5.24 TD, '91, schuifdak, metallic	ƒ 69.500,-
7.50i, '90, alle access., metallic	ƒ 95.000,-
Z1, '92, 4000 km, diamant	ƒ 125.000,-

KERKRADERWEG 5 - TEL. 045-452121

GELCA GELEEN

3.18i, '91, alarm, mistlampen	ƒ 45.000,-
5.20i, '89, airco, alarm	ƒ 43.000,-
5.24 D, '90, schuifd., sportvelgen	ƒ 54.500,-
5.24 D, '91, schuifd., metallic	ƒ 67.500,-
7.30i, '90, automaat, el. schuifdak	ƒ 65.000,-

DAALSTRAAT 38 - TEL. 046-747676

KERAM MAASTRICHT

3.16i, '91, metallic	ƒ 42.000,-
5.20i, '89, alarm	ƒ 42.500,-
5.20i, '91, metallic, 24V	ƒ 62.500,-
5.25i, '89, metallic, sportvelgen	ƒ 48.500,-
7.30i, '89, wit, sportvelgen	ƒ 53.500,-

AUTOPARK RANDWIJK - TEL. 043-618555

---

2 JAAR gratis onderhoud van Uw raspaardje !

HYUNDAI occasions

actie geldig van november t/m december 1992

bel nu onze occasion-lijn 045-424010

auto vaessen HYUNDAI HET NIEUWE WERELDMERK
Beitel 19, 6422 PA Heerlen

ALARM 06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

AUTORADIOCENTER JAN HOEKSTRA

* **INTERCONTI CAR FASHION** — 375,-
set radio-cass. + 80 Watt 2-weg boxen 499,-

* **JP RADIO-CASS.** — 300,-
met equalizer en afneembaarfront 490,-

ALLE PRIJZEN ZIJN INCLUSIEF BTW
WIJ BOUWEN OOK IN

Industrieterrein De Koumen 48, Hoensbroek, tel.: 045 - 21 67 28.

CONQUEST EUROPE

ALFA 155. DE EVOLUTIE VAN WARE PASSIE.

Met de introductie van de Alfa 155 wordt door Alfa Romeo een traditie van sportiviteit, stijl, klasse en vooral dat ondefinieerbare Alfa gevoel op een briljante wijze voortgezet. Uit zijn markante lijnen, zijn sublieme prestaties en weergaloze wegligging spreekt de liefde voor het autorijden. Uit zijn stijlvolle interieur, complete comfort en hoge kwaliteitsniveau spreekt de aandacht voor het detail. Opnieuw is Alfa Romeo er in geslaagd hartstocht te vertalen in schitterende techniek.

En het plezier van sportieve prestaties en actieve veiligheid samen te laten gaan met opvallend veel ruimte voor passagiers en bagage.
Tijdens een proefrit in de Alfa 155, waarin o.a. stuurbekrachtiging, centrale deurvergrendeling, elektrische ramen vóór en verstelbaar sportstuur vanzelfsprekend zijn, kunt u dat persoonlijk vaststellen.
Het zal een ontmoeting met de auto zijn die alles in zich heeft om uw volgende auto te worden: de Alfa 155.

Alfa 155 v.a. Fl. 41.950,- incl. BTW excl. kosten rijklaar maken.

- Alfa 155 1.8 Twin Spark
- Alfa 155 1.8 Twin Spark L
- Alfa 155 2.0 Twin Spark
- Alfa 155 2.5 V6
- Alfa 155 Q4

ALFA CODE ALLE RECHTEN VOOR WIE ALFA ROMEO KIEST

Alfa maakt de weg opwindend

S512017

AUTOBEDRIJF COUMANS GELEEN
Rijksweg Zuid 310, Geleen
046 - 75 62 22

AUTOCENTRUM SANDERS BV
Akerstraat 128, Brunssum
045 - 25 16 44

GARAGE CREEMERS
Raadhuisstraat 16, Roermond
04750 - 2 10 92

AUTOBEDRIJF VLEUGELS BV
Weerhuisweg 1, Maastricht
043 - 63 48 95

AUTOM.BEDR. E.A. KOZOLE BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
045 - 32 10 88

AUTOM.BEDR. MAT HUKKELHOVEN
Oudeweg 30, Linne
04746 - 19 68 (sub-dealer)

EEN SHOWROOM VOL KERSTOCCASIONS...

18, 19, 20 en 21 december

Pluk uw 250,- 1500,-

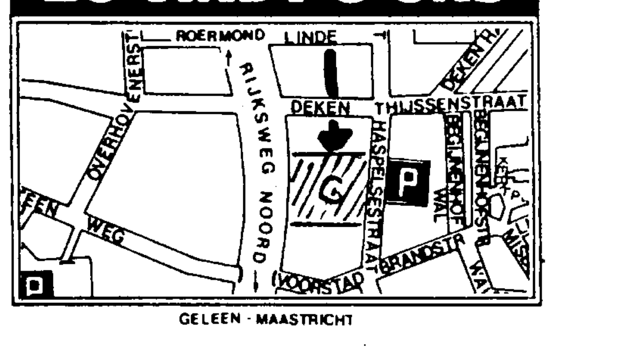
extra voordeel uit

onze boom

ZONDAG 20 DEC 12.00 17.00 uur

WELKOM OP ONZE KERST-SHOW

ZO VINDT U ONS

- Hoge inruilprijzen
- 3 maanden BOVAG-garantie.
- Twee weken of 1.500 km omruilgarantie.
- Van bumper tot bumper gekontroleerd.
- Zekerheid en betrouwbaarheid van de Opel-dealer.
- Financiering mogelijk

DE OPEL DEALER ZEKERHEID VOOR ALLES

GÖTTGENS SITTARD

De koffie staat klaar!

OPEL
Haspelsestraat 20
Tel.: 046-516565

Auto-Info

In het huwelijksgoederenregister ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Maastricht, is op 25 november 1992 de wijziging van de huwelijkse voorwaarden van de echtelieden Henricus Engelbertus Vincentius Maria Brinkhuis en Ida Johanna Maria van der Zee, beiden wonende te Bocholtz gem. Simpelveld, Zandberg 78, ingeschreven onder nummer 017042.
16 december 1992.
Mr. H.F.M. Beaujean,
Molenweg 15,
6271 JN Gulpen.

UIT GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.